

Tidnings-Urklipp 1893 - 1899

Newspaper Clippings
1893 - 1899

Språk: Svenska
Language: Swedish

Scanned from a photocopy in 2013
By Lennart Holmquist

Vi ha i dagarna återhaft ombyte
och nu er lycka den nämnda utgåvan

B

FÖR TIDNINGS-URKLIPP

1873 - 1899

STOCKHOLM
G. WALFRID WILHELMSSONS FÖRLAG.

Afskeds-Fest

for
pastor Rinell med frue
afholdes i „Tabernaklet“ lördag
d. 1ste oktober kl. 5 em.

Taler af flere. Afskedsprædiken af
Rinell. Sang, musik og bevertning.
Velkommen! (1701)

Et Spørgsmaal

til den norsk-amerikanske Missjons-
kommitte.

Paa Grund af den mystiske frem-
gangsmaade „Den norsk-amerikanske
Missjonskommitte“ har brugt ved Ud-
førelsen af sit Opdrag, at i Henhold
til § 1 i Missjonssekskabets Statuter
„Bestemme over Pengemidlernes Anvendelse,
samt forat vaage over, at disse
blir benyttet paa bedste Maade“, dels
paa Grund af nogle Ytringer, udtalte
af Professor Gundersen paa Konferen-
sen i Trondhjem i samme Sag, dels
paa Grund af en meget stor Ufreds-
hed inden saavel større som mindre
Kredse over Komiteens inkonsekvente
Fremgangsmaade ved Uddelingen af
de af den under Forvaltning havende
Missjonsmidler samt tilfaldt paa Grund
af Dyrkning og i den Forhaabning
at gavne — ikke mine egne Interesser,
men Samfundets og den internationale
Missjonsvirksomhed — tager under-
tegnede sig den Frihed at fremsille
følgende Spørgsmaal til Komiteen:

„Hvad har foranlediget Komiteen
til, ved Uddelingen af de saa meget
omtalte „amerikanske Midler“, at helt
og holdent tilbageholde al Understøt-
telse fra Baptistsmenigheden i Fredrikshald?“

At Menigheden tilhører det nor-
ske Baptistsamfund, i hvilket omhand-
lede Penge skulle uddeles, turde vel
Komiteen ikke ville benegte;

at Menigheden ei er saa stor“ og
mægtig, at den ingen ydte Hjælp stulde
behøve, har Komiteen ved at under-
støtte andre Menigheder — større og
mægtigere end den omhandlede —
selv vist;

at den har fast Prædikant, og at
den driver ligesaa omfattende og frem-
gangsrig Virksomhed som kanske nogen
af de andre Baptistsmenigheder i Norge,
er et Faktum;

Missions- och farvälmöte.

1

I Betelkapellet hålles en missionsfest måndagen den 6 nov. med anledning af att missionärerna J. A. Rinell och hans fru då komma att säga farväl för att sedan antråda resan till sitt missionsfält i Kina. De flesta af Stockholms baptistpastorer ha lofvat deltaga och församlingsmedlemmarna inom hufvudstaden uppmanas att mangrant insinna sig vid detta tillfälle. Utom inspirerande missionstal förekommer äfven sång. Inträdet är fritt, men en kollekt kommer att under aftnens lopp upptagas för missionen.

En hvar är välkommen.

Kommitterade.

(1261x1).

I Fredrikshald stulde Dr. Rinell
tage Afsked fra sin Menighed idag for
at gaa ud til Kina som Missionær.
Født han den 20de Septbr. sender Be-
talingen for sit Expl. af „Banneret“,
skrifer han:

„Maa Guds rige Velsignelse hvile
over „Banneret“, dets Udgiver og hele
Baptistsamfundet, ja over alle Kristi
fante Benner i hele Norge, som jeg
nu maa sige Tak og Farvel til, kanske
for sidste Gang.

Gud velsigne sit Børn og alle sine
Udvalgte. J. A. Rinell“.

at Komiteen en Gang besluttede
at tildele Fredrikshalds Menighed
Kr. 450.00 i aarlig Understøttelse, men
at disse Penge senere havende i en af
Bankerne i Norge, og dette uden at
hverken derom underrette hervarende
Menighed eller angive nogen Karfag,
hvorfør Midlerne ikke er blevene udbe-
talt, dette maa i Sandhed mildest talt
være mystisk;

at endelig Selskabets Statuter, —
indtrykte i No. 5 af „Banneret“ for
1893 — hvorefter Missjonssekskabet
saavel som Komiteen har at handle,
ingenlunde lægger nogen Hindring
veien for Komiteen i at ligestille
Baptistsmenigheden i Fredrikshald —
trods det, at den har Prædikant, der
er svenskfødt — med de øvrige Søster-
menigheder i Landet, derom kan der
al neppe være mere end en Mening.
Hvad er da Karfagen? Ja, det var
støp det vi ville ha Rede paa.

Jeg gjentager, hvad jeg i Begyn-
delsen sagde, at det paa ingen Maade
er Egeninteresse, som har tvunget mig
til at tage til orde; thi jeg kommer
aldrig — saafremt mine Fremtidsplaner
realiseres — til at nyde godt af
omstrevne Pengeunderstøttelse — for-
udsat at Menigheden her nogen Gang
bliver understøttet — uden at det er
i Retfærdighedens, Missjonens, Sam-
fundets, og hvorfør ikke sige „Den
norsk-amerikanske Missjonskomitees“
Interesse, vi paa det bestemteste ønsker
et tilfredsstillende Svar.

Fredrikshald den 1ste Mai 1893.

J. A. Rinell.

Kina-missionen. Pastor Ri-
nell och fru, som skola utgå som
missionärer till Kina, komma att
tas i Stockholm från den 28 okt.
den 6 nov. Söndagen 29 okt.
säger Rinell i Betelkapellet på
m. och i Tabernaklet på e. m.
på den 2 nov. håller han
talar på lokalen Storgatan och
på den 3 nov. talar han på
den Garfvaregatan på Kungs-
men. Söndagen den 6 nov. prä-
diker han i Sulemkapellet på f. m.
i Ebeneserkapellet på e. m.
på den 6 nov. hålles en för-
baktelser i Stockholm gemen-
na missionsafton i Betelkapellet, då
väl säges till vännerna Rinell
af Stockholms församlingars pa-
perer ha lofvat, så vidt möjligt är,
vid det tillfället vara närva-
nde.

Vecko-Posten 1893.
nr 39.

Konflikten och de fri-religiösa i Norge.

Hvad som är sorgligt för fosterlandets folk inom de båda förenade brödräländerna är, att den politiska konflikten drifves ända därtill, att nästan hvarje uttalande från ett motsatt parti, alltid skall missförstås och förvridas.

Man vill icke krig i Norge. Man vill blott i likhet med småbarren ha sin vilja fram. Ja, blefve det krig, så inte är man rädd förstås. Vensterorganen tala ganska lättinnigt om den »våpnade brodersvändan», att »Sverige rustar sig i hemlighet» och att kronprinsen har talat om en »militärisk promenad mot Kristiania» o. s. v. Under allt detta är det att hoppas det skämtet och lättinniget slutligen skall lämna rum för nykrare tankar.

Af en strid sådan som den, hvilken nu en längre tid har pågått i N., kan knappast någon blifva fullkomligt oberörd. Till och med det frireligiösa folket har mot eller med sin vilja i många fall blifvit indraget. Det ser ut som om en stor del af detsamma mest skulle tendera åt vensterpartiet.

Orsaken till detta är säkerligen icke så mycket att söka i ovilja för svenskarne som fast hellre i en välment, men öfverdrifven »omtanke» om sitt land, hos mången blandad med en god portion af lättroghet för att icke säga dumhet, samt framför allt den omständigheten, att venstern lofar att tillmötesgå arbetarnes och de frireligiöses viktigaste intressen. Några gå dock t. o. m. så långt, att de säga rent ut, att konungastyrelsen blott är ett tillåtet ondt, som icke kan behaga Gud.

De mest »venstervridne» venstern är som bekant icke särdeles gynnsamt stämde mot svenskarne. Allt emellanåt har man t. o. m. gjort mer eller mindre lyckade försök att »svälta» svenskarne ur landet genom att tillerkänna dem mindre betalning för sitt arbete, än hvad som landets egna söner fått mottaga för ett liknande.

Ingenting är så dumt, utan att det kan få någon anhängare. Att emellertid de s. k. »dissentra» skulle blifva nämnda systems ef-

terapare var ju något oväntadt. Men detta har likväl hänt.

Vi känna en viss svensk predikant, som under ett par års tid med rätt stor framgång har verkat i landet, på hvilken omskrifna system har pröfvats.

Det samfund, hvilket nämnda predikant tillhör och tjänar, erhåller från sina amerikanska trosbröder i A. en årlig penninghjälps af 1,000 doll., hvilka penningar genom en sex mannakommitté (3 norska medl. boende i Amerika och 3 i Norge) skola utdelas ibland församlingarne i Norge.

Nämnda kommitté behagade besluta, att den församling, som be-tyänkades af den svenske predikanten, skulle få så och så många hundra kronors årligt understöd, om den hade norsk predikant. Då församlingen icke ville skiljas från sin svenske lärare insattes de utlofvade penningarne i banken och hafva nu i öfver ett halft års tid legat där obegagnade.

Man får naturligtvis säga om ett dylikt handlingsätt hvad man vill och gifva det hvilket namn man behagar, men nog är det »venstervridet» att handla på det sättet.

Det är dock med nöje vi skynda att tillägga att omskrifna intoleras är, så vidt vi veta, ett enastående exempel inom hela den frireligiösa riktningen i landet och underrättelsen om densamma mottogs med den största ovilja i hela samfundet och särskildt af den församling den närmast angick, i det den med det djupaste förakt för ett sådant handlingsätt, såsom en man muntligt och skriftligt förklarade, att den ej under något förhållande ämnade att sälja sin lärare för penningar.

Om emellertid ett och annat »ljushufvud», drivet af »ärefölelse och vanvettigt »fosterlandskärlek», råkar att förlöpa sig, så får man dock icke förglömma, att det finnes en stor mängd verkligt hjärtegodas norska män och kvinnor, hvilka af sitt innersta hjärta önska: »Brödralfolkens väl.» Eder meddelare har i olika delar af landet haft rik anledning att förvissa sig därom.

Venstertidningarne bruka sällan veta af några »affällingar» inom sitt parti, men här om dagen inträffade dock detta. Att det försakade sorg och kvidan i lägret faller af sig själf. Högerpartiet därimot betraktar det naturligtvis såsom en stor seger. Hvilket af dessa tvänne partier för närvarande är det största, är ännu omöjligt att afgöra.

Låt oss i det längsta hoppas att den norska konflikten skall få en lycklig lösning!

J. R.

Vecko-Posten 1893.
nr 39.

På-rundresebiljetten.

Genom nära nog en tillfällighet beröddes mig förmånen att göra en missionsresa till södra Sverige.

Arbetsordningen var att söka intressera församlingarnes förhållanden, upptaga, där så medgafs, kollekt för densamma samt att predika den korsfäste Kristus.

I denna afsikt besöktes först Trollhättan, sedan Halmstad, Helsingborg, Malmö, Hesselholm, Åhus och Kristianstad. Öfverallt sökte vi pliktregret följa arbetsordningen.

På den sistnämnda platsen bereddes mig afven tillfälle att få vara med på en af Ungdomsföreningen anordnad välkomstfest för församlingens lärare br. E. Berg. Han återkom nämligen från en sex veckors ferie och badtur, för att, något reparerad till sin hälsa, återupptaga arbetet i Kristianstad.

Från denna fest anteckna vi, utom andra kära minnen, att den festliga skaran — Ungdomsföreningen — vid tillfället beslutade, att hädanefter speciellt verka för kinamissionen. — I församlingens s.-skola upptages dessutom söndagligen kollekt för nämnda mission.

Församlingens under byggnad varande kapell kan nu anses vara färdigt utvändigt. Först i oktober torde det kunna tagas i bruk.

Från Kristianstad gälde resan Karlshamn och Karlskrona. På den sistnämnda platsen arbetade ock en liten förening för kinamissionen.

I Karlshamn hade den bel ante »bränvinskungen» uppfört ett stort spritförädlingsetablissemang, som dock genom förändrade lagar måst nedläggas sitt arbete.

Etablissemangtet håller nu på att förändras till ett — sockerbruk. Den »förädlade» varan var dock antagligen icke ännu slutsåld, ty den syntes ha slagit sig åt hufvudet på flera karlshamnbor.

Från Karlskrona styrdes färden till Kalmar. K. är en ganska stor stad, men baptisterna äro få, endast 9 medlemmar. Då jag dessvärre näppeligen kan förbättra saken, skyndar jag med en något förstärkt missionskassa till Oskarshamn.

I O. fingo vi hafva vårt möte i — teatern. Nej, i »Betlehemskyrkan», som för varit teater, men som nu är inköpt till baptistkapell. En underlig, men önskvärd förändring!

Vestervikarne äro vanda att gå på möten. Ingen är för »fin», ingen för »simpel». Tidningspressen är vänlig. Så bör det vara.

I Vimmerby blef kapellet på en handvändning packadt. Den mest blandade publik var samlad. Alla villo höra den »norske pastorn». Den senare höll dock som vänligt sitt föredrag på sin — brutna svenska.

I Jönköping var tanken att ock hålla möte. Som vi dock numera sakna förs. där och det hos våra andra »vänner» — icke fanns rum i härberget, måste vi afstå därifrån. Efter att i J. hafva besökt några onskilda vänner fortsattes alltså resan till några andra stationer och slutligen hem. Skönt att åter vara lyckligt hemma! Allt väl.

Hur har det gått med »arbetsplanen»? Den frågan få andra besvara. Jag har dock försökt att följa den.

Under resan lärde jag mig bättre än förut att inse betydelsen af att en missionär blir känd af våra församlingar här hemma. I Skåne och Blekinge hette det: »Hälsa till Lindberg»; i Småland däremot: »Hälsa br. Vingren.» Hvarför? Jo, ty L. var mer känd i Skåne och Blekinge, V. däremot i Småland.

Totalintrycket af resan är: Det är en lätt, ja rent af en angenäm sak, att resa som kinamissionär i — Sverge. Kärlek, sympati, förböner och missionskollektorer hvar man drar fram.

Tack syskon! Glömmen ej att vi äro Guds medarbetare — Kristi medarfvingar!

J. A. Rinell.

Fredrikshald i aug. 1893.

Skörden är mogen.

Skörden är mogen. Landtbrukaren hvässar sin lia, afmejar säden och samlar den i sin lada.

Kasta en blick utöfver fälten! De hvitna till skörd. Angelen med den »skarpar lia» håller på att afberga den. Menskligheten hastar mot grafven.

Skörden är mogen. För hvad? Att inbergas i Guds lada. »Fälten hvitna.» Människor, unga och gamla frälsas. Hedningarnes bortkasta sina afgudar och böja sina knän för Årones konung! Har du böjt dina?

Skörden är mogen. Det beböfs arbetare. »Bedjen skördens herre att han utsänder arbetare i sin myckna skörd.» Skall menskligheten dö, skall skörden förfaras af brist på arbetare?

Skörden är mogen. Kanske ock du. Mogen för hvad? För döden. »I denna natt skall din själ vardas tagen ifrån dig.» Är du färdig?

Skörden är mogen. — Fälten äro afbergade. »Ingen tid skall vara mer.» Syndaren dömes. Den trogne arbetaren belönas. Hvad väntar dig?

J. A. Rinell.

Sammmandrag af afskodespredikan i Sjöstadalen. Söndagen den 24 September 1893.

En helsning från London.

Lördagsaftonen d. 11 dennes landstego vi friska och glada i den stora världsstaden L. Resan hit öfver Norsjön var, då man tar hänsyn till årstiden, den bästa möjliga.

Ombord på »Torsten» hade vi det bra. Af de samtliga sex andra klassens passagerare var hälften »Kina-kandidater» och en »afrikanare».

Af de blifvande kineserna var det en elektriker, nämligen ingenör Albin Lindström från Vestervik. Han reser till Kina i afsikt att där anlägga telefoner. Framkomna till London blefvo vi först af allt mottagna af »publikanerna». De syntes och här motsvara den gamla beskrifningen att vilja hafva förtjänsten i sin egen ficka. »Gif oss några pens», sade de och Ni får passera».

I det skandinaviska sjömanshemmet blefvo vi väntligt mottagna. Fingo redan första dagen lyssna till predikan af sjömansmissionär Ljunggren och d:r E. J. Ekman's son mr O. J. Ekman, hvilken är affärsman i London. På söndagen afhöorde vi en engelsk »messa».

Vi ha nu på allvar börjat att »ta i tu» med språkstudier.

Att säga något om den stora, bullrade och brådskaade världsstaden, vore ännu, af en främling sådan som mig, antagligen för tidigt. Inskräcker mig därför denna gång till att sända en hjärtlig hälsning till våra vänner i hemlandet.

Mottagen ett uppriktigt tack för all mot oss bevisad kärlek och välvilja. Hoppas att den som lärt Eder att älska, bedja och umbära, skall få underhålla och föröka dessa kristliga dygder både hos Eder och oss.

Då vi hädanefter endast skriftligen kunna samtala med hvarandra, ber jag att å annat ställe i tidningen få lämna vår adress. Vi behöfva väl icke ens tillägga att vi äro glada och tacksamma för hvarje uppmanande och lerrättelse från väkretsen i fosterbygden.

Framför allt, glömmen oss ej i Eder förböner!

London d. 15 November 1893.

J. A. Rinell.

Från London

skrifver br. J. A. Rinell den 9 dec. följande till Kommitteén för missionen utom landet:

Vi ha nu som bekant varit här i London en hel månad. Herren har under hela tiden förlätnat oss en god balsa. »Vi arbeta med språkstudierna så godt vi kunna. Resultatet af vårt arbete tror jag vara jämförelsevis ganska godt. Dock, huru mycket återstår icke ännu för oss! Vi få väl emellertid taga ett litet »tuffjät» i sänder, så uppnås väl målet till sist.

Vi trivas godt i vårt nya hem. Vännerna göra sitt bästa både för vårt välbefinnande och vår förkofran i konsskaper. Jag tror att vi handlade klokt, då vi lyorde in oss i den här familjen.

Vi beklagade i vårt förra bref, att det sannolikt kom att falla sig dyrare att bo i familj än på skolan. Nu äro vi delvis af annan mening. Vore man istånd till att följa med och draga fördel af undervisningen i en »akta» engelsk skola, vore detta helt säkert det bästa och billigaste, men skall man däremot taga in på ett s. k. missionshem, då måste man åtminstone ha god tid, enär studenterna mer än halftid användas till helt andra saker än studier. Vistelsen på sådana anstalter blir med tiden dyrast.

I händelse förhållandena så modgifva, ha vi tänkt oss, att det för vårt blifvande arbete, skulle vara fördelaktigt, om vi t. ex. den sista månaden af vår vistelse här i L. kunde komma in på t. ex. »G. G.» missionsinstitut. Bekantskaper och umgänget med erfarna och bepröfvade missionärer och herrans tjänare är naturligtvis af stort värde för oss, som äro unga och oerfarna. Huru vi emellertid i detta afseendet kunna få det, får väl framtiden utvisa.

För närvarande bo vi icke långt ifrån tvänne missionsanstalter nämligen Kina Inland-missionen och Betschari. Vi besöka på möten vid båda dessa anstalter och söka alltså uppsamla öfverblifna ax. På sön- och onsdagarna följa vi i regeln vårt värdfolk, som äro baptister, till en i närheten liggande baptistkyrka och lyssna till predikan af en pastor Jos. Stephens. Nämde man är en god och gärna hörd talare.

I öfverensstämmande med vår tanke, medan vi ännu vore kvar i Sverige, tänka vi fortfarande på att resa härifrån och till Kina någon dag af iustundande febr. månad. Tidigare blifva vi väl antagligen icke färdiga och senare på våren lär det för vårrens skull icke vara räddigt att resa. För att emellertid kunna resa i febr. bör men redan i januari köpa biljett. — — —

Enär vi antagligen icke komma att skriva något mera bref till kommitteén före jul eller nyåret, så få vi tillönska kommitteéns samtliga medlemmar ett godt nytt år.

Under önskan och bön om den högstes välsignelse och ledning för så väl kommitteén som oss, sluta vi med de hjärtligaste hälsningar till kommitteén och alla missionsvännerna.

Eder broder i Kristus

J. A. Rinell.

Adr.: 35 Tremlett Grove,

Highbgate,

London N.

Ögonblicksbilder från London.

5

Mau brukar icke sällan inlöda samtal med att tala om

väder och vind.

Hvad det senare angår, så ha vi haft ett förräffligt väder i L. den här bösten. Ingen större nederörd, ingen tjock obehaglig »Londondimma» har sytts till. Väderloken är dock i allmänhet mycket ombytlig. Engelsmännen säga därför själva: »Om solen skiner i London bör du medtaga ditt paraply, regnar det kan du göra, som du behagar.» Vi taga oss emellertid en liten »tripp» ut i staden, för att bese

folklifvet.

En mycket skiftande taffa upp-rullas för oss. Det ser ut att vara förskräckligt brådtom. Vagnshjulen, ackompanjerade af hästar-nes hovfar, föra sin eviga, entoni-ga musk hela dagen. Det simple arbetaren »den fine »sprätten» och den »koketta damen» ser ut att ha slagit vad med hvarandra om, hvilken som först skall komma fram till målet.

Men hyarför denna brådska? Jo, emedan

allt är pengar.

»Tid är pengar», och det är pengar man i allmänhet vill åt. Kråmarne springa därför gata upp och gata ned ringande på en skälla eller öck högljudt skrika: Buy, buy, buy! d. ä. köp, köp, köp! Den som är värst är naturligtvis bäst. Här finns affärsgeni. — Men affärsgeniet tager sig också uttryck till

ett öfverskämmt tiggeri.

Det är icke blott positivblalare och en del andra musikanter, som drifva tiggeriet som sitt yrke, utan man får äfven se friska och starka män och kvinnor, stundom i »flock och följe» gå gata upp och gata ned och sjunga och skrika, så att man stundom skulle vilja ge pengar, för att slippa höra deras tjut. Då emellertid en del af dessa gattiggare lyckas att få en slant, så bär det af in

på krogen.

Hvilket uselt lif! Män, kvinnor och barn ströta här sin längsta tid. Hvem kan skildra följderna af detta elände? Trassor, slagemål, tårar och blod — dessa begrepp återgifva blott en del af nöden. Det är härresande att se dryckenskapen i sin nakna verklighet och mer än en gång har jag frågat: Herfe — huru länge?

Här och där visar sig dock

barmhertigheten,

som söker rädda de fallna. Där går en traktatspridare och delar ut skrifter, där en evangelist och inbjuder till aftonens böne- och väckelsemöte, där en diakonissa och gör sammalunda. Därborta synes en afdelning af »Frälsningshären», som på sitt originella sätt söker att föra de vilsekomna in på en bättre väg. Men hvem är den där därborta, som går iklädd den hvita »skjortan»? Det är statskyrkoprästen, hvilken också stundom vågar sig ut på gatan för att söka sig en publik. Alla ha rum, då det gäller att gagna och hjälpa.

Det är

söndag.

En stor förändring har inträffat. Affärslivet — om vi undantaga krogrörelsen, »potatisstekarne», frukthandlarne och tobakskrämarna, hvilka utanför krogen pliktroget invänta bacchusdyrkarne för att af dessa få sin tribut — har upphört eller åtminstone betydligt reducerats. De flesta järnvägståg, spårvagnar o. s. v. äro inställda. Bref och telegram, få ligga öfver till följande dag. »Inlet» söndagsarbete», säger engelsmannen. På söndagen skall man gå

till kyrkan.

Men till hvilken? Till den man behagar, ty här finnes hvarjehanda »—ister» att välja på. Gå emellertid till hvilken kyrka man vill, så kan man vara nästan säker på, att mötas af en värlig kyrkotjänare, som försäkrar främlingen med plats, sångbok och kanske bibel. Åbörarne äro i rätt tid på sina platser. Gudstjänsten börjar på slaget. För-samlingssången är lätt, men tilltalande. Alla äro försedda med biblar, hvidan bibelönsningen följes med uppmärksamhet. Allt detta ger ett godt intryck.

Julen

har nys firats. Förberedelserna voro de minsta möjliga. Det nya i matväg var, så vidt jag kan förstå, en »kalkonmiddag» aftnen på juldagen. De engelska högkyrkorna voro dekorerade med blommor och grönt. Frikyrkorna däremot voro stängda. Orsaken till det senare lär vara, att de frikyrkliga äfven på det sättet vilja protestera emot de katolska öfverdrifterna, som allt mer och mer söka att vinna inträde ibland folket.

Nyåret stundar.

Önskar tidningens redaktion och läsare: *Itt godt nytt år.* Gud välsigne året 1894!

—II.

Ögonblickbilder från London.

II.

Läsaren torde undrande fråga: Är London

ett religiöst samhälle?

Skola vi blott se på de sida vid sida liggande krogarne, de nästan oräkneliga spel- och bordellhusen eller på de många tusenden olyckliga rus-drycksoffren, då kan man nästan vara färdig att ställa L. bredvid Sodomo och Gomorra. Men om lagstiftning i ett och annat torde vara allt för slapp och en stor del förblindade personer med all kraft arbeta på sin egen undergång, så får man icke heller för-glömma att det äfven finnes ett stort antal kristligt sinnade människor. Af dessa torde dock dessvärre många vara endast

Söndagskristna.

I vilodagen helighålles nära nog efter mosaisk noggrannhet. En del pastorar hafva under söndagen att glädja sig åt en stor och tack-som publik. Konkurrenten lämnar dock knappast någon oberörd. En hvar måste med ansträngning bevara hvad den har fått och »eröfringslustan» lämnar ofta inga medel obegagnade. Högkyrkorna få ej ge efter för frikyrkorna. De förra arbeta stundom mycket öförröttadt. »Extra» möten och gudstjänster, hvarunder Sankeys välbekanta sånger sjungas, äro icke sällsynta.

Svärigheten

att få den manliga publiken att i antal motsvara den kvinnliga uteblifver icke heller här. Icke mindre svårt synes det vara att samla folk på veckomötena. Man må naturligtvis akta sig, att därför falla en allt för hård dom, ty orsakerna kunna ofta vara naturliga och berättigade. Kländervärdt är dock, då medlemmar i kristliga församlingar föredraga att tillsamman med sina vänner sitta ned vid kaffe-te eller frukt-bordet eller kanske låta hindra sig af något ännu sämre — hellre än att sitta ned vid nådens bord och njuta af Andens frukter. Följden blir, att predikanten tillsammans med några få, blir och ofta känner sig temligen ensam i kappellet. Huru skall sådant afhjälpas?

Som bekant utvecklas här en storartad och omfattande

missionsverksamhet.

Alla kyrkosamfund äro i verksamhet. Hemmissionen och den utländska synes gå hand i hand med hvarandra. Under hvarje månad utsändas till olika missionsfält ett större eller mindre antal missionärer. Hemvändande föra oftast med sig goda tidningar från missionsfältet. Det är

stundom rörande att se och höra huru dessa längta att snart åter få intaga sin plats bland Sions väktare. Bönen: »Tillkomme ditt rike» har vunnit genklang i många hjärtan. Speciella möten för hednamissionen äro ganska vanliga. För närvarande äresselsätter

opiumsfrågan

många tankar. Det ser ut, som om världen hade fått nog af detta huggormgift. För icke länge sedan hölls ett stort protestmöte å ön Ceylon, i hvilket buddhaister, hinduer, mohammedaner och kristna deltog. Mötet uttalade sig enhälligt emot opiumshandel. Spaldånga afhandlingar för och emot opiumshandel cirkulera nu genom pressen. Önskligt vore att denna fråga icke blott blefve föremål för »tidningskrig», utan att regeringen vidtog nödiga åtgärder att hämma denna syndafloed.

Låt oss hoppas det bästa

—II.

Från London.

Det skulle kanske intressera U. S:s läsare att göra bekantskap med

Unga London.

Skola vi göra bekantskap med dotta, behöfva vi dock att skynda, ty det är ett tilligt och bråskande släkte. Mången svensk »sprätt» skulle ej våga försöket att följa det på en spatsertur, och den »koketta» damen skulle säkert snart finna det nödigt att undersöka, om icke hjärtat genom den hastiga furten hade »hoppat upp i halsgropen». Mätta med allt är naturligtvis det bästa, men det skandar nog inte att i ungdomen »röra på beuen». Den tiden kommer nog, då man är tvingad att gå »oxmarschen» och då kan det vara tids nog.

På gatan är dock icke platsen att inleda bekantskaper. Men hvarthän skola vi då gå? Vi kunna, om vi så vilja,

Följa med strömmen:

men jag har alltid haft farhågor att göra det, emedan jag läst i bibeln att »den porten är vid och den vägen är bred, som drager till fördö-melse, och de äro många som gå på den». Vill alltså icke råda till detta. Man kan dock genom att vara uppmärksam på mängden få en praktisk och trogen illustration på, att bibeln är sann. Man skall nämligen finna att de flesta jaga efter tillfällen att förnöja sina egna lägre lidelser, icke betänkande, att detta är deras egen olycka. — På krogen och i bordellhusen skall man finna vänner, så länge man har öfverflöd på pengar, men sedan — ja sedan är vänskapen slut. Ilungrig, barfotad, trasig och halfnakon, skall du kanske i sällskap med dina förförare förgäves söka ett tillfälligt skydd undan övudret, och du skall under vinternattens kyla endast uppvärmas af passionernas huf-tiga brand. Lyd därför den vises ord: »Om skalkar locka dig, så följ icke».

Da vi äro i färd med att tala om samhällets lyten, kunna vi gärna tala med lite

"dankritik"

Brakar just alldrig kritecera det "ficka könet", men är dock icke alldeles blind för dess fel. Tror icke att herrar i allmänhet äro några betydfullare af en del damers onaturligt smala midja eller deras till hällften uppbrända "lugg" och laddrande fjädrar, men skall dock inte säga så mycket, därom af fruktan för, att detta är många ägarinnors enda prydnader, och hvad skulle det då bli utaf, om äfven dessa säknades! — Sådana som "klifvit" ur sitt stånd och blifvit allt för mycket "karla vulna", kan jag emellertid icke med. Och den omständigheten, att man har fått en bra kvinna på tronen, bevisar, att alla äro födda att härska. —

Kvinnor som gå i "ledband", och hvilka, blinda följa sin älskare på krogen, spellusen och teatern ha förlorat sin kvinnlighet och är ett långt stycke på väg att blifva en ung Eva, som hotar att föra världen i blycka. Alla dessa gjorde klokt, om de ihågkombo, att orden ännu icke har förlorat sitt gift och att de därför borde akta sig för faran.

Framtiden

Vilken icke litet på de ungas skuldror. Om än många stackare, som borde ha blifvit släktets stödjelare, i förtid ha ruttat, så har man dock ännu att glädja sig åt en kärnfrisk och förhoppningsfull ungdomsskara. Af denna bereder sig en del — de "Y. M. C. A." — till en större konferens ständande juni. Konferensen är bestämd att hållas i föreningsens egen storartade byggnad "Exeter Hall" här i L. 2,000 ombud, representerande 23 olika länder, välntas. Föredrag af världens mest populära talare komma att hållas å olika lokaler.

Föreningen, som under en följd af år äfven varit känd i Sverige, har säkerligen utfört ett godt verk såvitt i de namnkristna och katolska länderna som i hednavärlden, till hvilken den utsändt flere missionärer. Den firar i år samtidigt med konferensen äfven sitt 50-års jubileum och har då att glädja sig åt att vara utbredd i icke mindre än 5,150 af jordens städer.

Ma till slut kristenheten efterkomma föreningens önskan att ihågkomma de unga vid börens tron! — //

S. H. Rindell 1894

Missionär Rindell skriver strax före afresan från London bland annat följande till kommittéen för missionen utom landet:

Vår vistelse här närmar sig emellertid sitt slut. Uppbrotts-tinman är inno. Jag tror att det nödvändigaste för afresan är klart. Vi känna oss lyckliga att såsom herrans tjänare få fortsätta färdens till Kina.

Vi känna oss mycket tacksamma först och främst till Gud, sedan ock till kommittéen för den tid vi fått vara här. Denna tid skall för visso blifva oss till oskattbar tjänst för vårt kommande arbete.

Knsta vi en blick tillbaka på vår vistelse här i L. hafva vi orsak att med den belige författaren fördom instämna och säga: "Godhet och barmhärtighet hafva följt oss." Icke en dags sjukdom, inga oönskade svårigheter ha mött oss. Allt har gått bra. Arbetet tillkommer Gud!

Se vi framåt, så liknar framtiden en förseglad bok. Allt är inneslutet i ett egenomträngligt mörker. Vi äro dock nöjda i medvetandet af att »boken» är i det slaktale lummets hand. »Lejonet af Juda är värdigt att uppläsa boken.» Det är ock mäktigt att hjälpa och skydda den värnlösa i profetians dag. I denna förvisning kunna vi tryggt säga: »Fader, ske din vilje.»

Kommittéen och missionsvälnerna i Sverige helsas hjärtligt. Vi innesluta oss i edra förböner. Bedjen att Herren må gifva oss en lång och välsignelsebringande arbetsdag i Kina.

Edor i Kristus!
J. A. Rindell.

Unga Sverige
1894

Ett kontrakt.

Jag ingor:

Gud till min Gud. (1 Tess. 1: 9.)
Jesus Kristus till min frälsare (App. 5: 31.)
Den lätliga ande till min heliggörare (1 Petr. 1: 2.)
Guds ord till mitt rättesnöre (2 Tim. 3: 16, 17.)
Guds folk — mitt folk (Rut. 1: 16.)

Jag gifver:

Mig själf och allt hvad jag är och har af Gud (Rom. 14: 7, 8.)
Jag gör det efter moget öfvervägande (Jos. 24: 15.)
Jag gör det uppriktigt (2 Kor. 1: 12.)
Jag gör det frivilligt (Ps. 100: 3.)
Jag gör det för alltid (Rom. 8: 35-39.)
Vill du min lösure underteckna kontraktet?

S. H. Rindell 1894

Hvem skall jag sända?

(Af O. E. Springen)

Hvem är villig bli Jesu sändebud ibland hedningarne? Hvar äro hans tjänare? Vill ingen af dessa gå öfver hafven till hedningarne? Här äro tusentals, som arbeta hemma. Ar ingen af oss kallad att gå ut? Vill ingen af oss föra evangelium till nationer på den andra sidan? Känner sig ingen förpliktad att gå? Skall den himmelska rösten välja till våra tusentals predikantor, utan att finna gensvar? Om igen han ropar: »Hvem skall jag sända?» Här är en stor mängd af Kristusbekännare, hvilka tjäna pengar, bli rika, äta det feta och dricka det söta, men är det icke någon som vill arbeta för Kristus? Personer resa utrikes i affärer, vilja de icke gå ut för Jesus? Många t. o. m. riskera lifvet i den eviga suön, finnes det ingen korshjälte?

Bröder, om det är någon tid, då missionsfältet är i behof af arbetare, så är det nu, och bör icke detta faktum bringa hvar och en att tänka på sig själf och säga: Hvar är jag, och hvilken ställning intager jag till Guds verk? Kan jag känna mig tillfredsstild på den plats jag är? Några af eder, unga män, äro icke genom familjeband bundna vid hemlandet. I hafvanden stora församling omkring eder. I hafven icke ännu kommit in i de många affärerna, I säger jag, som stån kvar i den första kärlekens brinnande glöd, I mån passande säga: »Här är jag.» Och om: Gud har be gifvat dig med välstånd, gifvit dig någon gifva och förlänt dig en gynsam ställning i lifvet, så är du den person, som borde säga: jag har kommit till Guds rike vid en tid sådan som denna, jag må bli placerad just där, som jag kan blifva till den största nytan för herrens sak. Jag erfar Guds härliga närvaro, jag ser li-

ken af hans mantel, jag nästana hör brusningen af soralernas vingar, jag förnimmar huru nära himmelen är jorden och min själ klämmer att jag måste tjäna min Gud. Jag inser hedningarnes nöd, jag älskar dem för Jesu skull. Det glödande kolet har vidrört äfven mina läppar: Här är jag; Du har satt mig där jag är. Herro, tag mig som jag är och bruka mig som du vill! MA Guds ando må verka på mångas hjärtan, att de må klänna det så!

Öfvers. af — //

Gud vill det.

Gud vill det. Kan det finnes något skönare måtto? Finns det i himmelen eller på jorden något ädlare lefnadsmål än att göra Guds vilja?

Hvad är vårt lif på jorden, om det icke är ett återgifvande af Guds vilja. Jag skulle tusen gånger hellre önska att icke vara född, än att gå miste om lifvets största fråga — Guds vilja.

Göra Guds vilja — hvilket privilegium! Bibelns män fröjdas därät. Jesus själf sade detta vare hans mat, och himmelens änglar ästunda intet högre. Detta, att göra Guds vilja, är äfven så enkelt, att den enfaldigaste kan göra det.

Gud vill det. Hvad? Att vi, du och jag, skola göra hvad han har sagt. Han har talat och talar till oss i sitt ord, genom samvetets röst, genom händelser i lifvet, genom sin eger ande. Lyssna till, tro och gör hvad Gud vill!

Hvad gör du, och hvad är motivet för dina handlingar? Gör du alltid det du företager dig därför att Gud vill det? Fråga alltid herren: »Hvad vill du att jag skall göra?» —ll.

På resan mot östern.

Hemmet är för olika personer ofta mycket olika. Vi bo för närvarande i

ett flytande hem.

Boningsrummen m. m. äro så bra som man skäligen kan fordra. De omkring 200 st. »granarna» representera flera olika nationer och hvad samhällsklasser angå, så ha kungaborgen såväl som fattigmännens koja sina representanter.

Vårt hem »Victoria», som vi kalla det, flöt ifrån London d. 2/s. Bestämmelseorten var södern — för oss Kina. Ett dussin missionärer, utsända af olika missions-sällskap, blefvo snart våra personliga vännet, och vi ha sedan dagligen haft välsignelsebringande stunder med hvarandra omkring herrens ord.

Redan d. 6 passerades Gibraltar. I kvällekymningen kunde man på afstånd se det världsberyttade fästningsberget, »Nyckeln till Medelhafvet», som eges af den engelska stormakten. »Victoria» saluterade, men ingen annan än en rad rödbåtar skänkte oss någon uppmärksamhet. Dessa voro dock så mycket ifrigare att bevisa oss sin ära, naturligtvis för att tjäna pengar. Menniskor äro sig lika öfver allt, då det gäller pengar.

Mellan tvänne världdelar.

Fantasiën är allt emellanåt en ypperlig artist, isynnerhet då det gäller att måla »luftlott». Det händer dock ibland att afven fantasibilder kunna motsvara verkligheten. Nog mins jag den ti-

den, då jag drömde om att vara på gränsen af dessa båda världdelar: Europa å den ena sidan och Afrika å den andra. Nu har detta blifvit en verklighet. Från vår »Victoria» kunna vi med lätthet se de majestätiska bergen med sin snötäckta hjässa höja sig å båda sidor af Medelhafvet.

O, du stolta Europa, som äfven förnunnat mitt kära lilla fosterland ett litet hörn af din mantel, och att fridsfursten finge betäcka dig med sina fjädrar och afvända synd och orättfärdighet ifrån dina gränser. Gud välsigne Nordanlanden!

Du »Svarta världsdela», där jag en tid hoppades få lefva, verka och kanske dö, hvad skall jag säga om dig? Min svarta broder, herren har behagat att sända mig till ett annat folk, kanske därför, att han önskade sända en bättre till dig. Jag vill då bära denne och dig på mina böne-
armar och bedja Gud, att han i

försönarens blod må få rena Afrikas svarta söner, ätt deras hjertan må glänsa hvitare än den eviga snön jag nyss såg glittra i solljuset på bergens toppar.

Malta o. Etna

Äro båda historiskt beryktade platser. På den förra räddades Paulus och hans följe efter skeppsbrottet (Ås. Apg. 28: 1—10); den senare är känd genom sin fördömande lavaström.

Vi fingo endast se M. i gasljuset. Utan tvifvel är det ett litet natt och naturkönt samhälle. Varande en engelsk besittning syntes ock engelsmännen ha satt sin prägel på det hela.

Etna, hvars snötäckta hjässa och rykande topp gånksa klart kunde urskiljas genom kikaren, motsvarar fullkomligt de teckningar och beskrifningar våra svenska böcker gifva. Det erbjuder en storartad årblick.

En söndag i Brindisi.

Fastän söndag, var folket ifrigt sysselsatt med arbete och marknadstorget vimlade af köpare och säljare.

Kyrkan var ovanligt fåtaligt besökt. Då vi voro där, var det endast ett dussin simpelt klädda kvinnor, samlade till tanklös tillbedjan. Att döma efter de få stolarne syntes de icke vara vanda att ha stor publik.

En titt gjordes äfven till lasarettet. De sjuka syntes vårdas gånksa väl, men de katolska talgljuset, »krusifixen» o. d. måste naturligtvis äfven här ha hedersplatsen.

Utanför staden hade vi ett litet religiöst möte. Våra sänger lockade snart en hop nyfikna personer tillsammans. Vår mission ibland infödingarne måste dock såsom en följd af »Babels förbistring» inskränka sig till utdelande af ströskrifter och bön till Gud för de arma.

Efter att några af vårt resällskap hade räddat en själfmordskandidat från drunkning, var vår söndag i B. slut och vi gingo till hvila för att följande morgon uppvakna — på Medelhafvets bölja.

* * *

Just som jag var färdig att nedlägga pennan kom missionär Kay's sjuåriga gosse, och med tårfulla ögon ropade:

»I have lost baby!»

Han jämte hans femåriga syster hade af föräldrarne satts att efterse den lille tvååriga brodern, men nu hade de som sagt förlorat honom. Sorgeposten spred sig som en löpeld och i ett nu voro både föräldrarne, syskonen och många andra ifrigt letande. Snart hvilade åter den lille uppskrämde, gråtande stackarn i föräldrarnes armar. Allas tårar voro snart borttorkade och man gladdes gemensamt öfver, att den förlorade var återfunnen.

Hvilken skön lexa denna lilla händelse gaf oss, som åro på väg för att söka reda på vilsekomna och förlorade syndare. Hjälp oss herrerna att föra dem till fralsaren! »Sammalunda blir det glädje i himmelen öfver en enda syndare som sig bättrar».

Port-said.

Det blef oss nu förunnadt ett landstiga på Egyptens historiska mark. Med hvilka känslor . . .

Först besöktes »Strengers Rest» (sjömanshemmet) där enmr. Lock är anstald som arbetare. Därefter besöktes mr. Enoll. Enligt hvad han själf berättade kunde han tala 7 språk, hyadan han, att döma häraf, bör vara särdeles lämplig för missionsarbetet på denna plats, där icke mindre än 12 å 13 olika språk talas. Huru förvånade blefvo emellertid vi icke ått i denna br. finna vår egen landsman. Han lemnade Sverige 1861 och har nu i många år varit bosatt i »Paraonernas land».

Härefter passerades Suezkanalen. Dess ungefärliga bredd torde motsvara Klarelfvens. På båda sidor synes endast kala berg och ofruktbara sandhedar. Enformigheten är stor, hvadan den 16 timmars långa kanalfärden icke har särdeles mycket af intresse att erbjuda den resande.

En titt genom kikaren.

Vi befinna oss där Suezkanalens utmynnar i Röda hafvet. Här säges Moses brunn vara belägen. Vår outtrötliga ångäst vill icke unna sig någon hvil. Vi få därför nöja oss med ått betrakta den historiska platsen genom kikaren.

Där borta på stranden mellan kanalmyningen och ett stort brungrått berg, midt på den eljest ofruktbara flygsandsheden, växa en grupp palmträd; där säges Moses brunn vara belägen. En underlig naturens »daning!» Utom palmerna finnas öck några små arabbyddor och kamelerna kunde äfven tydligt ses.

Litet senare passerades naturligtvis den del af Röda hafvet, som genom Guds särskilda underverk bereddes till en torr väg för Israels skara.

Hvilken bibelälskande resande kan passera dessa platser utan att påminna sig den heliga historien, som är skildrad för oss i 2:dra Moseboken. För min egen del ha herrns ord till Moses: »Tala till Israels barn, att de draga framåt» (Eng. öfvers.) och »herren skall strida för eder» (2. M. 14.) ringt i mina öron såsom hade de talats utslutande till mig.

När öndskan regerar.

Att gudlösheten var stor ombord har icke varit någon hemlighet. Suppgillen, kortspel, dans och mycket annat utgör mängas dagliga program och tolereras af de flesta. Att det för sådana är

obehagligt att höra andliga sängsångungas, är själfklart. De sörjde därför ganska tidigt för att få dem nedstafade. Våra bibelbetraktelser nere i salongen fick dock en tid opåtaladt fortsätta. Kortspelarna m. fl. kände sig dock antagligen fördömda i vår närhet och af vårt förbehafande, hyadan de föranstälde att mötens, då de icke helf kunde förhindras, åtminstone skulle flyttas till en mera obemärkt plats. Rev. R. B. de Wolf (en engelsk prestman på väg till Amerika) har alljämt stått på vår sida och till allas vår belåtenhet ledt våra små möten.

»Hvarför larma hedningarne och tänka folken fåfänglighet . . . rådslå emot herren . . . Han som sitter i himmelen ler . . . Herre, gif oss det sinnet, som var hos Jesus Kristus att älska — älska fienderna!»

Ett roligt äfventyr.

Bland passagerarna befinner sig en engelsk artist. Han är naturligtvis intresserad af att taga och på papperet bevara omtyckta vyer under resan. Intet ondt anande klättrade han upp i riggen för att erhålla en bättre utsikt. Vår fromme artist hade emellertid icke kommit långt upp, för än han upptäcktes af de till besättningen hörande hinderna, hvilka, som en bisvärm, följde efter, togo fast honom och bundo honom till händer och fötter med linör och ficknåsdukar.

Passagerarne, som trodde, att det hela var endast ett roligt upptåg af våra »Svarta bröder» skrattade och applåderade det värsta de orkade. Den »bundne fången» däremot arbetade bäst han förmådde, för att komma ifrån den allt annat än trefliga situationen däruppe i lägen.

Den utsträckt »grödgestalten» lyckades slutligen att komma lös. Men hvad nu då? Jo se, hinduerna kommo springande med »andan i halsen» bärande nya och bättre rep. Opp bär det igen, och den stackars engelsmannen bindes på än en gång. Lös gör sig nu, den som kan!

Man började nu att fatta situationen. Den var svårare än hvad man hade tänkt. Den af passagerarne, som klättrar upp i riggen, är nämligen underkastad 10 shillings (= 9 kr.) böter. Fångén skulle därför behållas i sitt »luftfängelse» till dess han hade betalt den »yttersta skärven».

Nu bytes om roll. Man erbjöd och samlade 7 skilling, men detta var naturligtvis för litet. Engelsmännen kände sig emellertid högligen förnärmade af att en svart man skulle binda deras stolta söner. Nu funno de på råd. I ett nu grepo de anföraren och bundo honom fast i riggen på ungefär samma sätt, som han förut hade bundit artisten. Förskräckt för hela tillställningen lofvade han »brottlingen» frihet genom att

själf återfå sin. Så fick den kastastrofvon en för båda parterna lycklig och tillfredsställande lösning. Det troliga är dock att ingendera vill göra om experimentet.

En gudstjänst på Röda hafvet.

Det är söndag och man skall gå till kyrkans Rev. Wolf predikar i »grannkyrkan» (1:sta salongen).

Talaren tog sig af vår förhållandenvarande resa anledning att tala om resan öfver lifvets ocean. Utgående från detta ämne framhölls bl. a. huru som hvarjeres har ett bestämdt mål, nödvändigheten af att ha den rätta lösen ombord samt vikten af att noga studera och följa sjukortet, ifall vi eljest skola nå den himmeleka hamnen. Dessa tankar borde komma till personlig användning för alla evighetsvandrarne.

Aden.

Komma öfver Röda hafvet kände att säga: »jag vill sjunga herranom, ty han är hög och härlig (2 Mos. 15: 1)»

För att åtminstone kunna säga att vi hade trampat på arabisk jord, landstego vi i Aden. Platsen med sina höga berg och sandkullar förefaller mycket vild och erbjuder just icke så mycket af intresse att skåda. Postkontoret, en katolik kyrka och några handelsbutiker, besöktes. De senare mest för att få en liten idé om folklifvet.

De svarta och halfnakna araberna voro till utseendet icke olika den beskrifning som mr. H. M. Stanley gifver de arabiiska slafjägarna i Kongo. Vi kommo emellertid »helskinnade» ifrån dem.

Vattnet och båtarna tycktes vara arabpojkarne element. Om t. ex. en tioöring kastades i vattnet, kunde man vara säker på att dessa »hafsdjur» högg den på fläcken. Öfning ger färdighet.

Påsktankar på hafvet.

Närmast Golgata finnes för mitt sinne ingen kärare plats än Getsemane. Du bevingade själsdufva, flyg öfver djupen och höjderna till den minnesvärda örtagården. Vaka en stund med Jesus.

Golgata, skådeplatsen för min fullkomliga och eviga seger, jag älskar dig. I skuggan af ditt kors vill jag lefva — där vill jag öck dö.

Graf och dödsrike! Hvarför uppsparrar du ditt hungriga gap emot mig? Vet du icke att du är besegrad? — O, jubla, mitt hjärta, döden är uppslukad i seger. »Du död, hvar är din ödd; du dödsrike, hvar är din seger?» Dyre, dyre blodsbrudgunnet, jag faller tillbedjande ned för din fot. Hvem skulle jag tjäna, om icke dig? Med glädje vill jag skynda åstad att höja korsets blodbestänkta fana. Herre, gör mig trogen!

Här och där.

Många personer har mer eller mindre lyckadt försökt att skildra det sköna som finnes

i singalesernas land.

Er meddelare förbigår detta, och det så mycket mer, som jag känner mig oförmögen att tillfredsställande skildra detta sceneri.

Den ungefär 25,000 kv. mil (eng.) stora ön kallas som bekant Ceylon eller ock »Oceanernas pärla». Muhamedanerna kalla den: »Adams bro», emedan de antaga att Adam gick öfver den till Indien. De första inbyggarna voro enligt singalesernas traditioner Yakkos (= demoner) och Nagas (= ormar). Det är ännu ovisst huru dessa namn uppkommit, men man antager att de afskrifva sig från infödingarnes demon- och ormdyrkan, hvilken erbjuder de mest gåtliga historier.

Inbyggarna, som för närvarande räknas bortåt 3,000,000, representera flera olika nationer. Det största antalet tillhör dock singalesstammen, hvilken ensam torde räknas bortåt 2,000,000. Buddistreligionen ha de flesta anhängarna och uppgick år 1881 till 1,698,070 medlemmar med 6,000 prester. Muhamedanerna räknade samma tid 197,778 anhängare och den rom. katolska kyrkan hade år 1891 215,000 och den protestantiska 68,000 medl.

Flera protestantiska samfund ha som bekant icke utan framgång försökt att evangelisera denna ö. Vårt eget samfund (»The Baptist Mission») började redan år 1812 missionera här. En af dess första arbetare Rev. C. Carter gjorde ett godt grundläggande arbete genom att han bl. a. översatte bibeln till singalesspråket och utarbetade och utgaf en singalesisk-engelsk ordbok. Framgången har sedan den tiden icke varit så särdeles stor, mest förorsakad af brist på arbetare.

Det finnes emellertid för närvarande icke så få baptister, hvilka genom prediko-, skol- och skriftverksamheten ha utfört ett godt verk bland öns inbyggare. Ännu återstår dock för den kristna världen oerhördt mycket arbete innan »Oceanernas pärla» kan sägas vara en pärla i frälsarens diadem.

Tankar i palmlunden.

Då man sitter under palmernas skugga och ser skogens drottning, de sköna och majestätiska palmträdens yppiga kronor vara eller hålla på att blifva plundrade, vill ens tankar helt osökt dröja vid den bibliska berättelsen, som skildrar Jesu ärofulla intåg i Jerusalem, då folket bröto ned palmkvistar och strödde på hans väg.

Redan i de tidiga barnaåren tilltalade denna sköna berättelse mitt unga hjerta och jag önskade att äfven jag »fättibryta» ned palmkvistar för Jesus. Samma barnatanke bemäktigar sig själen också nu.

Jagser dock icke blott växtvärldens stora, nyttiga och prunkande palmer, utan »skapelsens krona» — en skara begåfvade och väl utrustade män och kvinnor — ter sig äfven för mitt öga.

Huru mycket hafva icke dessa mottagit af herren! Till hvilken nytta kunde de icke blifva för andra! De likna palmträd, men de hålla på att plundras. Den ena grenen efter den andra nedbrytas af deras krafts- och styrkas träd — nedbrytes och nedtrampas utan någon nytta.

Äckelohvarfskolor icke dessa »palmgrenar» nedbrytas för Jesu räddning? Slumrafråde kristenhet! Upp och strö palmer för Jesus!

På resa mot Östern.

(Se nr:is 17 och 19 denna tidning.)

Vi befinna oss mycket nära Ekvatorn. En enda grad till och den tänkta linien är passerad. Hettan är dock ganska dräglig och har icke någon gång öfverstigit 30° Celsius. — Då vi kommo till inloppet af Singapor (& halfvn Malakka, Bortre Indien) frågade vi hvarandra:

Äro vi åter i Sverige?

De med buskar och träd vackert dekorerade stränderna, de små, fina holmarne, de af naturen väl formade kullarne, de natt och smakfullt slingrande sandgångarne och slutligen den mildt leende aftonsolen — allt påminde så lifligt om norden och man tyckte sig i det hela igenkänna Malarens sköna stränder. Men var likheten vid första påseendet stor, var olikheten vid framkomsten större. Här möttes ögat för första gången af en myllrande skara halfnakna kinesiska arbetare, hvilka några minuter senare voro ifrigt sysselsatta att, förse vår ångbåt med ett rikligt matförråd. Kinesiska »tvåfotade» kapplöpare stodo uppställda i rader för att i sina komfortabelt gjorda »giggroskor» befordra den resande till hans önskade mål.

Staden, som lär räknas omkring 200,000 invånare, erbjuder den nyfikna mycket nytt att skåda. Vi erforo till vår glädje att flera missionssällskap äfven här voro sysselsatta med evangeliseringsarbetet.

Ett misstag.

Utaf kinesiska porträtt och beskrifningar, har jag alltid gjort mig den föreställningen att kineserna äro ärolyligt fula. Finnar dock nu att deras nteendöcker icke på långt när är så ofördelaktigt,

som. nordboarne i allmänhet föreställa sig. Min nuvarande tanke är helt enkelt den, att mängden svenskt skulld t. o. m. känna sig stolka öfver att ega ett så fördelaktigt utseende, som många kineser i själva verket hafva.

Ett kinesiskt upprop.

I vårt sällskap befinner sig en mr. D. Kay, en engelsman, som i 9 år verkat som missionär i Kina. Han gaf sig i samspråk med tvanne medelålders kinesiska gentlemän och skriftligen — de förstodo nämligen icke hvarandras språkialekter — frågade dem bl. a. hvarifrån de voro och om de kände till den kristna religionen. Skrifvande sin adress tillade de: »Ingen menniska har varit på vår ort och talat till oss om Jesus. Vårt folk vet intet om Jesu religion. Här är vår adress. Skulle icke Ni vilja komma och undervisa oss om honom på det att äfven vi må bli delaktiga af samma glädje och till sist få komma till himmelen när vi dö? Detta mycket ofta återkommande upprop borde mana Guds församling till

förnyade ansträngningar.

Tager mig här friheten att använda den hänsöfne C. H. Spurgeons ord då han säger: »Tillåt mig att med djupt allvar besvär dig vid Kristus och vid hans härliga evangelium, att vakna upp till förnyade ansträngningar för spridandet af hans sauning och till mer brinnande bön att hans rike må komma. O, att jag kunde visa dig de tio tusenden olyckliga själar, hvilka ännu vandra i ytterligt mörker, att jag kunde föra dig till dödsrikets dystra boningar och visa dig myriaders myriader själar i outhärliga kval. Mig synas att du då skulle fråga dig själf: »Gjorde jag något för att rädda dem? De äro dömda, men är du fri från deras blod! Om du icke varnar den ogudaktige skall han förgås, men hans blod skall utkrävas af din hand.» — Gud hjälpe oss!

För resande till Shanghai är

Hong-kong

den första kinesiska staden man har tillfälle att besöka. Engelsmännen ha här, som vanligt, varit framme och delvis satt sin prägel på samhället. Deras på platsen varande militärstyrka är ock egnad att hålla kineserna i styr.

Flere religiösa samfund äro sysselsatta med evangeliseringsarbetet både bland de engelsktalande och ibland kineserna. Bland de senare verka bland andra »The London Missionary Society» och »The Church Missionary Society» samt tvanne tyska missionssällskap nämligen Berlin- och Baselmmissionen. De ha tvifvelsutan utfört ett godt verk.

men ännu återstår helt säkert mycket att göra.

Vi hade icke varit lång stund på kinesisk mark förr än vi möttes af

af gudadyrkan.

Här och där på gator och gränder kastades rykande pappersluntor, hvilka efter hand exploderade. Detta förorsakade en stunds smattrande och brakande ungefär, som då män bränner bort enris. Knallarne voro dock betydligt starkare än smattrandet från enriset och torde i styrka lätt kunna jämföras med tändsatsen i en knallhatt. Detta experiment sker för de hänsöfningsändar.

Kineserna tro att vissa träd ha helande förmåga, hvarför dessa anlitas vid sjukdomsfall. De hedras med offer och tacksamhetsbetygelser i händelse den sjukes tillfrisknar. Det »helande» träd, som er meddelare såg i H., var af ett helt vanligt utseende, men det nöta stenaltaret och de många i trädet hängande tacksamhetsadresserna tydde på, att det icke desto mindre var anlitadt. Sådana sakförhållanden tala tillräckligt kraftigt om kinesernas blindhet och andliga behof.

Ack, bed Gud för Kina, att det såsom ett folk må vända sig till den »store läkaren».

Skeppsvrak.

Att få se skeppsvrak ute på hafvet är icke ovanligt. Stundom kan man t. o. m. få se hela skepp strandade på undervattensklipporna. Några af dessa ha under årtionden blifvit stående, som en varning för andra. Då jag sett detta, har jag icke kunnat undgå att tänka på de många skeppsvrak, som föras omkring på lifvets ocean.

I likhet med dessa förlista båtar, som kanske seglade ut ifrån en lugn och stilla hamn, åtföljda af lyckönskningar, sympati och deltagande, ha ock många evighetsvandrare satt ut mot målet, kanske med de bästa förutsättningar och med hopp om framgång, men den har lidit skeppsbrott och gått förlorad. Hans, ja dessa tusenden och åter tusendens misstag stå såsom varnande exempel för oss, som ännu icke ha fullbordat vår resa. Må vi taga varning i tid, på det att vårt lif icke må blifva en ny varnagel för andra. »Kom ihåg», sade Jesus, »Lots hustru!»

Den ädliga hamnen.

Vår biljett gälde Shanghai. Nu äro vi där. Den 6 veckors långa resan är lyckligt fullbordad. Under hela tiden har Herren på ett förunderligt sätt hjälpt och välsignat oss. Vi ha skonats från sjukdom och öfriga missöden. Fastän resan har varit den bästa möjliga kände vi dock att sängaren hade rätt, då han säger: »Huru skön är hamnen!»

Den ädliga hamnen! Herre — huru länge? Gud hjälpe oss alla att till dess vinna många själar för himmelen och till sist välkomsthälsas af Jesu ljufviga: »Val gjordt» — gå in i din Herres glädje. — U.

På resa.

Att vara ute på resa ibland främmande folk, är oftast mycket intressant och detta icke minst därför, att man då är i tillfälle att se mer än en »gula kora». Om soffan som lages, är smalefull eller ej, blir naturligtvis en annan fråga. Det är alltid gälligt den gamla goda regeln: »Pröfva, allt och behåll det bästa».

Vi ånga emellertid mot östra d. v. s. vi gå i den riktningen, hvarifrån Guset Kommer. Vågen är gammal och välkänd och i händelse någon af mina läsare vilja fråga hur, så är det bara att lösa biljetten till Shanghai, Kina, och stiga ombord på den förste ångaren, som går dit och allt, hoppas vi, skall gå bra.

Resebeskrifning behöfs icke, men om man ändå önskar något i den vägen, kan man anlita de »resebref» som redan äro skrifna.

Vår båt, som är en liten värld för sig själf, gör allt emellanåt halt och erbjuder sina världsmedborgare att hälsas på sina bröder i andra världsdelar. Dessa synas vara ovanligt smickrade öfver den ära, som bevisas dem, och skynda ut i sina små båtar för att möta och välkomsthälsa de »hvitskinnade» gästerna från den andra världen.

Huru förtjusta äro de icke, då de kunna förnä någon af de främmande att stiga ned i deras små båtar för att sedan ros till land. Vänligheten synes stegras, när man på stranden mötes af en hop vänliga personer, hvilka erbjuda främlingen att åka i olika slags vagnar, dragna af hästar, oxar, eller tvåfotade kapplöpare, eller ock bjuda honom sitta upp på åsnaryggen för att på detta »fräjdade» djur fortskaffas till den plats man önskar. Afsikten med denna vänlighet är dock icke så mycket att förskaffa sig personlig ynnest, som fast håller att komma åt pengarne.

Tiggeriet synes ha nått sin höjdpunkt i alla hamnar. Hopar af halfnakna och »paradisklädda» barn springa och slå sig för sitt bröst och skrika: »ingen mamma, ingen pappa — git mig en slant!» Lik en bisvärms skynda andra ut i sina små kanoter till fartyget och ropa: »kasta »six pence», ja' tar de', ja' tar de', ja, miu herre, ja' tar de.»

Pänningen kastas och »hatsdjuret» dyker lika kvickt som en andunge och griper sitt rof lika säkert som huden buggar bröststycket.

Seder och bruk äro naturligtvis mycket varierande bland olika folk. Den stackars »stofthyddan» prydes på många olika sätt. Somliga bära fina kläder från topp till tå, andra hafva knappast några. Somliga ha ringprydnader på händerna, andra på fötterna. En del hänga prydnader i öronen, en annan del hänga dem i näsan. Smaken är olika.

Att delvis eller helt och hållet bortraka skägget är ingen nyhet, men bruket att bortraka håret har man trott vara kineserna förbehållet. Att emellertid få se slätrakade bjässor, äfven ibland andra folkstammor, är dock icke sällsynt. Stundom nöja de sig icke ens härmed. Eder meddelare sågt, ex. i en rakstuga å Ceylon, en barberare vara ifrigt sysselsatt med att raka bort håret på en stackare i — armgroppen. Annat toklustigt att förtiga.

Då man emellertid besinnar, att dessa naturens barn i flesta fall lefva i den djupaste okunnighet och mörker, att de icke känna Gud och den han såndt hafver, Jesus Kristus, utan äro försänkta i den mest launiska vidakepelse, och af gudadyrkan, då säger jag, uppstigen nödvändigt en önskan i själen att kunna töra dem till något bättre — föra dem till honom, som lätt sitt blod flyta äfven för dem. Detta är ock något som flera af dem själfva önska.

Då detta nedskrifves, är jag omgiven af kineser, hvilka med största ip-

tresse följa min skrifning. En af dessa sade för ett par dagar sedan till en missionär, tillhörande vårt sällskap: »ingen människa har varit på vår ort och talat till oss om Jesu religion. Här är vår adress. Skulle icke Ni vilja komma och undervisa oss om honom, på det att äfven vi må blifva delaktiga af samma glädje och till sist få komma till himmelen när vi dö?» Detta kinesens upprop tarivar ett svar. Hvad manne U. S:s läsare vilja svara?

—U.

Unga Sverig 1894

12 Sv. Harolden
1894

Senaste upploppet i Kina.

Det senaste pöbelupploppet, riktadt emot tvenne norska missionärer i Iling, provinsen Kiangsu, är säkerligen redan känt för tidn. läsare och torde äfven ha förorsakat bekymmer ibland missionärerna. Som undert, haft tillfälle att personligen sammanträffa med en af de förföljda, tillåter jag mig att meddela följande:

De förföljda missionärerna Kristensen och Helgesen, tillhör den norska frikyrkan och ha under sin tvååriga vistelse i K. sökt att bryta egen missionsmark, isolerad från andra missionsällskap. Under senare delen af förra året öppnade de en liten station i byn Iling, som ligger 25 eng. mil från staden Ching-kiang.

Folket, företrädesvis landtbe-folkningen utom byn, har vid flera tillfällen visat sig mindre vänligt. Missionärerna ha sökt skydd hos öfverheten och denna har gifvit roingifvande löften om skydd och hjälp. Sin vana trogen, har den dock blifvit löstes-brytare.

Den 27 mars stormade en pöbelhop på missionstationen. Missionärernas egendom förstördes, men br. Helgesen, som vid tillfället var ensam hemma, riddade sig medels att fly. Innet lif spildes. Som stationen var ovanligt liten, var skadan från den synpunkten obetydlig.

Missionärerna ha naturligtvis begärt skadeersättning och myndigheterna lär ha loivat att tillmötesgå alla deras fordringar. De kinesiska myndigheternas löften äro dock icke »kungsord» och vår Svensk-norska konsul har, som bekant, hvarken vilja eller förmåga att utkräva hvad han borde.

Missionärerna därhemma! Kom men ihåg att Guds verk alltid har haft att kämpa mot motstånd, men att det just då gjort de största framstegen. Vår konung skall regera till dess att han har lagt alla sina fiender under sina fötter. »Riket är vår Guds, som sitter på tronen».

—7.

Sv. Harolden

Tre bref från missionär Rinell.

Till Kommitteens för missionen utom landet sekr., p stor Wilh. Lindblom, hafva följande bref ingått från missionär J. A.

Rinell, och ehuru de äro mera direkt ställda till sekr., så tro vi dock att de läsas med intresse afven af andra:

I.

S. S. Victoria d. 19 mars 1894.

Framkomna till Aden, vill jag åtminstone härifrån sända en hälsning.

Hittills har allt gått förträffligt. Resan har varit den bästa möjliga. Ingen storm: ingen sjukdom. Af de 16 sista resorna Angaren Victoria har företagit lär denna vara den bästa. Gud är god.

Ombord äro vi nära ett dusin missionärer, utsända af olika missionsällskap. Ha det ganska trefligt tillsammans omkring Guds ord. Herren är nära.

Iar just avslutat ett bref till öfverste Broady. I detta har jag bland annat begärt att blifva upptagen som medlem i »baptisternas Enke- och Hjälpkassa.» I händelse att denna begäran villfäres, torde jag få bedja »kommittéen för missionen utom landet» att af min årslöns godhetsfullt betala nämnda »kassa» min inträdes- och årsavgift.

På grund af att vi redan äro framme i Adens hamn och posten straxt måste sändas, får jag sluta här med hjärtliga hälsningar från Edra missionssyskon.

Gud med oss! I hast.

J. A. Rinell.

II.

»Surat» d. 7 april 1894.

Sedan jag sist skref, ha vi fått göra ombyte på båt. Den vi nu ha är indisk. Namnet »Surat» lär betyda post eller bref, men den borde hellre hetat: »Rullan går». Vi blefvo snart familjära äfven med den, och trivas nu förträffligt.

Befålet och besättningen i öf-rigt voro mindre humana och tillmötesgäehde å »Victoria», än hvad de äro här. De förra medgifva oss endast med knapp nöd att samlas i ett hörn af båten, för att tillsammans läsa bibeln och sjunga en audlig sång; de seuro ha med stor beredvillighet icke blott tillåtit detta, utan äfven ombesörjt, att någon af manskapet under tiden fått svänga de i taket af salongen anbringade släktarne, på det att botten icke skulle genora mötets deltagare.

Vårt lilla missionärsällskap har nu förminskats till 7 stycken. Vi fingo nämligen förliden söndag säga farväl till ett lika stort antal i Singapore. Hoppas att få behålla de öfriga till Shanghai. Vi vänta att, om Gud vill, komma dit inom åtta dagar. I kväll skola vi enligt hvad det säges, komma till Hongkong, vår första kinesiska stad.

Bland andra medpassagerare ha vi för närvarande ett tjug kineser. Missionär Kay, som varit i Kina 9 år, diskuterar och står i med dem värre. De förefalla oss riktigt trefliga och jag känner mig mycket dragen till dem. Hoppas att herren snart skall göra oss i stånd till att förkunna dem det glada budskap, för hvars skull vi äro här.

Resan hit har varit lyckosam. Hälsa, trefnad och välstånd har följt oss. Svenska landskapsstycken, doftande lunder och fruktbara trädgårdar, men ock stundom höga, kala, allt emellanåt snöbetäckta berg, ofruktbara brännande sandhedar och flygande dammoln ha mött oss. Allt har varit mycket intressant. Nöjet måste dock lämna rum för allvarigare betraktelser.

Vi äro som sagt snart framme vid resans mål. Vår bön till herren är, att han må välsigna vår utgång och vår ingång på vårt nya missionsfält och bland våra nya vänner.

Min hustru och Anna Holtz förena sig med mig i hjärtliga hälsningar.

Eder i Kristus förbundne

J. A. Rinell.

III.

Chefoo d. 23 april 1894.

Vi ha flyttat oss ett »luppfjät» sedan jag skref sist och befinna oss nu, som synes af brevets öfverskrift, i Chefoo. Kommo hit från Shanghai i går middag. Allt, såsom man brukar uttrycka sig, väl ombord.

Till Shanghai kommo vi torsdagen den 12. Några dagar senare hade vi nöjet att möta broder Lindberg, som sedermera blef vår högsta hand under uppresan till C.

Det var särdeles uppmuntrande att träffa broder Lindberg just nu. Han är frisk och stark som en nöt, lifvad och förhoppningsfull samt står i och språkar och diskuterar värre med kineserna. Som gamla studiekamrater hade äfven vi helt naturligt mycket att tala om.

Vi äro emollertid nu i Kinn. Herren har fört oss lyckligt och väl hit till detta mörka och i dubbel bemärkelse aflägsna landet. Vårt hopp är att han, som varit med och hjälpt oss hittills, skall vara med oss och bistå oss äfven hädanefter.

Tiden är nu inne då vi väl måste börja »ta i tu» med det svårlärda språket. Det är icke

ännu fullt bestämdt, om vi komma att stanna här i Chefoo eller om vi åkola gå i Teng-choufu, en liten stad liggande halfannan dagsresa härifrån. I öndera af dessa städer ännu vi nämligen stanna för språkstudier till hösten. Hoppas att herren skall leda oss äfven i detta.

En räkning å våra gemensamma utgifter under resan till Shanghai närslutes. Det eländiga drickspengssystemet är ett nödvändigt omdt ombord på båtarna. Båtblaget har t. o. m. låtit trycka på biljetterna att det väntar, att passageraren skall gifva besättningen drickspengar. Kina Inlands Missionens missionärer tillerkänner alltid ett halft pund pr. styck, hvilka pengar äro anslagna till drickspengar. Detta är vara det minsta möjliga och efter detta system gifvo vi också, såsom varande i deras sällskap. Kassabehållningen är öfverlemnad till Lindberg.

Slutar med hjärtliga hälsningar från oss alla.

Eder i Kristus

J. A. Rinell.

Adr. Chefoo, Kina.

Från Kina.

På resa.

Efter att ha stannat några dagar i den halft europeiska och halft kinesiska staden Shanghai fortsattes resan till Tung-chau. Till Chefoo reste vi med ångbåt. Genom att resa som »kineser bland kineserna» lyckades vi få biljetterna för $\frac{2}{3}$ billigare, än hvad de eljest skulle ha kostat. Den två dagars långa resan gick bra och försöket att äta med »tråpinnar» var icke heller alldeles misslyckadt.

Från Chefoo måste man taga landvägen till den omkring 8 sv. mil afägsna staden Tung-chau. Att beskrifva denna »åsnerrid» i få ord är omöjligt. Vare det därför nog sagt att vi buros i en »korg» mellan två vännor efter hvarandra gående mulåsnor. Allt gick, tack vare våra fyrfotade bärare, bra, och efter halfannan dags resa kommo vi lyckligt till T., som man kan kalla för

Betania.

Här ha sedan flera år tillbaka de amerikanska sydstaternas baptister bedrifvit missionsverksamhet och ha en ganska präktig missionstation med kyrka och omkring 100—150 församlingsmedlemmar. De amerikanska presbyterianerna ha äfven missionstation i denna stad.

Som vi af våra trossyskon i T. välvilligt hade blifvit inbjudna att stanna hos dem under sommaren för språkstudier, räknade vi oss att vara hemma, då vi stego ur våra »korgar». Vännerna på platsen mottogo oss på ett erkännansvärdt sätt och vi hafva det hos dem i många afseenden bättre än hvad våra djurfäste förhoppningar vågade vänta

Under de första dagarne af vår ankomst hit voro isynnerhet damerna fullt sysselsatta att mottaga besök af kinesiska kvinnor, hvilka komma för att se utlänningarne. Den dagliga sysselsättningen är numera att »åta» kinesiska skriftecken, men som denna »föda» är främligen hårdsmält och folk i allmänhet vänta en het sommar, måste vi taga små portioner och »stugga» väl.

Predikan och dop.

På platsen hålles söndagligen kinesisk gudstjänst kl. $\frac{1}{2}$ 10 f. m. och engelskt möte för de samtliga missionärerna kl. 11; kinesisk söndagsskola kl. 3 e. m. samt därtill regulerade veckomöten på båda språken. Första söndagen efter vår ankomst hit höll br. J. E. Lindberg, som under resan från Shanghai varit vår »högra hand», den kinesiska »högmesan». Enligt de äldre missionärernas omdöme talade han språket utmärkt bra. Detta bör naturligtvis glädja våra missionsvänner äfven därhemma.

Att Guds ord äfven i hednärlden är en makt till frälsning för hvar och en som tror, är ett glädjande faktum, ty också här lösgöres och utsläppes fångar från hedendomens och syndens hemiska fångelse.

Fyra af dessa, såsom vi hoppas, frigjorda själar, mottogo i går det kristliga dopet. Jag har alltid ansett denna handling vara en af de heligaste och högtidligaste jag skadat, men den föreföll mig om möjligt ännu högtidligare nu, då man i öfrigt är omgifven af hedendomens och afguderiets mörker. Att se dessa trossyskons glädjestrålände ansikten och veta, att deras hjärtan jublade i lofvande Gud, detta är mer än tillräcklig betalning för en resa till Kina, och förmånen, att tjäna dessa, jämte hoppet att kunna vinna flera för himmelen manar till ett lifslångt troget arbete för Herren.

Till sist fridshälsning till alla.

J. A. Rinell.

Från Kina.

Broder J. A. Rinell har skrivit följande bref till broder C. Engsell, som ställt det till vårt förfogande:

Teng-chou-fu d. 12 maj 1894.

Det är i dag en månad sedan jag vilandstego i Shanghai.

Den stad, där vi nu ha bott en fjorton dagars tid, räknar kanske omkr. 60,000 invånare. Den ligger cirka tre dagaresor ifrån Shanghai och är så särdeles långt ifrån den stad, där vi o. G. v. ännu ha vår missionstation. Vi tänka att stanna här till hösten för språkstudier. Våra amerikanska baptistmissionärer, som välvilligt inbjudit oss att bo hos dem, göra allt för vår treofad.

De amerikanska baptisterna ha sedan flera år tillbaka med framgång arbetat på denna plats. Deras arbete har också krönt med framgång. För närvarande ha de en präktig kyrka och en församling på omkring 140 medlemmar.

Förliden söndag bevittnade jag en dopförrättning här, då fyra kineser döptes. Efter dopförrättningen firades Jesu dödsannelse. Vi hade tillfälle att öfvervara och deltaga i denna heliga handling. Är det i hemlandet stundom rörande att bevittna och deltaga i dylika högtidligheter, så är det, om möjligt, mycket mera här. Min personliga känsla, då jag betraktade det hela var, att denna välsignelse var mer än tillräcklig betalning för vår resa till K. Dylika vederkvickelsestunder manar till nitiskt och troget arbete för herren.

Vårt arbete för närvarande är företrädesvis språkstudier. Vår lärare är en äkta kines, men han är dess bättre en kristen sådan och därtill en framstående medlem i härvarande baptistförsamling.

De kinesiska vanorna äro som bekant helt olika våra. Som jag dock icke har sett så särdeles mycket af dem ännu, får jag förbigå dem tills vidare.

Mat och busrum synes mig vara ganska tillfredsställande och vi nordbor ha tvifvelsutan i allmänhet fått en allt för dålig uppfattning om detta. Den kinesiska marknaden (alminstone är det fallet på denna plats) erbjuder i matväg det allra mesta en utlänning skäligen kan fordra. Man kan köpa det utmärktaste mjöl, god potatis och köttmat. Höns finnes i öfverflöd och ägg kan köpas för omkring ett öre stycket o. s. v.

De kinesiska husen äro byggda af mur eller gråsten. De kunna lätt uppsnyggas och blifva då goda envaningsboningshus. Det hus, som vi för tillfället bebo, har ursprungligen varit ett kinesiskt hus. Nu är det åtskilligt omgjordt och kan täfva med hvilket medelmåttigt europeiskt hus som helst.

Näreluter för ro skull ett kinesiskt mynt. Detta myntslag är, kan man säga, det enda kinesiska myntet. Af värde motsvarar fem dylika myntstycken ungefär ett öre.

Får sluta här för i dag. Min hustru, som i likhet med mig befinner sig bra, förenar sig med mig i hjärtliga hälsningar.

Frid öfver Guds Israel.

J. A. Rinell.

Adress: Chefoo, China.

Från flere af yttre missionens arbetare

Ha bref nyligen ingått till kommittéens för missionen utom landet sekreterare, pastor W. Lindblom. Broder Sjöblom arbetar med kraft bland de svarte i de svartes världsdél. Broder Lindberg i Kina mår äfven bra och fortsätter sitt arbete. De till Kina nykomne missionärerna ha gripit språkstudierna an. Följande-bref må här meddelas: »Vi befinna oss nu i staden Teng-chou-fu. Den ligger omkring 8 sv. mil nordvest om Chefoo. Vi kommo hit den 26 sistlidne april. Vid framkomsten mottogos vi på det mest broderliga sätt af våra trosyskon, de amerikanska baptistmissionärerna. Språkstudierna börjades så fort som möjligt. Vid sidan af br. Lindberg ha vi naturligtvis kinesiska lärare: en manlig för undert. och en kvinnlig för Anna Holtz och min hustru. Vi hafva hittills funnit språket ganska svårärdt men icke desto mindre ytterst intressant. Hoppar att med tiden blifva »herrar» öfver det.

Sedan förra brefvet skrefs, har det Sv. baptistsamfundets missionsår i Kina förökats med en ny »arbetare». Den nye världsmedborgaren — en välskapad pojke — föddes sistlidne tisdagsmorgon den 15 dennes. Såväl moder som barn må efter omständigheterna så väl som möjligt, hvadan min hustrus »skolferier» snart torde vara afslutade.

Mottag till sist våra hjärtligaste fridshälsningar.

Eder i Kristus
J. A. Rinell.

Bref från norra Kina.

Goda underrättelser från hemlandet och missionsfältet likna

oliveqvistar,

burna af arkens dufva. N. W.-Posten tackas på det hjertligaste för de »qvistar» den samma har bringat oss härute. »Hvad kallt vatten är för törstig strupe, är god tidning från »fjeran land», sade Salomo fordom. För en person boende i ett hednaland tarlvar denna tanke icke någon vidare förklaring. Tillåt mig säga eder, syskon: I gören väl då I uppmuntra edra medarbetare i Herren.

Skulle emellertid vara glad, om jag i »retur» kunde medsända »brefdufvan en liten qvist», som vid framkomsten icke vore allt för mycket visnad.

Den stad der vi för närvarande bo heter Teng-Chou-fu. I likhet med de flesta kinesiska städer har folket här en viss benägenhet för

gudsdyrkan,

om man nämligen får bedöma det efter deras många afgudatempel och afgudar. De förra räknas öfverett sjuttio-tal, de senare äro ända flera. Som folkmängden icke torde öfverstiga 70-80,000 personer, så synes häraf att templet och afgudarne äro mer än tillräckligt många.

Till dessa tempel gå män, kvinnor och barn och kasta sig ned för afgudens fötter, så att deras ansigten vidröra marken, under det att böner framstammassas, penningar, rökelser m. m. offras till de vidriga afgudarnes ära. Det är rörande att betrakta deras ifver ödmjukhet, frimodighet och uppoffring. Här om någonsin har man anledning, att fråga: »Hvartill denna förspilling?» Men de veta icke något bättre. Arma folk!

Under det att afgudarne ha så många tempel och tillbedjare har den för hedningarne

»okände Guden»

endast tvänne kapell, byggda af utlänningarne. Det ena af dessa två tillhör den amerikanska presbyterianska kyrkan och det andra syd-amerikanska baptisterna. Båda dessa samfundsmissionärer ha arbetat här omkring ett trettio-tal år. Att Guds ord är en magt till frälsning för hvar och en som tror, har och bevisat sig vara en sanning här enär rätt många hedningar under årens lopp blifvit tron lydiga.

Gud har i sanning utfört ett stort verk i denna stad med omnejd och dock är så ofanligt litet gjort och så himmelskriande mycket ogjort. Men är detta fallet på en plats med trettio-årig evangelisk verksamhet, huru mycket mera, då i de många öfriga städerna i Kina der ingen missionär ens ännu har varit, der intet Jesu vittne ännu höjt sin röst. Detta kan tänkas, men knappast uttalas eller beskrivas.

Att få vara med på

dopförättning,

i ett hednaland och se de till Kristus omvända hedningarne genom dopet bekänna och ikläda sig Kristus, är något utomordentligt stort. Eder meddelare hade för någon tid sedan förmånen att se fyra kinoser efter aflagd bekännelse om sin tro på Kristus, nedstiga i dopets graf. Det intryck det samma gjorde på mig skall säkerligen aldrig utplånas och jag tvekar icke att säga, att denna stund i Herrens gårdar var för mitt hjerta en mer än tillräcklig ersättning för en resa till Kina. Dylika stunder och erfarenheter äro icke blott vederqvickelsestunder under ökenvandringen, utan de tala om Guds frälsande nåd för de i hedendomens mörker vandrande och mana Guds församling till ett troget och förhoppningsfullt arbete, då det gäller att vinna en döende värld för Kristus.

»Nu hvassen eder lle
Och skynden om hvarann!
Snart attonen är inne,
Då ingen verka kan.
Skall Herren fåfångt kalla
På sina skördemän?
Skall såd förstörd nedfalla
Blott för du dröjer an?»

J. A. Rinell.

Adr.: Chefoo, Ohina.

I afgudatemplet.

Det är en kostbar och praktfull tempel. Här och där synas altaren och afgudabilder. Hvarje afgud anses hafva sin särskilda besättning och anlitas för sitt vissa ändamål. En skara människor är samlad — samlad att tillbedja och offra till afgudarne.

Hvilken syn! Män, kvinnor och barn kasta sig ned för afgudarnes fötter, så att deras ansikte vidrör det nakna stengolvet, under det att böner framstammassas, penningar, rökelse m. m. m. offras till de vidriga afgudabelätens ära. Deras ifver, ödmjukhet och uppoffring är i sanning exemplarisk. Skada blott att allt detta skall offras — offras åt de onda andarne och icke åt Gud. (1 Kor. 10: 20).

Då man emellertid betraktar hedningarnes gudstjänst, ställa sig flera frågor osökt fram för den inre åskådningen. En af dessa är: Hvems är skulden, att dessa olyckliga människor tillbedja det skapade, i stället för skaparen? Flera torde vara färdiga att gifva olika svar på denna fråga, men ett är dock visst, det nämligen som aposteln säger i Rom. 10: 14: »Huru skola de tro på den som de icke hafva hört af, och huru skola de höra, utan att någon predikar, och huru skola de predika, om de icke varda sända?» Hvems är då skulden? Svara själf.

En annan fråga, lika närgående som den förra, är denna: Adagalägga vi kristna lika stor ifver, ödmjukhet, utbällighet, frimodighet och uppoffring, då det gäller att tjäna vår Gud, himmelens och jordens herre, som hedningarne göra gent emot afgudarne? Vi borde göra det. Ja vi borde göra det tusenfalt mer än de, men — på bibelkanens bön: »Gud, misskunda dig öfver mig syndare», torde blifva den lämpligaste för många. Hjälpe oss herren, att vakna upp rätteligen!

J. A. Rinell.

Kinabref.

Från Teng-chou-fu skriver br. Rinell den 31 juli 1894 till kommittéens för missionen sekreterare följande:

Vi hafva allt sedan vår ankomst till Teng-chou-fu efter förmåga knogat på med språkstudierna. Den tryckande och ihållande sommarhettan, som icke gärna vill gå under 35° Celsius i skuggan, försvårar dock arbetet ganska betydligt. Det oaktadt ha vi likväl försökt att under hvarje dag åtminstone lära något. Språket är visserligen hårdt, men det är dock icke destomindre intressant, hvadan intresset härigenom stegras.

Våra grannar — såväl kineserna som utlänningarne — äro mycket vänliga och tillmötesgående emot oss. Som de senare, isynnerhet de amerikanska baptisterna, bland missionsällskapen äfven blifva våra närmaste grannar på missionsfältet, ha vi utsikt att i

dessa erhålla goda och trofasta medarbetare med samma läro- skådning som vi själva.

Missionsarbetet här i T. bedrifves som vanligt. I spetsen för baptisternas mission står den Aldrige, men ungdomliga och själskraftige dr. Hartwell, som för mer än trettio år sedan började att predika den korsfäste Kristus här på platsen. Han var den förste missionären här i T. Nu har han att glädja sig åt flera medarbetare och en rätt stor församl. omkring sig.

Att döma af de många afgudatemplerna, synes folket vara ganska religiöst anlagdt. Endast i denna stad, som torde räkna 80 å 100,000 invånare, finnes mer än 75 afgudatempel, hvardera försedt med ett större eller mindre antal afgudabilder. För dessa böja sig tusenden, och åter tusenden olyckliga hedningar i den mest fanatiska tillbedjan. Det andliga mörkret är i sanning tjockt och intet annat, än rättfärdighetens sol, är mäktigt att skingra denna dödsdimma.

Då man ser afguderiets styg- gelser och betraktar det andliga mörker, som ännu behärskar större delen af mänskligheten, kan man känna sig frestad att gråtande fråga med sångaren: »Kommer dag ej snart?» Ja, när skall den stora frälsnings- och insamlingsdagen inbryta för Kina? Må emellertid Guds församling enigt och troget bedja, arbeta och vänta, och svaret: »Se jag kommer snart», är gifvet.

Min hustru förenar sig till sist med mig i hjärtliga hälsningar. Eder i Kristus J. A. Rinell.

Adr. Chefoo, Kina.

Från Kina.

Krig.

Det ser för tillfället ganska hotande ut för Kina. I den södra delen af landet skördar digerdöden massor af människor och den norra torde möjligen blifva skådeplatsen för krigets fasor. Japaneserna ha, som bekant, förklarat krig emot Kina och började sina krigsoperationer redan strax efter krigsförklaringen. Kineserna sände så fort som möjligt sina trupper öfver till Korea, hvarest oroligheterna började, och nu gäller det naturligtvis, hvilken part som är värst att slakta människor.

Man har från början trott att kineserna med sina klumpiga och otidsenliga krigsrustningar skulle dra det »kortaste strået», men allt är naturligtvis ännu mycket ovisst. Ryktet förmåler dock, att japaneserna ha intaget huvudstaden å Korea och att de tillfångtagit konungen och drottningen där. Det är möjligt att kineserna genom detta krig få skörda frukterna af sin balstarighet och sitt högmod gent emot utlänningarne.

Hvad kineserna äga, så är det mycke' människor.

Det är icke lätt, att bestämdt kunna säga huru många, men somliga beräkna Kinas folk mängd uppgå ända till 400 millioner, just ingen beräknar den under 350. Af detta stora antal människor ha vi fått den bekanta frasen: »Kinas millioner.»

För att få en liten aning om, hvad som menas med »Kinas millioner», låtom oss antaga, att vi ställde oss på en bestämd plats och läto trettio kineser vandra förbi oss hvarje minut under natt såväl som dag, vecka efter vecka, månad efter månad och innan den sista af denna stora armé hunnit att gå förbi, hade ungefär tjugo år passerat. Hvilken svindlande människomassa finnes det icke i Kina!

Dessa människor lefva i allmänhet som på Noahs tid.

De äta och dricka, gifta sig och bortgittas, utan att sörja för några viktigare ting.

Mycket få giftas vuxna människor förbli ogifta i Kina. Jag har talat vid missionärer, som värkat här ute ganska länge, men som dock icke träffat mer än en, två å tre ogifta kinamän. Dessa ha förblifvit ogifta; emedan de icke ansett sig ha råd till att köpa sig en hustru. Rika personer bestå sig ofta med två eller flera hustrur. Det »täckta köpet» har därför en strykande afgång. Ingen kines kan begripa, hvaför t. ex. många missionärer förbli ogifta.

Förlofnings- och gittasfrågan ombersörjes vanligen af föräldrarne. Förlofningen sker icke sällan medan kontrahenterna ligga i vagnen och detta t. o. m. utan att barnens föräldrar ha sett hvarandra, äg mindre sett de tillänkta makarne. Det hela utföres af en »bön- målsman» som mellanhand. Bröllopet hålles under brudparets »gröna ug-

dom» och bruden bämtas, förträdsvis under natten, beledsagad af sång och musik, till sin blifvande mans hem. Hemmet blir sedermera den gifta kvinnans nästan hela värld.

Dödsmusik.

Då någon människa dör i Kina, måste den dödes anöriga oföröfvad sölja

den dödes själ till templet, där den efter döden tros hafva sin bostad. Detta sker under de hemkastet och mest hjärt- skärande, verkliga eller låtsade sorg- och ångetsrop. Ett liknande oväsen anställes äfven under flere dagar i sorg- huset. Lejda gråtare och musikanter gråta, skrika och slå på larmande trum- mor och musikinstrument från tidigt på morgonen till sent på kvällen. Att under sådana förhållanden vara sjuk eller nervös, skrika och slå är icke det bästa.

Ett oväsen sådant som detta kan i sanning kallas dödsmusik, en dubbel bemärkelse. Den talar på det krattigaste om att kineserna dö — dö utaf Gud. Ack! huru hemskt är icke döden för dem, som sakna kännedom och sann lifsgemenskap med Kristus, dödens be- friare. Gör hvad du kan för att rädda dem!

Fridshälsning till Sverige.

J. A. Rinell.

Adr. Chefoo, China.

Besen fälten!

Det är ett ofta påpekadt faktum att världen ligger i det ondas våld. Och huru kan det vara annorlunda? De flästa människorna ha ju icke ens hört talas om frälsaren. De äro hvad vi kalla: hedningar. De lefva som hedningar och dö som sådana. Kanse du för ett ögonblick skulle vilja tänka på

Hedningarnas millioner.

Man har ofta talat om »Kinas millioner». Skulle du önska att se dem vandra förbi dig, äg trettio st. hvarje minut? Väll! Då måste du stanna på en och samma plats natt och dag, vecka efter vecka, månad efter månad under mer än — tjugu år. Då, förutsatt att du hade förblifvit vaken hela tiden, hade du sett Kinas millioner, som i stort sett ännu vandra i hedendomens nattsvarta mörker.

Eller låtom oss antaga att en predikant, som äger en kyrka rymmande sex hundra personer i denna önskade samlar alla nu lefvande hedningar för att predika för dem en gång. Om detta skulle ske, måste han hålla en predikan hvarje dag och fortsätta därmed — fyra tusen fem hundra år. Hade han alltså lefvat vid tiden af Kristi födelse och börjat sin mission från och med den tiden, hade han icke ännu hunnit att predika ens för det hälfta antalet af denna svindlande människomassa. — Af detta torde du i någon mån kunna fatta antalet af hedningarnes millioner.

Då vi tänka på mänskligheten i sin helhet, liknar den

En stor likprocession.

Den hastar mot grafven och evigheten. Endast i Kina är enligt de lägsta beräkningarna omkring 1,400 människor hvarje timme, hvilket i rundt tal utgör 33,000 om dygnet. Om man t. ex. i Sverige beslutade att redan i morgon sända en missionär till Kina, skulle alltså omkring en och en half million kineser ha trätt inom evighetens område innan denna missionär bunnit anlända till detta stora land.

Om vi beräkna jordens hela befolkning så lågt som 1,400 millioner själar och i likhet med de gamla beräkna medelsiffran af en människas lif till trettio år, så måste under denna tid 1,400 mill. födas och ungefär lika många bortkallas af döden. Följaktligen måste mer än 127,000 dagligen gå in i evigheten, hvilket är detsamma som att säga det 5 å 6,000 dö hvarje timme,

eller bortåt hundra hvarje minut. Dessa människor gå ifrån oss, gå till en annan värld. Hvilken sorg och gråt! Mannen har mistat sin hustru, hustrun sin man; barn ha förlorat sina föräldrar, föräldrarna sina barn utan hopp att få återse dem i en bättre värld. De flesta af dessa ha stigit ned i en hednings mörka och hopplösa graf.

Hvilket ansvar!

Vi äro kristna och ha såsom sådana mottaget det ärofulla uppdraget att predika evangelium för hela skapelsen (Matt. 28: 19, 20; Mark. 16: 15). Vi äro ansvariga för förvaltningen af detsamma. Anglarne ha intet ansvar, ty de ha aldrig mottagit uppdraget att predika evangelium. De oomvända hafva icke heller mottagit en dylik befällning och kunna följaktligen icke ställas ansvariga i detta fall. Det är Jesuslärjungarne af hvilka mästaren väntar att bli åttlydd.

Hvad skulle vi ursäkt oss med, om vår mästare återvände i dag och efter nitton århundraden funno mer än halsparten af mänskligheten fullkomligt evangeliserad? Skulle vi säga: Vi hade icke reda på din vilja, eller vi ha icke haft tillräcklig tid. Eller skulle vi säga: Hedningarne lefva så aflägsat ifrån oss, så vi kunde icke nå dem; eller: deras land var ej öppet, klimatet var för svårt och språket var omöjligt för oss att lära; eller: de voro endast okunniga hedningar och följaktligen af litet värde; eller: vi voro för fattiga att efterkomma uppdraget; eller: vi hade för mycket annat att göra; eller: hvad svar har du att gifva? Du säger måhända:

»Vi ha gjort hvad du böd.

Det vill med andra ord säga: Vi ha sändt missionärer, de ha predikat, bibeln har blifvit översatt och medel ha blifvit insamlade till missionen. Väll! Låtom oss se. Siffror bruka stundom tala.

De hittills utsända missionärer-na äro enligt en amerikansk tidning fördelade på de olika missionsfallen sålunda:

Kina har en missionär	
när för hvarje	733,000 inv.
Siam	600,000 »
Korea	500,000 »
Afrika	300,000 »
Japan	215,000 »
Birma	200,000 »

Antalet kända språk och dialekter är 3,074. Bibeln finnes översatt på öfver 250 språk och dialekter, alltså finnes ännu omkring 2,824 språk och dialekter på hvilka bibeln aldrig blifvit översatt.

De evangeliska kristna i England och Amerika gifvo år 1887 öfverhufvud tagit ett årsbidrag af 50 öre person till missions-saken. I Tyskland belöpte det sig till omkring 8 öre på man, men i

Sverige understeg det denna summa. Dessa siffror tala för sig själva.

Det är visserligen sant, något — vi tro en god början — har blifvit gjort, men ännu återstår öfantligt mycket att göra. Vi utsända en hand full missionär till hedningarne och slå oss måhända sedan i ro, väntande att få höra att hälfta världen har blifvit omvänd! Nej, det går icke på det sättet. Hvad som behöfves är

Flera arbetare.

»Bedjen», sade Jesus, »skördens herr, att han utsänder arbetare i sin myckna skörd.» Vi hafva bedit om detta. Har icke herren svarat? Finnes det icke den dag som i dag är en skara unga, begåfvade och förhoppningsfulla män och kvinnor, som äro villiga att blifva Jesu vittnen ibland hedningarne. Men huru skola dessa blifva det, om de icke blifva sända?

Gud har alltså ställt till sin församlingens förfogande beredviliga hjärtan, som vilja öftra sig för herren och för hans tjänst. Om församlingen förgäter att tillgodogöra sig dessa, männe icke hennes ansvar därighom förökes?

Besen fälten! De hvitna till skörd. En liten försätlingsskörd har redan inbergats i Guds lada. Hvem skall skörda den mognade säden? Hvar äro skördemännen? Hvar äro arbetarne? Sänd hedningarne arbetare — verkliga af Kristi kärlek eldade och af hans ande utrustade arbetare — och låt sedan Guds församling icke blott bära dem på sina skuldror, utan på sitt hjärta och vi kunna då vänta, att de på skördens och insamlingens dag skola komma med jubel och bära sina kärvar. »Nu hvässen eder lie Och skynden om hyaran! Svart aftonen är inne Då ingen verka kan. Skall herren fåfängt kalla På sina skördemän? Skall säd förstörd nedfalla Blott för du dröjer än?»

J. A. Rinell.

Kriget i »fjarran östern».

Som bekant förklarade japaneserna för någon tid sedan krig emot Kina. Strax efter krigsförklaringen börjades afven krigsoperationerna i det att japaneserna bombarderade ett kinesiskt handelskepp på väg till Tientsin. Skeppet med lasten jämte mellan 12 och 15 hundra ombord varande kinesiska soldater sänktes oförtöfvadt till sjöbotten. Härmed var naturligtvis krigets flamma emellan de båda rikena upptänd.

Halfön Korea, skattskyldig under Kina, blef här efter skådeplatsen för krigets fasor. Flera drabningar såväl där ute på fastlandet som afven till sjös ha utkämpats, under hvilka japaneserna i allmänhet ha gjort den största lyckan. Sålunda ha de bl. a. intagit huvudstaden i Korea, tillfångatagit konungafamiljen och tillroffat sig ganska stora och värdefulla krigsbyten, hvaraf en »bålast» silfver på väg till Peking särskildt förtjänar omnämnas.

Japaneserna ha redan börjat att mycket stormodigt tala om sitt ärofulla intåg i Kinas huvudstad Peking. Den skall efter deras egna beräkningar intagas ganska snart. De i många afseenden fege och harhjärtade kineserna äro mycket uppskrämda af hela tillställningen och många fly vid blotta ryktet om kriget. För att emellertid motverka förskräckelse och inbördes oroligheter, har regeringen genom proklamationer förbjudt folket att utsprida oroväckande och osanna rykten och nyheter rörande de förbanden värande krigsroligheterna. Å vissa platser bevakas efterkommandet af nämnda proklamation t. o. m. af militärstyrka. De i Kina boende utlänningarna ha lofvats skydd från såväl det kinesiska som japanesiska läget och de utländska makterna ha hittills stött sig på ett neutralt gent emot de samma mest synes.

som en följd

gamla, r

oläkta s

den öfri

tämligen

ket inf

mer att

härute ä

fråga. I

förena

och Gud

och ifrig

Jesus ä

stor oc

En h

vänner.

något,

hos her.

Chef

So Harolden.
På flyttningsresa.

Den hetaste sommarhettan började något aftaga och Sv. B. M.'s samtliga medlemmar i Kina sade:

Farväl

till vänkretsen i Teng-chou-fu, i hvilken sommaren 1894 hade tillbringats, för att begifva sig i väg till sin egen station. Flera af missionärerna hedrade oss vid tillfället genom att komma och vinka oss farväl och ett rätt stort antal infödda kristna voro närvarande för att se vår afresa och önska oss lycka på färd och framgång i det föreliggande arbetet. Skilsmässans stund var inne. Våra långörade bärare sattes i rörelse och härmed blef afståndet mellan oss och våra vänner i T. allt längre och längre.

Människor i allmänhet och missionärer i synnerhet böra dock skaffa sig vänner hvarhelst de komma, och sådana tillfällen erbjödo sig och t. o. m.

Under resan.

Vår första natt tillbringades hos våra dittills obekanta missionssyskon i staden Hwang-hien, hvarest de amerikanska baptisterna hafva en liten missionsstation jämte en liten grupp infödda kristna. Vistelsen där förökade vårt vänantal både med hvitskinnade medarbetare i evangelium och »snedögda» trossyskon i nåden.

Allt folket var uppskrämdt genom de förbanden varande krigsroligheterna, kunde man lätt märka och att somliga togo det för afgjort, att vi reste inåt landet af fruktan för japaneserna lider intet tvifvel. Andra syntes t. o. m. i början icke hålla det för alldeles omöjligt att vi själva voro de mycket fruktade »japaner», men de lugnade sig naturligtvis snart, då själva instinkten sade dem, att japaneserna icke kommo på det sättet.

I en by begagnade sig pojkarne af sin »lärdom» och kallade oss för »utländska djaffar», men deras läromästare skändes antagligen för den »höga lärdomen» och både sina söner helt enkelt att »knipa käft». Framkomna till en annan by, hade vi i folkets ögon blifvit så pass mycket civiliserade, att de högljudt medgäfvö, att vi »liknade människor».

Under resan hade vi bl. a. att åtskilliga gånger stanna

I kinesiska hotell.

Sådana finnas utefter stråkvägarne nästan i hvarje by. Den resande erbjudes här skydd mot oväder, nattlig hvila jämte åtskillig förfriskning i mat- och dryckesväg. Utländingen handlar dock klokt om han ej fäster alltför stora förhoppningar å ett dylikt hotell, ty i själva verket är det ingenting annat än en smutshäla, hvars omöbellerade gästrum med

sina jordgolf och bastulika tak och väggar, betäckta kanske med hundraårig rök och smuts; lämpligast skulle passa till stallrum för åsnorna. Nöden har dock ingen lag och den uttrötade resanden känner sig förtast glad, att den åtminstone kan få tak öfver huvudet.

Under resan höllo vi på att råka ut för missödet, att det icke fanns »rum i härberget». På ett ställe hade ett större antal soldater på väg till kusten, lagt beslag på alla rummen och på ett annat hade en mandarin (= magistratsperson) med sin svit tagit in. Då emellertid hotellvärden hörde att vi voro utlänningar och såsom en följd däraf i hans föreställning hade mycket pengar, gjorde han sitt bästa att bereda oss plats.

Efter tre å fyra dagars lycklig resa, hvars väg gick genom folkrika byar, släta fruktbara åkerfält och flöddalar, men öck stundom upp- och utför kala och ofruktbara berg- och sandbackar, kommo vi åter

Till missionsvänner.

Enär dessa tillhörde det samma missionssällskap som våra öfriga vänner, hos hvilka vi förut hade tillbringadt sommaren, och vi därjämte genom bref vänligen hade blifvit inbjudna till dem, kände vi oss på ett sätt redan ömsesidigt bekanta. De mottogo oss icke blott såsom bröder och systrar i herren, utan såsom medarbetare, goda vänner, trogna grannar och mer sådant. Vi för vår egen del ha icke heller anledning att bekväma det dessa svskon, som af missionsarbetarne blifva våra närmaste grannar på missionsfältet, afven skola blifva goda och trofasta sådana. Deras medicine doktor torde därjämte vid sjukdomsfall kunna blifva oss och vår mission till åtskillig tjänst.

Till vår glädje erforo vi, att vännerna här i Pingtu under det senare året hade haft åtskillig framgång i arbetet. Flera kineser ha blifvit tron lydiga och vid en dopförrättning fört någon tid sedan döptes icke mindre än tolf personer. Att vi gladdes med dem öfver Kristi rikets seger är själfklart.

I Pingtu lämnades syster Holtz, min hustru samt vår lilla »baby» medan broder Lindberg och undert. på åsneryggen fortsätta resan till Kiao Cheo för att om möjligt ställa det blifvande hemmet något i ordning. Sent, sent på kvällen, ankommo vi uttrötade till bestämmelseorten och mina läsare må vara öfvertygade om, att den dagens arbets skulle icke målsmännen för »åtta timmars arbetsdag» velat underkasta sig.

Vi äro emellertid framme vid staden. I likhet med alla andra kinesiska städer, är öck denna försedd med mur rundt omkring.

När vi kommo sent vår Porten färdig att stängas. Vi kommo emellertid igenom och vägledda af stjärnornas tindrande ljus fortsattes sården genom de stilla och nästan folktomma gatorna till dess vi kommo till vårt eget hus — det blifvande hemmet.

Att åtskilliga tankar och bilder under tiden framställde sig för den inre åskådningen må icke förvåna läsaren och om någon af dessa skulle »klädas» i trycksvärta, så torde t. o. m. äfven detta förlåtas.

Jag tänkte: Kinas folk är ett af mångtusenårig hedendom förskansadt folk. Mörkrets furste har uppbyggt sin skyhöga mur rundt omkring det och har upp-höjt sig själf som enväldshärskare öfver hela nationen. Hans bundna slafvar sofva — sofva i dödens armar.

Muren har dock en öppning: en port in och en port ut. Fridens biddbärare kunna fritt komma in för att å Jesu vägnar bjuda den sofvande syndaren att vakna upp öfver sin olyckliga atallning för att löslörda från sina länkar, genom förbundsölo-det utsläppas från sitt hopplösa fängelse.

Trots det att vi kommo hit i elste stunden, var dock porten icke tillsluten. Nådens port är vidöppen för hvarje syndare. För mången håller den dock på att stängas. Skyndsamhet är därför nödvändig — skyndsamhet för syndaren för räddningsarbetaren.

Aftonen är inne. Solen sjunker bakom västerns kullar. Nat-tens mörker inbryter. Ljusen äro utslocknade. Ingen soljarna lysor. Den granithårda muren innesluter endast en enda stor och dyster gräf och i det mörka hopplösa fängelsät skall ingen röst, som talar om fäddning, höjas. Porten är stängd — stängd — stängd! Det är förseut att missionera, för-seut att bli frälst.

Himmelske fader, du som sändt ditt svaga tjänare hit för att neibryta satans mångtusenåriga förskansningar och i det stället uppbygga Kristi rike, gör dina vittnen trogna och framgångsrika i arbetet, och låt denna stora hednastad med omnejd vinnas för himmelen och gör det Svenska Baptistsamfundet om möjligt värdigt att strö palmkvistar under segerfurstens fötter och hjälp att det ändtligen må kunna pryda hans kungliga diadem med myriaders myriaders juveler.

J. A. Rinell.

Från Kina

skrifver br. J. A. Rinell från Kiao-Cheo den 8 okt. 1894 till broder Engzell och föreningen Hedna-världens Vänner följande, som vi satts i tillfälle att här meddela:

Det är nu mer än ett år sedan den kära och tillgifna församlingen i Fredrikshald sades farväl och vårt lilla nätta och trefliga »pastorsboställe» utbyttes mot resor lik nomader omkring hit och dit, först i Sverige och sedan öfver hafven.

Nu äro vi dock lyckligt och väl framkomna till den ändtliga bestämmelseorten, staden Kiao-Cheo i provinsen Shan tong, Kina. Om än vårt därvarande hem åtminstone till en början blir litet, ringa och bristfälligt, så tro vi dock, att det i vissa afseenden blir bättre än att bo, så att säga, »i kappsäcken», ty där har det stundom varit ganska trångbodt.

Till våra många vänner, som sade sig vilja hedra oss med en visit i vårt kinesiska hem, äro vi nu i tillfälle att säga ett:

välkommen hit!

På det att våra vänner icke må göra sig en allt för storartad uppfattning om vårt nuvarande hem, tillåter jag mig dock att på förhand lämna en liten vy af detsamma.

Utom tjänarnes boningshus ha vi tvenne byggnader med tre omkring 25 kvadratalnars stora rum i hvardera. I det första, hvilket ligger närmast gatan, är, utom predikolokalen, br. Lindbergs bostad belägen. Det andra huset bebos af oss.

Instigen genom den mer än tillräckligt stora ytterdörren, är man utan att bli hindrad af förstuga eller dylikt direkt inne i d. s. k. gästrummet, som för oss äfven får tjänstgöra som matsal och studierum. På högra sidan af detsamma ligger vårt sofrum och på den vänstra arbets- eller hvardagsrummet. Golfven bestå, med undantag af sofrummets, af jord, numera öfvertäckt med mattor, väggarne äro hvitmålade och dessutom försedda med åtskilliga tafior och landskapsstycken medförda från Norden. De ursprungliga fönstergluggarne ha, civilisationen till ära, försetts med några glasbitar och gardiner. Möblerna äro förfärdigade och placerade efter den kvinnliga såväl som manliga smakens noggrannaste beräkningar och pryda därför sitt rum förträffligt, trots det att de flesta af dem endast äro något förändrade och öfverklädda koffortar och pack-lävar från hemlandet. »Köksdepartementet» har försetts med nödiga kürl och serviser från kusten, hvadan detta alltigenom är

»civiliseradt». God och närande föda erhålles ifrån den kinesiska marknaden och då denna kompletteras med några utländska saker, såsom mjölk, smör o. s. v. och maten beredes på europeiskt vis, har man icke någon egentlig anledning att klaga på »kosthållet».

Sådant ungefär är vårt nuvarande hem och om våra vänner därhemma vilja finna sig i omständigheterna, äro de som sagt välkomna hit helst, att stanna

leva, verka och dö för Kina.

Detta arma land behöfver det. Folket är döende i dubbel bemärkelse. Millioner dö, dö utan hopp — utan Gud.

Viljen i följa mig till ett af Kinas många sorgehus? En gammal man har dött. Hans söner kläda sig genast i hvit sorgedrätt: skynda därefter ut på gatan och till templet förebarande, att de skola följa den dödes själ dit. Under tiden skrika och jämra de sig af alla krafter, så att de likna mera vansinniga än förståndiga människor. Hemma i sorgehuset anställas under flera dagar gråt- och sorgemusik af legda gråtare.

Begravningsdagen är ändtligen inne. Den döde bäres till grafven. Ståten är naturligtvis olika allt efter som den döde under lifstiden varit rik eller fattig, lärd eller olärd, i samhället ansedd eller oansedd. Enär kineserna synes tro att allt är godt och väl, blott den döde får tillbörlig heder efter döden, draga de dock i allmänhet försorg om, att den erhåller en storartad begrafning.

kristnes saliga hopp på den andra sidan grafven är okänt. Arma folk, det saknar uppståndelsens hopp.

Nådesyskon därhemma, I som ären »Hednavärldens Vänner», kommen ihåg oss och Kina i edra förböner.

Fridshälsning till alla.

Eder i Kristus

J. A. Rinell

Adr. Chefoo, China.

Missionsåret 1895. Bort med tviflet!

Då de tolf sändebuden, som af Moses och Israels barn utsändes att bespeja Kanaan, berättade de att landet var fruktbart, att det flöt af mjölk och honung samt att den medförda drucklasen representerade landets frukter. Men — ett men följde. »Folket», sade de, »som bor i landet är hårdt, städerna äro befästa och mycket stora och vi ha t. o. m. sett jättar där.» Den modiges röst: »Vi vilja draga dit upp och intaga det», nedstytades af det fega och tvifvelaktiga: »Vi hafva icke makt att draga upp emot det folket, ty det är starkare än vi.» (So 4 Mos. 13: 32).

Denna historiska händelse är en god illustration af den religiösa verksamheten i allmänhet och evangeliseringsarbetet ibland hedningarne i synnerhet.

Hafva vi icke litet hvar läst om de svårigheter, som våra trosbröder, hvilka först upptogo och verkställde tanken på nutidens hednamission, hade att utstå. Huru kritiserades icke dessa och bedömdes som fantastiska och dårar? Man kunde icke ens tänka på ett så lönlöst arbete, som verksamhet för hedningarnes frälsning. Dessa stodo, menade man, på en så låg ståndpunkt, så att de kunde knappast höjas. Det var ju dessutom icke säkert, att de ens ägde någon själ. Hade de emellertid en sådan, så skulle nog Gud draga försorg om, att äfven hedningarne på ett eller annat sätt skulle bli frälsta, och detta utan mänsklig tillhjälp. Det var icke rätt af människan att försöka tränga in i Guds visa rådslut.

Trots allt missförstånd, klander och motstånd, var det dock några, som vågade att sätta hednavärldens frälsning såsom sitt lifs verksamhetsmål. Dessa förklarade, att det nya missionsfältet kunde lik-

MISSIONSÅROLDEN.

13

nas vid en guldgrufva, som var rik på dyrbara skatter. Skatter kostligare än guld och skönare än Eskols druckklase blefvo snart resultatet af ett troget arbete. Från grufvans djupa och aflägsna schakter skallade ropet: »Kom hit öfver och hjälp oss; och frukt-lundarne samt de länge försummade skördefälten genljödo af samma rop. Tviflets och otrons röster sökte dock i det längsta att nedtyta alla böner om hjälp.

Ännu i dag, under det s. k. missionens årbandrade, då missionsarbetet har medfört så rika och rent af beundransvärda segrar för Guds rike, höres ett mäktigt eko af tviflets röst från urgamla tider, som säger: »Folket är hårdt, städerna befästade» — »Vi ha icke makt» — Hvarje omvänd hedning kostar så och så mycket penningar, tid och arbete. Hvertill denna föspillning? o. s. v.

Under allt detta står dock Kristi befallning, »prediken evangelium för hela skapelsen», kvar, och löften sådana som: »Jag är med eder.» »Ingen skall förmä att stå eder emot.» »Mitt ord skall icke vända tillbaka till mig fåfängt, utan göra hvad mig täckes och hafva framgång i det hvartill jag utsänder det», äro icke föråldrade.

Är det då icke tid att låta tviflet och otron vika, och med den upprättade tviflaren fordom af hjärtat utropa: »Min herre och min Gud!» Ja, låtom oss i »säck och aska» begråta vår egen dårskap och i skuggan af Kristi kors, samlade under den blodbestänkta fanan med Kaleb ropa till hvarandra: »Vi vilja draga dit upp och intaga det»... »Herren är med oss.»

Hvem kan nu tvifla? Hvad har icke Gud gjort! Lyften upp edra ögon och besen fälten. Hvad säger oss missionshistorien om Guds rikes framgång på jorden? Hvad innehålla missionsunderrättelserna ifrån det stora missionsfältet? Och hvad säger Herren själf om sitt rikes seger på jorden? Sägna de icke samfäldt att fälten hvitna till skörd och att den redan håller på att inbärgas i Guds lada? Försäkrar icke han, som har all makt i himmelen och på jorden, att alla kuan skola böjas och alla tungor bekänna, att Jesus Kristus är Herren, Gud

fader till ära. Riket är vår Guds; som sitter på tronen.

Bort med otron och tviflet!
Lefve barnatilliten och lydningen för Gud!
J. A. Rinell.

Missionsåret 1895. Fotbindningen i Kina.

Kinas kvinnor äro som bekant världsberyktade för sina små fötter, hvilka de erhållit genom det grymma och onaturliga bruket att hopkrympa och binda dem. Ju mindre

foten är desto bättre och små fötter äro ofta ett tecken på bildning och välmåga, stora däremot vittna om motsatsen. Det har därför sedan urminnes tider legat i mödrarnes intresse att ombesörja det deras döttrar skulle få små fötter. För att uppnå detta mål begagnas den s. k. fotbindningen, hvilken å de rikas barn i allmänhet verkställles vid barnets 4—7 års ålder. De fattigas barn bindas vanligen något senare dock ytterst sällan uppskjutes det längre än till dess 15:de år.

Fotbindningen tillgår sålunda: Fotens fyra minsta tår böjes nedåt emot fotsulan och medels ett omkring två tum bredt och tio fot långt band bindes så nära hälen som möjligt. Allt emellanåt sättes foten i hett vatten, banden aftages och det vissnade skinnet bortskaffas, hvarefter ett nytt bandage, om möjligt hårdare tillknutet än det förra, ditsätts. — Först efter ett par års tid torde den bundna lemman kunna anses vara okänslig.

Under den tid, som foten ännu är öm' och känslig, har det arma offret att förblifva fullkomligt stilla, eller och i bästa fall kan det med tillhjälp af tvänne stolar flytta sig något omkring i rummet. Rörelsen försiggår på det sättet, att barnets knän hvila på stolarna, under det att en i skänder medels händerna flyttas åt det håll man önskas.

De bundna fötterna förses så fort som möjligt med broderade eller obroderade skodon, hvilka sula vanligen är gjord af tunt träd. Smalbenet, som genom fotens förkrympning blifvit tämligen kött- och muskelslöst, stärkes genom bandage. Den olyckliga kvinnan går sedan på hälen knappast utan att med sin näbbformiga tå vidröra marken. Högeligen beundransvärdt är det, att de med dessa, stundom icke mer än tre å fyra tum långa fötter kunna gå alls, men genom att i viss fall hålla balansen med armarna, flyttar de sig tämligen obehindradt.

Att fotförkrympningsprocessen såväl som de lifslånga fötjderna af densamma förorsakar sitt offerofoligt mycket lidande är själfklart, men

de oaktdadt äro de kinesiska mödrarne och kallblodiga att binda den ene efter den andre af sina döttrars fötter. Många barn ädragas härigenom svåra sjukdomar. Somliga föräldrar inse dock dårskapen af detta tortyr, men nådgas icke sällan af sina oförståndiga barn att utföra det, enär dessa vilja vara lika an-

dra och detta icke minst där, att de med tiden vilja blifva gifta hvilket eljest möjligen skulle utblifva.

Då man ser eller hör talas om detta vanvettiga bruk, ledes man helt naturligt att fråga efter dess uppkomst samt orsaken till det samma.

icke ens kineserna själva veta med visshet hvarifrån de hafva fått detta bruk. En gammal tradition tror sig dock veta att det för lång, lång tid tillbaka fanns en prinsessa, som hade så små fötter att de ädrogo sig hela världens beundran. Alla sköna i landet önskade sig naturligtvis företräde och började därför nyttja allt trängre och trängre skodon och sedermera, då detta icke hade åsyftad verkan, infördes bruket af fotbinding. Om detta emellertid är tillförlitligt är mycket ovist.

Somliga påstå att bruket att binda sina fötter förskrifver sig från de äkta människens svartsjuka. Äfven om icke detta torde vara fullkomligt sant, så draga dock många män icke i betänkannde att till förmån för tortyran andraga det som skäl, att kvinnan härigenom förhindras att springa till sina »skvallersystrar» i andra stugor och att hon alltså lättare hålles hemma i sitt eget hem. Erfarenheten har dock visat att detta »fromma» mål har förfelats, ty äfven om de pratsjuka kineskvinnorna skulle krypa till hvarandra, så laga de nog att de få träffas. Plikterna i familjen försummas däremot mer än lofligt.

Det förnämsta skälet för fotbindingens fortgående torde uteslutande få tillskrifvas *modet*. För den kinesiska kvinnan finnes det nämligen, om man undantager otären att ej föda gossebarn, ingenting smärtsammare än att vara olik sina grannar. Att tråta på en kines, slå honom eller på annat sätt förolämpa honom kan möjligen fördragas, men att blifva utskrattad, anses som en den största förolämpning, hvilken icke gärna kan bäras. Kvinnan fruktar därför att till följd af sina stora fötter bli ett föremål för åtlöje, enär hennes fötter i så fall komme att likna mannens.

Orsaken till fotbindingen må nu emellertid vara den ena eller den andra, så återstår dock det faktum, att den användes och detta t. o. m. i så utsträckt grad, att det antages att nio tiondelar af Kinas hola kvinnliga befolkning ha bundna fötter. Ingenting annat än evangelium är mäktigt att lossa äfven denna slaf-

boja. Lyssnen därför till dessa i dubbel bemärkelse bundna kvinnors nödrop och kom hitöfver och hjälpa dem!

J. A. Rinell.

Nya Teckes-Posten
No. 5. 1895.

Från norra Kina. 1895

Konservatism och sjelfviskhet äro ett par begrepp, som temligen troget angifva den rådande tidsandan i Kina. Alla vilja lefva för sina egna intressen, få, om någon, ha lust att offra något för det allmännas bästa. Detta har och visat sig vara förhållandet under det pågående kriget.

Folkets och landets säkerhet sättes på spel, men massan af folket synes likväl ha svårt att vakna upp ur sin dvala. Detta bevisas bl. a. derigenom, att mången först nu, sedan kriget pågått under flera ånader, framställer frågor sådana som dessa: "Hvilket land är det, som håller på och gör rebelleri emot Kina?"

Från regeringskretsar har man naturligtvis måst göra litet mera allvar af saken. En massa simpelt och öfvaadt folk har hopsamlats ifrån gatan och deras rödbrokiga kläder ha snart presenterat dem som "fäderneslandets försvarare". Med en omkring 8 dollars månadlig lön, af hvilken endast ungefär hälften utbetalas, draga de sedan ut till strids för fosterlandet.

Äro emellertid soldaterna ovana vid sin nya samhällsställning, så få nog äfven herrarne snart erfara, att en någorlunda tillfredsställande examen i skrivandet af kinesiska karakterer är otillräcklig, då det gäller att utbildas till en god statsman eller fältherre. Litet hvar stå de, tack vare den konservativa regeringsformen, lika ovana och handfallna. I en sak äro dock alla fullärda nämligen i konsten att — hjälpa sig sjelf.

Pennyngar hopsamlas och utsändas af krigsdepartementet, men mandarinerne — i stället för att lega ett tillräckligt antal män och sedan pligtroget infria sina löften om lön till soldaterna — stoppa, sin vana trogna, det mesta i sin egen ficka. Andra ha fått i uppdrag att köpa vapen och öfriga krigsmaterialier och de köpa naturligtvis en dålig vara för en "spottstyfver", men låta återbetala sig mångdubbelt. Landtrunkarne, som äro i besittning af drag- och lastdjur, undanhålla mandarinerne och alltså fosterlandet sin tjänst af det giltiga skälet, att de möjligen få någon femcentare mindre betalt, om de göra en resa till fäderneslandets förmån, mot om de arbeta för någon annan. Soldaterna göra rebelleri emot sitt befäl och de, som skulle vara landets försvarare äro i många fall dess största förrädare och en skräck och fasa för sina egna landsmän. Sådant är tillståndet i det "himmelska riket".

Att ett land med så föräldrade, sjelfviska och låga principer icke kan gå någon ljus framtid till mötes är sjelfklart och det skulle icke förundra oss, om försynen ville tillåta krigets åskor rena nationen och bana väg för något bättre.

Kina behöfver icke blott reformeras, utan det behöfver omskapas. Den

gamla ruttenheten, afguderiets styggheter, föraktet för medmänniskor af andra nationer, den djupt inrotade sjelfviskheten och den allmänt rådande vantron måste bort och civilisationen, sådan den representerar sig i tron på Gud, måste komma i stället. Då, när detta har skett, skall Kina se lyckligare dagar. Komme den dagen snart och måtte hvarje kristen påskynda dess snara ankomst!

* * *

Att det pågående kriget är egnadt att på sina ställen gifva ny fart åt den månghundraåriga kinesiska fiendskapen till utländingarne är sjelfklart, men ryktena härom i hemlandet torde dock i allmänhet vara allt för öfverdrifna och oroväckande. Man får icke förglömma att Kina är stort och att bedöma hela landet efter enstaka platser är origtigt. På en plats kan upphetsningen och fiendskapen ha nått sin höjdpunkt, på en annan plats är det deremot frid och utan fara. Det senare har dess bättre varit förhållandet här i Kiao-Cheo i provinzen Shan-tung, der det svenska baptistsamfundet har sin missionsverksamhet. Folket här är så godmodigt och vänligt emot oss, som man gerne kan önska och detta trots det att människorne äro medvetna om, att distriktet möjligen kunde blifva skådeplatsen för krigets fasa, för så vidt att japaneserna komma öfver till kustprovinserna. Samma förhållande är ock rådande i flera andra af provinzens städer.

Har velat nämna detta i förhoppning om, att möjligen något för anhöriga och vänner upprört sinne möjligen skulle lugnas. För öfrigt är det så, att den, som bevarar Israel, slumrar icke eller sover. Han är mäktigt att skydda och bevara de sina vid lif. "Falla än tusen vid din högra sida och tio tusen vid din venstra, dig", säger psalmisten, "skall det icke drabba". Vi behöfva dock de troendes förenade förböner. Låt oss bedja Gud om, att så väl Kina, som de öfriga tvistande rikena, må läggas som segerbyte vid Kristi fötter!

Fridshelsning till alla, som hafva Jesus Kristus rätteligen kär.

Chefoo och China i Dec. 1894.

J. A. Rinell.

Fester och utflykter äro som bekant mycket moderna, då det gäller att ha förefligt, eller då det är fråga om att samla pengar för religiösa ändamål. Detta är ock förhållandet i Kina, hvar för kineserna allt emellanåt anordna

afgudafester.

Högtidligheterna äro naturligtvis olika och afpassade efter festens ändamål. Ett sätt är att i templet framför afgudabeläret uppduka ett af diverse läckra maträtter, frukter, drickessaker o. d. uppfyllt bord, hvilket i allmänhet kvarstår till dess att präster nas roflystna öga icke längre kan motstå frestelsen att låta sin »eldtunga» förtära offret.

Ibland blir afguden bjuden på »utflykt». Stundom bjudes han af en hel stad eller by, men stundom är det någon enskild person, som bestrider omkostnaderna. Afgudabeläret, om det är mycket stort, kan vid sådana tillfällen låta representera sig af en »lergubbe» i miniatyr. Beläret bäres af ett stort antal personer till den plats festen är bestämd att hållas. Här hälsas han b. a. med salut, rökelse, mat, dryck m. m. och en skådelysten, fanatisk folkmasa synes återupprepa det fallna Israels gamla otrossats: »Dessa äro de gudar, som hafva fört oss ut ifrån Egypten.»

Tiden är emellertid inne för guden att återvända till templet. Här har han många af sina gelikar. Men vi ha ej tid att se på afgudarna, utan taga i stället

buddhaisthelvetet

i betraktande. Detta erbjuder en lång, enformig och dyster syn. Brottslingarne äro här kallade till räkenskap för sitt life bedrifter och straffet drabbar dem utan barmhärtighet. Somliga stekas framför elden eller i en rödgöldgad gryta, andra kokas i sjudande olja, en tredje och fjärde krossas mellan kvarnstenar, åter andra söndersågas och lemlästas: tungan bortslites, strupen söndersargas, tarmarna uttagas eller också kastas de olyckliga offren utför stora jättehöjder och genomstingas vid nedkomsten af långa spjut och knifvar, på hvilka de sedan få sitta och vrida sig som ormar. De hemskaste straff som fantasien kan tänka sig, äro kort sagt, här representerade och hvarje djäfvul och demon är i full verksamhet. Anmärkningsvärdt är äfven, att kvinnan i nio fall af tio är föremålet för straffet. Detta är naturligtvis en följd af hennes föraktade och tillbakasatta ställning i Kina.

Trots det att dessa bilder äro härresande och en hel del kineser tro på tillvaron af ett dylikt hel-

vele efter döden, betraktas det hela dock med den största kallblodighet af mängden och i stället för att man skulle vänta att dylika tafior skulle mana till ett moraliskt och fromt lif, finner man, att hedendomens alla synder och laster utöfvas lika fräckt som om hvarje människa skulle tänka: »Det finns ingen Gud, ingen himmel och intet helvete.»

Buddhas anhängare tala äfven mycket stort och bredt om

nirvanas himmel,

men då man frågar dem, hvad den är, om den är lif eller tillintetgörelse, ett tillstånd af medvetande eller omedvetande, om den är ofvantill eller ned i underjorden, så lämna de helst sådana frågor obesvarade. Den fromme och gode tros emellertid, äfven om den en tid skall nödgas underkasta sig d. s. k. själavandringen, slutligen uppnå nirvanas sällhet, som består i — ingen vet hvari. Man tänker sig dock tillståndet antingen som en evig dvala, befriad från sjukdom, alderdom och död, eller ock tänker man sig möjligheten af att bli född igen och i så fall födas till en konung, prins eller en annan högt uppsatt personlighet, eller ock lämnar nirvanas efterlängtrade sällhet slutligen rum för begreppet — tillintetgörelse. — Sådan är i korthet sagt den himmel Kinas millioner sträfva att uppnå — en himmel som består i nirvanas tomma intet.

O, härliga evangelium som gör att jag kan lefva lycklig och dö i frid. Du kläder i sanning grafven med blommor och lindar oförvisneliga kransar kring grifvården. Du talar om uppståndelsens hopp, ett ljusigt återseende, en ostörd sabbatsvila, en evighet tillsammans med blodsbrudgummen Jesus. Härliga verkligt! O, att den hopplösa och arbetande världen ville skynda till honom, som säger: »Kommen till mig i alle, som arbeten och ären betungade, och I skolen finna ro till edra själar.»

J. A. Rinell.

Kina. Brodar J. A. Rinell skriver från Kiao-Cheo den 13 november 1894 i ett enskildt bref till oss bland annat följande:

»Vi här ute ha hälsa och befinna oss väl samt arbeta och knoga med språkstudierna det bästa vi kunna. Hoppas äfven att vi göra litet framsteg på »vetandets» väg, äfven om det än synes gå sakta.

Kriget fortgår som bekant. Det säges dock att kineserna ha förlorat i flera drabbningar under den senare tiden. Vi ha hittills icke haft någon större »svårighet af krigsoroligheterna. Kommer det att iortgå länge, torde vi dock få vår andel af det, om icke i annat, så åtminstone däri att allt, som vi behöfva köpa, stiger i pris.

Folket här är fortfarande mycket vänligt. Regeringen har låtit skriva och uppläsa åtskilliga större plakater här i staden, som upplyser allmänheten om, att de i landet boende utländingarne icke ha något att göra med det pågående kriget. Dylika plakater äro väl antagligen uppsatta i hvarje kinesisk stad.»

Från Kina skriver broder J. A. Rinell bland annat i ett enskildt bref den 10 dec. 1894:

»Några egentliga krigsnyheter har jag icke att berättat. Här på platsen är allt fortfarande lugnt och stilla. Detsamma gäller äfven å de öfriga missionsstationerna utefter Chesoo-vägen. Alla missionärerna stå troget på sin post och verksamheten fortgår som vanligt. Ä en af de äldre stationerna som innehafves af de amerikanska baptisterna döptes t. o. m. helnyligen sex personer. Detta är ju uppmuntrande i allmänhet och icke minst i krigetid, då våra vänner i hemlandet synas tro, att vi allt jämt stå framför kanonmynningarne, afskurna från all verksamhet.

Hittills ha icke, oss veterligt, några japanesiska krigsbåtar landstigit i Kina. Så länge icke kinesen själf personligen står framför kanonmynningen är han i allmänhet tämligen lugn och flegmatisk och tar saken och lifvet ganaka lätt och så göra äfven vi. Ingen nytta med att hänga hufvudet och tycka att det är tråkigt, så länge ingen fara är för handen. Vi tro för öfrigt på Gud och han har våra lif i sin hand och däri ligger vår trygghet.

Vi ha alla hälsa och må godt. Ber att få sända vår fridshälsning till alla.

Eder i Kristus
J. A. Rinell.

Kineserna ha just i dagarna firat

Vintersolståndets fest.

Det förnämsta föremålet för festligheterna var naturligtvis nu som vanligt afgudarne och den festliga skarans egen — buk. Festligheterna sades vara mycket stora, hvilket hufvudsakligen innebär, att magen förses med mycket mat och dryck och att afgudahusen besökas af många tillbedjare, att afgudarne få många och stora offergåfvor samt mycket rökverk och att slutligen förfädernas andar hedras med sin andel af penningar, tjänare, hästar, vagnar samt olika klädespersedlar o. d. Dessa saker, som äro förfärdigade af papper, uppbrännas på en för ändamålet afsedd plats, och man tror sedan, att den hädangångne skall betjänas af dessa ting i andarnas värld.

Rykten.

Rykten och mer eller mindre tillförlitliga berättelser från krigsskådeplatsen förspörjas allt emellanåt, men som det ena oftast upphäfvor det andra, lämna vi dem utan afseende. Här i Kiao-Cheo är allt fortfarande lugnt och stilla och till säkerhetens vidare betryggande har sedau en längre tid tillbaka något tusental kinesiska soldater varit förlagd här. För vår del ha vi dock icke så stort förtroende hvarken för de kinesiska soldaterna eller för deras »fintbösaor».

Vecko-Posten 21, 1895.

Vecko-Posten

Att kinesernas gamla vapen likväl icke böra utbyttas mot västerlandets, visade härom dagen en liten händelse i staden Teng-Obou-fu. Den därvarande härafdelningen hade nämligen fått en kanon efter västerns nyare konstruktion och man uppsatte det utmärkta mordvapnet på en höjd i närheten af sjön, föll på knä för det, som om det hade varit en gud, hvarefter man skulle låta »krigsgudens» torndönstämman ljuda, men på grund af att man satte laddningsapparaterna »bak och fram» fingo Babelspråterna förgäfvat rop efter eld och de förödmjukade krigsbefälhafvarne sågo sig slutligen ingen annan utväg än att gå till en i staden boende amerikansk missionär och bedja honom hjälpa sig att — ladda.

Det är jul.

Broder Lindberg är bortrest. Eder meddelare med familj befinna sig ensamma hemma i det lilla missionstjället. Vår kinesiska lärare har fått en dags permission. Själva sitta vi nu i allsköns ro för att i våra tankar följa Österns stjärna till Betlehemskrubban.

O, du nyfödde judakonung! Vi nedfalla tillbedjande inför din fot. Guld, rökelse och myrra hafva vi icke att offra, men vi vilja helga våra lif för dig och din tjänst. I likhet med Betlehemsherdarne önska vi kungöra, hvad som blifvit oss sagt om barnet i krubban för dem, som icke hafva någon julglädje.

Ingen jul!

Änglabudskapet: »I dag är eder född frälsaren, som är Kristus, herren i Davids stad» och triumfsången: »Ara vare Gud i höjden och frid på jorden —», är fullkomligt okändt för större delen af Kinas millioner. Den klara morgonstjärnan är fördold. Mörker öfvertäcker landet och mörker folket.

I stället för nordens julljus sladdra dystra flammor framför hemiska beläten i Kinas nästan oräkneliga afgudatempel. I stället för frid och familjeglädje störes t. o. m. det nattliga lugnet af skrämmande gråtare, som följa sina anhörigas andar till deras ändligen hvilorum, och i stället för okonstlad barnaglädje framför den språkande familjehärden höres hemiska dödsrosslingar från tusentals olyckliga barn, hvilkas naturliga föräldrar bära händer på sina egna foster. Det är natt, natt, natt, men ingen julmorgon —.

Intet evighetshopp.

»Eder religion,» såde för några dagar sedan en kinesisk lära-

re, »talar om försoning och erbjuder hopp för evigheten, men vår »religion» saknar detta.» Han talade gant. Det är just försoningens stora och dyrbara förmåner, som icke olyckliga kineserna sakna. Deras offer och ceremonier för afgudarne, så väl som för deras hänsöfnas andar, kunna icke försona deras synder och gå följaktligen i flesta fall endast ut på, att hålla andevärlden vid »godt humör,» så att de onda andarna icke skola tillfoga dem någon skada. Då tiden emellertid för dem själva är inne att gå till andarnas värld hafva de intet hopp för evigheten, intet hopp, intet hopp, nej intet.

En vänlig fråga.

Hvad har du gjort för att dessa i andligt afseende så vanlottade själar skulle blifva delaktiga af försoningens kraft och evighetens hopp? Upp broder, upp syster till arbete för herren! I dag är det arbetstid; i morgon kanske hvila. Månne det verk, som herren har gifvit oss att utföra, då är afslutadt så, att han kan säga till dig och mig: »Väl gjort, du gode och trogne tjänare —?»

»Höj ej mer den tröges klagan
Jag förmår ej någonting
Medan du dig så försummar
Tusenden dö rundt omkring.»

J. A. Rinell.

Missionshärolden N:o 6. 1895.

Kinabref.

Kino-Cheo d. 14/1 1895.

Till kommitténs sekreterare pastor Lindblom har följande bref ingått från br. Rinell:

Vill först hembära vår tacksamhet för det förra kvartalets understöd, som för någon tid sedan kom oss tillhanda. Hjärtligt tack!

Tillåt mig äfven, fast än sent önska pastorn jämte öfriga vänner i hemlandet ett godt nytt år, eller rättare: en god fortsättning på det redan påbörjade. Valsigne Gud året 1895!

Sedan mitt förra bref skrefs, ha vi firat jul och nyårshögtiden. Allt har förflutet mycket stilla och det enda som i yttre afseende påminde oss om den stora glädjefesten var en dags »skolfier», några »klappar» från medarbetare på fallet, några julljus samt den gamla härliga sv. psalmen: »Var hälsad sköna morgonstund» etc., som äfven här, om än svagt, uppsåmdes. Trots den yttre enkelheten, hade vi dock julglädje i våra hjärtan, ty vi erforo, att himlaskatten, barnet i krubban, var äfven vårt.

För närvarande är det stor brådskan ibland kineserna. De förbereda sig nämligen att fira sitt nyår, som i år infaller d. 26 januari, efter vårtidräkning. Den-

na högtid är den största på hela året. Jul, påsk och pingst känna de naturligtvis icke till och någon hvilodag — sabbat — hafva de icke heller. Nyårstiden, som firas med alla möjliga festligheter och varar ungefär en half månad, får därför i visst fall ersätta både hvilodag och andra högtider. Med undantag af denna tid är den kinesiske arbetaren dagligen sysselsatt med arbete.

Det kinesiska nyåret har äfven åtskillig betydelse för oss. Folket blifver under den tiden vanligen mera hårdt och förhårdadt och såsom en följd af detta mera avvoga mot utlänningarne och det evangelium, som missionärerna ha kommit att förkunna, än hvad som eljest brukar vara fallet. Men å andra sidan torde det knappast erbjudas någon tid på året, då missionären har så många och lämpliga tillfällen att för hög och låg predika Kristi lära, som just vid nyårstiden, ty då komma kineserna dagligen i hundratals för att hälsa på sina utländska »gäster». Om än mycket af den andliga såd, som vid dylika tillfällen utsås, faller på vägen och på stengrunden, är det dock att hoppas det åtminstone något skall falla i god jord.

Från det kinesiska nyåret kommer min hustru och jag äfven att få göra ombyte af lärare. Den vi hittills ha haft är en jämförelsevis olärd man, men den vi ha löfte om för det kommande året är en litterärt bildad person, som i flera år varit anställd som lärare för »jamens» (= magistratpersonalens) pojkar. Trots hans lärdom och undervisningsvana (han har nämligen äfven undervisat utlänningar), är han dock villig att undervisa för samma betalning som vår nuvarande lärare, hvilken har haft omkring 10 kr. i månaden. På en sådan ringa inkomst, kan en kinesisk herre uppehålla sig själf och dräjtade ofta en hel familj. Förklara hur detta skall tillgå, den som kan!

Rörande det yttre lugnet är alltså fortfarande tämligen stilla. Kriget är ännu på långt afstånd ifrån oss och folket i allmänhet synes taga den saken ganska flegmatiskt. Att en del under förhandenvarande festberedelser o. d. stundom gifva sina känslor för utlänningarna luft, genom att på gatorna, då de se oss, ropa stygga skällsord såsom »utländska djäflar» o. d. är själfklart, men då de kallade mästaren Beelsebub, får man icke undra på, om de gifva hans bekännare samma namn.

Under dessa krigiska och oroliga tider, då världen synes vara upprörd och de flesta västerländska riken söka tillvarataga sina intressen i Kina och skydda sina undersåtar, som äro bosatta där, intresserade det oss att få veta, hvad den sv. regeringen hade vidtagit för åtgärder att skydda

sitt folk. Vi förfrågade oss därför i vederbörlig ordning hos vår svensk-norske konsul Carl Bock i Shanghai, hvilka mått och steg regeringen hade tagit till sv. medborgares beskydd och hjälp i Kina, förutsatt att någon fara kommer att hota. Hans svar var sådant, att vi icke kunna undandraga våra vänner därhemma, att få del af detsamma. Han säger bl. a. följande:

»Den kinesiska regeringen har såsom en följd af kriget utfärdat en förklaring att folket skall visa sig vänligt emot missionärerna, att Kina icke är i krig med någon europeisk makt ej heller med Amerika, men med dess granne Japan. Efter hvad jag hör från alla kanten, är befolkningen fredlig och mandarinerna vänliga. Utbrott kan ju visserligen komma till stånd när som helst, med det kan man icke lägga regeringen till last. Skulle det emellertid visa sig tecken till uppror och mandarinerna icke kunna hjälpa, då finner jag det rådlignast att ni packa edert gods tillsammans och flyttar till, den närmaste traktathamn, eller med andra ord: Ni bör följa Kina Luland missionens stadgar, sid. 12: »Då de förfölja eder i en stad, fly till en annan...»

Konsulns svar kan ju visserligen vara bra i och för sig, men som synes är det icke något svar på frågan: »Hvad har sv. regeringen gjort...?»

Vi tillhöra emellertid honom, som sade: »Jag är en konung — har all makt i himmelen och på jorden», så vi frukta oss icke. Vår borg är Jakobs Gud. Medvetandet af att våra vänner bära oss på sina bönearmar gör oss starka och frimodiga, därför: bedjen för oss!

Br. Lindberg, min hustru och lilla Egon, som är allas vår solstråle, förena sig slutligen med mig i hjärtliga hälsningar till pastorn, 1:sta församl. och alla vänner. Gud med oss alla!

Eder i Kristus
J. A. Rinell.

Kinesiskt.

Få, om några människor, kunna vara besjälade med mera själfhelätenhet och stolthet än kinesen. Hans »himmelska rike» tror han vanligen vara det enda riket i hela vida världen, och om han verkligen fått i sitt hufvud, att det finns några andra »landbitar» jämte Kina, tror han åtminstone att dessa äro skattskyldiga under nämnda land och till styrka för sin tro, har han lättit måla stora tafvor, hvilka föreställa, huru »barbarerna» (= utlänningarna) genom sina representanter frambära tribut till den stormäktige härskaren af Kina.

Kinesen är trots sitt högmöd vanligen mycket artig och nedlåten gent emot den person med hvilken han talar. Då han tillfrågas efter sitt namn kallar han detsamma simpelt och ringa, och den gamla högvördige gubben blygs icke att i samtal med en ung, något bildad man, kalla sig själf dennes »yngre broder». Allt emellanåt tillåter han sig dock att tala smickrande om den »yngre brodern». Det hör till god ton att vara artig i »ansiktet», på »baken» kan man göra, som man behagar. Det vanliga är därför att i ens närhet kalla en för »högvördig berre» och då man har vändt ryggen till »skälla öknamn». Saken är nämligen den, att den uppblåste kinesen älskar att själf vara det »högsta hönset i korgen».

Alderdomen hålles i stor vördnad i Kina. Om man möter en gammal man på gatan, bör den unge vika åt sidan och gifva den gamle obehindrad plats att passera. I sällskaper gifves han hedersplatsen. En kvinna, som är öfver femtio år, kan fritt och obehindradt visa sig på gatan och deltaga i sällskapslivet, men den unga damen bäres i en täckt bästol eller, om hon är fattig och ej har råd att hålla sig med dylik slät, medföljes hon af sin moder, svärmoder eller äldre broder. Damen går då alltid några steg före sin följeslagare. Allt emellanåt kan man få se hela familjer på vandring. De yngsta gå då i tåten efterföljda af sina närmast i åldern stående syskon och sist komma de gamla.

Kvinnan betraktas vanligen mera som ett »oting» i Kina. Trots detta är hon dock lifligt

efterfrågad i den äktenskapliga marknaden och ingen giftsvuxen man vill vara henne frutan. Att i äktenskapet endast få slickobarn är en stor otur och bringar föräldrarna vanligen mera sorg än glädje; sönerna däremot äro deras stolthet. Hustrun är icke stort mer än mannens och svärmoderns slafvinn och hemmet är hufvudsakligen hennes hela värld. Att slå och mishandla sin hustru är ett bevis på manlighet och man pryder sin maka med fina kläder, blommor och smink endast för att allt emellanåt kunna begagna henne som leksak.

Att bära Åtsittande kläder anses kinesen vara oanständigt för båda könen. Mannen kläder sig därför i en vid, nistan fotsid kåpa, har hvita strumpor samt tygkor med hvitmålade tumstjocka skobotnar. På det halfrakade hufvudet bär han en rund svart mössa, som, om man undantager den varmaste årstiden, då hufvudet är obetäckt, bäres både inom och utom hus. Kvinnorna kläda sig vanligen i vida, vid fotleden tätt tillbundna byxor. Finare damer hafva dock äfven kjolar. De öfre kroppdelarna betäckas med en

vid, ofta fint garnerad kofta, förfärdigad af blätt bomullstyg eller silke. Hufvudet är under sommaren obetäckt, om vintern är det försedt med en mindre hatt. De små förkrympta fötterna prydas med fint broderade tygkor.

Kinesens bostad utgöres af ganska små men stundom treffiga envåningshus, hvars väggar äro uppförda af ugn- eller saltorkadt tegel. Taket är täckt med tegel, stundom också med halm. Invändigt bor man på jordgolf, soffer på en af tegel gjord säng, hvars inre äfven innehåller spis och därför under vintertid användes som rummets eldstad. Möblemanget är obetydligt. Det fattigare folket synes räkna både bord och stolar som lyxartiklar; det välbärgade däremot hafva jämte dessa äfven några få andra möbler. Hushållssaker bestå till största delen af en tekanna, några tekoppar, spillkumar och »träpinnar». Den arbetande klassens föda är så simpel och näringsprodukten så ringa att ingen annan än en kines skulle kunna uthärda att i längden lefva af densamma.

Som »kinesiskt» i öfrigt låt mig för denna gång endast tillägga, att kinesen tänker med magen och icke med hufvudet och detta torde möjligen förklara orsaken till, att hans handlingar och föreställningar ofta äro motsatta till våra. »Kinesmagen» är dock i många afseenden ingalunda den mildaste kritikern. »Kinesen», så säger han själf, »ser med två ögon, de kristna med ett och alla öfriga människor äro blinda.» Att han verkligen ser rättstilligt som hör till denna världen, är oomtvistadt. Mätte hans andliga ögon äfven snart upplåtas, så att han må se och tro på honom som Gud har sändt världen till en frälsare.

J. A. Rinell.

Kinas afguderi.

De lärda kineserna påstå att afgudarnes antal i Kina uppgå till omkring 1,200 som i utseende och verksamhet naturligtvis äro hvar-

andra mer eller mindre olika. Hos en söker man t. ex. rikedom, hos en annan lycka i affärer, i familjer, i äktenskapet o. s. v. o. s. v. Hvar och en af dessa gudar ritnas, och detta t. o. m. i en och samma stad, i oändlighet. Vissa gudar, såsom t. ex. köksguden, måste finnas i hvarje kineshem, och man säljer dessa på gator och gränder med lika »strykande afgång», som tidningspojkarne i

Missionstidningen Nr 2.
1895.

Missionstidningen Nr 2 1895.

hemlandet sälja populära nybets-tidningar, i hvilka allmänheten hoppas att få få dagens brännande frågor besvarade. Af detta torde man kunna göra sig en föreställning om, hvilket svindlande antal afgudabilder och målningar af desamma, som det finnes i det stora kejsarriket.

De största och praktfullaste hus, som jag hittills varit i tillfälle att se i Kina, äro afgudatempel. Deras antal är så stort att kineserna själfva oftast icke ens hafva reda på huru många de äro i den stad där de äro födda och hvarest de kanske ha tillbringat hela sitt lif. Ingen kinesisk by, huru liten den än må vara, saknar afgudatempel.

Till dessa afgudatempel går den religiöst anlagde kinesen den förste och femtonde dagen i hvarje månad för att inför det spöklika och ohyggliga utsirade afgudabeläitet nedlägga sitt offer. Offret är gifvet, rökelsen har blifvit antänd och gudetjänstprogrammet är utfördt hvadan den stackars hedningen återvänder hem till sitt. Efter fjorton dagars förlopp går han kanske åter, för att i detsamma eller i något annat tempel återupprepa sin religiösa ceremoni. Stackars människor, de lefva utan Gud.

Då man betraktar kinesernas slafveri under sina mångtusenden afgudar och därtill besinnar deras troghet och ovillighet att vika ifrån sina förutfattade meningar och färderneträda seder, så vill stundom Tomasanden bemakta sig ens själ vid tanken på den stora nationens evangelisering, men man må dock icke förglömma, att Gud, som icke kan ljuga, har lofvat att gifva hedningarne åt sin son, och vi böra såsom församling och såsom enskilda herrans tjänare taga fasta på detta löfte.

Världens evangelisering är vårt mål. Detta vinnes dock icke, såsom någon har sagt, genom

stora möten, vackra tal och mycket väsen öfver att något stort har blifvit gjort. Nej, det vinnes genom att troget verka i det stilla, verka under medvetandet om Guds närvaro och verka äfven om man själf icke får se frukterna därutaf. I denna ande må vi bedja och arbeta till dess att världens riken äro blifna vår Guds. Alla knän skola böjas och alla tungor skola bekänna att Jesus är herren Gud fader till ära.

J. A. Rinell.

Från krigsskådeplatsen.

Hvad som länge väntats har nu blifvit verklighet. Japaneserna ha nämligen landsatt en större truppstyrka i den kinesiska kustprovinshen Shantung. Härmed har vistelsen därstädes naturligtvis gjorts osäker. De utländska missionärerna ha uppmanats att lämna fältet och begifva sig till kuststaden Chefoo för att erhålla yttre skydd. Fastän ogärna, åtlödde äfven vi uppmaningen, nedpackade en del af de allra viktigaste sakerna och begafvo oss iväg så skyndsamt som de klumpiga kinesiska fortskaffningsmedlen medgafvo. Vår första sex sv. mil långa dagsresa var ändad och vi voro lyckligt hos våra vänner och blifvande resallskap i Pingtu.

Här i P. har br. Lindbergs förlöfvade, fröken Anna Holtz, som bekant öfvervintrat. Deras bröllop var redan bestämdt att hållas d. 1 mars, men den förestående flykten, om man vill kalla den så, syntes mana till en hastigare förening. Som det på platsen fanns både präst, vederbörlig tjänsteman och öfriga nödvändiga förutsättningar för bröllop, beslutade sig kontrahenterna att genom åkten-skapets band före afresan låta knyta sig tillsammans. De samtliga missionärerna samlades därför måndagsaftonen den 4 febr. för att öfvervara vigselakten, hvilken leddes af den engelska baptistpastorn dr H. A. Randle. Efter vigselns slut festades en stund och följande morgon börjades »bröllopsresan», för bruden i en sheintge och för brudgummen på åsneryggen.

För att göra resan till Chefoo lättare hade den amerikanska konsuln i Kina lofvat, att vid kusten möta de amerikanska missionärerna med en kanonbåt. Som vi svenskar ha förmånen att ha amerikanerna till våra grannar på missionsfältet, fingo vi ock följa med dessa på »släpen». Till San-Shan-Saddle, den plats dit båten var beordrad att komma, hade vi dock två dagresors landväg från Pingtu. Allt gick trots nordanvinden och den till 10 à 15° Celsius uppgående kölden bra. Kineserna voro, om vi undantaga den sista stationen, vänliga och lade inga hinder i vägen för oss.

I San-Shan-Saddle fingo vi dock lukta — krutrök. Vi kommo dit vid half 8-tiden på kvällen den 6:te. Som det började att bli mörkt, bådo vi att få stanna i några stugor, som lågo ett litet stycke ifrån den egentliga byn, men lyckades ej få husrum. Vi sände då ett par kineser öfver till byn för att underrätta byfolket om vår ankomst och bedja om härberge. Själva fingo vi ett

långt stycke efter dem. Då byns invånare emellertid fingo veta, att vi voro utlänningar, blefvo de utom sig af förskräckelse och i sin förtviflan anställde de ett förskräckligt väsen på sina trummor och larmande instrument samt aflossade en mängd kanonskott och hotade våra kinesiska budbärare att fastaga och slå dem, om de icke genast aflägsnade sig. Fastän ingen af oss i egentlig mening var rädd, hade vi dock under dylika förhållanden naturligtvis ingenting annat att göra än att draga oss tillbaka.

Vårt lilla sällskap, som i allt räknade fjorton själar, var efter den mödosamma resan ytterligt uttröttadt och nu såg det ut som om Jakobsstenen på den tillfrusna marken skulle blifva den enda hufvudgården. Efter många svårigheter fingo vi dock slutligen löfte att få stanna öfver natten i de förut omladade småstugorna. Här fingo synnerligast de som hade småbarn ligga på stenkängen och några af de öfriga bredvid på jordgolvet, omringade af smutsiga kärl, kacklande höns och skrikande åsnor. Under hela natten fortsatte folket i den andra byn att affyra det ena skottet efter det andra och vårt eget värdfolk diskuterade ifrigt frågan på hvad sätt de skulle lyckas att göra sina utländska gäster för alltid oskadliga.

Följande morgon skulle det bli »slag i saken». Ett större antal beväpnade män kommo i dagningen öfver till vårt hus för att höra hvad vi voro för »jappar». Efter ett längre stojande resonemang fingo de dock klart för sig, att de icke blott hade vakat hela natten och fått intet, utan att de dessutom hade bränt upp sitt krut alldeles onödigt. Så blef det då ändtligen slut på oväsendet, men de voro dock fortfarande ovilliga att låta oss stanna hos sig och vårt värdfolk underrättade oss om, att vi icke kunde få stanna kvar hos dem någon mera natt.

Vid middagstiden syntes ett rökmoln. Det var från kanonbåten. Nu syntes det alltså, att vi icke längre skulle behöfva anlita de ovilliga kinesernas gästvänlighet. Men huru skulle båten kunna taga sig fram igenom de tjocka och minst en sv. mil vidsträckt isblocken? Sakkännare sade att det var omöjligt. Men det som är omöjligt för människor, det är möjligt för Gud. Han lät en vind blåsa, så att isen delade sig midt i tu alldeles såsom vattnet fordom i Röda hafvet. Vid fyråttiden låg ångbåtsfärgan, på hvilken vi skulle föras ombord på det stora skeppet vid landet och alla hinder voro nu undanröjda.

Befålet så vill som det omkring 300 personer starka maukapet ombord på det stora krigsfartyget »Charleston» inottogo oss på ett

i allo berömyvärdt och för dem hedrande sätt. Vi fingo bo i amiralens salong, bespisades på båtens bekostnad och fördes omkring å fartyget för att se dess många sevärdheter. För min egen del kände jag mig så liten och tillintetgjord gent emot den kärlek och vänlighet, som bevisades oss i stort så väl som i smått, att jag i början endast med största ansträngning kunde tillbakahålla tårarna.

Efter något mer än en half dags ångbåtsresa voro vi framme i Chefoo. En stor del missionärer hade redan före oss anländt och flera ha kommit efteråt. En krigsflotta på 15—20 kanonbåtar, utsända af olika länder, ligger förankrad i hamnen färdig att när som helst skydda utlänningarnes intressen. Japaneserna väntas hit dagligen. De äro ock så nära staden, att man, då dessa rader nedskrifves med lätthet kan höra skotten från de kämpande härarna. Utländingarne hälsa »japparne» välkomna och en stor del kineser göra detsamma. De senare frukta dock helt naturligt för kriget, men det är betecknande att kineserna i allmänhet äro lika utländingarne där uti, att de frukta mera för de kinesiska soldaterna än för japaneserna. Funnos icke dessa fega, flyende, grymma personer, som gå under namn af kinesiska soldater, skulle det knappast falla någon utlänning in att taga sin tillflykt till kusten. Då nu emellertid en hel del soldater fly ifrån kriget och bilda sig till röfvareband, är ställningen för det obehäpnade folket inuti landet ytterst farlig.

Huru länge vi skola nödgas att stanna här i Chefoo är naturligtvis ovisst och beror mest på krigets utgång. Vi hoppas dock att det pågående kriget skall bidra till Kristi rikes seger i det konservativa och hedniska Kina och i denna förhoppning bida vi med tålmod.

Chefoo, Kina d. 12/2 1895.

J. A. Rinell.

Kina-bref.

På flykt.

Hvad som länge väntats har nu blifvit en verklighet. Japaneserna landsatte nämligen för någon tid sedan ett större antal soldater i den kinesiska kustprovinzen Shantung. Ungofär samtidigt med detta bombarderades fästningen Wei-hai-wei och staden Teng-Ohow-fu. Så fort det obehäpnade folket fick höra att det var »japparne», togo de till flykten. Djup snö och en genomträngande kyla gjorde den dock ganska besvärlig. Den verkligheten att japaneserna hade kommit till Kina gjorde emellertid viatelsen, synnerligast i den delen af

landet som möjligen kan blifva slagfält eller åtminstone soldaternas väg mot huvudstaden, osäker och farlig. De utländska konsulerna i Kina ansågo det därför rådligast för de i Shantung boende missionärerna och utländingarne att begifva sig till Chefoo, der de kunde hafva att påräkna yttre hjälp och skydd. Att i krigstid och omkring af fiender färdas landsvägen är dock mindre betryggande. Detta insågo äfven konsulerna. Den amerikanske konsulen erbjöd sina landsmän att möta dem vid kusten med en kanonbåt. Som vi svenskar ha förmanen att hafva en del af de amerikanska missionärerna till våra grannar på missionsfältet, fingo ock vi följa med dem på »släpen».

Sällskapet, i allt fjorton själar, representerande Amerika, England och Sverge, hade tre dagars landresa till San-shan-saddel, dit båten var beordrad att komma. Kineserna bemötte oss vänligt hvarhelst vi drogo fram, om vi undantaga den sista stationen. Vi kommo dit på qvällen d. 7-de Febr. Enär det började bli mörkt bådo vi att få stanna öfver natten i en liten by ett stycke ifrån sjöstranden, men byfolket sade nej och rådde oss i det stället att gå till en större by som låg ett litet stycke derifrån. Ett par kineser skickades i förväg att underrätta byfolket om vårt kommande och om möjligt bereda oss herberge; sjelfva kommo vi ett stycke efter. Folket i byn blefvo dock utom sig af förskräckelse, då de fingo höra att utländingarne hade kommit. I sin förtviflan började de att slå på trummor och larmande instrument samt aflossade det ena kanonskottet efter det andra, så att vi hade naturligtvis helt enkelt att dra oss till baka.

Efter många besvär lyckades vi slutligen att få herberge i den förut omtalade lilla byn. Här på den dammiga stenkajen, omgifna af rök, smutsiga kärl och kistor, kacklande höns och råmande åsnor fingo vi under hela natten ligga och höra på kanonskotten från den närliggande byn, under det att vårt eget värdfolk sinesomellan diakterade på hvad sätt de skulle kunna för alltid göra sina utländska gäster oskadliga. Följande morgon skulle det bli »slag» i saken. Omkring 200 behäpnade män kommo i dagbräckningen till vårt herberge för att höra hvad vi voro för »jappar». Efter ett längre stojande resonemang började de dock få klart för sig att de hade bränt upp sitt krut alldeles onödigt och så blef det ändtligen slut på »smällarne». Byfolket voro dock fortfarande ovilliga att låta oss stanna hos sig och vårt värdfolk underrättade oss om att vi icke kunde få stanna qvar der någon mera natt. Kanonbåten anlände emellertid under dagens lopp och vi fingo därför, å båda sidor förnöjda, skiljas.

Voro kineserna glada att blifva af med oss, må det dock till den amerikanska nationens heder sägas, att dess söner om bord på örlogsfartyget »Charleston» voro lika glada att kunna hjälpa oss uti den förhånden varande svårigheten. Med en utsökt artig het mottogos vi af befälet om bord på båten, blefvo hänvisade att bo i amiralens egen salong, bespisades på båtens bekostnad, fördes omkring och visades hvarjehanda sevärdheter om bord på fartyget och helsades slutligen vid framkomsten till Chefoo välkomna af flera officerare från de andra båtarna. Att vi litet hvar kände oss tacksamma, först och främst till Gud, men derjemte äfven till våra hjälpare och det land som hade utsändt dem i detta ärende, behöfver icke sägas.

Nu befinna vi oss i Chefoo. Flera missionärer och utländingar från det inre af landet komma dagligen hit. Utländingarnes intressen skyddas af en flotta å 15—20 örlogsskopp, utsänd af olika länder. Den kinesiska befolkningen flyr i stora skaror dels till Shanghai och dels till andra platser, der den hoppas vara i större säkerhet. Japaneserna väntas hit dagligen. Många kineser, som äro uttröttade vid det närvarande regeringsystemet hälsa dem äfven välkomna. Kineserna äro lika utländingarne deri, att de frukta mera för de kinesiska soldaterna än för japaneserna. En förständig kines sade till oss här om dagen: »Segra kineserna ha ni missionärer att packa och gå för alltid. Segra deremot japaneserna komma ni få fortgå och få det bättre än hvad ni haft hittills». Om detta är sant må vi som en man ropa: »Seger åt japanesernas vapen!»

Chefoo & China d. 11 Febr. 1895.

J. A. Rinell.

Kriget i Kina.

Chefoo är fortfarande ointaget af japaneserna. Den amerikanske och engelske amiralen trödde sig t. o. m. här om dagen veta att japaneserna icke ämnade att intaga staden så framåt att kineserna icke gjorde min af allt starkare försvara densamma. Om detta är fallet torde japaneserna handla så för att undvika kollision med de många i Chefoo boende utländingarna, hvilkas stadsdel, synnerligast om anfallet skulle göras från sjösidan, komme att utsättas för en stor fara. Allt grundar sig dock för närvarande

M. Rinell d. 12/2 1895

Nya Teeko-Posten No. 12. 1895.

på mer eller mindre tillförlitliga antaganden.

Missionärer å olika stationer ha under de senaste veckorna haft åtskilliga obehag, synnerligast af de råa och tygellösa kinesiska soldaterna. De japanesiska soldaternas uppföraende ha i allmänhet varit tämligen godt, men de många i japanesisk tjänst anställda koreanska soldaterna likna mest kinesernas. Vistelsen inuti landet betraktas därför såsom mycket osäker.

Från den amerikanska generalkonsuln i Shanghai så väl som från amiralen å Förenta Stater- nas krigsflotta här i Chefoo har utgått en förnyad och skarpt uppmaning till de i provinsen Shantung boende utlänningarne att ofördröjligen ställa sig under utländskt beskydd i Chefoo. Konsuln och amiralen förklara därjämte, att de hädanefter icke anse sig stå i något som helst ansvar till dem, som ej ålyda uppmaningen.

Fästningen Wei-hai-wei, liggande omkring 10 sv. mil sydost om Chefoo har nu tillsammans med ett större antal kinesiska kanonbåtar — det säges att kineserna hade 6 större kanonbåtar samt flera torpedobåtar där — fallit i japanesernas händer. Innan fästningen gaf sig begingo två å tre af de högsta befälhafvarne i det kinesiska lägret självmord. Genom denna förtviflade handling ville de dels befria sig själfva från kommande straff och dels härigenom förebrå sitt eget land och folk, för det att deras uppropade böner om hjälp hade lämnats obesvarade.

Kina befinner sig emellertid för närvarande i en mycket beklagansvärd ställning. Det är i hufvudsak utan krigsflotta; försvars- löst till sjös; har öfsvade och dåligt utrustade soldater till lands; har under kriget förlorat en otrolig mängd kanoner och andra krigsutrustningar; tusentals af dess söner falla för japanesernas vapen och ett stort antal, stundom af dess bästa folk, dödas af sina egna landsmän helt enkelt därför, att de äro oförmögna att hålla stånd emot en öfverlägsen fiende. Lagg härtil, att hundratals bokstafstigen frysa ihjäl, att skärer lida brist på det nödvändigaste för dagen och att slutligen folket mera fruktar för sina egna soldater, än för japanesernas härar,

då — ja detta bör vara nog — kan man säga att det stolta Kina är krossadt.

Chefoo o. China d. 18 apr. 1895.
J. A. Rinell.

Sorger i missionä- rernas hem.

Missionärerua på vissa missions- fält äro, kanske mer än människor i allmänhet, utsatta för sjukdom och död. En missionär skriver till en amerikansk tidning bl. a. följande:

»Den sista tiden har varit rik på sorger och pröfsningar. Min hustru dog för någon tid sedan, efter en lång och svår sjukdom. Ack huru tomt kännes det icke efter henne både för mig och för de kära små. Ingen jordisk varelse kan trösta oss. Herre huru underligt är icke ditt handlings- sätt.»

En annan skriver: »Jag skulle ha såndt min rapport för

längs sedan, men sjukdom har en längre tid bundit mig vid sängen och jag har följaktligen varit oduglig för arbete». Hans hustru säger: »Jag tackar eder för deltagandet under min mans sjukdom. Jag har dagligen känt mig styrkt genom nådesyskonens för- böner. Gud har hört våra böner. Min älskade make förbättras dag- ligen och hans krafter synes äf- ven så småningom återkomma.»

Någon säger: »Vår tjugoåriga dotter har fått hembud. Intet annat än medvetandet af det ljuf- ligen återseendet kan bugsvala våra hjärtan.»

En annan utbrister: »Ack herre, hvarför bortkallade du den unge maken och fadern i hans bästa ålder? Familjen behöfde honom, församlingen likaså. Hans med- arbetare stå alla frågande inför den allvise handlingssätt. Ack, hvarför! Ja, herre, du vet det.»

Sjukdom och död äro i all- mänhet ovälkomna gäster i fa- miljerna. Påhålsningen af en- dera eller båda kännes svår och slående, äfven där vänners kärlek och deltagande göra sitt bästa att trösta det sörjande hjärtat. Mis- sionären är oflast ensam i sin sorg. Hans vännar befinna sig tusentals mil ifrån honom och hans hedviska omgifning förstår i allmänhet icke att deltaga med honom. Han behöfver vårt, ditt och mitt kristliga deltagande, kär- lek och förböner. Bed därför Gud att missionärerna må få ha hälsa och att det må gå dem väl, så att deras lif må bli till väl- signelse. —ll.

Trenne taflor.

»Följ med mig ett ögonblick, skriver mr Horsburgh från Kina, och betrakta denna mörka och dystra tafla:

Se där, okunniga män och kvin- nor nedfallande för oblyggiga af- gudabeläten och svartmålade, smutsiga djäfvulsbilder förfärdi- gade af trä, lera eller sten, se dem plågande sig själfva med af- skyvärda, omåttliga, onämbara och nära nog otänkbara botöf- ningar, hållande religiösa karna- valer, gifvande hvarje förvanda instinkt af deras förnedrade och vilda natur en oinskränkt makt. Se på det! Försök ett sätta dig in i huru förskräckligt det måste vara i en helig, älskande Gud och faders ögon.

Men nu, se på den andra taf- lan. Den är mörkare och dystrare än den förra.

Se dessa män och kvinnor i de kristna länderna, i glansen af evangeliij ljus och kunskap, jublande i frälsarens förlåtande kärlek och kraft, köpta med Guds sons dyra blod, återlösta af Gud i afsikt att bli hans sändebud till jordens mörka trak- ter. Se dessa, trots det, att de känna sina bröders behof och mycket väl kunde gå och hjälpa dem sitta de dock hemma allde- les orörliga». —ll.

Vecko-Posten N:o 20, 1895.

Kina. Ehuru telegrafn för länge sedan bragt oss senare nyheter från krigsskådeplatsen än de, som här nedan meddelas, så tro vi dock att det skall intressera våra läsare att se hvad missionärerna skriva om sina erfarenheter under sista tiden i Kina. Broder Rinell skriver från Chefoo Kina den 9 mars 1895 till missionskommittéens sekreterare, pas- tor Lindblom, följande:

Fastän vi icke hafva några egent- liga nyheter att berätta, anser jag det dock vara vår plikt att särskildt i dessa krigiska tider så ofta som möjligt låta bröderna där hemma få veta huru vi hafva det. Skall där- för sända några rader.

Genom herrens nåd äro vi hittills bevarade. Intet ondtt har händt oss. Krigsbullret var oss visserligen en tid mycket, mycket nära, men vi bodde så att säga i fristaden och behöfde endast lysna till vapenskrumlet på afstånd. »Mordängeln» gick oss förbi.

Kort efter japanesernas lysande seger vid Wei-hai-wei bombarderades åter staden Teng Chou-fu, inloppet till staden undersöktes m. m., men efter detta ha inga försök gjorts att intaga platsen och inga krigsopera- tioner hafva sedan dess företagits i Shantung-provinserna. Japaneserna ha för tillfället dragit sig alldeles tillbaka och lämnat S., om man undantager den intagna fästningen

Wei-hai-wei, där omkring 1,000 japanesiska soldater bevaka sitt lands krigsbyte. Ryktet förmåler nu, att japanesiska trupper landsättas i närheten af Tientsin. Om detta är sant, hvilket i öfrigt är mycket antagligt, så tofde den länge omtalade belägringen af Peking snart stå för dörren.

Vi hafva nu bott i Chefoo ungefär en månads tid och med tålmod väntat på fredsunderhandlingar och fred, men det synes vara mest sannolikt att fredsslutet ännu kommer att låta vänta på sig i månadtal. Somliga missionärer ha därför börjat att återvända till sina respektiva stationer, under det att familjerna fortfarande stanna kvar i Chefoo. Bröder Lindberg och undertecknad tänka ock att följa deras exempel och ämna därför nästa måndag o. G. v. resa till vår station i Kiao-Cheo. Vi åtföljas af våra grannar: med dr Randle och Rev. Sears från Pingtu. Dessa bröder med sina familjer gjorde oss sällskap hit till Chefoo; vid framkomsten bodde vi mer än fjorton dagar tillsammans å ett af stadens hotell och hafva sedan dess gemensamt hyrt ett hus här, där vi ha praktiserat gemensamhetsystemet i förhoppning att därigenom något spara vår hårdt anlitade kassa. Nu, då vi män kvarlämna våra familjer, förtro vi dem åt Guds och hvarandras omvårdnad, hoppandes en nådig hjälp för oss alla.

Gud skydde såväl sina tjänare i Kina som öfver hela jorden!

Mitt första besök i ett afgudatemplet.

Ur missionär Rinells dagboksanteckningar äro vi i tillfälle att meddela följande:

"Att afguderiets styggelse är obeskrifligt afskyvärd, har jag sedan lång tid tillbaka trott mig förstå, men jag har dock aldrig varit i tillfälle att se det på så nära håll, som nu.

I det stora och dyrbart dekorerade templet voro många tillbedjare samlade. Alla knäföll fränför något af de afskyvärdt formade belätena och böjde sig framåt, så att deras ansikte vidrörde det blottade stengolfvet. Detta uppropades trenne gånger för hvardera afguden. Den tillbedda afguden förärades därjämte en knippa af papper förfärdigad, rökelse, hvilken antändes och placerades framför hans fötter. Hela huset uppfylldes med rök och lukt af rökelsen.

Många af de tillbedjande ådagalade en ödmjukhet, ifver och uppoffring, så att allt detta hade i sanning förtjänat ett högre föremål. Ack, när skola dessa människor böja sig i ödmjuk och förtröstansfull tillbedjan inför honom som skapat himmel och jord?

Då jag stod i afgudatemplet och såg hedningarnes frimodighet, ifver och uppoffring i deras gudstjänst, kunde jag icke annat än gå till mig själf och till den kristna världen och fråga: "Hur är det med oss?" Blygas vi icke allt för ofta, då det gäller att bekänna vår Gud och frälsare? Aro vi icke allt för tröga, kalla och likgiltiga, då det gäller att dyrka, tjäna och bekänna vår Gud? Låta vi icke äfven hålla oss tillbaka, då vi i stället borde låta bönnens och tacksamhetens rökelse uppstiga mot allfaders tron? Då vi hafva fått för intet, borde vi icke ock gifva för intet — gifva dessa arna kineser evangelium, frälsningens ord. Vi kristna behöfva säkerligen lära oss att mera älska, tro och bedja, än hvad vi i allmänhet torde praktisera. Gud hjälpe oss!

"Jag kom till sällhetens land."

(Af O. H. Spurgeon.)

Då jag en afton satt och begrundade Guds barmhärtighet och kärlek, fylldes plötsligt mitt hjärta af en den mest härliga känsla af fullkomlig frid. Jag hade kommit till sällhetens land, där solen aldrig fördöljes af moln. Där var ett stort lugn. Jag kände det som en sjöman, hvilken kastad hit och dit ibland bränningarne, måste känna, då oceanen liksom på ett ögonblick, man vet ej hvarför, blir stilla som en spegel och sjöfäglarne kretsas glada och lyckliga omkring. Jag kände mig öfvermåttan tillfredställd, ja, odeladt lycklig. Icke en våg af sorg och bekymmer slog mot mitt hjärtas strand, och äfven långt ute på hafvet, i djupet af min själ, var allt stilla. Jag visste ej af någon ouppfylld önskan, ej någon otillfredställd längtan. Jag kunde ej upptäcka någon orsak till oro, ej någon anledning för fruktan. Det fanns intet svärmeri i mina känslor; min själ var endast väntande uppå Gud, fröjdande sig allena i honom.

O, hvilken välsignelse af denna hvilas herren! Hvilken himmel det är!

Vi tala ofta om våra svåra andliga störmor, hvarför icke säga något om den andliga vindstillan. Om vi någon gång komma i bekymmer, hvilket väsen göra vi icke därpå. Hvarför skynle vi ej också sjunga om vår räddning?

(Från engelskan af H. R.)

Herrens här. 1895

27

Kristi rike är ett segrande rike. Det kan icke annat än ha framgång. Dess grundprincip är från början till slut lif, och lifsfursten själf är dess konung. Han — Herren Sebaot är hans namn — rustar sin här till strids.

En stor evangelisterskara — profeter, evangelister och apostlar — har ställt sig under lifs- och fridsfurstens banér och har med frimodighet kämpat allt in till blods för att lägga en syndig och döende värld som ett segerbyte vid Kristi fötter.

Deras vapen ha icke varit köttliga, utan mäktiga inför Gud att nedslå fästen. Det gamla tveeggade svärdet, Guds ord, är ännu icke föråldradt. Andens kraft skall alltid förbli öfverträffad. Den måste segra.

Striden är ännu icke avslutad. Herren Sebaot rustar en här till strids. I dess led finnes rum ock för dig.

Ett stort mål är föresatt: Världen för Kristus. — Gud hjälpa oss att fatta dess innebörd!

Skall målet vinnas, fordras det kamp. Men det fordras ock att hären är väl rustad och anfordrad samt att den troget hängifver sig åt sin plikt. Fienden är mäktig och väl försänsad. Ett lamt anfall på hans mångtusenåriga bälverk är till ingen nytta. Förenade krafter och hängifna hjärtan behöfvas.

Den enskilde såväl som Guds här i sin helhet måste vara helhjärtad, d. v. s. den måste tjäna sin herre och Gud af hela hjärtat: tjäna honom i det enskilda såväl som i det offentliga i hemmet så väl som i kapellet, på sina knän så väl som i talarestolen, i det lilla så väl som i det stora.

Om Guds folk är helhjärtadt, skall det ha framgång. Vi läsa t. ex. om Hiskia, att han tjänade Gud af allt hjärta och hade god framgång (2 Krön. 31 kap.). Han utrensade afguderiet, förstörde afgudbilderna samt återställde gudstjänsten i sitt land. Ja, han besegrade Sanherib t. o. m. utan svärd, då denne drog upp för att belägra Jerusalem. Gud stod på Hiskias sida och

stridde för honom. (Läs 2 Kon. 19: 35.) Han vill göra detsamma med hvarje trogen tjänare. Striden är Herrens.

Samlen eder under den blodbestänkta fanan, alla I som hören Herren till. Bind ditt svärd vid din sida och var rustad i Herrens kraft. Drag ut för sanning och rätt. Tjänstetiden är kort. Arbetare nedlägga dagligen vandringsstaven. Snart är det din tur. Grip därför det flyende ögonblicket och rädda någon döende medmänniska för himmelen.

J. A. Rinell.

Veckoskriften N:o 44/895
Kinesisk vidskepelse.

Allt i Kina rengöra eller invändigt hvitmena ett hus bebådar dödsfall inom familjen och bör följaktligen af det skålet ej tillåtas. Fönstergluggar öppnas vanligen icke mera än å husets södra långsida och för att förvissa sig om att de onda andarne icke skola begagna sig af öppningen, bör en gapande tiger eller dylikt placeras öfver densamma. Framför dörröppningen begagnas vanligen en några alnar hög mur, som tjänar för samma ändamål och på dörrposterna upphängas små lerkärl eller uppklistras afgudars namn och målade lejonbilder.

Vägar och gator gå mycket krokigt i Kina. En af orsakerna till detta är att vilseleda och narra de onda andarne. Skulle ett hus råka att stå vid ändan af en gata, inmurar en sten i husväggen, i hvilken besvärjelseformler äro inristade. Dessa äro naturligtvis ämnade att hindra andarne att göra huset och dess inbyggare skada.

Spådomskonsten drives i stor skala och spåmannen anlitas från första dagen af en människas lif intill den sista. Då den kinesiska modern har fått ett barn, tillkallar hon vanligen spåmannen, som berättar henne barnets kommande öden och hvilket offer hon bör frambara till afgudarne, för att dessa skola bevara det från skada. Då man ämnar att gifva sig, har spåmannen åter ett tillfälle att pröfva sin konst, och då man tänker på sin slutliga hädanfärd, är spåmannen den ende som kan utse den rätta platsen, där stoftet kan hvilas.

Allt arbete och i öfrigt nästan hvarje handling af någon betydelse måste påörjas under en »lycklig» dag. Den kinesiska almanackan gifver följaktligen handledning å hvilken dag man bör börja en resa eller ett husbygge. Den utpekar den passande dagen för flyttning från ett hus till ett annat, säger hvilken dag man bör börja gräfvandet af en källa, hvilken dag man bör välja att reparera ett hustak, att sätta upp en kvern, att börja en väf, att första gången raka ett barns huvud, att anordna en brudsäng, att hemföra bruden till hennes blifvande man, att nedlägga ett lik i dess kista, att finna en passande dag för begrafningen etc. Om icke dessa föreskrifter iakttagas, kunna litet olyckor intäffa.

De, som lämna denna världen för att ingå i en annan, utrustas som om de skulle företaga en resa till ett långt aflägsset land. Den

döende påklädes högtidsdräkt, lagges på ett bräde eller dylikt brödfvid stenbädden eller sängen, ty han kan icke tillåtas dö där, enär anden möjligen kunde förblifva i bädden. Skulle det emellertid hända, att dessa försiktighetsmått icke hunnit vidtagas, måste stenbädden rifvas, innan någon annan hunnit använda den.

Vid begrafningen bäres själen i en tom sidenstol, som går i spetsen af likprocessionen och efterföljes af ett större eller mindre antal hästar, tjänare, klädespersedlar, koffertar o. s. v., allt förfärdigadt af papper och afsedt att tjäna som utrustning för resan till den andra världen. Likkistan, som kommer sist i raden, efterföljes af någon som utströr hvita och kulörta rundklippa papperslappar. På grafven brännes papperspengar och de förut omtalade papperssakerna.

Kinesernas vidskepelse tar sig äfven uttryck i fruktan för den dödes själ eller ande efter begrafningen. De ha i allmänhet icke något bättre framtids hopp, än att själen efter döden skall flyga omkring såsom en ond ande. Fördens skull är han ock alltid fruktad såsom sådan. Den vises ord: »den ogudaktige flyr, då ingen fara hotar honom», kan i sanning i hela sin vidsträckt bokstafligen uppfyllas på kineserna. Gud göre dem fria från sin slafbojal!

J. A. Rinell.

W.P. N:o 42 1895
Med Guds hjälp.

En hand full af svenska män stod för århundraden sedan invid murarne af den gamla ärkebiskopstaden Lund, färdig att anfalla en mångdubbelt öfverlägsen fiende. Fältropet »med Guds hjälp» utdelades ock; då konungen efter att ha uppmanat sina trupper till mod och uthållighet slutligen frågade om de voro i orduing, svarades enhälligt från hela bären: »Ja, i Guds namn». Striden började och våra bröder vunno en lysande seger.

Vi gro i dag kallade till en heligare strid än denna. Fienderna äro talrika. Några stå oss t. o. m. mycket nära. Vårt af naturen fördärfvade kött vill alltid den orätta vägen. Frestaren är listig. Synden smyger sig nästan obemärkt in på oss. Världslikeligheten och formkristendomen ligger ständigt på lur, och eu maktlysten påfvekyrka hotar att uppsluka hela världen. Lagg här till att bedendomens nattsvarta mörker ännu håller flertalet af jordens folk insvept i sin döds mantel, då — ja, detta bör vara nog — kan man säga att fiendens namn är »legio», men vi vilja dock icke betrakta dem som öfvervinneliga, ty med oss är Herren och i hans namn skola vi bli mer än segervinnare.

Hvilken förmån att ha Herren öfver lifvet och döden på sin sida! Ja, att ha honom till furste och härförare. Hör, huru han uppmontrar sina kämpande tjänare med ett »frukta dig intet». Borde vi då icke i likhet med våra förut äsyftade sv. bröder anse det såsom den högsta förmån och ära att följa, icke en jordisk furste, utan vår andlige konung in i döden. Och om han skulle finna för godt att sända någon af oss, sända dig, öfver hafven för att i bland dem som sitta i mörka skuggors land, kämpa för din konung Immanuel, hvarför skulle du icke vara färdig att säga: »Ja, i Guds namn. Här är jag. Sänd mig!»

Ingen uppoffring bör vara för stor då det gäller att tjäna Herren. »Om jag hade tio tusen lif», sade en gång en åldrig Guds tjänare, »skulle de alla offras för Herrens». Ja, här kan orden: »Han är värd att du gör honom det», i sanning tillämpas.

Äck, skola vi vika från vår kallelse eller svika vår furste Immanuel? Då han uppoffrade sig själf för oss, skulle vi icke vara villiga att uppoffra något för honom? Då han begaf sig upp till Jerusalem för att bära ett kors, skulle vi icke åtminstone vilja offra några palmkvistar för att göra hans väg angenäm? Då han i dödsstunden beder för sina fiender, skulle icke vårt hjärta röras till medlidande öfver en värld, som håller på att förgås? Ja, då evangelii triumfvagn drager segrande framåt, kunna vi då sitta overksamman?

»England väntar», sade en gång en af dess stora män, då landet hotades af en stor fara, »att hvarje man skall göra sin plikt». Dess söner gjorde sin skyldighet och landet med dess folk var räddadt. Vår himmelske fader, missionens konung och herre, väntar äfven att hvarje man och kvinna skall göra sin plikt. Äro vi beredda därpå och kunna vi frimodigt och förtröstansfullt svara: Ja, i Guds namn». Om så är, hafva vi hopp om framgång, ty »med Guds hjälp, ja, i Guds namn» vinna vi seger.

J. A. Rinell.

Kina.

Den 28 sept. 1895 skrefs till oss: Genom en tillfällighet blef det mig förunnadt att tillbringa tvänne söndagar hos våra grannar i Pingtu. Under den första söndagen hölls bland annat församlingsmöte, då flera till Herren omvända kineser aflade en god bekännelse om hvad Gud hade gjort med dem. Fem af dessa (alla män) beviljades dop och församlingsegenskap. Den följande söndagen döptes de. En kvinna var också beviljad dop men inlästes i sitt rum af sina hedniska bröder just då hon stod färdig att gå till sammankomsten.

Dopförrättningen, som försigick i den nybyggda dopgravnen å kapellgården, åsågs af ett trettio-tal stilla och andaktiga åskådare. De flesta af dem tillhörde icke församlingen. Några af dem sade: »Nästa gång skall det bli min tur.»

Våra vänner i Pingtu arbeta ifrigt icke blott genom predikoverksamheten bland kvinnor och män inom och utom staden utan äfven genom läkareverksamhet, goss- och flickskoleundervisning. Herren kröne deras arbete med framgång äfven i fortsättningen!
J. A. Rinell.

W. P. No 50 1895

Några frågor besvarade.

Från Kiao-Cheo skriver broder J. A. Rinell till pastor W. Lindblom, som i ett bref framställt åtskilliga frågor, följande, som säkert skall intressera alla våra läsare:

Mottag först af allt vårt uppriktiga tack för brefvet af d. 9/8 samt för hälsningarna från konferensen. Visste våra vänner där hemma huru härt det är att få bref ifrån dem, skulle de säkerligen oftare bereda oss detta nöje.

Nu emellertid några rader till svar.

Att vi så väl hemma som på våra resor ha skonats från olyckor och öfvervåld, kan icke bero på något annat än en synnerlig stor nåd af Gud. Våra syskon i andra landsdelar af det stora kejsardömet ha, som bekant, fått lida allt intill blods. Deras blod kan dock icke ha flutit förgäfvat. Om än ytterligare strömmar af blod skola flyta, skall dock Gud — det är vårt hopp — laga, att länkarne i händelsernas kedja blifva sammanfogade så, att hans eviga frälsningsplan till slut kommer att fullbordas äfven på Kina. — För oss här i Shantung synes dess bättre ingen som helst fara hota.

Nu till frågorna.

Sammankomsterna på söndagarne ha varit färligt besökta.

Bland folket kan det dock finnas en och annan som i all enfald litat på Gud. Br. L. sammanträffade för någon tid sedan med en man på landet som sade att han gjorde k'atä (= knäfalla för, tillbedja) för Jesus. Han (mannen) hade hört att Jesus var Guds son, världens frälsare, och han trodde enfaldigt detta. Hvem vet om vi icke på den stora dagen skola möta många sådana som voro litet eller intet kända af människor, men som dock voro kända af Gud. — Flera af våra åhörare ha sagt sig sluta upp med att gå till afgudatemplen och att i hemmet dyrka afgudarne. Hoppas att detta är en god början. En man, som förut varit i tjänst hos en missionär i Chefoo, har talat om, att han skulle önska att bli döpt. Af vissa skäl har man dock trött det vara bäst att uppekjuta dopet tills vidare. — Bland andra svårigheter, som man har att kämpa emot på missionsfältet, är den omständigheten, att människor, hvilka i själ och hjärta äro fömskapade, likväl i hopp om jordiska fördelar önska att förena sig med Guds folk, icke den bästa. Det gäller alltså att pröfva andarne om de äro af Gud.

Svaret på frågan, om det är någon söndag i Kina, kan bli både jakande och nekande. Vi utlänningar söka naturligtvis att hålla sabbaten äfven i Kina och bemöda oss om att lära kineserna att göra detsamma. Det är dock ytterst svårt att t. o. m. förmå de omvända kineserna att iakttaga sabbatsbudet. Folket i allmänhet har icke ens någon aning om hvad det vill säga att ha söndag och ännu mindre att hålla en sådan i helgd.

De mera »religiöst» anlagda hedningarne gå till templen d. 1 och 15 i hvarje månad för att tillbedja och offra, men marknad och arbete i öfrigt fortgår som vanligt. Stundom hafva de sina allmänna festdagar, då de, som anse sig ha råd, slå sig lösa från arbetet någon dag eller en del af densamma. Teatern, som i Kina hålles ute i det fria och anställes till afgudarnes ära, är då vanligen allmänhetens tillhållsplats. Till teatern får äfven den eljest så tillbakasatta kvinnan tillträde. — Vid nyåret afstannar handeln och arbetet bortåt en half månads tid. Denna tid användes till religiösa ceremonier, teater, sup-, spel- och pratsamkväm. Intet af allt detta har dock någon anstrykning af de kristnas sabbats- och hvilodag.

Nu återstår att besvara frågan hvad vi göra för kinesbarnen. Denna fråga är mycket snart besvarad, på grund af att ingenting hittills har blifvit gjort. Svårare blir uppgiften att besvara frågan, om den får följande form: Hvad kunna och böra vi göra för kinesbarnens kristliga uppfostran? Ehuru jag icke tror mig vuxen att gifva ett tillfredsställande svar å densamma, tager jag mig dock friheten att säga några ord i ämnet, och detta så mycket hellre, som det nu helt osäkt har kommit på tal.

Att äfven vår lilla mission förr eller senare måste göra något för det uppväxande släktet, framtidens Kina, tror jag vara själfklart. Men hvad skola vi göra? — Andra missioner ha försäkt att lösa denna fråga genom att öppnata skolor — goss- och flickskolor — i hvilka man samlar ett större eller mindre antal barn. Lärjungarne samlas antingen uteslutande bland församlingsmedlemmar, eller ock upptagas försakjutna och föräldralösa barn ifrån gatan, eller ock tagas de ifrån alla samhällsklasser. Det vanliga är att barnen bo i skolan, åtnjuta fri mat, fria böcker och fri undervisning. Detta låter afskräckande från ekonomisk synpunkt, men i själva verket lär icke det hela kosta så särdeles mycket, ty allt är naturligtvis kinesiskt. Jag har äfven sammanträffat med missionärer som lyckats bedriva skolverksamhet ungefär på samma sätt som i Sverige, d. v. s. barnen bo i sina föräldrahem, gå till skolan och åtnjuta där endast fri undervisning och fria böcker. Detta sätt att bedriva skolundervisning i Kina är dock mera sällsynt (åtminstone är det så i Shantung) och kan knappast tänkas såsom utförbart med flickorna.

I skolarbetet måste missionären ha en infödd kineslärare vid sidan af sig. Han själf bör dock alltid ha hand om religionsundervisningen, hvilket ämne naturligtvis måste intaga första rummet. Flickskolan skulle vid sidan af husbesök vara ett synnerligen lämpligt arbetsfält för den gifta kvinnan. Min hustru har ock ofta med entusiasm talat om att få upptaga sitt ungdoms- och älsklingearbete bland barnen.

Nu har som sagdt frågan, hvad man gör och bör göra för det uppväxande släktet i Kina, kommit på tal. Jag har ofvan antydtt, hvad andra missioner rundt om oss göra och själf är jag lifligt öfvertygad om att de, som börja att uppfostra och evangelisera det uppväxande släktet, börja så att säga i rätta ändan. Härmed har jag dock icke sagt, att man bör försumma de äldre. Här gäller den gamla satsen: »Det ena bör man göra och det andra icke låta». Med detta har jag emellertid angifvit min personliga öfvertygelse i den omskrifna frågan och skulle bli glad att från fosterjorden få höra ett gillande eller afslående uttalande i densamma.

Jag har i det föregående nämnt den gifta kvinnan. Som flera förfrågningar ha ingått, gående ut på att få veta hvad en missionärshustru kan utträtta på fältet; torde det icke vara alldeles ur vägen att säga några ord om detta.

Sömliga ha tagit det för alldeles afgjort, att hustrun icke kan göra någonting vid missionsarbetet, hvadan man vid statistiska uppgifter icke ens har velat vidkänna henne som missionsarbeterska. Man har trott, att hon endast är till (lämplig) för att göra hemmet angenämt, se efter barnen, där sådana finnas, laga mat och taga vård om sitt hus. Andra ha t. o. m. gått så långt, att de

helt enkelt säga att hustrun endast står till hinder för mannen i utfö- vandet af sin kallelse. Att det finnes fall där båda dessa omständigheter möjligen kunna förekomma, vilja vi visst icke förneka, men vi våga tro, att de äro blott undantag.

De, som eljest underskatta hennes värde på missionsfältet, göra sig utan tvifvel skyldiga till ett stort misstag. I regeln torde hustruns arbete endast uppskattas af honom, som rättvist dömer.

Flera omständigheter här bidraga till att hon kan deltaga ganska mycket i missionsarbetet.

Däribland må först nämnas: Kinneskvinnorna besöka vanligen flitigt hennes hem, då hon naturligtvis har passande tillfällen att predika Kristus för dem. För det andra: På hednafältet drages hon icke från familjen och arbetet vare sig af »kafferer» eller modersföror, hvar på, som bekant, alltför många damer i hemlandet offra en god del af både sin tid och sina krafter. Detta torde de, som underskatta den gifta kvinnans missionsarbete, något mera taga i betraktande.

Mottag till slut hjärtliga hälsningar från oss alla.

Eder i Kristus
J. A. Rinell.

Så på en förhoppning.

Sådesmannen sår, Gud ger växten och skördemannen inbärgar hvetet i ladan.

Såningsmannens arbete är afslutadt, han går till hvila, kanske för att ej vidare vare sig så eller skörda. Hvetekornet som fallit i jorden multnar, kvicknar till nytt lif, spirar upp i brodd och frambringar slutligen fullmoget hvete. Detta är naturens och andens lag.

För oss, som äro andliga såningsmän, bör detta vara ett ämne för rik tröst, och bör mana oss att så på en förhoppning — så vid hvarje vatten.

Jag kände en såningsman — han stod mig mycket nära, ty han var min egen och ende broder — hvilken under sin korta arbetsdag sökte att så på en förhoppning och han kom icke på skam i sina bemödanden.

Nämnde man var den förste i familjen som mottog Jesus såsom sin personlige frälsare. Snart fick han dock glädjen att se flera af sina anhöriga frälsta. Hans arbete, särskildt i söndagsskolan, var icke förgäfvets och hans lif och vittnesbörd i öfrigt var icke utan frukt. Vid tjugoåttio års ålder gick han till hvila, efter att först med nära nog stelnade läppar ha bedit och uppmanat sin yngre, världslige broder att denne skulle möta honom i himmeln. Jag skall aldrig glömma hans sista minnesord. »Broder, befall Herranom din välg och förtrosta på honom, han skall göra det.»

För omkring tre år sedan mottog den som nedskrifver dessa rader ett bref från en i Kina verkande missionär. I brevet heter det bl. a.: »Bredvid mig sitter missionär T., han har en tid bött nära ditt föräldrahem, han säger sig känna dig. Han blef omvänd till Gud genom din broder, reste sedan till Amerika, kom in på ett läroverk där för att studera, och nu är han i K. som missionär.»

Min broder utkastade en hand full af lifvets säd och gick därefter till hvila. Han har nu under mer än tolf år slumrat under den gräsbevuxna torfvan. Under denna tid har säden rotat sig och grott. Flera af hans anförvanter, söndagsskolbarn och vänner ha blifvit frälsta, och tvenne af hans andliga barn verka för närvarande i Kina som missionärer, och en af dessa är hans yngre broder.

Hefrens vägar äro underliga. Hans löften äro dock alltid trofasta. Lita därför på dem bestämdigt, och om du än skulle så utsädet under tårar, skall dock den dagen i sinom tid komma, då du skall få komma med jubel och bära dina kärvar.

— 11.

En hednings offer.

En kinamissionär berättade följande tilldragelse:

Ett par äkta makar hade under flera år lofvat tillsammans utan att ha fått några barn. Hustrun besökte flitigt ett närbeläget afgudatempel för att genom böner och offer förmå gudarne att borttaga hennes olycka. Om hennes böner blefvo hörda, lofvade hon guden att anordna en stor fest. Slutligen blef hennes önskan uppfylld, och hon födde en son. Familjen skyndade därför att uppfylla sitt löfte. Den var dock mycket fattig och hade följaktligen endast ett stycke land hvarigenom den försörjde sig. De båda makarne funderade mycket på, hvad de skulle göra för att få pengar. Låna fingo de icke och några saker att pantsätta hade de icke heller. Dock, afguden måste få sitt, ty eljest kunde han utkräva hämnd på dem själva eller sonen. De beslutade sig därför slutligen att sälja sitt land. Penningarne (omkring 60 kr.) användes till en tackoffergäst för afgudarne.

Under de följande åtta åren drog familjen sig fram i armod och fattigdom. Makarne voro dock icke hopplösa, ty de hade en son, på hvilken de fästade sitt framtids- och Alderdomshopp. Då barnet var åtta år gammalt, föddes dem ytterligare en son. Afguden måste äfven då hafva ett tackoffer. Men nu hade föräld-

arne alls intet att sälja. Deras enda egendom var den åttaårige gossen. Som denne visade sig kvick och väl utrustad på begåningens område, önskade en barnlös familj köpa honom. Det bestämda priset (30 kr.) erlades och föräldrarna höllo en ny tack-sambetsfest för afgudarne. Sedan allt detta var öfver insjuknade emellertid den nyfödde sonen i kopporna och dog. Den sörjande och förtviflade modern tog då den döda kroppen i sin famn, och härande den fram till afguden sade hon: »Du har ätit upp vårt hus, du har ätit upp vårt bohag, du har ätit upp vår åttaårige son. Allt hvad vi haft har gått till din mun. Ät nu upp den här också!»

— 11.

W. S. M. 12 1896 Bref från Kina.

Broder Rinell skrifver från Kiao Cheo den 13 jan. 1896 till br. Engzell och fören. »Hednavärldens Vänner» följande bref, som vi ha satts tillfälle att nu meddela:

Tiden ilar sin väg. Månader och år likna mera den dag som i går framgick, än den långa tidsperiod som de verkligen inbegripa. Ack, att vi bättre kunde akta på uppmaningen: »Köpen tiden» och följaktligen trognare använda hvarje ögonblick.

I den lilla vrå af världen, hvari vi lefva och där vårt arbetsfält är anvisadt, erbjuda sig många tillfällen att göra godt. Här finnas fattiga, sjuka och döende i massor för att icke tala om alla dessa andligen döda, hvarmed vi dagligen komma i beröring och hvilka, om än själva omedvetet, ropa om medlidande, hjälp och förbarmande.

Att skildra hedningarnes verkliga nöd är omöjligt, och jag vill icke ens för ett ögonblick försöka att göra det. Må det dock vara sagt: Ingenting annat än Kristus och Kristus allena kan afhjälpa deras nöd eller lyfta dem upp ur deras nuvarande förnedring.

Om icke Kristus förbarmar sig öfver detta ömkansvärda släkte — och märk väl: han brukar sina lemmar, sitt eget folk på jorden — skall det ännu under loppet af tusenden och åter tusenden år (om världen nämligen kommer att äga bestånd så länge) förblifva lika vanmäktigt, syndigt och hjärtefördärfvad som det är nu, för att icke säga, att det skall blifva ännu sämre. Mitt hjärta gråter vid tanken därpå. Ack, kommer dag ej snart?

Jag är obeskrifligt glad öfver att vi senast utkomna nu ändligen börja kunna taga verksam del i evangeliseringsarbetet här ute. Vi äro visserligen ännu mycket ofullkomliga, och vår språkkunskap kommer nog för framtiden att blifva mycket begränsad, men då man börjar att någorlunda förstå och göra sig förstådd

pa ett sådant »barbarspråk» som kinesiskan, så är det utan tvifvel icke litet vunnet och detta icke minst för en själf. Att under mer än ett års tid nästan vara lik en döf och dumb, dagligen göra sitt bästa i konston att bruka öron och tunga utan någon större framgång, detta är i sanning tillräckligt pröfvande. Trösten är dock medvetandet att »samma lidande fullkomnas på ens bröder i världen».

Under förliden höst voro vi litet hvar verksamma i »vingården». Stundom ha vi män gjort sällskap på längre eller kortare missionsresor och stundom ha vi följts af våra respektiva hustrur. I senare fallet ha naturligtvis kvinnan, då vi ha kommit fram till en by, sökt att samla kvinnorna omkring sig och mannen har samlat karlarna. På båda hållen ha vi försökt att göra Kristus känd för folket. Ibland ha våra »friluftsmöten varit så nära tillsammans att i synnerhet de halfväxta barnen ha gått ifrån den manliga talaren och till den kvinnliga eller ook tvärs om. Man har då stundom fått höra dessa små skrika med full hals i folkhopan: »Ja, de säga båda två lika» eller: »Tänk ni! De ha öfver 40,000 li (kinesiska mil) till deras hem». »Hal» säger en gammal »snusfornuftig» farbror, »då va då märkvärdigt, ha de rest så långt för att predika den där läran».

Man har talat sig trött. Skitter sig ned på en sten för att hvilas. Nu uppstår en liflig diskussion emellan åhörarna. Somliga diskutera ens person och kläder, andra tycka, att det är märkvärdigt, att han (hon) kan tala kinesiska, åter andra äro alldeles tvärsäkra på att alla »under himmelen» tala lika. En har hört den utländska läraren uppmana folket att dyrka den sanna Guden i stället för afgudarne, en annan har vid samma tillfälle hört den säga: »Dyrka icke Gud (därmed mena de sannolikt afgudarne) utan tillbed himmelen». Åter andra draga till med den gamla satsen: »Hu, ging t'ien, ging di, ging laodi», d. ä. tillbed himmelen, jorden och de hänsöfna. Ja, så där mycket synes de ha fattat af den första predikan. Skall något resultat uppnås fordras i sanning mycket tråget och nitiskt arbete.

En glädjande omständighet är den, att vi såsom en regel ha blifvit väl mottagna af folket, hvarhelst vi ha dragit fram. Våra hustrur ha varit i tillfälle att besöka så väl de fattigas koja som de rikas i timligt afscende mera lyckligt lottade familjer. Öfvarallt ha de blifvit bjudna välkomna åter. Att det andliga utsädet, som har blifvit utsäat, må bära rika skördar för himmelen är vår innerliga bön till Gud.

Nej, jag måste sluta här. Mottagen våra gemensamma fridshälsningar! Bedjen för oss! Arbeten för Herren!

Eder medbröder och medarbetare i Kristus
J. A. Rinell.

Vecko Posten No 20 1896

Kinabref.

Kiao-Cheo den 4 mars 1896.

Förliden vecka voro br. Lindberg och underlecknad till en köping eller småstad, som ligger 2 1/2 sv. mil söder om vår stad. Dess namn är Wangtai, (läs W-ljudet som det engelska W). Vårt ärende var som vanligt att predika och sälja böcker. Enär denna resa var till mycken uppmuntran för oss, skall jag säga några ord om våra där gjorda erfarenheter, i hopp om att dessa äfven skola upmuntra missionsvännerna där hemma till förnyade ansträngningar för vår kinamission.

Br. L. har varit i W. flera gånger än jag, men i slutet af förra året gjorde vi sällskap dit. Vi tyckte redan då, att det var underligt, med hvilken villighet folket köpte våra böcker och lyssnade till det predikade ordet. Vi beslutade oss sålunda för att snart komma igen.

Vid samma tillfälle erbjödos vi ook att hyra ett litet hus för vår verksamhet. Som köpingen i sig själf är rätt stor och därtill är en betydande marknadsplats, där folket t. o. m. långväga ifrån hvar femte dag samlas till marknad, ansågo vi denna plats, sedt från flera synpunkter, ganska väl lämpa sig till en utstation för vår mission. Vi inledde sålunda underhandlingar med husägaren, och resultatet blef, att Sv. Baptistmissionen i Kina nu har ett litet hus i W. mot — 12 kr. i årlig hyra.

I sammanhang med husaffären torde det ook vara af stort intresse att veta, att om omkringna huset är en flygelbyggnad till afgudatemplet, hvori själfva »barmhärtigbetens gudinna» residerar. Mätte det nu emellertid gå så, att »Barmhärtighetens fader och all hugsvaleless Gud» må bli känd och dyrkad af många, som hädanefter besöka denna plats.

Då vi förliden vecka reste till W., var vårt ärende bl. a. att taga vår hyrda egendom i besittning. Som det emellertid icke var långt efter det kinesiska nyåret, hade de utlofvade reparationerna ej hunnit afslutas. Vårt värdfolk — en handlande, en annan herre, som var både skollärare och en sorts magistratsperson på en och samma gång, jämte den senares kolleger — bjödo oss vänligen att för denna gången bo på — »rådstugan», som ook tjänstgjorde som skolhus. Under hela tiden vi bodde där röntes vi det bästa tillmötesgående af dem alla.

Här och där på gatorna predikade vi Kristus för folket. Denna gång hade vi äfven tagit med oss flera böcker, än hvad vi någonsin förr ha gjort på våra resor, men redan innan första dagens slut var hvarje bok såld. »Hit med boken», sade en man, i det han armågade sig fram igenom folkhopan till mig, som just då stod och predikade, »ni behöfver icke tala för snken, här äro penningarna». Han trodde naturligtvis, att jag talade för »kollokten».

Alltnog, vi tro på den inneboende kraften i Guds ord och äro glada att kunna gifva kineserna bibeln på deras eget språk.

En dag reste vi ytterligare en half mil (sv.) åt söder. Den dagen predikade vi blott i två byar. I en af dessa byar tyckte vi oss erfara Guds ande mycket nära. Folket stod under flera timmars tid som »packade sillar» i det härberge, som hotellvärdan välvilligt fritt upplåt för oss. Det föreföll mig, att jag för min personliga del knappast har talat till så lifrigt och uthålligt lyssnande åhörare sedan ett besök i en viss socken i Dalarna för många år tillbaka. Ack, att vi bade arbetskrafter, så att vi kunde få nedlägga arbete på sådana platser. Skörden är i sanning mycken men arbetarna få. Må den dagen snart komma, då vi få flera arbetare till den rika skörden!

Ja, nu har jag redan berättat det viktigaste intrycket af resan, och som det var endast det jag skulle omtala den här gången, så får jag sluta för i dag, efter att först hafva framburit edra »missionssyskons» förenade fridshälsningar. Gud vare med oss alla!

Eder i Kristus
J. A. Rinell.

N. P. No 23 1/2 1896

Tremne lärdomar af kineserna.

Ungefär i midten af kinesernas första månad firas en stor högtid, som kallas lyktfesten. Historien om denna fests uppkomst är följande:

För många år tillbaka regerade i Kina en mycket sträng kejsare. Folket var såsom en följd däraf mycket missbelätet på honom. Många talade äfven illa om sin regent. En kväll gjorde han en rund utåt staden och stannade på gatan utanför ett hus för att lyssna till det innanför pågående samtalet. Han fick då till sin förtret höra, att han själf var föremål för en sträng kritik. Hans vrede upplågade och han beslutade sig för att straffa denna familj. Följande kväll befallde han sina tjänare att gå dit och döda alla som voro i huset. Gatan utpekades och husets särskilda kännetecken skulle vara, att det öfver portingängen hängde en brinnande lykta. — Tjänarna gingo åstad, men grannarna, som hade fått veta kejsarens beslut, hade alla hängt upp en lykta öfver sin port och följden blef, att alla »fingo lefva. Nu utbånga alla kineser på en viss gifven dag en lykta öfver sin gatuport såsom ett minne af nämnda tilldragelse.

Lärdomen för oss kan bland annat blifva denna: Häng ut din lykta. Visa hvem du är. Låt ditt ljus lysa. Är du ett Guds barn, låt folk veta det. Visa det med gärningar.

Den andra lärdomen är en läxa i uppoffring.

Man klandrar kineserna ofta med skäl därför, att de ständigt söka bedraga sina afgudar, men ett faktum är, att hvarje kinesisk hedning ändå ger något till dem och en del göra t. o. m. kända uppoffringar. Hvem har byggt alla dessa kostbara afgudatempel, hvarmed Kina är översälad? Hvem har gjort de många tusenden afgudabelätna? Hvem bestrider tempeltjänsten? Hvarifrån få de många tusende prästerna sin aflöning jämte mycket annat? Allt kommer ifrån folkets fickor.

En annan form af afguderiet i Kina drar om möjligt ännu mera penningar ifrån folket. Denna form är andedyrkan. Ingen kan eller vågar draga sig undan dyrkandet af de häusofnas andar. Tänk hvilka svindlande penningsummor, som på detta sätt årligen bortkastas. Man har beräknat, att en tredjedel af kinesernas hela årsinkomst åtgår för detta ändamål. Andra ha beräknat, att åtta hundra tusen millioner kr. årligen förlösas till denna onyttiga och dåraktiga sak. Måste icke allt detta vara förenadt med uppoffring?

Då vi kristna, som dyrka den sanne och levande Guden, ställa oss framför dessa fakta, hafva vi då icke orsak att blygas? Broder och syster, låt kineserna lära dig en läxa i uppoffring!

Den tredje lärdomen vi för ögonblicket vilja hämta af kineserna är: *Då du beder, låt dina handlingar visa, att din tro tar sig uttryck i väntan.*

Då t. ex. torra inträffar, bedja kineserna till afguden, som anses regera regnet. De bedja i tre dagar, hålla teater till afgudens ära under tre dagar och vänta i tre dagar.

Under det man beder om och väntar på regn, kan en kines, som står färdig att företaga en längre resa, icke förmå sig att bära stråhatt eller att taga paraply med sig på färden. Denna handling skulle strida mot hans bön och väntan efter regn.

Huru ofta bedja vi icke till Gud om saker och ting under det våra gärningar vittna emot oss. Herren lära oss att bedja så, att våra handlingar visa, det vår tro tar sig uttryck i väntan!

—II.

Kinabref.

(Bref till Svenske Budbaronen.)

1896 — 1231.

Det kinesisk-japanesiska kriget slutade som bekant med ett

“Sax- eller hårkrig.”

Koreanerna ha fordom i likhet med kineserna haft långt hår, som dock skildt sig från de senares däruti, att det i hopvecklade form lagts upp på huvudet. Efter kriget beslutade dock den koreanska regeringen att håret skulle afklippas efter europeisk stil och folket kläda sig som européer. Hofvet gick före med ett godt exempel; armén och folket i allmänhet måste följa efter.

Äfven folket å ön Formosa, som i fredslutet mellan Kina och Japan öfvergick till en japanesisk besittning, måste som bekant finna sig i att förlora sin kära hårpiska. Uppoffringen var stor och striden het, men «barbarerna» segrade. — Fastän vi visserligen böra hafva «broderligt» medlidande med dessa våra «plundrade» bröder, så kunna vi dock icke annat än i detta se ett tecken till civilisation, och vi skulle icke ha något emot att se det äfven «svansen» fölle af de öfriga kineserna.

Andra följder af kriget.

Då kriget mellan Kina och Japan pågick, väntade man stora och många reformförändringar i Kina. Folkopinionen i det stora kajsardömet är dock fortfarande emot alla reformer. Telegrafnätets utsträckande kunde man dock under krigstiden icke gärna förhindra. En del järnvägslinier åro sedan äfven påtänkta och andra äro redan beslutade att bli byggda under närmaste framtid. Ett kinesiskt universitet efter utländsk stil, förestått af utländska professorer, torde ock lofa godt för Kinas framtida bildning. Medvetandet af egen vanmakt gent emot utländska makter horde ock vara en hälsosam och varaktigt inpräglad läxa. Men den största och mest fruktbara nyttan, som kriget medfört, torde dock vara den, att de utländska makterna därigenom bättre än någonsin förut lärt sig inse Kinas rutenhet som en nation. Denna upptäckt kan icke annat än leda till viktiga åtgärder för framtiden. Kinesen går icke längre i reformrörelser än han blir tvingad. Han måste därför ha en kraftig pådrifvare. Det är detta som de utländska makterna hädnæfter komma att blifva. Må de «drifva» Kina i rätt riktning!

Vanvördnad för afgudarne.

Följande torde visa huru mycken respekt en del kineser ha för sina afgudar. Icke långt ifrån den stad där vi bo, uppkom en träta mellan tvänne personer om ett stycke jord, hvarpå afgudatemplet stod. Man kunde icke komma till euhet i frågan. Till slut fick den dock en sorts lösning. Men hur blef den löst? Jo, på det sättet att jordägaren rusade in i templet och slog huvudet af guden!

I Changsha föröfvades nyligen ett ännu större nidingsdåd. Den förnämste stadsguden jämte flera andra afgudabelätna funnos tidigt en morgon sönderkrossade och deras ögon utstungna. Tämplets präster — mellan trettio och fyratio till antalet — fängslades för det att de ej hade tagit bättre vård om afgudarne. Ursäkten att rånet hade föröfvats under natten, «medan de sofv», ville icke ens hjälpa. Som intet af tämplets dyrbarheter var borttagen, kunde man lätt förstå att handlingen var icke utöfvad i afsikt att stjåla. Folket gjorde i början förtvillade försök att inveckla de kristna i affären, men det lyckades dem dess bättre icke. Att emellertid illgärningen var mer än vanligt stor kan man förstå bland annat däraf, att en högt uppsatt ämbetsman blef sänd från Peking just i slutet af det kinesisk-japanesiska kriget för att hos denne söka hjälp emot japaneserna.

Denna afgud var därjämte den utländskhatande provinsen Hunans bästa och enda försvar emot utlänningarnes invandring i provinsen. Blevde makten af denna afgud bruten, var folket tron den, att utlänningarne efter behag kunde in- och utvandra i Hunan. Mätte så skel!

Viktiga missionsförsök.

För något mer än ett år sedan skänkte som bekant de i Kina verkande missionärerna jämte andra inträsserade, en praktbibel till Kinas kajsarinna som födelsedagsgåfva. Den dyrbara gåfvan lär ha gjort ett godt intryck på hofvet, och tidningarne visste kort därefter berättat, att äfven kajsaren önskade läsa bibeln. Det sades äfven, att han köpte en sådan och att han läste den med inträse. Att läsandet af denna beliga bok icke kan annat än lämna djupa intryck efter sig är själfklart. Må det lända kajsaren och hofvet till verklig frälsning!

I november förra året gjordes ett nytt «anfäll» på kajsaren och regeringen. En af missionskonferensen i Shanghai 1890 tillsatt kommitté framlämnade nämligen då till «Tsungli-jamen» en väl affattad skrifvelse, som sedan skall öfverlämnas till kajsaren. Skrifvelsen berör följande punkter:

I. Att tacka regeringen för mottagen hjälp under det flydda.

II. Att framlägga för regeringer falskheten af de rykten, som utslungats mot de kristna och påpeka de farliga följder dessa medföra, om de ej bli förhindrade.

III. Att bedja regeringen taga värk sam del i förhindrandet af omskriftnar lögners vidare utspridning och undervisa folket om det rätta sakförhållandet.

IV. Att framställa hvad vi värkligen tro och lära, visande, att vår religion är laglydnad, frid och kärlek samt att allt vårt arbete går ut på Kina och kinesernas sanna väl.

Skrifvelsen så väl som ombuden, som framlämnade den till Tsungli-jamen rönt ett vänligt mottagande och man gen hoppas på ett godt resultat för missionsaken.

Må vi till guds ära söka att förstå till Gud, med de många som bedja för att Kina ska bli frälsad. — II.

Under det åttonde, eller nionde århundradet infördes Muhammedanism i Kina. Äfven denna religion har vunnit en ganska stor anslutning, så att dess anhängare beräknas nu öfverstiga tio millioner. Dessa äro utbredda i olika delar af landet.

Muhammedanismens läroprinciper äro som bekant bland annat: "Det finnes blott en Gud och Muhammed är hans profet". Gudsmedvetandet hos muhammedanerna är dock liktydigt med ett härt, oundvikligt och oblidkeligt öde hvarj människan har att finna sig. Syndmedvetandet och idéen om försoning saknas. Religionsöfningar, sådana som tvagningar, böner, allmosagifvande, vallfärdande och fastans m. m. äro blott och bart ett utvertes iakttagande af godtyckliga föreskrifter och värdeöst lagverk. Månggifvet o. d. är allt egnadt att tilltala och smickra den kötteliga och förderfvade naturen. Kärlekens och fridens Gud känna de icke.

Den Romersk-katolska kyrkan utsände sina missionärer till Kina redan under senare delen af det tolfte århundradet. Under sin första verksamhetstid synes den ha varit gynnad med framgång, men motviljan ibland folkets uteblef dock icke särdeles lång. Efter en tids mödosamt arbete gick den åter en ljusare tid till mötes. Dess läroprinciper äro kända och hvad angår sättet att bedriva sin mission, ha de medel, som denna kyrka använt i andra länder för att skaffa sig anhängare icke heller uteblifvit här.

Sist i ordningen kommer Protestantism. Då vi säga, att denna kommer sist, hörse vi naturligtvis ifrån uppgifterna om en redan under sjunde århundradet e. Kr. pågående evangelisk mission i Kina och åsyfta med detta uttryck endast den nyare tidens missionsarbete. Att dock äfven säga några ord om den förra torde dock likväl icke här vara ur vägen.

År 1625 funno jesuiterna en sten i provinsen Schen-si, hvilken egde en

under år 782 e. Kr. skrifven inskription, som säger att en kristen församling grundades i detta land år 636 och att den dåvarande kejsaren gynnade de kristna. Samma inskription uppräknar namnen på 70 män, som från nämnda år till den tid, då skrifven inristades, verkat på platsen.

Huru omfattande den kristna religionen var under nämnda tid, vet man naturligtvis föga. Man har dock anledning att tro, det den icke blott fans i det inre af Kina, utan att den mer, eller mindre var känd äfven i landets östra och sydliga delar. Yttre förföljelse och inre förfall torde dock ha samverkat till att de kristna så småningom dogo ut i landet.

Den nyare tidens protestantiska Kina mission tog sin början med den för oss alla välbekante Robert Morrison's ankomst till Kina år 1807. Sedan den tiden har bibeln blifvit öfversatt, skolor — deribland äfven predikantskolor för utbildandet af infödda lärare — ha blifvit upprättade, kyrkor ha blifvit byggda, församlingar bildade och utländska så väl som infödda missionärer och lärare ha predikat Kristi evangelium i Kinas alla provinser.

Fastän framgången af det protestantiska missionsarbetet i Kina hittills icke har tagits med jettesteg, har dock flera tio tusental kineser redan bortkastat sina afgudar och bekant sig vilja tillhöra och tjena den sanne Guden. Mycket förberedande arbete har, under mycken bön, svett, tårar och stundom blod, nedlagts på Kinas missionsfält och många ängande arbetskrafter ha redan lemnat rum för ett yngre släkte. De hafva slutat sitt verk kanske utan att se någon frukt af sitt arbete. Andra hafva ingått i deras arbete möjligen för att skörda frukterna af de förras utäde. Fälten — äfven Kina — hvita till skörd och den dagen hvarom Herron genom profeten Esaias talar i det 85 kap. torde icke vara aflägsen. "Då", heter det, "skola vatten bryta fram i öknen och bäckar på heden. Ökenhögtrungen skall blifva till sjö och torr mark till kallsprång. På jord, der sakalaxer hafva legat, skall rör och säf växa". — Riket har blifvit vår Guds, som sitter på tronen.

* Confucianism, Taoism och Buridalsm, dessa tre religioner hafva nästan på ett oskilljaktigt sätt smälts till samman och kun för närvarande betraktas som den ledande religionen i Kina. Den första är grundad på moral och människoförgudning, den andra på vidskepelse och andedyrkan och den tredje på dyrkandet af gudabeteten.

** Ordet Gnosielism kommer från det grekiska "gnosis" och betyder företrädesvis "högre och hemlig kannedom".

En rägnatt i Kina.

Bref till Sv. Budbäraren af —II.

N° 40 1870.

En rägnatt i Kina! Hvarifrån kan den skilja sig ifrån en dylik i Sverige? Ja, läs och döm. Den 17 och 18 aug. 1895 nedskrefs följande i min dagbok:

Det har varit en rägnig ntt. Vattnet är så högt på gatorna, att man inuti staden nästan skulle kunna ro hvart som helst med en båt. Det har icke ännu stigit upp i vårt boningshus, men det har i alla fall anställt stora förödelse. Förra natten nedrasade alla omkring gården varande murar. Vår hyresvärd's ena husgafvel, som står midt emot vår utgång till gatan, nedstörtade äfven. Det var under den rägniga och kolsvarta natten mindre angenämt att ligga och höra på detta

förstörelsevärk, och med darrande lem-mar väntade vi att äfven själfva finna vår graf under ruinerna.

Vår kvinnliga tjänarinna bodde i huset, som ligger öster om vårt, och vi fruktade särskildt att detta skulle störta samman. Vid ett-tiden hördes ett kraftigt ras utanför vår vägg. Jag skyndade mig upp, klädde mig litet och gick ut för att se hur det såg ut. Som jag icke kunde se något fel på det omskrifna huset, sade jag för mig själf: »Den här natten får nog gumman bo kvar där.» Efter det gick jag ut till gatporten för att se hur högt vattnet steg upp på gatan. Plötsligt hördes ett väldigt brak in på vår inre gård. Jag sprang skyndsamt tillbaka för att se hvad det var. Nu var tjänarinnans hus nästan jämnadt med marken. Som jag icke visste hvad som hade blifvit af gumman, ropade jag med en mellan-kolisk röst som själfve Nebukadnezar fordom: »Gåa-da-sa.» Hon svarade: »Ha!» och efter en god stunds väntan kom hon slutligen framkrypande ur ruinerna. Efter ännu ett par nattväkters förlopp, ljusnade åter himmelen och jag hade större orsak än någon-sin, att tacka Gud för att han hade räddat mig och de mina undan en öfverhängande fara.

Natten mellan den 26 och 27 juli innevarande år, hade vi dock en rägnatt här med ty åtföljande öfversvämning, som vida öfverträffade ofvan beskri-fna. Hela staden, Kiao-Cheo, med mycket få undantag, var öfversvämmad af vatten. På de lägsta gatorna mätte vattnet ända till 6 å 8 fots djup och stundom kanske därutöfver. Öfver 3,000 »Kein» = rum, såges ha stör-tat tillsammans och tusentals familjer äro husvilla. Icke få människor blefvo dränkta af vattenmassorna eller ihjäl-slagna af husrasen. Nöden och eländet saknar all beskrifning. Magistra-ten har t. o. m. nödgats gripa in och med pänningehjälplindra någon del af nöden.

sk
så
he

orr
het
der
bor
in i
än
Så
mel
I re
korr

Kinas afgudar.

Kinesernas afgudar äro nästan oräk-neliga. Allt skapadt har sin särskilda skydds- och regeringsgud. Himmelen och helvetet ha sina, jorden, solen, månen och stjärnorna sina. Åskan, blixten, vinden, regnet, frosten och snön. allt regeras af sina särskilda gudom-lighet. Likaså är förhållandet med världshafven, sjöarna, floderna, tidvat-net, bärgen, höjderna, metallerna, el-den, årstiderna, träden och blommorna. Det finns stads-gudar och lands-gudar, dörr- och köksgudar. Olika handtvär-kare, handels, och industriidkare ha sina gudar. Husdjuren, de kinesiska klädlössen icke undantagna — ha sina. Olika farsoter och sjukdomar, alla hafva en hel armé af gudar. Kroppens olika lem-mar, såsom, ögon, öron, näsa, tunga o. s. v. hafva sin särskilda gud. Det finnes indiska gudar och kinesiska gu-dar. Förgudade människobilder, reli-gionsstiftare, kajsare, hjältar och andra bemärkta män för att icke tala om dra-klar, djäflar, demoner och andar, till-bedjas såsom gudomligheter. Somliga gudar äro gjorda af sten, andra af trä, brons eller lera. I Yangchow lär vara ett tämpel, där det finns 10,000 olika gudabeläten. Det minsta är en tum långt och det högsta femtio fot. En gud kan köpas för ett öre, men det finnes sådana som betinga mer än 4,000 kronor.

Landet är fylldt med afgudar. De äro icke blott placerade i tämplen, munk- och nunneklostern, utan äfven här och där i städerna och i byarne, på ga-torna, vid skiljevägarne, på släta fälten, såväl som i rådhusen, upplagsbodarne, värkstäderna och de privata hemmen, öfverallt finnes afgudabilder hvilka mer eller mindre flitigt tillbedjas af Kinas millioner. På Kina kan profeten Jere-mias ord tillämpas: »Ett afgudaland är det.» (Jer. 50: 38). —II.

*) Somliga kinesiska djur människor
andra djur och äter andra, äter ju-
ställa andra demoner, som till utseende
är så ganska som en vit koflex ta

Bref från Kina.

Kiao Cheo den 22 juni 1896.

Den 17 dennes var för mig med familj en högtidsdag. Vi hade då nämligen förmånen att få flytta in i vårt nya hus. Jag skall ej försöka beskriva vår tacksamhet härfor. Det må dock vara sagdt, att den som under ett par års tid har bott i ett kinesiskt lerhus, trampat på det kinesiska jordgolvet och haft fönster och dörrar likaså i kinesisk stil, som om sommaren lidit af en förpätad och osund luft och om vintern i sitt bästa och varmaste rum fått öron, näsa och händer förkylda af brist på eldningsapparater, den, säger jag, vet att värdera våra utländska hus med dess inredning. Då nu Herren emellertid har gifvit oss ett hus tämligen öfverensstämmande med våra svenska vanor, så är det icke underligt, om vi då skulle känna oss hemma.

För ett år sedan hade vi ingen som helst utsikt att så snart få utbyta vårt trångbodda kineshem mot ett bättre. Hyres- och köpeförhandlingarna syntes under flera månaders tid vara alldeles löslösa. I sista stunden före det kinesiska nyåret vändes dock saken till vår fördel. Det sades dock i det längsta att de tilltänka grannarne voro afgjordt emot att vi skulle få egendomen. Några gingo t. o. m. så långt, att de påstodo, att om vi verkligen kunde driva igenom affären och få köpet afslutadt, så skulle vi bli oförmögna att taga huset i besittning. Att detta emellertid endast var skrämskott, hade vi klart för oss hela tiden. Nu vid vår flyttning visade det sig ock att vi hade rätt.

Då någon flyttar in i ett nytt hus, fordrar den kinesiska etiketten att grannarna hälsa dem välkomna med presenter o. d. Sådana artighetsbetygelser uteblefvo icke heller, då vi flyttade. Hittills ha nio familjer uppvakat oss med gåfvor. Presenterna, som vi ha fått, äro: två lefvande höns, sex stycken fiskar, två paket socker och 180 bakelser. Dessa presenter åtföljas af gifvarnes visitkort och mottagaren har att gifva budet litet drickspengar samt sända sitt visitkort tillbaka till gifvaren. Efteråt väntar den senare naturligtvis att i gengäld bli ihågkommen med gåfvor.

Ja vi hafva nu som sagdt ett ordentligt hus att bo i. Vår önskan och bön till Gud är att han må hjälpa oss att förhålliga sitt namn för det folk och den omgifning, till hvilken han har sändt oss. Huru glada skulle vi icke äfven blifva att snart få hälsa någon svensk man eller kvinna — eller ock båda delarna — välkommen att förstärka vår lilla arbetsstyrka här. Med omkring ett hundra kronors ytterligare inredningsomkostnader å våra på plat-

sen befinliga hus, skulle det finnas tillräckligt med rum, så att en mindre familj eller en ensam person under åratall skulle kunna vara inackorderad här. Hushyrorna skulle sålunda blifva billiga för vår mission.

Köpekontrakten å våra hus äro naturligtvis skrifna på kinesiska.

Köpekontraktet uppgifver bl. a. egendomens storlek, jordinnehållet, husens antal, huru många dörrar och fönster som finnas, hvad hustaken äro gjorda af, huru många träd som finnas, hvad grannarnas heta, hvilka som äro säljare eller köpare, huru många vittnen som varit tillstädes, deras egenhändiga namnteckning o. s. v.

Vi ha dess värre ingen trädgård eller någon för sådan lämplig jordbit, men vår södra gård är sedan vi rifvit tvenne mindre hus rätt stök. På den ha vi tvenne träd: ett ganska stort och löfrik, som mest liknar våra svenska lindar, samt ett syrenträd. På norra gården ha vi ett päronträd och en liten ceder. I ett annat hörn ha vi fyra mindre aprikos-träd. Bärbuskar finnas ej. Smultron, hallon, jordgubbar och krusbär har jag ej sett sedan vi lämnade Sverige. Den kinesiska fruktmarknaden här på platsen bjuder på körsbär, äpplen och päron. Dessa frukter äro dock långt sämre än i Sverige. Bland läckerheter i fruktväg må dock icke den goda drufvan förglömmas. Frukten är ej särdeles dyr. Trots det att kineserna ha en myckenhet af drufvor, ha de ock intet drufvin. Det af dem begagnade vinet är gjort af sötrotatis (ett slag som ej finnes i Sverige), korn m. m. De dricka det varmt och efter en tillräcklig dos af det samma bli deras ögon röda som köttstycken. Man behöfver aldrig frukta för att taga miste på nyktra och berusade personer, om man blott ger akt på deras ögon. Sup sedan är dess värre mycket inrotad både hos kvinnor och män. Det är helt enkelt fint att supa. Brännvin får aldrig saknas på festbordet.

Potatis finnes icke i kinesmarknaden. Vi köpte dock litet potatis från Chefoo i våras för att sätta hos en kines här. Få se om den växer. Sedan ett par månader tillbaka ha vi ock haft en liten ko, som har förest oss med ett litet förråd af mjölk och smör. Vi ha godt vatten, men våga aldrig dricka det okokadt. Som vi förr ha bott långt ifrån källan ha vi fått köpa både tvätt- och dricksvatten. Nu bo vi närmare, hvadan våra tjänare få bära hem det själva. Under sommaren är höns, höns, höns och igen höns jämte deras ägg vår dagliga spis. Under den kallare årstiden kunna vi dock äfven få köpa nötkött, fläsk och fisk. Den senare är dock jämförelsevis dyr.

Ja, nu har jag talat om en hel del som hör till detta lefvernets

35

omsorg och måste visst sluta här för i dag. Låt mig dock först framföra stora såväl som smås hjärtliga hälsningar. Vi befinna oss alla väl. Gud med sitt Israel Eder i Kristus
J. A. Rinell.

Ett kvinnomöte i Kina.

Såsom bevis på hvilka barnliga resonemang en hedning kan hafva då det gäller andliga ting må här följande lilla samtal ifrån gårdagens kvinnomöte meddelas. Frågan gällde huru sabbaten skulle användas, och framhölls därvid, att man bland annat skulle använda den till bön och lofsång. En något öfver 40-års kvinna frågade då: »Till hvems skall man bedja?» »Till Gud, vår Fader i himmelen.» »Hvilken tid på dagen skall man bedja?» »Hvilken tid, som helst och hur ofta som helst», blef svaret. »Gud är alltid villig att höra.» »Kunna vi bedja till Gud här i detta rum?» »Ja, mycket väl, och icke blott här utan äfven i edra hem. Gud är allestädes och hör allt.» »Skall frun bedja i dag, och vid hvilken tid kommer den himmelske fadern hit?» Här menades: när kommer han personligen. Det är nämligen helt ovant och främmande för dem att höra, att det finnes en Gud, som de ej kunna se. Föräckt här vid liggöra för dem, att han likväl finnes, ehuru vi ej se honom. »Men huru kan ni då vetagvad han vill, om han ej kommer och talar med eder?» Visade dem till bibeln, som är Guds eget ord, alltså vår ledstjärna.

Litet senare samtalades om ämnet för vår bön. En af dem hade hört, sade hon, att hvad vi bådo om kunde Herren gifva oss. En gammal kvinna fattade mig då helt plöteligt i armen och sade: »Vill ni bedja en bön för mig?» »Hvad skall jag bedja om då?» »Jo, bed att min brorson måtte få god förjänst, så att han snart han köpa sig en hustru och att jag själf får tillräckligt med mat och kläder.» Jesu ord: »Ty allt detta söka hedningarne» o. s. v., stodo härvid mycket lifligt för mitt sinne. En annan sade: »Bed, att jag får mycket pengar.» En tredje: »Min man är långt borta och låter aldrig höra af sig. Bed att han snart måtte sända mig några underrättelser och litet hjälp att uppbygga vårt nedfallna hus med.» Om och om igen framställdes det för dem, att detta icke var det nödvändigaste, utan hvad vi skulle bedja om först voro ett nytt hjärta, förlåtelse för våra synder och kraft ifrån Herren till att lefva ett nytt lif. O, att de kunde fatta denna viktiga sak! Vår hjärtan längta och tråna efter den dag, då den första skall komma och med verkligt allvar råga:

»Hvad skall jag göra, att jag må blifva frälet?» Huru skola vi kunna påskynda denna härliga dag? Måne icke en stor del genom bön? Låt då dessa i syndens mångfaldiga laster sjunkna kvinnor tillropa eder genom blodet dyrköpta systrar därhemma ett: »Bären vår himmel-skriande nöd på edra hjärtan». Ja, bedjen för dem, icke en gång om året, en gång i månaden eller veckan, nej, bedjen utan *öfvervånda* för deras frälsning. Vi skola denna gång icke begära edra penningar, ej heller något annat dyrt och kärt; vi vilja endast begära edra *trogna* och *kärliga* förböner. Då vi som tro på Gud dagligen känna en outhärlig frid och glädje öfver hvad Herren har gjort för oss, gå tusenden af dessa med en syndens förlärande eld i sina själar, längtande efter lycka och frid, men kunna ej finna den, hvarken nu eller sedan. O, låtom oss ej bli skyldiga till deras dödl! Låtom oss göra hvad vi kunna! Vår belöning — ja det är belöning redan att få vara med och göra något för dem — skall blifva att se dem såsom ett härligt byte nedläggas vid korsens fot. Må Herren gifva oss kraft och uthållighet i arbetet tills han kommer för att hämta oss.

Kina-cheo don 10 aug. 1896.
Hedvig Rinell.

Vår hednamission.

Den intressanta, sakrika och trosfriska årsberättelsen för missionen utom landet syntes oss sluta i moll. Man läser nämligen bl. a.:

»Kommitteén anser för sin del, att om samfundet insamlar åtminstone lika mycket under nästa verksamhetsår som under det gångna, bör det blifva möjligt att utan afbrott fortsätta arbetet med nuvarande arbetskrafter och efter samma plan, men icke blir det möjligt att utvidga verksamheten»

Att ingen inskränkning i arbetet anses nödvändig är glädjande. Dock: »Stillastånd är tillbakagång». Skola vi då gå tillbaka? Gud förbjude! »Framåt!» är vår lösen.

Huru skola vi då kunna sträfvat framåt? Man säger: »Vårt land är fattigt, skall så bli». Våra församlingar äro små och sakna resurser. Vi ha så mycket att göra med hednamissionen. Den är billigare och lämnar bättre resultat.

Att dessa påstående delvis kunna vara berättigade, vilja vi icke förneka, men låt oss icke drifva dem för långt. Vi tro bestämdt, att församlingarna skulle kunna göra mera för vår yttre mission än hvad hittills varit

fallet. Af hela vårt hjärta instamma vi ock med kommittéen, då den säger: »Vårt samfunds tillvaro och välfärd beror framför allt på vår missionsverksamhet».

Lika sant som det är, att den yttre missionen så att säga lever af den inre, lika säkert är det ock, att den inre ej kan leva förutan den yttre. Vårt folk har äntligen kommit därhän, att det känner sig nödvändigt behöfva en hednamission. Blir icke detta behof tillgododadt, finnes ingen möjlighet till sammanhållning. Samfundet skulle inom kort sprängas sönder. Hvad blefve det sedan af den förhoppningsfulla inre missionen?

Men detta är blott en sida af saken. Kristi befallning: »Gån ut i hela världen etc.» får ej ställas i andra rummet. Kristi kärlek måste tvinga oss som församling och enskilda att missionera — att så vid hvarje vatten.

Med den kännedom vi äga om våra svenska bröder och systrar är det icke brist på personer, som vilja helga sina lif för den yttre missionen. Hvad som fattas är vara penningar. Och så länge blott hälften af våra församlingar upptager en årlig kollekt eller dylikt för den yttre missionen och den andra hälften icke gör någonting alls, kan det väl knappast vara annorlunda.

Engelsmännen och amerikanerna äro driftigare än vi. Många rätt små församlingar kalla, utända och aflöna egen hednamissionär. Andra slå sig tillsammans om en och ansvara för hans underhåll. Några frisörsamlingar eller föreningar i Sverige följa ock denna praxis. En del enskilda personer göra som bekant detsamma. Men vi baptister äro för fattiga, nej — för tröga.

Om vi nu emellertid icke som enskilda församlingar mäktade med att underhålla ett Jesu vittne ibland hedningarna, skulle vi ändå icke kunna åstadkomma ett systematiskt gifvande äfven för den yttre missionen? Vi kunna ju göra det t. ex. för församlingens egen kassa o. s. v. Hvarför icke äfven för den yttre? Kunde icke flera af våra församlingar årligen åstadkomma, säg 500 kr. för den yttre missionen och kunde icke andra gifva 3, 2 eller 100 kr. De som icke kunna gifva så mycket kunde ju likväl i kärlek gifva hvad de kunna. Eller hvad heter den församlingen, som verkligen icke kan göra något?

Och finnes det slutligen ingen i vårt samfund, som af sin privata inkomst eller sina privata medel skulle kunna underhålla en missionär på fältet? Eller om ingen af dessa vill fram, finns det ingen ung man eller kvinna, som Herren har gifvit medel och sinne för saken, som skulle kunna gå ut som själfunderhållande missionär?

Då jag sålunda förordar, att enskilda församlingar, föreningar eller personer skulle, där så vore möjligt, underhålla eller vidsträcktare män insamla medel till Jesu vittnen ibland hedningarna, menar jag icke, att en skulle sända sin kandidat hit och en annan dit, hvilket skulle försvaga verksamheten och göra den jämförelsevis fruktlös, utan jag tror, att sammanhållning och enighet under alla förhållanden är nödvändigt. För att nå detta mål torde kommittéväsendet vara nödvändigt. Att kommittéen hade att taga hänsyn till gifvarnes önskan i valet af missionsfält o. d. anser jag vara själfklart.

Följdes sålunda denna plan, skulle tvänne saker vinnas och en tredje följa därpå.

1:o) Den enskilda församling, föreningen eller personen skulle genom att understödja en särskild arbetare om möjligt kunna sig mera förbunden att bestrida hans uppehälle, då den i visst fall vore dess särskilde budbrarare.

2:o) Medel skulle rikligare inflyta och samfundet skulle genom missionskommittéen sättas i tillfälle att utända flera missionärer på fältet. Bönen: »Tillkomme ditt rike», skulle härigenom i ej ringa mån besvaras.

Vår ensamme broder Sjöblom i Afrika suckar efter hjälp. Vi här i Kina ha begärt att med första få två nya medarbetare som förstärkning i arbetet. Kommittéen uttrycker som sin önskan att vår begäran må villfaras. Nu beror det på penningarna och penningarna bero på gifvandet. Skall Herren finna villiga gifvare? Må vi icke för ett ögonblick inbilla oss, att Sveriges 5 à 600 baptistförsamlingar med bortåt 40,000 medlemmar ej kunna utvidga sin alltför knapphändiga hednamission. Vi kunna, om Herren endast får väcka villiga hjärtan. Låtom oss därför, fattiga och rika, skynda till offeraltaret. Låtom oss årligen gifva något, gifva efter tillgångar, gifva villigt, gifva för hans skull, som ålskade oss och köpt oss åt Gud med sitt blod, ihågkommande ordet: »Det är saligare gifva än taga.»

Eder i Kristus och för hedningarna

J. A. Rinell.
Adress: Chefoo, Kina.

Från Kina.

Broder Kinell skrifer den 30 sept. 1896:

För några dagar sedan reste undertecknad med familj till vår utstation Wangtai i afsikt att stanna där några dagar för att verka Herrens verk. Som inga utländska kvinnor eller barn förut besökt platsen, var nyfikenheten, som man naturligtvis väntade, stor. Hundratals kineskvinnor och barn besökte dagligen vår bostad. Icke så få af dem fingo då ock för första gången lysna till budskapet om Jesu kärlek. Så väl i hemmet som på gatorna och i handelsbodarna sökte vi peka på Guds lamm, som dött för att frälsa t. o. m. den mest förnedrade syndaren. Jag skulle önska att missionsvännerna där hemma kunde höra en del af dessa stackare säga sådana ord som dessa: »Är det möjligt ett Gud kan älska oss. Vi äro ju så små, fattiga och oansenliga. Tänker han verkligen på oss också?» Huru skönt är det icke emellertid att just för sådana få måla Guds och Jesu Kristi kärlek. O, att Gud finge öppna många Lydiashjärtan. Gud välsigne folket i W.

Under de senaste dagarna har br. L. varit ut åt landet på en åtta dagars tripp. Det har då fallit på min lott att vara hemma i staden. Jag har under tiden mera på allvar ägnat mig åt gatumölen samt skriftspridning. Det har lyckats mig långt öfver förväntan att sälja böcker. Ett ganska stort antal evangelier så väl som andra skrifter ha blifvit sålda. Flera korta predikningar ha ock dagligen hållits här och där på gatorna och i handelsbutikerna, dit jag vänligen har inbjudits. Icke sällan ha åhörarna lysnat med uppmärksamhet och intresse. Må Herren välsigna så väl det talade som det skrifna ordet till själors frälsning!

Vi utlänningar tycka ofta att kineserna äro ett mycket otacksamt folk. Hvarje sak har dock i allmänhet två sidor, så ock kineserna. Mottagna en del af dem något godt, så glömma de det icke. Undertecknad hade för några dagar sedan ett färskt exempel därpå.

Förliden vår led en kinesisk herre här i K. af en mycket svår åkomma. Då annan hjälp fåfängt anlåtats, sände han slutligen bud till oss och bad att vi skulle »förbarma» oss öfver honom, ty han hade nu i tjugo dagars tid lidit af sitt onda. Fastän jag icke för ett ögonblick vill låta påskina att jag är läkare, följde jag dock med budet till den sjukes hem, i hopp om att kunna rädda hans lif. Kuren lyckades och den sjuko blef snart fullständigt bra. Veckor och månader förgingo och jag hade glömt bort hela händelsen. Mannen

fråga hade dock ej glömt den. Han hade beslutat sig för att vedergälla min tjänst. Här om dagen sände han mig ock en ganska stor och värdefull present som tacksambetsbetygelse. Jag nämner detta endast såsom ett exempel på att en kärlekstjänst äfven mot detta folk ofta icke är förgäten eller bortglömd, äfven om det ser så ut. Kinesen behöfver tid för att handla, men då hans beslut har hunnit mogna, förverkligar han det. Detta karaktärsdrag gör, att vi med en dubbel frimodighet kunna vänta att med tiden få se rik frukt af missionsverksamheten i Kina. Vårt arbete i Herren kan icke vara förgäfvat. I den förvisningen vilja vi därför i fortsättningen bedja, arbeta och uthärda.

Mottag till slut hjärtliga hälsningar från oss alla.

Eder i Kristus

J. A. Rinell.

Också en missionsgren.

I en engelsk tidning riktade en insändare för någon tid sedan allmänhetens tankar på brefmissionens betydelse. Den uttalade tanken rönt i England en ganska vidsträckt tillslutning och flera kristna systrar, hvilken den förnämligaste gällde, skredo genast till verket.

Man föreslog att den kristna kvinnan, som äfven i England sökt att konkurrera med mannen på talarestolen, skulle jämte annan för hennes kön lämplig och god verksamhet äfven upptaga d. s. k. brefmissionen, det vill säga, hon skulle genom egenhändigt skrifna bref söka utöfva ett kristligt inflytande på sina medsystrar.

För att få en viss plan för denna brefmission föreslogs redan från början att inrätta en »Bibler class by post». Den som var villig att antaga en dylik bibelklass fick själf bestämma dess medlemmantal. Antag att man sålunda bestämde sig för tolf personer och att man under hvarje vecka skref till tre af dessa, så skulle alltså hvarje medlem i klassen få ett bref i månaden. Härigenom skulle det hälsosamma Guds ord få en ganska vidsträckt spridning.

Vi tro idén vara god och värd efterföljelse äfven af våra svenska systrar eller kristna i allmänhet. Det finnes ett stort antal af våra medmänniskor, som vi endast på detta sätt kunna komma i beröring med.

Besinna huru många stackars fångar det finns på våra fångelser, hvilka under djup sorg och hjärtequal känna sig såsom öfvergifna af både Gud och människor. Skulle ett bref, skrifvet ledt af kärlekens anda, till någon af dem förfela sitt mål? Och huru många förmäktta icke på sjuk- och dårhusen utan att åtnjuta sina medmänniskors deltagande. Ett kärlekens ord till dessa skulle blifva

37

såsom balsam för deras hjärtan. Tank sedan på andra fattiga, sjuka, hårdt pröfvade och ensamma människor. De sakna kanske vänner och ha intet tillfälle att höra Guds ord. Alla dessa behöfva vårt deltagande.

Och hvarför skulle vi stanna endast inom våra egna landamännen? Äfven här kunna vi, om än i en särskild bemärkelse, utöfva en »yttre mission». Huru många af vårt folk ha icke emigrerat till andra världsdelar. En hel del af dem likna får utan herde. Huru välkommet skulle icke ett litet bref vara för dem. I våra sjömanshem långt, långt borta i främmande land finnes en massa af våra skandinaviska sjömän. De hafva kanske nyss räddats från en öfverhängande sjöolycka, men de hålla kanske på att lida skeppsbrott till sina själar. Dessa hafvets väderbitna söner — de behöfva ett ord af kärlek, ett ord af deltagande, ett ord af tröst. Något har enellertid gjorts, för sjömännen i den riktning vi här talat. Så har bref- och bokpåsmissionen af åtskilliga för sjömännen ömmande personer under åtskilliga år existerat. Detta har gått till så, att några goda böcker inlagts i en påse jämte ett handskrifvet bref med adress på gifvaren eller gifvarinnan, hvilket allt lämnats till vissa sjömanshem att utdelas, och detta tillvägagående har många gånger ledt någon sjöman till den rätta hamnen, hvilket ock i flere fall äfven meddelats till brefskrifvaren.

Men man kan ock bli en missionär för eller bland missionärer genom brefskrifning. Och därför må vi ej glömma våra egna bröder och systrar, som på missionsfältet bära dagens tunga och hetta, de må nu verka i Kinas eller Afrikas varma klimat eller i Rysslands kallare regioner eller i det mest inbitna katolska land i världen; de må arbeta i Skåne, i Norrland eller i Sveriges mellersta provinser. Alla behöfva de uppmuntras. Vi kalla ju dem för »våra». Vi glädjas att få mottaga goda underrättelser från dem. Hvarför kunna vi icke allt emellanåt äfven offra dem några uppmuntrande ord?

Någon säger kanske: »Jag är en dålig skrifvare och denna mission passar sålunda icke för mig. Välan! Här är ett annat sätt, hvarigenom du kan göra godt. Du själf läser tidningar eller annan god litteratur. Då du har läst bladet och där funnit något, som du tror vara till uppmuntran för missionsarbetaren, så sänd den tidningen eller klipp ur den goda artikeln och ständ den. En liten god krist skulle ock plädja den som får se sådan.

Om huru man betraktar denna sak ute på det stora missionsfältet lämnar följande utdrag ur ett bref från en af våra missionärer i Kina:

»Sedan vi kommo ut till Kina ha vi varit föremål för brefmissionen. En fru i London, som bl. a. tagit denna sak till sin mission, har allt sedan vi landstego här regelbundet ihågkommit oss med goda om kristligt deltagande vittnande bref. Samma fru sänder oss ock tvenne engelska veckotidningar. Som hon gör detsamma med en hel del andra missionärer, förstås häraf, att detta blir en rätt betydande åderlätning för hennes allt annat än rika kassa. Men hon gör det för Herren. Detta är ock orsaken till att hennes mission röner välsignelse. Hon skall säkerligen icke mistä sin lön.»

Vi vilja emellertid sluta med att säga:

»Allt hvad I gören i ord eller gärning, det gören allt i Herrens Jesu namn.»

Från Kina.

Broder J. A. Rinell skriver: Jag har sedan jag sist skref varit ständigt ute på missionsfältet, predikat och sålt böcker. Stundom har br. Lindberg och jag varit tillsammans, stundom har jag varit ensam. Tre stora marknader, hållna icke långt härifrån, ha under tiden besökts.

På marknaderna, som här i Kina stundom oafbrutet pågå i 10 dagar, komma vi naturligtvis i beröring med en massa människor. För dessa ha vi ypperliga tillfällen att predika den korsfäste Kristus. Bokspridningen finner ock ofta ett tacksamt fält.

De kinesiska böckerna äro i allmänhet mycket billiga. Ett ex. af Evangelierna tryckt med små stilar kan köpas för ungefär ett öre, hela testamentet för 10 öre o. s. v. Detta gör att böckerna äro någorlunda lätt-sålda. Jag sade »någorlunda», ty tio öre äro icke litet penningar för en kines. Det är bortåt en arbetarkarls halva dagspenning.

I regeln gifva vi icke bort böckerna, utan sälja dem till inköpspriset. Vi göra detta af två å tre skäl: 1) kineserna sätta oftast mera värde på saker och ting som kostat dem utgifter än på lättfånget gods, 2) det finnes en massa, som ej kan läsa, men vid gratisutdelningar äro dessa icke sällan de första att vilja ha böcker, trots det att de ej kunna göra sig någon nytta med dem och 3) genom att sälja böckerna befrias vår mission från en extra utgift. Alla trakta-ter utdelas gratis.

Trots det att vi sålunda ha tagit betaldt för böckerna ha vi under hösten varit i tillfälle att sprida flera hundra större och mindre böcker (hufvudsakligast N. T. och delar däraf) ibland folket. Efterfrågan har t. o. m. varit så stor, att hela bokförrådet, som vi haft med oss till somliga platser, ha slutsålt redan första dagen, då vi hade tänkt att det skulle räcka under flera dagar. På senaste tiden ha vi knappast hunnit sända efter böcker så fort som vi behöft dem och för ögonblicket äro alla våra böcker slutsålda.

Det talade Gudsordet har i likhet med det skrifna icke sällan mottagits med intresse. Detta gäller naturligtvis så långt vi med våra kortsynta ögon kunna se.

Det är intressant att t. ex. på marknaderna höra folket diskutera oss och vår lära. »De där», säga somliga, »tillbedja icke afgudarna, utan den himmelske fadern». Andra säga: »De förmana folket» o. s. v.

»Lärare», sade för någon tid sedan en femtonårig gosse till mig, »jag förstår mig icke alls på Jesu religion, men folk säger, att I (utlänningar eller missionärer) lefyen i öfverensstämmelse med hvad I lären och detsamma tycker ock jag.»

»Min herre», sade en bildad man, då han aflägsnade sig från vårt senaste onsdagsmöte, »jag vill snart komma igen och höra mera om Jesus. Jag kunde icke riktigt fatta aftonens predikan och jag känner mig mycket orolig». Dagens text handlade om huru Jesus uppenbarade sig för de två lärjungarne på vägen till Emmaus.

Oivannämnda få exempel torde visa, att folket åtminstone börjar få något klart för sig, hvad vi äro för folk och att det i någon mån intresserar sig för det evangelium, som vi predika. Förr frågade hvar och hvarannan person »Hvad slags handelsaffär har herrn, som gör er rik?» Nu däremot börja de flesta veta, att vi »förklara böcker», »predika vägen», »förmana folk» och »göra goda gärningar», såsom de kinesiska uttrycken ordagrant betyda. Vi tro att detta resultat, trots det att vi naturligtvis icke kunna vara nöjda endast med detta, är en mycket god början. Må vi bli i stånd att vinna de äfven så dyrt köpta kineserna till en brud för vår blodsbrudgom Jesus!

Predikan i en tom skogshydd.

Stephen Grellet kände sig en gång af Guds ande manad att företaga en lång resa i en af Amerikas skogar för att predika evangelium för några skogsarbetare, som där voro i färd med att hugga timmer. Vid framkomsten fann han flera stycken skogshyddor, men till hans förvåning voro alla tomma. Timmerhuggarna hade gått längre in i skogen. Dock,

han hade fått kallelse ifrån Gud och kunde icke missstaga sig. Efter att ha funnit en stor hydda, som tycktes ha blifvit beagnad vid arbetarnas måltider, gick han in, stod upp och predikade det eviga evangelium. Då han hade slutat återvände han outhärligt lycklig öfver att ha gjort sin himmelske faders vilja.

Ären passerade och Stephen Grellet hörde aldrig om något vidare resultat af sin visit, dock var han glad att veta, det han hade följt den helige andes ledning.

I evangelii tjänst reste han senare till Europa och besökte därvid äfven England. En dag under det han passerade Londonbron kom en man och nästan häftigt fattade tag i honom under orden:

»Ändtligen har jag funnit er, har jag ej?» »Vän», sade Stephen Grellet, »ni måste ha misstagit er». »Nej, inga misstag här», blef svaret. »Predikade ni ej den och den dagen på den och den platsen i en af Amerikas skogar?»

»Jo», sade den gode mannen, »men jag såg ingen där, som lysnade». »Jag var där», sade främlingen. »Jag var ledaren för arbetarna. Vi hade flyttat längre in i skogen och höllo på att bygga några hyddor att bo uti, när jag fanu att jag glömt ett af mina verktyg kvar vid den gamla platsen. Så efter att ha gifvit mina män arbete gick jag ensam tillbaka för att hämta mitt verktyg. När jag halkades den gamla platsen hörde jag en röst. Darrande och upp-rörd gick jag närmare. Genom springorna i väggen såg jag er i

dert matrum, lyssnade och blef djupt öfverbevisad om min synd. Jag lämnade dock platsen och gick åter tillbaka till mina män. Den afskjutna pilen satt kvar; jag var olycklig, olycklig för flera veckor. Jag hade ingen bibel, ej heller någon med hvilken jag kunde tala om gudomliga ting. Mina män voro godt omoraliska. Jag kände mig mer och mer eländig. Till slut blef jag i stånd att skaffa mig den heliga bibeln. Efter att ha läst den om och om igen fann jag den dyrbara pärlan, det eviga lifvet. Jag omtalade för mina män den välsignade nyheten och alla blefvo omvända till Gud. Tre af dem blefvo missionärer och ha varit medel till många syndares kommande till Jesus Kristus och», tillade främlingen, »hos mig uppstod en mycket stark önskan att åter få se eder och omtala, det eder predikan i den öfvergifna skogshyddan varit medel till åtminstone ett tusen själars befrielse från synden.»

Här besannas således orden: »Kasta ditt bröd i sjön, ty nog får du det tillbaka i tidens längd.»

Öfversättning af H. R.

Det är i dag den kinesiska nyårsdagen. Den sista veckan på det gamla året bar som vanligt varit en marknadsvecka. Trots den djupa smutsen bar dock marknaden under hela tiden varit väl besökt. Köpare och säljare ha varit mycket verk-samma. Detta gäller framför allt sådana, som handlat med afguda-bilder och rökverk.

Vi beslutade oss emellertid att försöka konkurrera med mörkrrets och hededomens furste och infunno oss följaktligen dagligen på marknads-platsen försedda med en packe böcker och traktater.

Vid sidan af oss hade vi en hel del »bocns-pocns» såsom kinesiskt och delvis utländskt tafvelgalleri, ökyska bilder, taskspelare, »teater-pjeser», medicinförsäljare och afgudamakare för att icke tala om mycket annat. Alla sökte naturligtvis att draga så stor uppmärksamhet till sig som möjligt. — Det var i närheten af denna brokiga samling, som vi för- och eftermiddagar intogo vår plats.

Utan några puffmedel lyckades man i allmänhet samla en rätt stor skara människor, som stundom med stor uppmärksamhet lyssnade till det, som sades. Omkring ett trettiotal delar af Nya testamentet såldes dagligen och ett rätt stort antal traktater utdelades gratis. Som br. Lindberg, hvilken samtidigt gick från hus och till hus (synnerligast handelsbodar) och sålde böcker, äfven i rundt tal sålde lika många eller flera böcker om dagen, så blef sålunda minst ett sextiotal exemplar af den heliga boken dagligen ut-spriddt bland folket under denna vecka. Detta, om änskönt det icke kan sägas vara särdeles mycket, är dock icke litet på ett hednaskilt sådant som detta. Vi tro att detta Guds ord icke kan vara fåfängt.

En förmiddag infunno sig bland andra åhörare äfven några tjuvar, som enligt landets sed utsläpptes ur fångelset för att under nyårsmarknaden tiggas almosor af med-lidsamma människor. De voro två och två fastkedjade vid hvarandra. Kedjan, som var lindad om halsen på brottlingen, var försedd med ett hänglås, placeradt under bakan. Då kedjan var utsträckt till sin fulla längd, medgifvos fångarne ett par-stegs mellanrum. De sågo mycket lidande ut. Jag kände det emeller-tid skönt att för dessa, öfver hvilka hufvuden domen hvilade och för-bannelser dagligen hagla, peka på syndaförlåtaren och befriaren Jesus Kristus. På deras egen begäran gaf jag dem med glädje hvar sin traktat, hvarest de aflägsnade sig.

Till mötena infunno sig ock å-skilliga tiggare. Någon har sagt: »Det är två ting jag icke önskar vara och det är en — åkarhäst och en tiggare i Kina.» — Saken är ock verkligen den, att om jag själt skulle vara tvingad att välja ett af de två, så vet jag knappast hvilket jag

skulle välja. Detta gör att jag allt sedan jag kom hit har ömmat för dessa stackare och de synas förstå det. Det dröjde icke heller länge förr än det ryktat spred sig öfver hela marknaden, att den utländske läraren »sålde stora böcker under papperspriset och gaf alla pengarna till de fattiga. Som detta rykte icke var ågnadt att försvaga eller skada mitt inflytande, fick det ock, fastän kanske något öfverdrivet, fritt passera.

Utom tjuvar och tiggare hade jag naturligtvis en hel del s. k. »ordentligt folk» till åhörare. Hvad som särskildt förtjänar omnämnas, är det goda uppförandet, som folket i allmänhet under hela tiden visade. Det var endast ett par gånger jag kände mig föranlåten att tillrätta visa någon för bristfullighet däri. Det föga vackra tillnamnet »ut-ländsk djävul», hörde jag blott två å tre gånger, och båda gångerna sådes det af minderåriga.

Förtroendet till oss synes vara i tilltagande. Detta visas bland annat däri, att folket i småaffärer, som vi stundom hafva med dem, tager oss på orden. Så har jag t. ex. flere gånger endast för att pröva dess tillit till oss köpt saker på gatan och i handelsbodarna, och då affären blifvit avslutad, upplyst säljaren om, att han bar att vänta med betalningen till följande dag. Jag har dock ännu icke träffat någon, som varit ovillig att vänta eller visat några farhågor att möj-ligen bli bedragen. Detta är ett för-troende som sällan skänkes deras egna landsmän. Att vi icke miss-bruka detsamma i dylika fall är själfklart, hvilket å andra sidan gör att det stärkes till vår förmån. Ofta hör man dem smickrande säga: »Ni (utlänningar) kan icke bedraga. Som ni talar, så handla ni.»

Mötena i vår »kyrka» besökas som vanligt. Sedan hösten ha vi ock haft regelbundna veckomöten på kvällarne, sedan folket har slutat sitt arbete. De ha visat sig gå ganska bra och varit oss själfva, och vi hoppas äfven flera till rik välsignelse.

J. A. Rinell.

Blygs ej att bekänna Kristus.

Jag har i Kina träffat många soldater, som på sin tid deltagit i det kinesisk-japanskska kriget. Icke få af dem ha fört märken för lifvet som minne från detsamma. Dessa märken synas ägarne oftast bitra med en sorts förtöjelse. De äro minnen från striden och utgåra soldatens ära. Jag har ännu ej sett en enda, som har blygts att visa sina sår. Då jag sett detta, har den frågan helt osökt smugit sig in på mig: »Hur är det möjligt att en Kristi stridsman någonsin kan blygas att bekänna Kristus — blygas för de märken den fått eller möjligen kan få i Frälsarens led?»

— 11,

Teatrarna i Kina.

Till föreningen Hednavärdens Vänners härstädes ordf. br Eng-zell, skrifves inenskildt bref från Kina bland annat följande:

Teatrarna här i Kina har som bekant en tvåfaldig uppgift. Den första och kanske ursprungliga är att blidka eller roa de tänkta gudomligheterna, och den andra är att förnöja en lättjefull och nyhetsålskande allmänhet.

Teatrarna, som hållas ute i det fria på någon torgplats, tempel-gård eller dylikt, sakna allt, hvad man skulle kunna kalla för in-trädesavgift och locka följakt-ligen nästan alltid en mycket stor publik. Män, kvinnor och barn, alla kunna oantastadt gå till tea-tern. Handlande, bröd- och mat-säljare för att icke tala om kort-spelare, spåmän och andra dylika bedragare, alla slå upp sina tält och placera sina korgar, gry-tor och öfriga kärl rundt om-kring teaterplatsen. Teatersällska-pet spelar sina pjeser, krämarne utropa samtidigt med full hals sina varor, och åskådarne kunna se och höra på teaterstycket och samtidigt inmundiga ett stycke bröd, en kokt sötpotatis eller dricka en spilkum välling, en kopp te eller röka sin pipa. Ingen-ting är hindrande eller får hindra.

»Ska' herrn inte gå till teatern i dag?» tillfrågas man ofta. Jag får ock verkligen bekänna, att under våren har jag varit på denna sorts teater. Jag har dock icke gått dit i samma intresse som det öfriga folket och har följ-aktligen icke sett så mycket af de kinesiska teaterstyckena, så jag kan beskrifva ett enda af dem. Jag har nämligen gått dit ute-slutande i afsikt att göra min dyrbare frälsare känd.

Häromdagen stod jag nästan en hel dag utanför ett af stadens största och finaste tempel under det att teater pågick innanför på den rymliga tempelgården. Det var en mulen och dystert dag. Stormarna hveno rundt omkring mig. Dammoln flögo i luften, och solstrålarna kämpade förgäf-ves med dessa om herraväldet. Allt var ågnadt att gifva ett mellankoliskt intryck. Vårst var det dock på kvällen, då den stora människomassan kom ut genom templet för att gå hem.

Jag tyckte mig stå på gatan

vid Betelkapellet i Stockholm, då folket kom ut från en väl besökt sammankomst. Men ack, huru olik var icke publiken vid närmare betraktande. Och huru olika var icke syftmålet med dess församlande. I Betelkapellet samlas man för att dyrka Gud och åtnjuta uppbyggelse för själen; här åter samlas man för att under olika former dyrka afgudarna.

Då jag jämförde dessa båda verkligheter, kunde jag ej annat än gråta öfver det arma folk, som stod framför mig. Jag visste, att dessa människor voro evighetsvarelser, och att en hel del af dem skulle säkert mycket, mycket snart trüda öfver tröskeln till en annan värld — gå en okänd evighet till mötes utan hopp, utan ljus och utan ledsagare. Hvad kunde jag göra för dem? Ja, broder, hvad kunna vi göra?

Vi ha emellertid rönt åtskillig uppmuntran i arbetet äfven ibland teaterbesökarna. Detta är i synnerhet fallet, hvad angår bokspridningen. Det största antalet böcker, som jag för min del lyckats sälja här i staden på en dag, var på en teater. Jag sålde då 66 exemplar, mest delar af den heliga skrift. Det högsta antalet böcker, som jag hittills på en dag lyckats sälja här i Kina, är 113 exemplar.

Vi försöka litet hvar här ute att göra, hvad vi kunna. Fruntimren äro nästan dagligen ute på husbesök. Vi män ströfva omkring i staden såväl som på landet, predika och sälja böcker. Det är en sanningens tid. Men skörden måste föregås af sådd och sättningsarbete.

J. A. Rinell.

En opiumrökare frälsf.

(Berättadt af honom själf.)

Jag började att röka opium, då jag var sexton år gammal och fortsatte därmed till dess jag var tjugoårig. Herr F. bad mig att sluta upp därmed, men jag ville icke. Jag brukade endast skratta åt honom, ty under den tiden hade jag godt om penningar. Kort efter blef det emellertid hangersnöd, och hvart skulle det då taga vägen, opiumrökning å den ena sidan och dyr tid å den andra. Jag började att lida nöd. »Väl», tänkte jag vid mig själf, »om jag ej slutar upp med att röka opium, så är jag snart en ruinerad man». Jag fruktade att anlita den utländska medicinen, ty folk sade mig, att om jag använde den, så skulle jag bli förtrollad.

Jag hörde talas om herr Hsis medicin och beslutade mig för att försöka den. Det var samma slags medicin, som herr F. från min egen hemby begagnade för att bota hans opiumpatienter. Jag gick därför till honom. Till en början ville han ej mottaga mig, men till slut blef jag dock intagen i hans lasarett.

Då jag kom in på opiumlasaretet blef jag uppmanad att bedja. Till en början förstod jag mig dock icke det ringaste på det. Till slut började jag emellertid något fatta hvad det innebar. Halfva natten låg jag sedan, bad och anropade Gud om hjälp. Han besvarade ock härligen mina böner. Då jag hade varit å lasaretet några dagar, kände jag mig så stark, så att jag kunde gå till min fader och bedja honom att han äfven skulle sluta upp med lasten. Han var då 63 år gammal och hade varit en opiumrökare i 40 år. Han hade sålunda tjänat satan och lasten så länge, att det var ytterst svårt för honom att undkomma frestarens klor. Till slut fick dock Gud hjälpa äfven honom.

Då vi voro botade beslutade vi båda att taga våra falska gudar och uppbränna dem. Från den tiden ha vi tillbedt Gud. Efter sedan min far och jag hade slutat upp med att röka opium, upplörde äfven min farbroder därmed. Jag besökte åter herr H. och han bad mig på det mest bevekliga, att jag hädanefter skulle akta mig för opiumlasten och taga min tillflykt uteslutande till den sanne Guden. Jag sade honom att jag önskade tjäna Gud under min återstående lifstid. Någon tid härefter blef jag sånt omvänd och året därpå blefvo min fader och jag själf döpta. Jag önskar prisa min höglöfvade frälsare från evighet till evighet.

Konungen och brevet.

Det var bekymmersamma tider för konung Hiskia. Den store Sanherib såväl som hans tjänare hädade honom. I sitt uppblåsta öfvermod smädade han t. o. m. Herren själf, sägande: »Hvilken är ibland alla dessa länders gudar, som har räddat sitt land utur min hand, att Herren nu skulle rädda Jerusalem utur min hand?»

Hvad skulle den svage Hiskia med endast en hand full män kunna göra emot den mångdubbel öfverlägsne konungen af Assyrien? Hvad svar skulle han väl gifva på det bref han nyss mottagit?

Till en början ref han sina kläder, höljde sig i säck och gick bekymrad in i Herrens hus. Där gaf han sig tid att betrakta svårigheterna, att möta längden, bredden, höjden och djupet af sin

egen vanmakt såväl som den skymf, hvarför han och hans folk voro föremål. Han insåg att han var svag, ja — intet.

Men i Guds hus, i Herrens närhet, finnes det alltid en väg ut ur bekymren, ut ur frestelserna, ut ur svårigheterna — en väg till hjärtelugn, frid och hopp.

Efter att först hafva begärt Esaias förbön, tog han själf det sorgliga brevet, sina oroliga känslor, sina tryckande bördor och förkrossade hjärta och »framlade det för Herrens ansikte» — lat Gud, figurligt taladt, läsa brevet och taga kännedom om allt.

Herren kunde icke se och höra allt detta utan att svara. Han sade: Hvad du har bedt till mig, det har jag hört. . . . Jag vill sätta min ring i din näsa (i den assyriske konungens) och mitt besej emellan dina läppar och föra dig tillbaka samma väg, på hvilken du kom.

»Och Herrens ängel gick ut och slog i assyriernas läger ett hundra åttiofem tusen män.» — Så svarade Herren den gången sin tjänare.

* * *

Det händer ock stundom att vi få mottaga »bref» af oroväckande och sorgligt innehåll. Hiskias lärdom till oss är då: tag dessa och lägg dem fram inför Herrens ansikte.

Tag dina sorger, dina många fel, brister och synder; tag dina lidanden, dina frestelser och lägg dem fram för Herren. Tag bekymren som hopat sig öfver församlingen, verksamheten, fäderneslandet, världen i sin helhet såväl som dina egna familjesorger, hvilka ligga framför dina ögon såsom sorgbref från ondskans makter — tag dem och lägg dem fram för honom, som vet bästa sättet att möta dem, som förstår att lösa dem och som har lofvat att göra långt utöfver hvad vi kunna bedja eller tänka. Gör det och gör det nu!

—II.

Sommarnöje

Vid Kjöpa i Torshuset, 1/2 mil
Själde: 1000 årböcker, 1000
nytt och gammalt 2 rmb och 1000
1000 1000 1000 1000 1000
1000 1000 1000 1000 1000

Att finna den gyllene
allmänhet svårt, m
för
Sala ha
har m
skall bli
rby
1 8

Läggen bort lögnen!

Af J. A. Rinell.

Allt sedan fallets dag har mänskligheten, i stort taget, varit lögnare. Det finnes intet folk, ingen samhällsklass, som icke mer eller mindre talar osanning. Lögnen har blifvit en vana, så man märker den knappast själf.

Huru florerar icke lögnen t. ex. i handelsvärlden! Eller hur kommer det till att de största äpplena, den största potatisen, de vackraste smultronen o. s. v. alltid få sin plats på toppen af korgen? Hvad är orsaken till att man späder mjölken med vatten och förfalskar en mängd andra varor? Och hur är det möjligt att alla kunna sälja de bästa varorna för det billigaste priset?

För att, såsom det heter, bereda bättre utrymme realiserar stora lager af utmärkta varor till och under inköpspriset. Varor, som andra betala med 1 kr. eller 1: 25, säljes till Er för 75 öre, därför att Ni är —, »en gammal kund eller en personlig vän»!

Tidningarna äro fyllda med öfverdrifna annonser. Den ene ljuger vackrare eller fräckare än den andre.

Handtverkaren har ett halft dussin ursäkter, hvarför icke rocken eller klädningen är i ordning på den bestämda tiden. Af dessa torde knappast en vara sanning.

I sällskapskretsarne är det föga bättre bestämt med sanningskärleken. Det ser ut som den gamle psalmsångaren hade »slagit hufvudet på spiken», då han säger: »Alla människor äro lögnare».

Lögnen är t. o. m. fräckt försvarad inför »rätt visans domstol». Huru många af de mest bildade och bäst begåfvade män i samhället låta icke leja sig för några kronor, för att till det yttersta försöka försvara sådant, som man i sitt hjärta bestämdt vet vara lögn.

Och huru smyger sig icke lögnen t. o. m. in i de bästa och mest aktningvärdade familjerna. Har

du någonsin sett ett barn, som man ej behöft förmana att tala sanning, eller har du någonsin träffat en person, som ej kunnat ljuga utan att ha blifvit lärd?

Ja, t. o. m. inom Guds församling, bland de s. k. troende finnes allt för mycket falskhet för att icke säga lögn. Ack, när skall detta af själfafienden utsädda ogräs varda uppryckt med rötterna? När skall sanningen hafva utrotat lögnen?

Skall emellertid lögnen blifva utrotad, måste den först blifva bortrensad hos den enskilde individen. Denne bör sedan i sin tur gå åstad för att i Guds kraft genom ord och exempel söka verka för sanningens fullkomliga seger i världen. Ja, må hvarje människa och i synnerhet hvarje ung man och kvinna dagligen beflita sig om att lägga bort lögnen och tala sanningen.

41

Från Kiao-Cheo

skrifves den 19 maj 1897 till missionskommittéens sekreterare br. Lindblom följande:

Det har varit och är fortfarande en tid, då vi ha mycket att göra här. Arstiden och väderleken är nämligen passande och vi anse oss böra begagna tillfället. Arbetet är i sanning stort och vidsträckt. Gud hjälpe oss att fylla vår uppgift!

Bland andra platser, som ha besökts, sedan jag sist skref, är Cheng-tao (läs: Tjeng-dao). Denna plats ligger vid d. s. k. Kiao-Cheo-vikens förening med Gula hafvet.

Samhället, som i och för sig själlt ingalunda är stort, har dock på senaste tiden tilldragit sig de europeiska stormakternas intresse. Ryssland vill hafva det tillhufvudstation för sin krigsflotta här i Östern, och de andra stormakterna vilja inrätta det till en hamnplats för utländsk handel. Alla vakta på bytet lika troget som detektiven på förbrytaren. Man vet naturligtvis icke ännu, hvilken af de båda intresserade parterna kommer att vinna. Vinna ryssarna, blifva de emellertid våra närmaste grannar äfven här i Kina.

För närvarande finnes det ett fästningsverk med omkring 2,000 kinesiska soldater i Cheng-tao. Det var ibland dessa soldater och officerare jag ämnade att uppehålla mig litet för att verka Herrens verk. Jag gjorde detta så mycket hellre, som jag genom en tillfällighet fick fri resa både dit och hem.

Det är sällan, som religiösa böcker få en så god marknad för sig, som fallet var där. Nära nog så fort jag kunde utdela och inkassera penningarna voro åttionio böcker utsälda. Soldater, officerare. Yamen-herrar, handlande m. fl., alla ville de ha böcker. — Jag fick icke stanna där mer än helt kort och hade följaktligen icke något större bokförråd med mig, men hade jag haft tid och böcker, nog hade jag ytterligare kunnat sälja ett rätt stort antal. Cheng-tao ligger dock blott en dagsresa från Kiao-Cheo, och detta gör, att jag hoppas snart bli i tillfälle att besöka platsen igen.

Utom Cheng-tao har en hel del andra platser besökts, hvarom jag dock icke nu hinner att berätta. Gifve Gud sin välsignelse till allt som göres för hans rikets utbredande!

Mottag till slut våra förenade fridshälsningar. Gud med oss allal
Eder i Kristus
J. A. Rinell.

Kinabref.

Från Kiao-Cheo skrifver den 12 juli 1897 broder Rinell följande:

Sommarhettan hade börjat, och vi kände oss i behof af ombyte på luft. Vi beslutade oss därför att resa ned till sjön. Platsen, dit vi ämnade oss, heter Ch'eng-tao och ligger omkring sju sv. mil härifrån. Af denna vägsträcka är den första milen, räknadt från Kiao-Cheo landväg, de sex öfriga äro sjöväg. Resan gick i hufvudsaken bra. Vid framkomsten slogo vi upp ett af kinesiska mat-tor gjordt tält och ämnade att i detta tillbringa våra sommarferier. Försvnen sörjde dock för något, som för oss var mycket bättre.

Efter att ha sovit endast tvänne nätter i tältet, kommo ett par kinesiska officerare och bjödo oss att flytta in i en närbelägen jamen. (Jag har redan i ett föregående bref, skrivit från Ch'eng-tao, berättat att omkring 2,000 soldater äro förlagda där). Under samtalet yttrade de bland annat följande: »Vi äro alla borta från hemmet. I hafven kommit hit för 'förmana' folket. Det är sålunda lämpligt att vi visa er vårt erkännande genom att hålla er med husrum under tiden i ären här. Tältet håller icke tätt i händelse att det blir regn. Regntiden stundar, och vi önska edert bästa. Där borta stå flera rum tomma. Vi bjuda er att genast taga dem i besittning. Önskar herrn se rummen, innan ni bestämmer er för flyttningen, så skola vi följa er dit upp. Var så god och kom med».

Denna inbjudning var lika vänlig som oväntad, och vi visste till en början icke hvad som borde göras. Efter flera inbjudningar beslutade vi oss dock att flytta. Soldater sändes, som under befäls öfverinseende buro upp våra saker och snart bodde vi för första gången i ett Kinas kronohus. Där hade vi det ock under hela tiden — omkring 14 dagar — det bästa vi kunde beräkna. Då tiden för vår afresa var inne, fingo soldaterna äfven bära våra saker ned till båten. De höllo sålunda ut med sin gästfrihet intill slutet och detta t. o. m. utan att mottaga s. k. drikespengar. Då sådana s. k. förklarade de, att de voro förbjudna att mottaga sådana. Några af officerarna kommo ock ned till båten för att säga oss sitt farväl och »välkommen åter».

Jämte vårdandet af vår hälsa, för hvilket denna plats med sitt klara, blåa saltvatten, höga berg och tallbevuxna kullar, är mycket lämplig, sökte vi ock så godt

vi kunde representera vår Herres sak under tiden vi voro där. Alla soldaternas barracker besöktes, och där såväl som på torg, gator och gränder höllos kortare tal och såldes inalles 215 ex. större och mindre böcker. Lägg här till 89 ex., som såldes där för ett par månader sedan, så synes däraf, att det lilla samhället har fått ett rätt stort antal böcker, som, om de rätt användas, skola föra ett långt och fruktbringande vittnesbörd t. o. m. sedan missionärens röst för alltid har tystnat.

Soldaterna såväl som officerarne uppförde sig mycket hedervärdt hela tiden. Det var uppmunrande att höra det en hel del af dem redan kände till något af Jesu religion. En soldat, som bekände sig vara kristen, träffades också. Han sade: »Det går bra att tro på Gud äfven i den kinesiska baracken». Må Herren hjälpa honom att hålla ut, och lysa med det ljus han har fått!

Att döma af det mottagande våra böcker såväl som vi personligen fått där, ser det ut som om denna plats och verksamheten ibland soldaterna icke heller skulle vara fruktlös. Soldaternas moraliska och sedliga lif står nog här som i allmänhet lågt, men det ser ut som om en och annan af dem äfven skulle vara villig att börja ett bättre lif. Så har t. ex. en del tyckts tröttna på opiumlasten och funderat på huru de skola kunna öfvervinna detta hemska begär.

Då vi reste till C. tog jag bland annat med mig litet antiopium-medicin. Detta mottogs med stor begärlighet af en hel del både soldater och officerare, och sista dagen vi voro där höll det nära nog på att bli slagsmål emellan dem med anledning af hvem som skulle få den sista medicinen jag hade och detta trots det, att de fingo betala den efter hvad den gällde i marknaden. Lugnande lofvade jag dem att, så fort jag kom hem, sända dem mera. Hoppas emellertid att någon genom tillhjälp af denna medicin må bli i stånd att bryta med den kropps- och själsruinerande opiumlasten. — Här i Kiao-Cheo ha ock inom parantes sagdt, några lif räddats, hvilka, för att döda sig själfva, hafva druckit opium eller annat gift.

Vistelsen i Ch'engtao är nu ett minne blott, men det är ett kärt sådant. Allas vår hälsa har stärkts ganska märkbart, och vi möta regntiden med större frimodighet.

Mottag till slut våra förenade fridshälsningar. Gud med oss alla!

Eder i Kristus
J. A. Rinell.

ten kt såväl som den ör han och hans folk Han insåg att han intet.

Kina-bref.

Större försigtighet eller ock mera tro.

Det är oss alla bekant huru som man under de senare åren har utsändt en massa s. k. »billiga missionärer» till Kina. Man har lofvat dem ett större eller mindre understöd ifrån hemlandet (synnerligast ifrån Amerika) och uppmunnat dem att i förtröstan på Gud go sig af till det främmande och afägsna landet. Meningen har utan tvifvel varit god, nitet efterföljansvärdt och hopp om framgång har icke heller fattats, men beräkningen har i många fall varit bristfällig. Följderna ha ej heller uteblifvit. Hvad de senare angå taga vi oss härmed friheten anföra litet ur ett bref, som en br. tillhörande sällskapet L. M. A. här i Kina skrifver från provinsen Shen-si till oss. Han säger bland annat följande:

»Jag kom hit år 1898. Herren har hjälpt mig underligen med inlärandet af språket. Jag känner att jag nu borde egna hela min tid åt evangeliseringsarbetet, men vi sakna medel dertill. — Vi hade blifvit lofvade 200 dollars (guld) i årligt understöd. Den första tiden infrändes detta löfte, men under de senaste två åren har en del af penningarne blifvit obetald och under de sista sex månaderna har hela understödet uteblifvit. Verksamheten har såsom en följd deraf måst nedläggas och själfva ha vi nödgats låna penningar till vårt uppehälle af hedningarne. Detta vill icke heller säga litet för en kär på omkring sextio personer. — På grund af att komitén sjelf icke kan infria sina förbindelser, ha ock alla stadgar, som vi vid utrosan fingo underskrifva, upphäfts. — Då man kommit hit för att göra Kristus känd för hedningarne, kännes det svårt att nödgas lömna fältet, men om inga andra utsigter öppna sig, måste jag på konsuls förmedling gå hem». Så långt vår meddelare.

Man behöfver knappast bifoga några anmärkningar till ett bref sådant som detta. Det talar tillräckligt kraftigt för sig sjelf och är blott af allt för sorgligt innehåll. Som vi dock icke ha någon som helst anledning antaga att dess innehåll är otillförlitligt eller öfverdrifvet, ha vi trots oss böra offentliggöra det sådant som det föreligger till en varning för andra.

Vi stå alltid i fara att gå till ytterligheter. Somliga äro så försigtiga, att de våga knappast utsända någon arbetare på missionsfältet, andra taga saken lätt och utsända utan nödiga beräkningar. Båda delarne äro klandervärda och vi gjorde väl att i tid vakna upp öfver det orätta härutinnan.

Att finna den gyllene medelvägen är i allmänhet svårt, men man bör dock alltid ha klart för sig, att det är icke nog med att utsända en massa missionärer på missionsfältet. Den som utsänder dem är ock skyldig att sörja för deras rimliga uppehälle. Finnes inga utsigter härtill, gör man utan tvifvel bäst att icke utsända någon. Eller hvem vill bära ansvaret för de följder en "bankrott" på missionsfältet medför?

Man talar så mycket och vackert om att tro och förtröstan på Gud, men männe man icke stundom käven kan göra sig skyldig att pröfva tron i oträngda mål? Nog får den stackars missionären, stuld midt i hedendomens mörker, skild från släktingar, vänner, trossykon och bokanta, samt derjemte i brist på det nödvändigaste för dagen, nog, säga vi, får han tillfälle att pröfva sin tro, men hur tro de som äro hemma — de som ha utsänöt honom? Dessa borde enligt min mening praktisera större försigtighet eller ock mera tro. Försigtighet genom att beräkna kostnaderna; tro genom att komma sina hårdt pröfvade bröder och systrar till hjälp. Detta vore praktisk kristendom — praktisk tro.

I sammanhang med detta torde vi ock tillåtas att säga ett: "gif akt" till våra bröder och systrar, som hylla baptisternas lära angående dop och församlingens gemenskap. Icke så få af dessa ha ställt sig i de s. k. "fria" missionssällskapens tjänst. Många ha dock fått göra sorgliga erfarenheter och ha bittert ångrat detta steg. En broder skrifver härom följande: "När jag gick ut till Kina, tänkte jag icke på att det ej var i samfundets tjänst, men jag har nog fått vetenskap om det nu, ty jag saknar friheten, som vi hade hemma och så fort som några komma till samman, nog få vi baptister sitta emellan . . . Jag är dock glad, ty de kunna ej framtaga oss vår tro". Sådana erfarenheter — och de äro legio på missionsfältet — borde mana till försigtighet och lära oss baptister att göra mera, än hvad vi gjort hittills för att taga reda på våra egna arbetskrafter, utsända och understödja dessa i vår egen mission. Elkrigenom skulle de förra skonas från otroligt många svårigheter och den mission, som Herren har kallat oss att utöfva skulle bli mera fruktbar och rikare på välsignad.

Chefoo och Kina i Januari 1897.

J. A. Rinell.

Från Kina.

I ett enskildt bref meddelar broder Rinell den 13 sept. 1897 bland annat följande:

»Sommarhettan kan nu sägas vara öfver och den för oss nordbor normala temperaturen har inträdt. Årets sommar har dock ej varit särdeles varm. Högst få dagar har termometern gått upp till 36 gr. C. i skuggan. Medeltemperaturen har varit omkring 30 gr. Regnet har varit mindre i år än under de två närmast föregående åren och har följaktligen icke föranlett till någon öfversvämning.

Hälsotillståndet har öfver hufvud taget varit godt. Jag var för en tid sedan sänliggande ett par eller tre dagar till följd af förkyllning, men blef dess bättre snart kry igen. Gossarne har besvärats åtskilligt af oregelbunden mage och Oscar har t. o. m. haft rödsot under de senaste åtta dagarne. Vi hoppas dock att det är något i aftagande nu. Min hustru har varit kryast af oss alla, ty hon har varit frisk hela tiden.

Verksamheten har under sommaren fortgått som vanligt med söndags- och veckomöten å salen. Mötena ha stundom varit godt besökta; stundom har dock litet folk kommit för att lyssna. Orsaken till det senare torde mest vara att finna i åretiden. Bokspridningen och gatumötena ha under den hetaste tiden icke varit mycket att tala om. Den lediga tiden har däremot användts till språkstudier.

Från Kina.

Före det kinesiska nyåret voro vi, som förr meddelats, sysselsatta med bokspridning och gatumöten. Därefter kom nyåret, och då höllo vi till med mötena inom hus. En å två veckor hade vi vår samlingslokal öppen för möten två gånger om dagen, men därefter inskränktes mötena endast till kvällarna. De senare ha allt fortfarande pågått nästan hvarje dag, då vi varit hemma i staden. De ha i allmänhet varit godt besökta och icke sällan ganska uppbyggliga och goda. Euligt min egen uppfattning har det nya årets möten varit talrikare besökta, mera stilla och i regeln besjälade af en bättre ande än under de föregående åren. Männe en ljusning förestår? Ja, vi bedja, hoppas och vänta, att Guds frälsande nåd skall uppenbaras äfven här. Mätte så skel!

Under och efter det kinesiska nyåret är den bästa tiden för husbesök. Våra kvinnliga arbetare ha ock därför varit flitiga att besöka kineskvinnorna i deras hem. Min hustru säger sig under tiden ha besökt ett fyrtiotal familjer hvardera en eller flera gånger. Fru

43

Lindberg torde ock ha besökt lika många eller flera. Om än en del dörrar vid åsynen af våra systrar blifvit igenslagna litet fortare än vanligt, ha dock »bubbarinnorna» i vanliga fall blifvit mycket hjärtligt och godt mottagna och icke sällan blifvit bjudna välkomna åter. Vi våga sålunda säga, att dörrarna i regeln äro öppna, men ett par arbetar skor, som därjämte ha att dela sin tid med familjebestyr — hvad förslå de ibland så många? Det är dock en välsignelse att vi ha arbete. Utan detta skulle lifvet bli odrägligt, men med händerna fulla af arbete går tiden obeskrifligt fort.

Från Kina.

Från Kiao Cheo skrifver br. Rinell den 20 dec. 1897 följande till pastor Lindblom:

Dels genom det sistlidne november timade mordet å tvenne tyska missionärer i Yen-Cheo-fu, Shantung, och dels genom tyskarnas företagsamhet ha vi häruti hastigt och oväntadt fått vårt hem på tyskt område. Tyskarna ha nämligen, som väl telegrafsen och tidningspressen för länge sedan berättat, tagit Cheng-tao (läs Tjengdao) med omnejd så som en sorts ersättning för mordet. Som Kiao Cheo stad äfven lär falla inom det område, som tyskarna enligt deras proklamationer kalla för sitt, bo vi sålunda på deras mark. Om denna förändring kommer att gagna eller skada oss och missionen är naturligtvis ännu svårt att säga. Vi tro dock, att äfven den är en länk i den kedja, som försynen sammanfogar att leda Kina mot sitt slutliga mål.

Verksamheten under hösten har i någon mån störts af krigsrykten och fruktan för krig. Då tyskarna landsatte trupper i Cheng-tao och kineserna besvarade detta genom att sända sina soldater så långt ned som till Ping-tu, då stodo härvarande människor liksom mellan tvenne eldar. En stor del flydde från hus och hem. De som stannade kvar voro intresserade att lyssna till något annat än »nyheter för dagen». Handeln afstannade. Marknaderna lämnades till större delen obesökta. Skolorna stängdes. De som i hemmet hade döda vågade ej utsätta någon dag för begrafningen. Tjufvar bröto sig in i husen, och mördare gjorde vägarna, synnerligast efter mörkrets inbrott, ofarbara. Alla beredde sig på det värsta och en del t. o. m. af de s. k. lärda togo lifvet af sig själfva för att undfly det som väntades.

Under denna kritiska tid var det emellertid intressant att se, huru en hel del af folket likväl tog sin tillflykt till oss utlänningar. Dagligen kommo män, kvinnor och barn af olika samhällsställningar antingen bedjande om skydd eller önskaende råd angående hvad de borde göra — fly eller stanna. Hade vi under tiden själfva lämnat staden eller rådt folket att göra det, så försäkrar jag, att samhället på några få timmars tid skulle blifvit nästan folktomt. — Fienderna uppenbarade sig äfven. Dessa påstodo bestämt, att de hade sett oss, Lindberg och mig, föra kommando öfver de soldater, som första gången kommo till vår stad. Det var sålunda vi, som stodo bakom det hela, och skulden hvilade på oss. Dessa beskyllningar vederlades dock af den omständigheten, att vi under tiden för tyskarnas landstigning bevistade en marknad $3\frac{1}{2}$ sv. mil väster om staden — sålunda på motsatta hållet — och att vi kommo tillbaka till staden flera timmar efter sedan tyskarna hade anländt.

Nu börjar allt bli tämligen lugnt igen. Br. Lindberg och undertecknad gjorde därför under förliden vecka en åtta dagars rundresa utåt södra landet. Flera nya platser besöktes, och vi lyckades under tiden tillsammans sälja 375 ex. böcker.

Som vårt arbete är ett säningsarbete, ha vi försökt att så god säd. Jag åsyftar därmed företrädesvis det skrifna Gudsordet. Under det snart tilländalupna året har jag genom Guds nåd lyckats sälja 1,923 ex. böcker och utdela en hel del traktater. Hur många böcker vi, br. L. och undert. tillsammans ha spridd, är mig för tillfället icke bekant, men de äro, då man tar hänsyn till, att vi arbeta på ett nytt och oppbrutet hednaskilt, icke så få. Ett godt tacken synes det vara, att flera, som t. ex. i fjol köpte böcker af oss, i år ha köpt flera, därför att de, såsom de själfva ha sagt, ha funnit dem »läsvärda och goda». Herren öppne läsarens ögon, att den må se, förstå, tro och bli frälst.

Julen och nyåret stå åter igen för dörren. Som det nu är försent att »gratulera» och »lyckönska», vilja vi i stället vid nådens tron utbedja fridfurstens välsignelse öfver pastorn och Nordanlanden. Må det bli oss alla förunnadt att få hvilat under den allsmäktiges vingars skugga. Det önskar brodern i Kristus

J. A. Rinell.

Kinabref.

Först några ord om mordet.

Å de två tyska katolska missionärerna i Yen Cheo-fu, Shantung. Nämda mord, som begicks den 1 nov., föröfvades af en förening benämnd »*Ta tao hoe*» (Den stora knifföreningen). Denna förening hade långt före mordets föröfvande sammansvurit sig emot missionärerna. För omkring ett år sedan hade dess stämplingar mot dem t. o. m. varit föremål för parlamentariska öfverläggningar i Peking och då blifvit nedtystade. Nu skulle dess hatbärgare uttömmas. Orsaken lär dock icke så mycket ha varit personligt hat till de nu dödade, utan en fanatisk ifver för Confucius lära och minne. Man ville ej tillåta kristna i allmänhet och utlänningar i synnerhet »ohelga» hans barndoms- och ungdomsort. De lärdes råd var: »røj kattarna ur vägen!» Ekot af deras rop genljöd bland massorna. Dagen var inne. Mördarna trängde sig in i de värnlösa hem. Dessa, som redan hade gått till hvila, uppväcktes först af de intrusandes skrän. De två, som lågo tillsammans i ett rum, grepos nästan så fort de hunno upp ur sängen, slogos till marken och dödadades på stället. Den tredje, som sof i ett annat rum, lyckades fly. De dödadades kroppar voro så illa tilltygade, att en brefskrifvare, som skildrar detta, säger: »Från hufvudet ned till fötterna fanns icke en fläck, där man kunde lägga ett enkronestycke utan att därmed betäcka sår». — Arbetet bland banditerna var fördeladt så, att en del mördade missionärerna och en annan del plundrade deras bo.

Tyskarna ta Kiao-cheo.

Tyskarna ha länge önskat fast fot i Kina. Under senaste sommar ha ock deras sändebud varit sitiga att bespeja Kiao-cheo-trakterna. Ch'eng-tao (ofta äfven kallad Kiao-cheo), några mil härifrån, bildar en af naturen själf väl dandd och skyddad hamn. Omgifningarna med sina höga buskbevuxta kullar och vackra dalsänkningar är hänförande. Stormakterna ha under de senaste åren kastat sina lystna blicker på denna plats. Tyskarna ha väntat på rätta ögonblicket att landstiga. Genom omskrifna mord var en dörr öppnad. De försenade sig ej heller. Redan den 15 nov. landsattes deras trupper. Kinesernas omkring 2,000 soldater, bosatta i C., lämnade utan strid fältet. Kläder jämte hvar sitt gevär beviljades dem att medtaga, men all ammunition, kanonerna och förrådshusen öfvertogs af tyskarna. Proklamationer uppklistrades, som förklarade orsaken till tyskarnas handlingsätt och utpekade gränserna för det område, som tyskarna kallade sitt. Inom dessa gränser föllo ock tvenne städer: Kiao cheo och Chi-meh.

Tyskarnas fordran.

Den tyske ministern i Peking har med anledning af mordet till Tsongli Yamen framställt följande fordringar:

- 1) 200,000 taels (omkring 500,000 kr.) som skadeersättning för de tvenne mördade missionärerna.
- 2) De förstörda husens återuppbyggnad.
- 3) Betalning för tyskarnas omkostnader för intagandet af Kiao-cheo (Ch'engtao).
- 4) Provinguvernörens afsättning.
- 5) Strängaste straff för mördarna och platsens mandariner.
- 6 a) Tyskarnas uteslutande rättighet att öppna kolgrufvor i Shantung-provinsen.
- b) Särskilda rättigheter för järnvägsbyggande i nämnda provins och
- c) Åganderätt af O'hengtao hamn med omnejd.

Till dessa fordringar lär den kinesiska kejsaren ha förklarat sig villig att villfara punkterna 1, 2 och 5, men angående de öfriga fordringarna lär han förklarat sig villig att hellre dö och lämna tron och allt än att gå in på något dylikt.

Kina har vänt sig till Ryssland, England och Frankrike med bön om hjälp. Det tros dock, att ingen af dem är villig att hjälpa. De flesta applådera tyskarnas handlingsätt och tidningarna härute tala fritt om Ki-

nas delning mellan stormakterna. Måttet synes vara rågad. Den bärgare, som Kina fyllt åt andra, får det nu själf i dubbelt mått tömma. Kiao-cheo i dec. 1897.

J. A. Rinell.

Från Kina.

Ur ett bref till oss från missionär Rinell meddela vi följande:

Sedan vi slutade att skriva årtalet 1897, ha vi redan firat tvenne nyårsdagar här — den utländska och den kinesiska. Ingendersa syntes mig vara någon »bemärkelesdag». Icke ens den kinesiska, fastän rykten långt förut berättade, att den här förlagda tyska häradförläggningen på nämnda dag skulle döda alla i staden boende kineser.

Nyårsnatten är som bekant kinesernas största familjefest, då icke blott de lefvande familjemedlemmarna utan ock de döda mötas. Andarne mottagas och afsändas under saluteringsdån. Den senare syntes oss i år vara ihålligare än de föregående årens. Kanske detta berodde på, att man ville — skrämma tyskarne och förhindra ryktets förverkligande! Var detta meningen, lyckades man ock förträffligt, ty tyskarna icke blott läto kineserna vara i fred, utan t. o. m. på själfva nyårsdagens morgon lämnade staden. Underkastar sig Kina icke snart fredsvillkoren, lära de dock snart återkomma.

Men nu till verksamheten. I likhet med föregående året sökte vi, br. L. och undert., icke utan fram-

gång att sälja böcker och sprida traktater under den åtta dagars långa nyårsmarknaden. Mången — kineserna för resten likt — sade dock: »Vänta till nyåret. Nu ha vi icke tid att läsa böcker». Eller: »Vänta till i morgon» o. s. v.

Man gör i de flesta fall klokt att äfven försöka taga ett dylikt svar godmodigt, men sedan ock om möjligt taga personen i fråga på orden. Detta ledde mig sålunda till att äfven efter nyåret gå ut på gatan och sälja böcker. Första dagens resultat — 21 sålda böcker — manade att fortsätta. Andra dagen med sina 48 böcker och tredje med sina 32, sade sitt: »håll på!» och det vill jag genom Guds nåd göra.

Från och med den andra dagen på det kinesiska nyåret ha vi dagligen haft möten å vår sal kl. 3 e. m. Lokalen har i regeln varit packad med folk. Men man måste ta sin publik från gatan. Under dessa dagar, då det vackra vädret lockat ut mycket folk, har det senare äfven varit tämligen lätt.

Vi ha ofta skaffat åhörare åt hvarandra. Det har tillgått så, att den som för dagen ämnade leda mötet har stannat inne i lokalen och den andra har gått ut på gatan och samlat några människor, för hvilka han hållit ett kortare tal eller predikan. Då hans anförande varit slut, har i allmänhet en stor skara varit samlad. Han har då bjudit den att följa med till lokalen och lyssna till predikan af N. N. I spetsen för denna folkskara, har han sedan gått till mötesplatsen där br. N. N. med ett vänligt leende bjudit sin publik välkommen och bedt den i mån af utrymme att sitta ned. På detta sätt ha flera hundra, som eljes aldrig komma för att höra, fått lyssna till lifvets ord. — Vi hoppas kunna fortsätta med dessa möten ännu en vecka. Efteråt, då folket mera allmänt återtager sitt arbete, skola vi om Gud vill, hålla dem på kvällarna.

Vi ha alla, stora och små, att tacka Gud för god hälsa.

Till slut: fridshälsning från oss alla.

Eler i Kristus
J. A. Rinell.

Pages 46 - 48

Cut Out

att
sot
grä
Jes
för
der
kris
före
ling
digt
små
jag

att
sjä
vil
sy
hel
att
frå
oci

ott
kå
fre
Ja
mi
der
pla
nig
ege
tet
tid
blef
Her
ner,

mottagare
eder, dyra syskon, för hvad I gjort
och gören — en af hans minsta
(Matt. 25: 40).

Kiao cheo i januari 1898.

J. A. Rinell. J. E. Lindberg.

70,000 kineser äro medlemmar af kristliga församlingar och ännu ett tiotusental torde stå församlingarna nära. Genom läsning af bibeln, andra religiösa böcker, missionärer- nas, såväl som infödda troendes vittnesbörd, ha helt naturligt rätt många tiotusenden, ja t. o. m. hundra tusenden, kommit mer eller mindre under kristligt inflytande. Arbetet har icke varit förgäfvets. Åran för det redan gjorda tillhör Gud.

Hvad som återstår att göra.

Beräkna Kinas hela folkmängd till 300 millioner och de kristnas antal i rundt tal till ett hundra tusen. Dividera den förstnämnda summan med den senare och man får veta att blott en på tre tusen kineser bekänner sig till kristendomen. Antag att denna enda Kristus-bekännaren utöfvar ett kristligt inflytande på, säg: två själar, så finner man att summa tre personer på tre tusen, eller med andra ord, hvar tusende människa i Kina står mer eller mindre under kristligt inflytande. — Man får dock icke förglömma, att dessa beräkningar gälla, då man fördelar de kristnas antal lika öfver hela landet. Det är dock klart, att de flesta Kristus-bekännarna bo i närheten af kusterna. Inuti landet torde knappast mer än en på trettio tusen bekänna sig till Kristus. I Kina finnes ej mindre än 1,286 större och mindre städer med egen magistrat, der ännu ingen missionär är bosatt. En stor del af dessa städer ha aldrig, nej aldrig haft ett enda besök af ett vittne — utländskt eller infödt. Desså fakta säga oss i någon mån, hvad som återstår att göra.

Nästa afdelning lemna vi åt läsaren sjelf att ifylla. Den lyder:

Hvad har jag personligen gjort?

Försummat?

och

Hvad kan jag göra?

Kina-bref.

(Af J. A. Rinell.)

Huru tyskarne intogo Kiao Chew.

Det var den 15 Nov. förra året, som fyra tyska krigsskepp seglade mot Chingtao — i tidningarna oftast kalladt Kiao Chew — som ligger vid den plats der Gula hafvet och Kiao Chew-viken förenas. Frankomma till bestämmelse-orten, sändes bud till der boende kinesiske generalen, att de ämnade landsätta sina trupper för militära öfningar. Allt var ordnad. Trupperna, omkring 2,000 man, voro uppställda. Ett nytt bud sändes till den kinesiske generalen. Nu befaldes han, att af förekommen anledning utrymma platsen till kl. 3 e. m. Hans soldater, nära 2,000 man,

lemnades friheten att vid aftågandet medtaga sina fyllhörigheter såsom kläder m. m. Hvarje man fick ock taga sitt gevär, men ingen ammunition. Sedan detta var gjordt och man hade hundant ordna sig litet, sändes 2 a 300 man till Kiao Chew stad, som ligger omkring 7 sv. mil från Chingtao och några hundra man till Chimeh-staden, som ligger omkring 4 sv. mil från C. Mandarinerna, såväl som folket i allmänhet, upplystes genom proklamationer o. d. om-orsaken till tyskarnes åtgöranden. Proklamationerna sade bland annat, att Chingtao och de två ofvannämnda städerna voro tagna som "pant", till dess att kineserna gifvo tyskarne full upprättelse för de två missionärerna, som en tid förut blifvit mördade i Yen-Chew-fu, Scharftung. Med hufvudstation i Chingtao beskyddes sedan tyskarnes "pant" med militärstyrka.

Några följder.

I Y. hademän, då tyskarne landsatte sina trupper i C, ej ännu gripit mördaric. Fjorton dagar hade redan förgått, men som sagt intet hade i sak gjorts. Nu fick man dock brådtom. I ett "ögonblick" voro de fångslade. Man syntes veta var de voro.

Kinesiska myndigheterna besvarade tyskarnes landstigning i C. med att sända 5 a 6,000 soldater till Pingtu, sex sv. mil härifrån. Till andra platser sändes ock soldater.

Nu uppstod en gräslig förskräckelse och villervalla bland kineserna. En stor del flydde. Till och med den här boende mandarinerna flyttade ut alla sina saker ur Yamew och sände sin familj till en "säkrare" plats. Några — deribland ock s. k. "lärdar" — togo lifvet af sig sjelfva för att undslippa den, vedermoda som väntades. Skolorna stängdes. Handeln afstannade. Bröllopp uppskötos och de som hade döda i familjen vågade ej ens begräva dessa. Vägarna, synnerligast efter mörkrets inbrott, gjordes olärliga. Tjuv- och röfvarband föröfvade en hel del mord och nidingsdåd. Myndigheterna förklarade sig oförmögna att ingripa. Det var en laglöshetsens tid. — Så småningom återställdes dock lugnet och folket började fatta förtroende till tyskarne. "Tvisten gäller bara kejsaren", sades det, "och då får han sjelf se efter sina affärer".

Missionsverksamheten.

Svenska baptisterna ha som bekant sin missionsstation i Kiao Chew. Det är klart att verksamheten under nyss skildrade förhållanden äfven måste lida. Gud sparade oss dock både för förföljelser och andra skador. En hel del af folket visade oss t. o. m. otvetydiga prof på förtroende. Som allmänheten hade tid, började vi redan i kinesernas tolfte månad att hålla dagliga möten å vår lokal. De visade sig gå bra. Det kinesiska nyåret kom och vår tid blef mer än vanligt upptagen. På förmiddagarna hade vi dagliga möten å salen för fullt och öfverfullt hus. Dessa möten ha nu fortsatt under hela månaden. Vi hoppas kunna fortsätta dem ännu längre. Flera människor ha tvifvelsutan under denna korta tid kommit för att höra Guds ord, än hvad som förut under årtal sammanlagdt varit fallet. Vår bön till Gud är, att ordet, så rikligen förkunnadt och så villigt hört, må bli till stor välsignelse för det arma i hademödens mörker sittande folket.

Vare detta ock läsarens dagliga och innerliga bön!

De Fransonska missionärerna i Kina.

Då för flere år sedan hr Franson reste omkring i landet för att skaffa missionärer till Kina, framhölls i flere tidningar det oförståndiga uti att utända okunniga pigor och drängar, som hvarken kände till sitt eget språk, än mindre hade kunskap om andras. Nu visa sig varningarna blott alt för välgrundade, enligt följande utdrag ur

ett bref af missionären J. A. Rinell till en bekant här i landet:

För de Fransonska missionärerna blir det alt trängre och trängre. Enligt bref från dem ha de nu på lång tid ej fått ut sina löner. På grund af detta ha de nödgats låna penningar af hedningarna. Deras skuldsättning blir naturligtvis tid efter annan förökad. Här stå de stackars syskonen skuldsatta upp öfver öronen. Inga penningar komma. Förtroendet minskas, för att icke säga försvinner. Missionärerna få nu pantsätta eller sälja alt hvad de ega, t. o. m. kläder, för att få bröd. Eländet synes trotsa all beskrifning.

Skulle önska veta, om Franson fortfarande samlar missionskandidater för Kina eller för något annat land. I så fall tror jag det skulle vara tid att höja en alvarlig protest däremot och försöka hindra denna planlösa och oförståndiga missionsörflykt.

Som våra landsmän, de Fransonska missionärerna, här i norra Kina ej längre kunna hålla ut, ämnade de i vår genom konsuls bemedling resa tillbaka till Sverige. Några ha fått penningar från släktingar och vänner i hemlandet och lära redan rest, de öfriga ämnade, som sagdt, resa senare, om ej penninghjälp kommer dessförinnan. Hvilket sorgligt uppsående detta skall väcka!

Kinabref.

Br. Lindberg och undertecknad gjorde för några dagar sedan en liten tur till den Tysk-kinesiska kolonien Tsingtau. Platsen hade blifvit ganska förändrad sedan i fjol. Soldatbarackerna och öfriga kronohus voro nu inredda i europeisk stil. Postkontor, bank- och utländsk handelsrörelse voro i full gång. Några mindre sjukhusbyggnader hade blifvit uppförda, begravningsplats anlagd och villastad m. m. utstakad.

Trots det att civilisationen, införd med krigsfolk och kanonbåtar, lämnar mycket öfrigt att önska, funno vi dock med glädje, att tyskarna redan hade infört flera verkligt goda principer bland kineserna. En af dessa var förbudet att sälja opium och öppna hus för opiumrökning inom den tyska kolonien. En annan var sabbatens yttre helighållande. Inga kineser få arbeta för tyskarna på söndagen. En tredje kommer troligtvis bli lagtydnad — en sak som eljest är mycket svårlärd för kineserna.

Hoppet att förtjäna penningar hade äfven lockat en del kinesiska kristna, i synnerhet presbyterianer, till T. Vi hade under vår vistelse där förmånen att ha tvenne möten med ett tiotal af dem. Utom dessa möten höllos också gatumöten och 75 ex. böcker såldes.

Utom kineserna strömma ock en massa utlänningar till Tsingtau. Alla ha sina intressen. Flera missions-sällskap, protestantiska och katolska, umgås äfven med planer att öppna verksamhet där. Vår egen stad, Kiao Cheo, får ock utan tvifvel snart flera missionärer. Vi frukta att katoliker skola slå sig ned äfven här. Gud lede emellertid allt efter sin vilja.

Kiao Cheo och Tsingtau Fort d. 11 april 1898.

J. A. Rinell.

P. S.

På grund af att tyskarna ha öppnat postkontor sju sv. mil ifrån vår missionsstation, är vår postadress hädanefter icke Chefoo, utan

Kiao Cheo,
Tsingtau Fort, China.

J. A. Rinell,
J. E. Lindberg.

Kinesiska grymheter.

(Af —II.)

Kinesernas grymheter uppenbara sig icke blott i dödande af utlänningar, utan de ädaga-läggas nästan dagligen mot deras eget folk.

Hvem har icke hört talas om de många barnamorden? Och hvem har vistats någon tid i Kina, utan att själf ha sett huru dessa stoc-kars utkastade barn bli sönderslitna och uppätta af hundarne? Hu! Men det är ju så vanligt. Ingen bryr sig om det.

Lagens straff för brottslingar är icke sällan mänskligt. Spöstraff anses vara ett lindrigt straff. Halsbuggning är mycket vanlig. Lem-lästa folk, afskära kvinnobröst, i bur svälta brotts-lingen till döds o. s. v. — alla dessa omänsk-ligheter förekomma om och om igen.

Att lofvande begrava en brottsling torde vara föga bättre. Detta har dock hänt här i Kiao-Cheo två särskilda gånger under vinterns lopp. Båda gångerna ha den olyckliges släktingar och grannar tagit lagen i sina egna händer. Ingen röst har höjt sig däremot. Det synes vara lika giltigt, som om »högsta domstolen» ädömt straffet.

Man tar »rättvisan» i sin egen hand af två skäl: 1:o För att slippa ifrån rättegångskostna-derna och 2:o För att förvissa sig om, att den olycklige verkligen blir dödad.

I Kina är ett människolif af litet värde. Kärlekens, hjälpsamhetens och fördragsamhetens lag är okänd. Alla söka sitt eget.

Huru utlänningarne kunna sätta så stort värde på ett sin landsmans lif, är oförklarligt för en kines. Då t. ex. mordet å de två tyska missionärerna i Yen Cheo-fu var föröfvadt, ut-spredd ett rykte, att tyskarne bl. a. ville ha sju af provinssens lärda och uppsatta mandariners hufvuden som ersättning. Kineserna beto sig i läppen och sade: »Kan ett par utlänningar vara värda så mycket?»

Kinaförhållanden.

En missionär skrifer till oss följande:

Man har länge vetat berätta, att den kinesiske kejsaren har köpt och läst en massa af utlänningar förfat-tade böcker, däribland en stor del af rent kristligt innehåll, men man vågade knappast tänka, att så stora och genomgripande reformförslag hvalfde i hans hjärna, som under innevarande år verkligen ha fram-kommit. Vi syfta härmed bland annat på studenternas mogenhetsexa-men och det omdanade skolväsendet.

Förr har som bekant hvarje stu-dent, som haft en god kännedom om Confusius gamla skrifter och ägt förmågan att skriva tillfreds-ställande krior öfver ämnen tagna ur dessa, blifvit approberad. Nu är däremot examenskrifningen bort-tagen och studenten har att under-kasta sig muntligt förhör. Ämnena omfatta icke blott C:s skrifter, hvilka naturligtvis icke få förbigås, utan ock de moderna västerländska veten-skaperna. — Härmed har Confusia-nismen helt säkert fått ett mycket hårt slag — ett slag som förr eller senare skall bidraga till dess full-komliga fall.

I sammanhang med studenternas examen har kejsaren ock befallt upp-rättandet af tidsenliga skolor öfver hela landet. Hvarje by eller stad måste ha en eller flera sådana skolor. Där icke lämplig skollokal på annat sätt kan anskaffas, äger myn-digheterna rätt att taga och för än-damålet använda vissa afgudatem-pel. Tempel, som äro i besittning af jord, skola indragas till kronan och inkomsten af jorden användas för skolväsendets bedrivande. Att en sådan reform — i händelse den verkliga kommer att bli utförd — måste leda till folkets lyftning, är själfklart.

Arméväsendet har ock under året genomgått en omfattande förändring. Förr ha officerarne vid sin examen fått visa sin skicklighet i handte-randet af pil och båge. Nu har detta uråldriga krigsätt fått för-kastelsesdomen äfven i Kina och ar-méväsendet kommer att få en mera tidsenlig inrättning.

Kejsaren, som förr ej vågat sig utanför borgen, har ock tagit mod till sig och tillsammans med änkekej-sarinnan först besett armén i Peking och därefter i samma syfte rest till Tientain. Stränga efterräkningar ha gjorts med några af de högre herrarne, som ej i tid ha hörsammat kejsarens befallning att undersöka och framlägga förslag till bergshand-teringen inom riket. Befälhafvaren öfver de kejsarliga trupperna, som fått i uppdrag att underknyta rebel-lerna i Kanton, har telegrafiskt bo-tats med strängaste straff, om han ej inom en viss tid har gjort slut på upproret. »Himlasonen» synes ha vaknat och försöker nu äfven att väcka sitt folk.

Hvad som bidragit att väcka det stolta och konservativa Kina är utan tvifvel det utländska inflytandet, som är efter år blifvit allt större och kraftigare. Krigen med Eng-land, Frankrike och Japan ha visat landets svaghet och ruttenhet. Fred-liga mäns arbete, sådana som Sir Robert Harl, öfver tullväsendet, Dr. Fryer, öfversättare för Kronan, Tho-mas Weir, öfveringenjör, »China Merchants Steamer Company» jämte många andra personer och företag ha alla, hvar och en på sin plats, utfövat ett viktigt inflytande och sist men icke minst har ock den kristna missionen gjort sitt goda inflytande gällande och detta t. o. m. på platser ditandracivilisationsförsök förfelat att intränga — evangelium har arbetat bland massorna af fol-ket, men det har ock trängt sig in i själfva palatset.

Måtte emellertid de reformer, som nu nyligen blifvit påbjudna blifva en morgonrodnad, som för Kina be-bådar frälningens härliga dag!

—II.

Jesus vid offerkistan.

Då du gifver i kollekten glöm ej att Jesus ännu i dag sitter vid offer-kistan och ser hvad som inlägges. Han vet hvilka penningar som äro öfverflödets och hvilka som äro »enkans kärivar». Gif därför icke för att behåga människan eller för att låta dessa se huru mycket som gifves, utan gif inför hans ansigte, som icke blott ser myntets värde utan ock vet motivet för dess gif-vande. Gif med uppriktighet; gif i kärlek; gif med glädje; gif det för hans skull; gif det med ett bedjan-de hjärta.

—II.

福

Lycka.

At J. A. Rinell.

Öfvanstående bild utgör ett kinesiskt skriftecken eller en karaktär. På kinesiska språket uttalas den »fo» och betyder lycka eller framgång. Den har i tal- och skriftspråket en mycket stor användning och brukas icke sällan i form af bön.

På nyåret skrifver kinesen nämnda karaktär på rödt papper och klistrar sedan upp den på dörrarnes- och väggarnes yttersidor. Meningen är att på detta sätt utbedja sig lycka och framgång under året.

Men hvad innebär då begreppet lycka för en kines? I flesta fall innebär det endast tillräckligt med föda och kläder. Stundom betyder det rikedom, och de kinesiska böckerna vilja ha det att innebära »söner, ålderdom och hvitt skägg».

Hvarje småskol- eller söndagsskolbarn i Sverge vet dock, att den sanna lyckan icke består i dylika saker.

Men kinesen känner icke Gud och den han sändt hafver Jesus Kristus. På grund af detta förlägger han ock sin lycka uteslutande i de timliga ting. Följden blir att hans lycka liknar det »fo», som han klistrar upp utanför sin dörr. Lyckan stannar *utom* hus. Familjen saknar den. Hjärtat är tomt.

Må vi emellertid, som veta herrrens vilja, icke göra oss skyldiga till samma misstag! Sträfvä icke efter den lyckan, som blott vill stanna *utom* hus, utan sök i stället den som du kan njuta af äfven i hemmet; den som har sitt hufvudsäte i *hjärtat* — sitt ursprung i *Gud*. Sök den lyckan! Sök den *in*!

Godt nytår
1891

Från Kina.

Till kommittéens sekreterare skriver broder J. A. Rinell:

På mina byvandringar påträffade jag en fyratiofem-årig kinesisk f. d. officerare (löjtnant), som syntes vara åtskilligt intresserad af hvad jag hade att berätta. Som han ej bodde långt ifrån staden, bad jag honom besöka såväl mitt hem som vår predikolokal. Någon dag senare kom han till mitt hem och ett par följande söndagar till vår »kyrka». Kort efter detta sände han mig en liten present (en kanna körsbär och ett par skålp. socker). Denna åtföljdes af en liten oskrifven röd bok, på hvars första blad hans namn med den ödmjuka titeln: »lärjunge» och mitt eget namn voro skrifna. Meningen med denna bok förstod jag icke för tillfället, hvadan jag åter-sände den tillsammans med mitt eget visitkort. Elteråt förklarade han dock själf hemligheten sålunda: »Jag önskade ingå i er församling, och den där boken var ämnad som anmälan». Stackars man! han förstod nog icke så mycket hvad denna begäran innehöll. Vi försökte dock förklara för honom frånsningens väg och gaf honom några små böcker samt bad honom flitigt besöka oss och våra möten. Detta har han ock till dato gjort. Förliden söndag bad han mig att få låna ett nytt testamente — en begäran som naturligtvis tillmötesgicks. Jag besökte åter hans by för några dagar sedan. Han påstod sig icke blott själf läsa de böcker, som han hade, utan han läste dem ock för sina grannar. En af dessa hade, såsom han själf påstod, sedan dess blifvit omvänd. Vi taga alltid sådana rapporter med en ganska stor försiktighet här i Kina, ty det finnes så mycket skrymteri och så många biasikter hos folket, som man vanligen ej på en gång förmår att genomskåda, men den åsyftade »omvändelsen» lär åtminstone så tillvida vara en verklig-het, att mannen i fråga åtminstone sedan nämnda tid varit en nykter och ordentlig man, och han besöker äfven tillsammans med löjtnanten flitigt våra söndagsmöten. — Vi öfverlämna dem båda — löjtnanten, hvars namn är: *Han* och den andre *Wang* — till pastorns och Guds folks innerliga förböner. Bed Gud att de må bli verkligt frälsta!

En dag, det var den 26 sistlidne maj, besökte br. Lindberg och undert. lärare Wang, som bor litet mer än en fjärdedels mil ifrån staden. Han har allt emellanåt brukat besöka oss personligen, så väl som våra sammankomster och visat åtskilligt intresse för Guds ord. Nu besökte vi som sagdt honom och hans skola, för att om möjligt leda honom ett

steg närmare till den Herre vi älska och tjäna. Då vi kommo in i det lilla och mycket enkla skolrummet, funno vi det rikt dekoreradt med kristliga traktater och tänkespråk — något hvartill vår lilla mission icke litet hade bidragit — så man

skulle redan af detta kunnat tro, att det lilla tjället var ett »Guds hus». Skolläraren själf syntes vara glad åt att vi kommo. Han lyssnade själf såsom det syntes med intresse till hvad som sades, och uppmanade äfven sina elever, sju till antalet, att lägga sanningarna på hjärtat. — Han är ej en dum karl och förstår icke så litet af de bibliska sanningarna. Till sitt skaplyne är han enkel och rättfram. Olikt kineser i allmänhet, ser han t. o. m. ut för att vara åtskilligt uppriktigt och färdfri. Br. L. gaf honom en gång ett »Wön—li», testamente, skrifvet på lärdt språk, men efter någon tids förlopp kom han tillbaka och bad att få ett N. T. på »Koan-hå» (Mandarinspråket); orsaken sade han vara den, att han ej riktigt förstod den »lärda stilen» och han önskade förstå riktigt. — Då vi i hans skola samtalade med honom om de andliga tingen, fät han undfalla sig sådana ord som dessa: »Ack att jag hade börjat att tro på Gud för tjugu år sedan. Nu är jag för gammal. Min tid är snart slut. Jag är nu femtioåtta år». Vi försökte förklara för honom Guds stora kärlek, i det han önskade taga emot honom just nu, bortsett från hans ålder. Jag tror ock att han åtminstone på förståndets väg fattade detta. I en liten bok som han gaf mig (han hade nämligen två ex. af den) hade han strukit under sådana uttryck som handlade om människohjärtats fördärf. Dessa uttryck syntes särskildt ha slagit an på honom, antagligen därför, att han däri kände igen sig själf. Är detta mitt omdöme sant — och jag tror att det är det — så står han närmare Guds rike än tusentals andra kineser. Ett af det svåraste arbete i Kina är nämligen att få de stackars människorna att i själ och hjärta inse att de äro förlorade syndare. Ack att de blott insågo detta! Det skulle då bli ett ljufvigt arbete att komma med evangelii balsam att förbinda och läka de sargade.

Har nu återigen varit på sjukbesök hos Chao—Yuan, som bor en fjärdedels mil härifrån. För 2 å 3 år sedan begärde han dop och församlingens gemenskap, men vi vågade ej tillmötesgå hans önskan. Det oakadt besökte han dock allt emellanåt våra möten. I likhet med de flesta andra kineser syntes han dock mera bekymra sig för de världsliga tingen än för de andliga. På grund af detta hade vi aldrig riktigt förtroende för honom som kristen. Det behagade dock Herren att taga honom afsides från världen och nedlägga honom på ett långvarigt sjukläger. Då detta nedskrifves har han redan legat nio månader. Kroppskrafterna synas vara uttömda. Han kan säkerligen icke lefva länge till.

Redan i sitt femtionde år synes han vara mogen för grafven. Af hans tal och bekännelse synes dock framgå, att han, bäst af allt, torde som en mognad kärleve kunna inhöstas i Guds lada. Han påstod sig nämligen ha öfverlämnat sig själf och allt i Guds hand. Förtröstande helt och uteslutande på nåden ville han både lefva och dö. »Dör jag», sade han »hoppas jag bli upptagen af Gud. Får jag lefva, önskar jag lefva till Guds ära och bära vittnesbörd om honom. Ske därför Guds vilja med mig». Innan jag lämnade honom förenade vi oss i gemensam bön till Gud, då äfven han själf utgöt sitt hjärta inför Herren. Jag kände mig viss att den högste hade hört våra böner.

Jag vände tillbaka därifrån, uppmuntrad till min själ och lifligt öfvertygad om att tåresadd stundom kommer att blifva till glädjeskörd. — Några dagar senare hade vår vän slutat. Hvile han i frid!

Kinabref.

Kiao-cheo d. 19 maj 1898.

Sedan jag sist skref har jag ej företagit någon längre missionstur, om man undantager ett besök å värestation Wangtai, där jag var förliden vecka. I det stället har jag tagit som mitt mål att besöka hvarje by, som ligger mer än en fjärdedels mil ifrån staden och att om möjligt dagligen besöka en eller flera af dessa. Har till dato besökt trettioen större och mindre byar och predikat en eller flera gånger i hvardera.

Har dock hittills ej hunnit mer än en knapp halfcirkel omkring staden. Af detta torde man kunna göra sig en föreställning om hvilken mängd af byar det finnes i Kina. Då jag förliden vecka var i Wangtai arbetade jag efter samma plan. Predikade då i fjorton byar. — Under denna tid har jag ej lagt an på att sälja böcker.

För att få det inskränkta och opplysta landtfolket att förstå det talade ordet, har jag börjat illustrera föredragen med lämpliga bilder eller målningar. Ideen till detta fick jag genom läsandet af en i England nyligen utkommen bok kallad: »*Eye-gates*». Min följande söndagspredikan handlade om »Belsazars gästbud». Ju mera jag tänkte på texten desto naturligare syntes det mig att illustrera den. Utkastet var färdigt. En kinesisk artist nedtecknade bilderna och snart var tafeln, som framställer händelsen i trenne scener, färdig. Bilderna äro följande:

1:o) Konungen med sina furstar sittande vid ett festbord med vingläset i hand och med ett jublande ansiktsuttryck. På andra sidan i samma rum synes en afgudbild med sitt dukade festbord. På golfvet ligger en man tillbedjande guden.

2:o) föreställer samma festlag, men med nedsatta vinglas, förskräckt stirrande på den motsatta väggen, där en hand skrifer oläsliga tecken. Samma tafia föreställer och konungens visa, som inkomma för att läsa skriften.

3:o) Föreställer samma festlag förskräckt lyssnande till Daniel som uttyder skriften. Symboliskt framställs ock en kinesisk »Suan-pa'au» (en apparat som kineserna alltid använder vid räkning), en väg m. m. Allt är kinesiskt.

Taflan, som är två fot bred och ungefär fem fot lång, upphängd på en husevägg eller dylikt, har aldrig misslyckats att samla folk. Män, kvinnor och barn i stora skaror ha ofta stått liksom fastnaglad framför den och jag har många, många gånger fått predika mig trött för dom. Jag har erfaren att, då öron och ögon likasom få hjälpas åt att upplysa förståndet, det senare har haft ganska lätt att fatta de sanningar som man velat framställa. Gud gifve att sanningen icke blott måtte få öppna förståndets dörr utan framför allt hjärtats!

För tillfället är icke br. Lindberg hemma. Han hade rest ut på en fjortondagars predikatur. Under tiden är jag naturligtvis ensam med staden och omnejden. Vi ha dock sedan någon tid tillbaka en infödd sextioårig kristen boende här i staden. Fastän han icke uteslutande egnar sig åt evangelii verksamhet — han säljer nämligen medicin — är hans arbete dock väl värdt att omnämnas, ty han predikar och vittnar om Herren rätt ofta ibland oss. Tillhörande baptistsamfundet snart i fyratio år och under många, många år varande anställd i utländska missionärens tjänst, är han tämligen väl hemmastadd i den kristna religionen. Han är kort sagt, så långt människor förmå att bedöma, en af de bästa kinesiska kristna jag känner. Jag skulle önska han sattes i tillfälle att, skild från näringsbekymmer, gifva hela sin tid åt mästarens tjänst.

J. A. Rinell.

Kinabref.

Kiao-Chow. Den 2/10 1898.

Kära syster Klara!

»Huru mycket mer skall icke Eder Fader, som är i himmelen gifva dem godt som bedja honom.»

Matt. 7: 11.

Vår Fader, som är i himmelen är en god Fader. Att jämföra honom med jordiska fäder är knappast möjligt. Det finnes blott en ting i hufvudsak att säga, om man verkligen gör en jämförelse och det är, att den himmelske Fadern är mycket, mycket bättre än den jordiske. Han är god, ja han är »genogod». Hans namn vare därför evinnerligen äradt.

På oss härute har Herron ock bevisat sin godhet, i det att vi bland annat fått åtnjuta bättre hälsa i år än under motsvarande tid i fjol.

Gossarne ha visserligen äfven i år haft litet besvär med sina magar, men det har jämförelsevis varit lindrigt. Vi öfriga ha varit krya.

Höstarbetet har börjat för oss på fullt allvar. Vi ha ock försökt att vara så flitiga som möjligt. Fallet är vidsträckt, behovet stort och arbetarne få. Veckan efter denna hoppas br. Lindberg och undert. äfven att få besöka en missionskonferens elfva mil härifrån, så detta gör sitt till, att vi måste vara flitiga, medan vi äro hemma och om möjligt »ta in» den tid, som då förloras för det direkta missionsarbetet. Konferensen är anordnad för de samtliga missionärerna i Shantung. Det skall bli roligt om Gud förlänar oss förmånen att få komma dit. Jag har för min del ej varit med om något större missionsmöte sedan jag reste ifrån Europa och ej bevisat någon konferens sedan vi voro i Sverige 1893, så jag gläder mig lika mycket åt det tilltänkta mötet som då jag var ett barn och glädde mig åt — julottan. Men stackars gumman — hon får förstas sitta hemma.

Vi hoppas att jubileet och konferensen i S. voro trefliga högtider. O, hvad I hafven många trefliga stunder och öfriga dagar. Vi skulle

Kina-bref.

Sedan japanerna besegrade Kina, tyssarne landsatte trupper i Kiaochoh, ryssarne »arrederade» Port Arthur och engelsmännen tillika med fransmännen togo hvar sin bit i södra Kina, har ingenting upprört landet som de

Kejsrerliga påbud

som nys kommit till folkets kännedom. Det första och för den »lärd» klassen mest dräpande påbudet gäller studenternas examen. Hittills har som bekant en god kännedom om Confusii mycket begränsade böcker samt förmågan, att öfver vissa ur nämnda skrifter tagna ämnen skrifa tillfredsställande krior varit tillräckligt för »mogenhets-examen». Nu är enligt den kejsrerliga förordningen »Wen-chang» (krilaskrifningen) borttagen och studenterna skola deremot multhgen förhöras. Utom kännedomen och fosterlandet, fordras dock ett visst mått af insigt i de moderna vetenskaperna.

I samband med denna förordning veta tidningarne äfven att berättat, det kejsaren påbudit upprättandet af tidsenliga skolor — minst en i hvarje stad och by — öfver hela landet. Känna ej lämpliga skollokaler på annat sätt anskaffas, ega vederbörande rättighet att förändra vissa tempel till skolhus. Alla tempel som ej äro inregistrerade i en viss angifven bok, skola borttagas.

Några följder.

Följderna af en så hastig och genomgripande förändring i det konservativa Kina, kan naturligtvis ej förutses. Alla möjligheter — äfven revolution — kan tänkas.

Studenterna, som eljes bruka ha mycket höga tankar om sig sjelfva och sin lärdom, ha blifvit liksom vingskjutna. Ingen synes våga anmäla sig för examen. Flera lärjungar ha »streckat» på grund af att lärarne ej kunna undervisa dem i »utländska». Lärarna äro förbittrade. Det jäser i sinnena.

En del »svälja» dock harmen och försöka lnrätta sig efter kejsarens önskan. Vår egen goda stad, Kiaochoh, har redan samlat pennningar för upprättandet af en tidsenlig skola. Lärare ha kallats från Shanghai och läroverket kommer inom kort att öppnas. Flera landsortsstäder lära stå färdiga att göra på samma sätt. Från vestra delen af provinsen ingår t. o. m. underrättelser att något enstaka tempel står färdigt att öppna sina portar för skolverksamhet. I Kingiang ha redan tvänne studenter aflagt sin examen i öfverensstämmelse med den nya förordningen. Dessa äro, så vidt vi veta, de första, och de ha tillhört ett institut som stått under utländsk ledning.

Förmär kejsaren emellertid att genomföra sina nya förordningar, skall året 1898 utan tvifvel blifva ett bemarkelseår i Kinas historia. Det gamla har blifvit utdömdt och nya ting stå för dörren. Detta sakförhållande bör icke minst glädja missionen och dess många vänner.

Kiaochoh & China i Sept. 1898.

J. A. Rinell.

Å våra vägnar. Gud välsigne de dyra syskon, som arbetat och uppfört för att uppmuntra oss härute. Det är icke svårt att arbeta, då kärleksfulla vänner ständigt bär en på bönens armar. Gud löne Eder alla! Käraste hälsningar ifrån oss alla. Gud välsigne Klara i arbetet för hans rikssak!

Eder förbundna

Hedvig Rinell.

Yttre missionen.

Kiaochoow & China d. 30. sept. 1898.

Käre pastor Lindblom!

Guds frid!

Först ett hjärtligt tack för det vänliga och kärkomna brevet, skrivet från Sundsvall.

Angående den äldrige kinesbrodern, har br. Lindberg redan skrivit. Jag läste hans bref och öfverensstämmer med honom i innehållet. Tror dock att han glömdet vidröra lönefrågan.

Då våra trossyskon i Finland för några månader sedan framställde samma fråga angående understödet för sin arbetare här, föreslögo vi kr. 150 pr år. Detta belopp tror vi vara tillräckligt. Skulle sålunda kommittéen tänka på en infödd medhjälpare å vårt Kina-fält, torde knappast en högre summa behöfva anslås. Husrum o. d. ha vi, så för detta behöfs ej några extra utgifter. En kines kan lefva billigt. O, att vi utlänningar kunde reda oss med lika litet understöd!

Som bekant ha vi nu en infödd evangelist, br. Leo, till hjälp i arbetet. Han aflönsas af en Sv. baptistförsam. i Finland. Så långt vi hittills ha förstått, är han en oförskräckt, arbetsam och nitisk broder. Af naturen begåfvad och uppfostrad under den erfarna och äldrige kina-missionären Dr Hartwells ledning, är han icke utan kunskap i Guds ord. Kommer hjärtat och lifvet äfven visa sig vara godt, ha vi utan tvifvel i honom funnit en god hjälp för missionen.

Höstarbetet har nu börjat på fullt allvar. En vecka voro br. Lindberg, Leo och undert. tillsammans, gående från by till by, förkunnande frälsningens glada budskap. Som emellertid landsfolket ännu ha brådt om med skörden och följaktligen icke så godt om tid, då det gäller att höra Guds ord, ha vi sedan gått två och två, en och en till de olika platserna. Härigenom ha flera satts i tillfälle att höra, och de flesta ha säkerligen fått höra så mycket, som de för tillfället ha ansett sig ha tid till.

Till byar, som ej ligga för långt ifrån staden, göras fotvandringar. Man går då vanligen på morgonen efter frukosten och kommer igen på kvällen samma dag. Byar, som ej

kunna räckas på det sättet, tagas gruppvís. Försedd med en dukigt matsäck och nöliga sängkläder beger man sig af på åsneryggen till någon större by, där det fins härberge. Från denna plats som utgångspunkt besökes de närliggande byarne. Då detta är gjordt flyttas »tältpluggtrne» till någon annan plats.

Ingen må tro, att detta »nomad-lif» är ett lif af lättja, bekvämlighet och behag. Det är tvärt om ett ganska arbetsamt och tålmodspröfvande lif — ett arbete som måste ha större drifkraft och ädlare motiv än den världsliga utkomsten. Dock tron och medvetandet att man är kallad och af Gud afskild till ett vittne bland hedningarne och sålunda endast går den Högatas ärenden, är en makt, som blott kan erfaras, ej beskrivas. Vara där Gud vill och göra hvad han påbjuder — o, hvilken förmån!

I de flesta byarne bli vi ganska väl mottagna. Dock händer det någon gång allt emellanåt att en inflytelserik person kan förmå tillsluta både öron och hjärtan för hela samhället. Ett dylikt fall inträffade för blott några dagar sedan i närheten af Wangtai. Den lilla by-befolkningen var ganska mangrant samlad och lyssnade uppmärksamt till br. Lindbergs predikan. Ett stycke ifrån hördes snart en kallande stämma och på några ögonblick var hela skaran skingrad. Förgäfvades sökte vi sedan samla dessa människor omkring lifvets ord. De syntes icke känna sin besökelse-tid.

varit mycket varierande. De två å tre personerna, som vi förr ha skrivit om såsom förhoppningsfulla för Guds rike, stå oss fortfarande nära. Utom dessa ha ett par af våra tjänare på senare tiden visat mer än vanligt intresse för Guds ord... Vår kock, som är kristen och begåfvad med god sångröst, har allt sedan han kom hit mer eller mindre flitigt begagnat denna gåfva. Han har dock alltid fått sjunga sina sånger ensam. Nu däremot hjälpa kamraterna honom. Om kvällarne, då de ha slutat sina göromål, tillbringa de ofta timal med sjungandet af andliga sånger. Grannarne, som i flesta fall ha ett Nikodemushjärta, ha själfva berättat oss, att de stå utanför på gatan för att lyssna. »Det är så vackert», säga de. Gud gifve, att såväl sångarne som åhörarne blifva verkligt frälsta.

Mottrg till slut från såväl stora som små hjärtliga fridshälsningar.

Eder i Kristus

J. A. Rinell.

Adress endast: Kiaochoow, China.

Kina-bref.

Vill för denna gång omjula ett och annat från

Missionskonferensen, som hölls i Wei Hien, Shantung, d. 16—23 sistlidne Oktober. Deltagarna, som räknade ett femtiotal personer, voro amerikaner, canader, engelsmän, tyskar och svenskar, representerande ej mindre än tio mer eller mindre olika trossamfund. Trots olika nationalitet och religiösa åskådningar präglades mötena af den bästa brodersanda.

Konferenshandlingarne, i hvilka den artliga uppbyggelsen hade ett stort rum, bestodo bland annat i fäsandet af skrifna afhandlingar öfver olika missionärerna och deras arbete viktiga frågor, hvilka så väl i skrift som sedermera i diskussionen fingo en mångsidig och sakrik behandling. Som dessa frågor emellertid mest torde intressera arbetarne å det fält, hvilka de närmast äsyftade, vilja vi ej trötta läsaren med något oinständligt referat.

Af mötena och vittnesbörden från de vidt skilda arbetsfälten framgick tydligt att evangelium i stort betraktadt har en vidöppen dörr i Shantung. De senaste fem årens missionsarbete hade krönts med god framgång. Vid sidan af evangelii förkunnelse hade ock läkareverksamheten, lindrandet af hungersnöden t. ex. åren 1877 och 1888, skolarbetet såväl som andra kärleksverk, varit verk samma medel att leda kineserna till att höra och tro evangelium.

I Kina såväl som på andra platser är det den kristnes lif och goda umgängelse som säkrare än det muntliga vittnesbördet leder världen till Kristus. Så t. ex. berättades det att på ett ställe egarna af ett spelhus hade slagit sönder husets inventarier och öfverlämnadt lokalen till de kristna för att i densamma förkunna Kristi evangelium. Orsaken till detta handlingssätt sadet vara den, att personerna i fråga hade blifvit öfvertygade om religionens verklighet, då de sågo de kristnas allvar och kristliga lif.

Under det senast gångna kvartalet har undert. blott besökt 29 byar. Orsaken till att så få platser besöks, är dels sjukdom i familjen, dels en liten sommarutflykt till sjön och framför allt sommarhettan, hvilken förhindrar oss att hålla s. k. gatumöten. I staden ha vi hjälpts åt som vanligt. Åhörareantalet har

Familjinflyttandet framträdde om möjligt tydligare i Kina än annorstädes. Så t. ex. berättade man att det på en plats fanns en församling der de flesta församlingsmedlemmarna, eller icke mindre än 140 personer, hade samma tillnamn och sålunda tillhörde samma familj. Men de kristnas inflyttande sträcker sig ock utom familjen.

För att uppmuntra de troende till större nit och kraftigare verksamhet för Herren, hade särskildt presbyterianerna med stor framgång hållit "väckelsömöten" såväl inom som utom församlingarna. Mötena, som leddes af missionärerna, gingo så till att församlingsmedlemmarna på olika ställen samlades till gemensam bön och bibelläsning samt sedermera i grupper gingo ut till närliggande byar, dels för att bära vittnesbörd om Gud och dels för att inbjuda folket till qvällsmötena. Dessa möten hade varit till stor välsignelse, icke minst för de kristna själva.

Behöfvet af flera arbetare på fältet var känt. Flera missionsällskap och församlingar hade att glädja sig åt trogna och nitiska infödda evangelister och lärare å den manliga linien. Men infödda qvinnor, lämpliga för missionsarbetet, voro deremot allt för få. Skolor, som bland annat försöka utbilda bibelqvinnor o. d. pågå, men medlemmarna i dessa äro från kinesisk synpunkt sedt allt för unga att vid slutade studier kunna der upptaga ett framgångsrikt arbete bland sitt folk. Det närvarande behöfvet kan sålunda icke ens på detta sätt afhjälpas.

Som en seger för den evangeliska missionen inom provinsen måste man betrakta den omständigheten att öfverhetspersonerna såväl som en stor del af folket ha fått klart för sig, att protestantism och katolicism icke allenast skilja sig i lärofrågor utan ock i det praktiska lifvet. Katolikerna ha nämligen genom sitt öfversitteri och genom sina talrika processer börjat göra sig mycket förhatade. Mandarinerna lida icke minst af dem. Många ha t. o. m. gått så långt att de ha öppet bekant att de för att

tillfredsställa de katolska missionärerna nödgas döma gent emot sitt eget samvete. "Hur skall jag göra", sade en mandarin till en protestantisk missionär för någon tid sedan, "jag vet att katolikerna ha orätt, men om jag faller en rättvis dom, så anklaga de mig för öfverhetspersonerna och följden blir att jag blir degraderad och kanske afsatt". Denne mandarin uttalade med all säkerhet många af sina embetsbröders ställning.

Den fridsamma, lärorika och till fortsatt arbete manande konferensen fick dock ej afslutas utan

Nödorp.

Rev. E. C. Nickalls, tillhörande engelska baptisterna, meddelade nämligen att Gula floden, som så betecknande kallats för "Kinas sorg", äfven i år hade brutit fördämningarne (Fördämningarne brötos mellan Tsinan-fu och Chou Ping) och att ett jordområde i storlek motsvarande landet Palestina stod alldeles under vatten. Högsta vattenståndet på slätmarken troddes vara 15—20 fot. En massa byar voro fullständigt bortspolade, husgeråd, skörd m. m. m. voro i flesta fall ruinerade. Den hemsökta befolkningen saknade hus, mat och kläder. Flera sjukdomar hade redan börjat sina härjningar. Nöden var skriande. — På det sköflade området hade de engelska baptisterna ej mindre än fyratjotretre ut-

stationer med ett ganska stort antal församlingsmedlemmar. Det förr så förhoppningsfulla missionsfältet är nu förstördt och församlingsmedlemmarna förskingrade. Men många af dem hade midt i lidandet fått nåd att prisa Gud. Och nu då de måst gripa till tigarstaven ha de ock aflagt en god bekännelse om sin Herre. Många utstående förundra sig öfver deras beteende och börja att se mer i kristendomen än de tillföre ha gjort.

Det torde ock förtjena omnämnas, att de församlingar som nu hemsökas af denna olycka tillsammans med systerförsamlingarna af samma mission under förra året hjälpte de hungande i Indien med 2 60. Hvem vill nu lindra deras egen nöd? Om någon af tidningens läsare känner sig manad att hjälpa, kunna penningarna sändas under adress:

Rev. E. C. Nickalls, Chou-Ping.
%Fergusson & Co., Chefoo, China.
Fridens hälsning till alla missionärerna.

J. A. Rinell.

Kiaochow, Kinn, d. 2 dec. 1898.
Käre Pastor Lindblom!
Frid!

De två månader, som försvunnit sedan jag sist skref, ha varit ganska arbetsamma. Utom verksamheten i staden, i hvilken jag försökt att som vanligt taga min andel, ha i eller utan br. Lindbergs sällskap 69 byar blifvit besökta och en eller flera produktningar hållits i hvardera. Några af dessa byar ha varit nya, men de flesta ha förr varit besökta.

Som den kalla årstiden nu börjar inbryta, torde vårt landarbete snart nödgas afbrytas. Då man ej har något annat kapell än gatan, är det omöjligt att i köld och blåst kunna samlas folket. Några större marknader komma emellertid att under innevarande månad hållas på landet icke särdeles långt härifrån. Vi ämnas oss, om Gud vill, dit och komma då åter att försöka oss på bok- och traktatspredning. Marknaderna — tre till antalet — vara sammanlagdt nära en half månad.

De af oss länge fruktade katolikerna ha nu fått fast fot äfven i vår stad. Ihus ha nämligen i dagarna inköpts, och dessa skola öfvertagas efter nyåret.

Tyskarnes nybyggen i Tsingtau gå sakta men säkert framåt. Tre missionärer: katoliker, lutheraner och presbyterianer med tillsammans sex manliga missionärer ha slagit sig ned där.

Järnvägsbygget torde börja på hösten nästa år. Grufarbetet inuti landet är redan upptaget på två platser och tros lönande.

Sedan tyskarna för ett par månader sedan öfvertogo Kiaochow hamn (en sv. mil från staden) äro de i besittning af och kontrollera all handel på den s. k. Kiaochow-viken.

Kineserna följa tyskarnes rörelser med ganska stor misstänksamhet. Fastän det är mer än ett år sedan de senare kommo till Tsingtau har ännu ingenting gjorts att upplysa folket om hur den kinesisk-tyska frågan verkligen står. Det hela är insvept i ett dunkel, och folket synas frukta krig.

Teckens tyskarna synes ha riktigt klart för sig hvad som verkligen är "mitt och ditt". Somliga säga att Kiaochow stad ingår i det tyska området och att det blott är en tidsfråga, då den fornligen skall öfvertagas, andra hålla före, att staden med omnejd hör till det s. k. neutrala området, på hvilket dock tyskarna ha tillvillat sig ett ganska stort inflyttande. Det senare torde vara närmast sanningen.

Under dot att det stackars Kina skakas på sina grundvalar och landet är upprördt af både inbördes krig, hungersnöd m. m., m. m. ha vi dock att säga Gud för lugn och frid. Ingen fara har hittills hotat oss. Arbetet har äfven fått fortgå ostördt. Vi tro och erfara att Herren bygger Jerusalems äfven i bullersamt tid.

Mottag till slut våra förenade frids hälsningar.

Den 28 dec. 1898.

Teck blott ett kvartal utan äfven ett helt år håller nu på att försvinna.

Trots uppskakande rykten och oroligheter, som särskildt i år varit så rikliga i Kina, och hvilka nästan dagligen afböt hvarandra, ha vi dock under hela året lugt och jämförelsevis ostördt kunnat fortätta missionsarbetet.

I början af året hade vi, som bekant, dagliga, godt besökta möten under mer än en månads tid å vår lokal. Sedan dess ha söndagsmötena och hvardagsmötena på kvällarna efter våra förhållanden i allmänhet varit rätt bra besökta.

Å vår utstation, Wangtai, ha ej några regelbundna möten hittills kunnat hållas, men då vi besökt platsen ha vi alltid haft öfverfullt med arbete. Så t. ex. besökte undertecknad den bland annat sistlidne nov., då jag på en enda dag fick hålla ej mindre än åtta predikningar eller i allt aderton under de fyra dagar som tillbringades där — hvarje gång för rätt stor publik.

På landet har icke heller litet arbete blifvit nedlagdt. Undert. har under året haft förmånen besöka 155 byar, somliga två eller flera gånger och sälja 702 delar af N. T. samt 557 andra tryckalster. Utom dessa skrifter ha rätt många traktater fritt utdelats.

Bröderna Lindberg och Leo ha ock utfört ett godt och oförtröttadt arbete så väl i staden som på landet. Om sitt arbete och sina erfarenheter hoppas jag de sjelfva meddela.

Vår orfarenhet stridor emot den uppfattningen att hedningen i ett nu blir omvänd blott kan får höra evangelii predikan. Det oaktadt ge vi likväl ej hoppet förlorat. I likhet med mästaren och hans apostlar vilja vi hålla på i "tid och otid". Ihärdig trohet skall sögra till sist.

I stort taget har det gångna året medfört större uppmuntran i arbetet än något föregående år. Några få af våra åhörare ha nämnt sig både oss och, som vi tro, Guds riko och synes vara hoppigifvande. För dessa ämnas vi, om Gud vill, under början af det

stodande året hålla en bibelkurs. Gifva Gud att ingen af dem må se sig tillbaka!

Då vi nu sålunda säga farväl af år 1898, göra vi det under djup tacksamhet till Herren för hans trofasta nåd och faderliga ledning, förvissade om att han vill förlåta och glömma de fel och brister, som vidlåda oss själva så väl som arbetet, och uppmanade af hvad vi redan fått mottaga af vår Fadras hand hälsa vi förhoppningsfullt det nya vålkomet. Gud välsigne seklets sista år!

Eder i Kristus
J. A. Rinell.

Kinamissionärerna.

Behöfva de låna af hedningarna?

En Kinamissionär har ordet.

Genom tidningspressen har offentliggjorts ett bref från en missionär Rinell till någon af hans bekanta, hvarl han framhåller, att de Fransonska missionärerna i Kina icke få ut sina löner, utan måste för att upphålla lifvet sälja sina tillhörigheter och skuldsätta sig hos de hedningar, som de kommit för att omvända.

För att närmare få höra, huru härmed kunde förhålla sig, vände vi oss till en af Svenska missionsförbundets missionärer, hr Joh. Sköld, hvilken i dagarna återkommit till hemlandet efter åtskilliga års vistelse i Kina.

Vi återgiva här det hufvudsakliga af hvad hr Sköld yttrade i ämnet.

Då jag fick se i tidningarna utdraget ur Rinells bref, blef jag mycket förvånad, yttrade hr S., och min bestämda öfvertygelse är, att det ej öfverensstämmer med verkliga förhållandet.

Af de s. k. Fransonska missionärerna underhålles en del, de som arbeta i meliorsta Kina, af ett stort amerikanskt missionsällskap, hvilket har rikligt med medel till sitt förfogande och hvars arbetare följaktligen icke behöfva lida brist.

Den andra gruppen, och bland dessa befinna sig flere svenskar, arbetar i norra Kina och underhålles af enskilda förmögna amerikaner, som förbundet sig att årligen bekosta ett visst antal missionärer i Kina. Men äfven här förefinnes en betydlig gemensam kassa, ur hvilken medel utbetalas, då så någon gång skulle påfordras.

Våra stationer ligga jämförelsevis nära de här nevnde missionärernas, och förbindelse oss emellan förekommer ofta, men vi halva ej försport något sådant sakernas läge, som det i brevet omförmälda.

»Ni tror då icke, att förhållandet är sådant, som hr Rinells bref tyckes gifva vid handen?»

»Nej, det är min fullkomliga öfvertygelse.»

»Men är det icke tänkbart, att en eller annan ibland dessa många skulle hafva det svårt i ekonomiskt hänseende?»

»Det är icke alle omöjligt. Ty likasom det här hemma finnes mången, som icke kan hushålla med sina medel, så finnes det äfven bland oss därute sådana, för hvilka lönen ej vill räcka till, hur väl afpassad den än må vara. Men äfven andra orsaker kunna väl härvid med-

verka. Så t. ex. kan det förverka, om penningarna utbetalas i guld eller silfver, dollarns kurs under olika tider, huru ofta växling behöfver företagas o. s. v.»

»Men om en penningremissa blir för-

senad, måste då missionärerna anlita krediten?»

»Ja, i enstaka fall får han nog göra det, men detta sker dock utan någon svårighet. Det är i regel så, att kineserna hellre låna till oss än till sina egna landsmän. Man måste naturligtvis genom ett visligt förfarande från början söka tillvinna sig folkets förtroende, hvilket ock i regel vinnas.»

»Har ni — förlåt en så indiskret fråga — någon personlig erfarenhet i dylikt fall?»

»Åh ja, det kan nog hända — ehuru Missionsförbundet i detta fall är mycket punktligt — att en försändelse kan fördröjas och man så kommer i en tillfällig knipa. Men för oss har det aldrig varit någon svårighet, att få ett tillfälligt behof afhjelpat. Vår kredit skulle vara mycket vidsträckt, om vi behöfde och ville anlita den.

Och jag upprepar än en gång, att de svenska missionärernas ställning i Kina gärna icke kan vara sådan, som det i ifrågakvarande brevet angifves.»

Här står sålunda den ene missionärens uppgift emot den andres, men hvilkendera af dem, som kommit sanningen närmast, kunna vi naturligtvis icke afgöra.

J. F. L.

Än en gång de Fransonska missionärerna.

En af de svenska missionärer, som genom evangelisten F. Franson utsändts till Kina, hr P. E. Ehn, anlände midsommarhelgen till hemorten Lindesberg. I ett i Bergslagens tidning infördt bref skriver hr Ehn bland annat:

Som bekant torde vara, blefvo de af hr Franson utsända missionärerna öfverlämnade till ett amerikanskt missionsällskap, kalladt: »The Christian and missionary alliance».

Denna mission är endast mellan 7 och 8 år gammal samt har ett antal af omkring 300 missionärer ute på de olika falten och bland dessa äro de 50 svenskarne i norra Kina inberäknade. Ingen må nu tänka, att vid lörens utdelning vi däruppe i norr ha blifvit förbisedda och de öfriga missionärerna af olika nationaliteter tillgodosedda. Nej, visst icke, utan då medlen inkomma till kommittén, så sändas de ut och fördelas lika till alla.

Att det varit brist i kassan mer än en gång och vårt underhåll på grund däraf försenats långt öfver den utsatta tiden, det måste vi nog alla med ledsnad erkänna. Hvar och en förstår nog, att detta ej är förenligt med missionens önskan. Men på grund af att de löften som afgifvits ej infriats, så att medlen inkomma i rätt tid, uppkomma svårigheter på flere områden.

Nog ha vi ofta måst anlita kinesernas hjälp. Men att förtroendet minskats, för att ej säga försvinnat, som missionär Rinell påstår, därför att vi måste anlita kinesernas hjälp,

det har jag ej kunnat finna. Samma förhållande äger rum i Kina som i Sverige och andra land. Man lämnar gärna ut varor på kredit för att få behålla sina kunder, och det är en stående regel äfven i Kina att vid gamla årets slut göra upp alla gamla räkningar. Undantag gifvas ju likväl från denna regel, då fordringsägarna åtnöja sig med att vänta till nästkommande år.

Som bevis för, huru fort man kan vinna kinesernas förtroende, må nämnas, huru min komrat och jag efter blott 2—3 månaders vistelse på en plats kommo, på grund af husreparation etc., i sådana omständigheter, att vi måste bedja om hjälp. De lät oss strax få hvad vi begärde och som svar på vårt ursäktande tillades: »Vi frukta ej att gifva eder på kredit, ty I kunnen säkert icke bedraga oss, då I ha'n kommit hit för att predika en god lära etc.»

Dock må äfven nämnas, att en plats kan skilja sig från en annan ganska mycket äfven hvad hjälpsamhet och tillmötesgående beträffar. Nu må dock ingen tänka, att jag eller någon bland oss känt sig glad eller tillfredsställd under dessa förhållanden, tvärt om är det en börda, som vi gärna önskade vara utan med, alldenstund det är så mycket annat, som är ägnadt att nedtrycka sinnet och göra lifvet tungt för en missionär.

Jag kan med glädje upplysa om, att, då jag lämnade norra Kina i början af mars månad detta år, pengar hade kommit tillräckligt att fylla de då varande behöfven med. Om några skulle nödgas resa hem genom konsulns beordning, nog skulle det, som missionär Rinell säger, väcka ett sorgligt uppseende. Men vi vilja ej tro, att sådant skall behöfva hända.

De Fransonska missionärerna.

Ett »gif akt» från missionär Rinell.

Som våra läsare torde erinra sig väckte ett af missionär Rinell skrivet och af oss i somras återgifvet privatbref på sin tid mycken uppmärksamhet för de afslöjanden detta bref innehöll beträffande de s. k. Fransonska missionärernas förhållanden i Kina. För erhållande af större visslet om hur med saken kunde förhålla sig, tillskrefvo vi hr Rinell, hvilken är stationerad i Kiochow, China, och både honom gifva oss en närmare förklaring. Svar har först nu anlänt och återgifva vi här nedan hr R:s intressanta skildring, för hvilken vi tillåt oss insätta några orderrubriker:

Red. af »Dagen».

Hvilka saken gäller.

Som mitt bref, skrivet till en bekant i Sverige, rörande en del svårigheter, som de s. k. Fransonska missionärerna hade utstått i Kina, blifvit offentliggjordt i pressen och detta sedermera af Sv. missionsförbundets missionär, hr Joh. Sköld, förnekats, her jag att i eder ärade tidning få plats för foliande.

Hr S. säger bl. a. att en del af de F:ska missionärerna underhållas af ett stort, amerikanskt missionsällskap, hvilket har rikligt med medel till sitt »föröfgande» och att »enskilda förmögna amerikaner», som äfven ha en »betydlig gemensam kassa», aflöna en annan del. Hans påstående är att »arbetarna icke behöfva lida brist», »och», säger han, »min bestämda öfvertygelse är, att det (brefvet) ej öfverensstämmer med verkliga förhållandet».

Hr S. bogår dock från början ett miss-tag, då han talar, som om jag i mitt bref hade skrivit om alla Franssonska missionärerna. Jag har i det stället uttryckligen sagt: »Våra landsmän, de Franssonska missionärerna här i norra Kina» etc. Härmed har antalet reducerats till ett femtiotal, om hvilka hr S. ej har den ringaste rättighet säga: »Våra stationer ligga jämförelsevis nära de här åsyftade missionärernas».

Jag vill icke påstå, att ens alla dessa femtio missionärer nödvändigt fått lida brist. Somliga kunna ju t. ex. från släktingar och vänner fått hjelp och några — så är det mig berättadt — ha t. o. m. fått rospengar hem. Men att svårigheterna varit mer än tillräckliga framgår dock bland annat af hr P. E. Ehns skrivelse i Bergslagens Tidning, där han — och han lunnade sina kamrater, de Franssonska missionärerna i mars månad detta år — ärligt fastän med lednad medgifver:

- att det varit brist i kassan mer än en gång
- att underhållet försenats,
- att de löften, som afgifvits, ej infriats,
- att svårigheter på flere områden uppkommit,
- att kinesernas hjelp ofta fått anlitas, och

att detta sakernas läge varit missionärerna en börda.

Dessa medgifvanden rättfärdiga till fullt min skrivelse, om man undertager mitt påstående: »att förtroendet minskas, för att ej säga försvinner», hvilket hr E. säger sig »ej kunnat finna».

Ställningen kritisk.

Men utom hr Ehns skrivelse i frågan är jag i besittning af flere från enskilda missionärer mottagna bref, som enstämmt och i ordalag, hvilka icke gerna kunna missförstås, skildra våra landsmäns ställning. Som omellertid dessa bref äro privata, skall jag undvika att citera dem och i stället göra ett utdrag från en längre konferensskrivelse, tillkommen i december 1896 och stuld till »The Homeboard of the I. M. A. New-York». I denna skrivelse förklara missionärerna sin ställning sålunda:

»För närvarande hafva våra månatliga understöd uteblifvit i fem månader. Våra missionärer stå i de flesta fall utan hjelp. Innan penningar hinna anlända, kommer ställningen att bli allt mer kritisk.

Vi ha hittills, där detta varit möjligt, höjt lifsförnödenheter på kredit, men som vi ej i rätt tid kunnat betala våra skulder, har folket börjat förlora förtroendet till oss och man hör ofta sägas: »De ha ioga pengar, så vi kunna ej lita på dem längre.»

Det har gått så långt, att våra tjänare t. o. m. pantsatt sina kläder för att hjelpa oss, då vi varit alldeles utan pengar. På så sätt ha vi fått det nödvändigaste till kläder och föda, men skol-, evangelist-, prediko- och opiumasylverksamheten har

måst inskränkas. Några, som behöft opråkärare, ha måst afstå därifrån.

Vår superintendent hr Le-Lachens blef, innan han förliden vår reste tillbaka till Amerika, underrättad om vår ställning, och vi hoppades att han skulle för den kristna allmänheten där klargöra denna, men vi ha med ledsnad erfarit, att han i »The Alliance» har just framhått det motsatta, talande om huru bra vi hafva det.»

Missiöskomiténs svar på denna och dylika skrivelser gick bl. a. ut på:

att missionärerna skulle efterskänka de sex månaders lönefordringar, som komitén försummat utbetala;

att de skulle lofva, att för framtiden vara nöjda med det understöd, som kommitén sändas dem; och

att missionärerna skulle bekosta sina egna hemresor.

På denna komiténs skrivelse svarade detta års konferens genom att sända ett befullmäktigadt ombud, missionären Jacobson, till Amerika för att muntligen samtala med styrelsen. Resultatet af detta är ännu obekant.

Hvilka bära ansvaret?

Jag är glad att kunna bekräfta hr Ehns uppgift, att penningar — tillräckligt att fylla de viktigaste behöfvener på värsidan anlände från Amerika. Detta är ock orsaken till, att endast sex arbetare hittills ha lemnat fältet. Det sända understödet är dock icke en garanti för, att personer, en gång beskickade med löftesbrott, icke ännu en gång kunna ställa missionärerna i en ännu större förlagenhet än den, från hvilken de tillfalligt blifvit befriade.

Ingen må tro, att jag med detta velat klandra eller nedsätta de F:ska missionärerna — de synas mig tvärtemot tjena allt möjligt erkännande, deltagande och hjelp —, men jag klandrar dem, som stå bakom, dessa, som hr Sköld säger vara »förmögna» och »ha rikligt med medel till sitt föröfgande», dessa, som planlöst och obetänksamt sända ut missionärer och glömma sina egna pligter — jag har till sådana missionsällskap såväl som till sådana, som kanske stå färdiga att blifva deras arbetare, velat säga ett: »Gif akt!» och jag påstår i min tur, att hr Skölds uttalande — så vidt det handlar om våra landsmän i Norra Kina — »ej öfverensstämmer med verkliga förhållandet».

Kiaochow, China, i sept. 1898.

J. A. Rimell.

**So. M. 29 Nov. 1898
De Franssonska missionärerna i Kina.**

Hvad missionären Emil Jacobson säger.

Missionär E. Jacobson, hvilken som förut nämnts, f. n. vistas i hemlandet, har i dagarne gästat Jönköping och i onsdags afton talade han i gamla missionshuset därstädes om missionsarbetet i Kina, därvid, enligt J. P., äfven den omtvistade saken rörande nöden bland missionärerna blef föremål för utredning.

De Franssonska missionärerna i norra Kina skilja sig i två afdelningar: den ena, som tal. tillhörde, har

sin verksamhet förlagd till Shansi och den andra till Shensi. Gränsen mellan de båda afdelningarna utgöres af Gula floden. Benämningen »de Franssonska missionärerna» för båda dessa afdelningar är icke fullt korrekt. Bådas missionärer ha visserligen först utsändts af Fransson, men den afdelning, tal. tillhörde, d. v. s. den, som utöfvar sin verksamhet i Shansi, står numer ej under Franssons ledning och har intet understöd från honom eller de skandinaver i Amerika, med hvilka han allierat sig och hvilka med Fransson som ledare förestå Shensiafdelningen. Missionärerna i Shansi tillhöra en amerikansk mission med pastor Simpson som öfverhufvud.

Och hvad nu nöden beträffar, så bestod den visst icke däri, att missionärerna fingo svälta eller hade brist på föda. Men det inträffade, att det utlofvade underhållet, 740 kr. om året, icke alltid inföt regelbundet. Följden häraf blef den, att missionsarbetet måste inskränkas, så att t. ex. då förut fanns tre skolor finns nu ingen o. s. v.

Och den skuld till infödingarna, hvarti missionärerna skulle ha räknat, bestod blott däri, att missionärerna hos en del handlande »togo på bok» åtskillig materiel m. m. sådant, som behöfdes för reparation af missionsstationerna. Detta att »ta på bok» är något mycket vanligt och de omtalade handlandena voro mycket vänliga och tillåto gärna missionärerna, för hvilka de hade stort förtroende, att utan kontant betalning taga hvad de behöfde. Missionärerna utsatte nu en viss dag, då handlandena skulle erhålla betalning, men så inträffade det sorgliga, att underhållet icke anlände till den bestämda dagen, hvilket missionärerna beräknat. På så sätt kunde handlanden icke få pengar den dag, han väntat, och hvarom han erhållit löfte.

Detta är verkliga förhållandet rörande denna sak.

Och sedan missionär Jacobson nu besökt vederbörande i Amerika är missförståndet afhjälpt, bestämdt löfte om tillräckligt och regelbundet underhåll har gifvits, allt är åter godt och väl.

So. M. (d. 13 Dec. 1898)
De Fransonska missionärerna.

Ännu ett ord angående de Fransonska missionärerna och den Simpsonska eller Amerikanska alliansmissionen.

Till hvad som i tidningarna Jönköpings Posten och Svenska Morgonbladet refererats af hvad jag sade, då jag för en tid sedan talade i Jönköpings gamla missionshus angående missionärernas i norra Kina nöd, ber jag att som upplysning och förklaring få bifoga följande:

När det heter: »Och hvad nu nöden beträffar, så bestod den visst icke därunder, att missionärerna finge svälta eller hade brist på föda», så vill jag upplysa, att min mening var att framhålla, att det var på grund af att vi haft kredit hos kineserna och fått taga matvaror, såväl som andra varor på räkning, som vi kunnat undslippa att egentligen hungra. Det är således ej så, som det råkat inkomma i tidningen, att »den skuld till infödingarne, hvari missionärerna skulle ha råkat, bestod blott däri, att missionärerna hos en del handlande »togo på bok» åtskillig materiel m. m. sådant, som behöfdes för reparation af missionärstationerna», ty det är, som ofvan nämnts,

både matvaror, byggnadsmateriel och andra varor man får taga på kredit hos kineserna. Jag nämnde visserligen äfven om reparationer af missionsstationerna, som vi få bekosta af vårt underhåll, ty då bli ju skulderna till kineserna så mycket större, när man äfven har sådana utgifter.

Kanhända uttryckte jag mig otydligt eller blef jag missförstådd eller ock beror det på båda dessa orsaker, att felaktig uppgift med afseende på denna punkt inslutit i tidningen. Huru som helst, så ville jag härmed upplysa om hvad jag velat säga och hvad som är sanna förhållandet.

Vidare vill jag blott vidfoga den upplysningen, att, då det i tidningen står: »men det inträffade, att det utlofvade underhållet, 740 kr. om året icke alltid inslöt regelbundet», så förhåller det sig på det sättet, att underhållet under några års tid kommit före eller färre månader efter den tid det varit förfallet, och i stället för att det skulle blifvit mindre efter, har det på senare tiden blifvit ännu mera försent, så att det sist till uppgick till omkring 9 månader efter.

På sådant sätt blir det nog nöd, och komme det att fortgå, togs till sist det länge anlitade förtroendet hos bedningarna alldeles slut och man finge bokstafligen hungra, för att nu ej tala om lindret för evangolii framgång.

Men nu, då af vederbörande i Amerika bestämdt löfte om tillräckligt och regelbundet underhåll har gifvits», som det riktigt säges i tidningen, så kan ju Gud laga, att de nödiga medlen för

missionsarbetets fortsättande och utvidgande inkomme i tid genom amerikannerna, enligt deras löfte.

Herren är en hjälpare i nödens tider. Till honom står vårt hopp.

För Jesus och Kina

Emil Jacobson.

So. M. (d. 2 Dec. 1898)
De Fransonska missionärerna i Kina.

Sedan jag kom hem från det »himmelska riket» för omkring 6 månader sedan, har jag ofta blifvit tillfrågad af dels tidningsmän dels andra personer i landet, huru det förhölle sig med de Fransonska missionärerna i Kina. Somliga hafva fått i sina hufvuden, att de ledo svår nöd, fingo svälta och kunde föga uträtta på arbetsfältet.

Baptisternas missionär Rinell hade på våren i ett privatbref talat något om de Fransonska missionärernas svårigheter samt bland annat framhållit, att de hade fått skuldsätta sig hos hedningarna. Detta privatbref fingo äfven de missionsfientliga tidningarna tag i, och det blef mycket larm och buller utaf. Med anledning af Rinells privatbref kom en af tidn. »Dagens» referenter och frågade mig under juni månad på ett mycket vänligt sätt, hur mycken sanning man kunde tillmätta detsamma. Härpå svarade jag, att vid tal om de Fransonska

missionärerna i Kina hade man att skilja på tvänne olika grupper, och ej som tidningarna »skära alla öfver en kam», och därpå nedsvärta och kasta hela skulden på Franson. Den ena gruppen, som kallas Skandinaviska Alliansmissionen, arbetar, sade jag, på den stora Singanslätten i provinsen Shensi. Jag påvisade, att de arbetarne underhållas af svenska missionsvänner i Amerika, samt att jag personligen kände många af de där missionärerna på Singanslätten och visste att de ej ledo någon nöd. För att ytterligare bevisa detta, sade jag, att vid genomresan i Chicago träffade jag några af denna missionskommittéledamöter, och att de upplyste mig om det medel tillräckligt inslutit för alla arbetarne.

Häraf förstär Ni, sade jag till referenten, att missionär Rinell kan svärigen med sitt privatbref åsyfta dessa missionsarbetare, utan i stället den grupp, som arbetar i Shansiprovinsen. De arbetarne, sade jag vidare, underhållas ej af några svenska missionsvänner vare sig i Sverige eller Amerika, utan tillhöra den amerikanska »Christian and Missionary Alliance», för hvilken Simpson är öfverhufvud. Huru de arbetarne ha det, sade jag mig icke kunna bedöma, emedan deras fall låg långt aflägsat från Central-Kina, där vi verka. Jag ville dock, att min referent skulle skriva till missionär Rinell för att få närmare reda på förhållandena i dess helhet. Jag

höll föro, att hans privatbref icke kunde öfverensstämma med verkliga förhållandet beträffande alla de där arbetarne, som stå under Simpsons kontroll, men sade dock att en och annan nog kunnat få lida nöd och ha det svårt. Jag påvisade, att »The Christian and Missionary Alliance» haft mycket pengar, att rika medlemmar tillhörde den missionen, och att inga missionsställen i hela världen kunna få så stora kollektor vid sina årliga konferenser» som just detta sällskap, och att det därför hade förutsättningar nog att kunna möta sina utgifter. Jag visste nogsamnt i likhet med Rinell, att sällskapet med afseende på en del af sina missionärer ej kunnat betala in kvartalen ordentligt, utan blifvit till och med 6 månader efter, men jag hade alltid tänkt om det sällskapet så väl som alla andra, att det efter hand ändå skulle inbetala, hvad det lofvat sina arbetare. Det har nu varit litet »si och så» med dessa afbetalningar, enär sällskapet önskat, att missionärerna skulle efterskänka sina fordringar samt hänföra sig begära någon fast lön, utan mottaga, hvad som möjligen skulle sändas dem; och därför såg måhända ställningen rätt kritisk uti ett tag, men det har klarat, och är nog ej tillnärmelsevis så jämmerligt mörkt, som missionär Rinell låter påskina uti sitt »gif akt» i tidn. Dagen för den 10 nov. Jag anser mig ej böra upptaga tid eller utrymme, mod att tala om Dagens ordande i denna sak, och jag vill icke heller bemöta Rinells »gif akt», ehuru ett och annat i det samma nog behöfde korrigeras. Jag ser nu, af hvad missionär Emil Jacobson, som varit öfver till Amerika för att rådgöra med kommittén rörande penningofrågan, skrivit uti tidningen Sanningsvittnet och vidare, af det han talat i Jönköping, att den en tid kinkiga frågan blifvit löst på ett å omse sidor tillfredsställande sätt. Jakobson påstår i det tal, han hållit i Jönköping, att de ej behöft svälta eller lida nöd i norra Kina, men väl nödgats indraga en del skolor etc.; emedan ej pengar kommit i tid. Och ha arbetarne ej behöft svälta eller lida nöd, då har jag verkligen i alla fall haft mer rätt i mina påståenden än både Dagen och Rinell.

Hvad gagnar man med sådant där öfverdrifvet skriferi? Är det rätt, att tidningarna kasta skulden på Franson för det, som han ej råar för? Icke heller har detta skrivande, som förts på svenska, det ringaste berört de personer i Amerika, som bort höra och se det. De Kristus- och missionsfientliga tidningarna i Sverige ha så mycket illa att säga om missionen och dess arbetare förut, att nog borde man förskona vännerna här hemma för slika privatbref som Rinell och Book skickat hem. O, hur mycken sorg den gudsfientliga pressen i och med dessa privatbref skaffat en del kära missionsvänner detta år! Må Gud hjälpa oss alla af nåd att vara vislag!

Joh. Sköld.

Om de Fransonska missionärerna skref för åtekälliga månader sedan missionär J. A. Rinell något, som för- anlodde en skarp kritik af missionär Joh. Sköld. Tidningen Dagen vände sig då till Rinell, som nu till nämnda tidning sändt följande bref:

Den del af de s. k. Fransonska missionärerna i norra Kina, som till- hört sällskapet »The International Mis- sionary Alliance» eller som det senare kallats: »The Cristian and Missionary Allianco», och hvilka ekonomiska trång- mål förr blifvit beskrifna i denna tid- ning, börjar nu troligen gå en ljusare framtid till mötes. »The China Inland Mission's» stiftare och ledare dr. J. Hudson Taylor bar nämligen, rörd af deras trångmål, antagit sig deras sak.

Som en tillfällig hjälp sände han dem för någon tid sedan 2,500 taels (öfver 5,000 kr.) i kontanter och in- lodde samtidigt skriftlig underhandling med styrelsen i New-York, hvori han erbjuder sig att öfvertaga missionsar- betarna. Härmed hoppas vi, att våra landmän skola inträda i ett bättre och lyckligare skede, för hvilket hvarje filantrop och missionsvän har orsak att glädjas.

Utom de omskrifna missionärerna har Fransson en annan liten grupp af ar- betare i norra Kina, som tränga sig upp mot den mongoliska gränsen. Dessa kalla sig för »The Scandinavian Missionary Alliance», men i statistiken för de samtliga missionärerna i Kina stå de tudor namn af »China Inland Mission's» arbetare. Deras understöd lär komma dels från Sverige och dels från i Amerika boende svenskar. Enär emellertid dessa, som äfven i dagligt tal gå under namn af de »Fransonska missionärerna», ej hafva lidit brist, börn de ej förväxlas med de femtio, som nu stå färdiga att öfvergå till »The China Inland Mission».

Om d. Fransonska missionärerna i melloräta Kina, hvilka hr Sköld på sin tid antagligen åstude, saknar jag upplysningar.

Kiaochow, China, i januari 1899.

Kina-bref.

Den del af de kinesiska baptisterna här i norra Kina, som på sätt och vis kunna sägas tillhöra »The American South Convention», höllo härom dagen sin årskonferens i Pingtu, Shantung. Åtta församlingar tillhörande nämnda mission voro representefade genom in- och utländska ombud. På inbjudan hade ock Svenska Baptistmissionen i Kiao- chow låtit sig representera. Omkring 200 kineseer och sju manliga missionä- rer voro närvarande.

Konferensen, som varade i fyra da- gar, var från början till slut besjälad af den bästa brodersanda. Praktiska och lärrika frågor dryftades. Kinesbröder- na visade sig hafva en god insigt i bl- belordet och god takt då det gälde att diskutera frågor.

På Söndagen afskildes en kinesisk broder för pastorskallet. Han är den förste på platsen och om jag ej missta- ger mig äfven i missionen. Stunden var icke blott högtidlig utan äfven gri- pande. Efter pastorsinstallationen döps- tes tre personer.

Framgången på fältet var god och manade till förnyade ansträngningar. I Pingtu, der arbetet för tillfället är mest lofvande, hade under en tioårsperiod fyra församlingar uppväxt. De döptas antal uppgick till 236. Af dessa hade 35 blifvit döpta under det senast gångna konferensåret och ett åttiotal under det närmast föregående. På det öfriga mis- sionsfältet funnos ock fyra församlingar med tillsammans 2 å 300 medlemmar. I dessa församlingar hade blott tolv blif- vit döpta under det senaste året.

* * *

Vi svenskar försöka att knoga på så godt vi kunna här i Kiaochow. Gud har förökat våra arbetsled genom att sända oss en broder och syster Sword- son, som förr tillhört Dr. Simsons mis- sion i Norra Kina, men som på grund af uteblifvet understöd måst sluta der.

Under sommaren ha vi haft två dop- förrättningar, då i allt sex bröder blif- vit lagda till församlingen. Några flera stå villiga att taga samma steg, men vi ha trott försigtigheten mana till ännu en tids uppskof. Han, som ransakar hjärtan, göre hvarje Kristusbekännare en sann och verklig, efterföljare af ho- nom sjelf!

Till slut en fridens helsning från edra svenska trosbröder och medarbetare här. Bedjen för oss och arbetet!

Eder i Kristus

J. A. Rinell.

Adr: Kiaochow, China.

* * *

missionärerna.

ns meningsfränder.

få fästa uppmärksamhet

t af mitt omskrifna pri-
ar. Det var ett privat-
t för tidningarna.

Dagen (d. 10 nov.) var
alf. Han uttalade näm-
ör den 14 juni som sin
utt det (mitt privatbref)
kliga förhållandet.

nogsamt visste, att säll-
— med afseende på en
kunnat betala in kvar-
vit t. o. m. 6 månader
fordrade det missionä-
ina fordringar samt här-
utan mottaga, hvad
dem — då menar

mycket som deras egen ställning och samvets-
mana dem.

Äro sålunda dessa mina påståenden riktiga —
och härvidlag hänvisar jag till mina föregående
skrifvelser i ämnet — då är det hr Sköld själf,
som fört ett »öfverdrifvet skrifveri», och hans slut-
kläm: »Då har jag verkligen i alla fall haft mer
rätt i mina påståenden än både Dagen och Rinell»,
reducerar sig till ett omotiveradt påstående.

Följder af skrifveriet.

Påståendet, att detta skrifveri, som förts på
svenska, ej haft sin betydelse i berörd fråga, är
oriktig. Det är våra landsmän, som fått lida, och
det är vårt svenska folk, som varnats för faran att
tanklöst och lättroget kasta sig i samma svårig-
heter.

Mina upplysningar ha ock funnit väg öfver
Atlanten. Flera tidningar i Amerika ha intagit
dem. Icke ens åsystade styrelse har blifvit ober-
örd. Personer, som lüst dem, ha, rörla af de
fakta, som framhållits, skridit till penninginsam-
ling. Från ehskilda missionärer här i norra Kina
har undertecknad fått mottaga tacksamhetsattester,
att våra vänners ställning.

are bevis på, att verkligt trång-
mä slutligen anföras, att den
ren, Kina-Inlandmissionens stift-
J. Hudson Taylor, rörd af våra
belägenhet, i slutet af förra året
aels (öfver 5,000 kr.) som en
färjämte skriftligen erbjöd sty-
A. att öfvertaga omskrifna ar-
s handlingssätt bevisar, åtniu-
saker:

gt trångmål var för handen och
t. Fransanska missionärerna äro
i fältet.

naturligtvis, att styrelsen med
antaga dr Taylors frikostiga för-
stätt bragte telegrafen här om
It »nej» som svar. Hvad var

smän här i norra Kina hädan-
ljusens framtid till mötes, till-
att bedöma. Jag har blott talat
har timat. Ett är dock visst:
erna i de respektiva landen
varken de Fransanska missionä-
ändra arbetare på missionsfältet
af brödbekymmer. Om detta
kunde vinnas genom detta skrif-
er det varit förgäflvas.
lina d. 13 febr. 1899.

J. A. Rinell.

u en sak till, en sak, som är mycket
a nämnda, nämligen, att Gud icke
rande missionärerna utan i trång-
m just den hjälp de behöfde. De,
nga sitt bröd för hvar dag ur Guds
o lyckligaste. Dem skall man icke

Red. af Sv. M

Från Kina.

Den 9 mars lämnades hemmet, och resan ställdes mot södern. »Lokomotivet» var denna gång hvitt, men signalpipan var dock den gamla öfver hela Shantung kända. Dess lüte kan endast fullt emiteras af de långöriga åsnorna. Men för dem är det medfödt och naturligt. De äro ock fortfarande provinsens enda, åtminstone mest använda »gods- och persontåg». Inom ett par år torde dock tyskarnes järnväg, hvars anläggningsarbete inom kort kommer att börja, på vissa sträckor komma att göra åsnetaget förtjänsten stridig.

Resans första mål var Wangtai. Vägen dit går ej genom särdeles fruktbara trakter, men det oakfärdt passeras rätt många byar och ännu flera synas kringströdda på de flacka och kala fälten. O hvilket antal byar finnes det icke i Kinal! Och så mycket människor sedan! Då man tänker på detta, är det ej fritt utan man vill bli litet melankolisk. När skola alla dessa byar kunna besökas? Och om man besökte dem, säg hvardera en eller två gånger, till hvilken nytta vore väl detta? Männe det vore mer, än att befolkningen hade fått en del af sin nyfikenhet att få se en utländing tillfredsställd? Skulle väl någon höra det predikade ordet till *verklig* nytta?

Stackars Kina syns vara tryckt på alla sidor. De utländska stormakterna täflla med hvarandra om största herraväldet. På flera ställen skakas och sönderslites landet af inbördes strider och uppror. På andra ställen råder nära nog hungersnöd. Litet hvarstades har priset på födoämnen under ett å två års tid stigit på ett oroväckande sätt. Här i Kiaochow har t. ex. ett kilo mjöl stigit från 300 cash till 360, kött med 60—80 cash; fisk med 100—150 cash — allt pr kilogr. Dagspenningen är däremot oförändrad — 272 cash. Att under så dyra tider den fattigare klassen är hårdt betungad och svårigen kan försörja sig, faller af sig själf. Hvad skall det bli af, om det fortsätter?

Man kommer ganska osökt till frågan: »Hvad kan vara orsaken till dessa dyra tider?» En dansk tidning ger härpå följande svar: »Kina är icke överbefolkadt, i alla fall icke af levande människor. Visserligen bo kineserna på floderna för att spara på jorden, och de utvandra i tusental, men på samma gång ligger stora landsträckor öde. Det är ödendomen och dyrkandet af de dödas andar, som gör Kina förträngt. Där det finns en graf, får landet ej odlas på en viss

omkrets. Och Kina är öfversålladt med gravar. Blefve landet endast kristet, vore det tillräckligt med plats på landtjorden och det behöfdes hvarken utvandring eller barnamord». Tidningen torde nog långa stycket ha »slagit hufvudet på spiken». Dock är det å andra sidan ett faktum, att landet är överbefolkadt.

Under så dyra och tryckta tider är det emellertid icke lätt att sälja en sådan öfverflödsvara som religiösa böcker. Det oakadt måste vi dock som missionärer försöka att, så mycket som möjligt, få Guds ord spridt: taladt och skrifvet. Är det sant att Kina endast kan lyftas genom evangelium, så måste vi — kosta hvilka uppoffringar som helst — försöka gifva folket detta.

Men kineserna äro i mer än ett afseende ett besynnerligt folk. De kunna icke vara själfständiga.

De äro allt för beroende af mängden. Bokspridaren får ock mer än kurt är göra bekantskap med detta karaktersdrag. Är det så att ingen vågar *börja* att köpa en bok, hjälpa inga ansträngningar å säljarens sida. Se de däremot att *många* köpa, säga de ofta: »Köp en bok. Hvad är det att vara rädd för». Och då blir det stundom brådtom. Alla skola ha först. Men på det sättet blir det ock tyvärr många som köpa, som nog ej kunna göra sig den åsyftade nyttan med varan.

Kina Inland-missionen har låtit trycka en del illustrerade skrifter öfver olika bibeltexter, sådana som Syndafloden, Den barmhärtige samariten, Den förlorade sonen o. s. v., hvilka skrifter varmt förordats af flera framtående missionärer. Vi ha ock under vinterns lopp spridt dessa. De äro lätt sålda och jag hoppas till nytta. De ha letat sig väg till både rika och fattiga, höga och låga, lärda och olärda. Många, som med förakt sett ned på »Jesus-böckerna», ha ej förmått motstå bøjelsen att köpa dessa. Vi ha till dato sålt öfver 2,000 af dem. Mätte de bli till åsyftad nytta!

I Wangtai har folkopinionen varit och jag hoppas fortfarande är på vår sida. Den blef dock betydligt försvagad, då tyskarne kommo till våra bygder. Folket trodde helt naturligt, att vi endast voro deras förelöpare och visade dem vägen. Som vi ock flitigt brukade besöka omskrifna sambahälsor, så låg den frågan: »när skola de komma och taga vårt?» helt naturligt nära till hands, men utom detta ha vi nu mera å hela vårt missionsfält att möta förut okända svårigheter.

Kinesen, en gång bekant med missionären, blir vanligen öfvertygad om att densamma är en god människa. Man tror följaktligen att alla utländingar likna

honom. Men kommen till en hamnstad, hvad får man se?

Synder och laster, skamliga att tala om, florera äfven ibland utländingarne. Man inser sitt miss tag; och nu gör man sig skyldig till ännu ett, i det man skär *alla* utländingarne öfver en kam och säger: »Sådana äro utländingarne». Här står man sålunda mellan hedendomens afskyvärda afgudadyrkan å ena sidan och de s. k. kristnas skuggsidor å den andra — en ställning ingalunda afundsvärd för missionären och föga uppbygglig för hedningen.

I Wangtai bor en af de kineser, som jag, kommen till detta fält, först lärde att känna. Han är dess värre ingen kristen, och som han driver en mångsidig affär och dagligen har att umgås med kamrater och vänner som äro allt annat än vänligt stämda mot kristendomen, är det fara värdt att han stannar vid att blott och bårt betrakta religionen såsom »hao» (god). Han är dock, säg hvad man vill, en människa som är långt framför de flesta af sitt folk och sina samtida.

Född af fattiga föräldrar har han aldrig fått gå i skola, och säger sig ej haft den ringaste kännedom om den yttre världen förr än han för några år sedan träffade oss. Då uppstod emellertid hos honom ett oemotståndligt begär efter vetande. Han sände till Schanghai efter böcker, läste, filosoferade och inhämtade muntliga och bokliga lärdomar hvar helst sådana stodo honom till buds. Han har nu ock genom tråget arbete förskaffat sig ett ganska godt vetande. Geografien, världshistorien, astronomin, mekaniken — allt tilldrar sig hans uppmärksamhet. Genom sitt bland kineserna öfverlägsna förstånd och vetande kallas han stundom på skämt för »O Sho pu tsi» (den allvetande). Han är, kort sagt, ett exempel på hvad flit och fördomsfri kunskapsörst förmå uträtta äfven bland kineserna.

I Wangtai, där förr många, många böcker och skrifter blifvit spridda och mycket Guds ord predikats, stannade vi öfver två marknadsdagar. Utom det talade ordet såldes ock i allt 117 illustrerade traktater och några få evangelier.

Vår nästa plats var *Sinan*. Namnet, om jag har fattat det rätt, betyder »hjärtefrid». Om detta emellertid är ett sant uttryck för bynnevärnarnes själstillstånd är en annan fråga. Kineserna vilja ha vackra och klingande namn. Om verkligheten motsvarar namnet, därvid fästes litet eller intet afseende.

Efter att ha sålt öfver ett hundratals af de böcker och skrifter som medfördes samt mera i samtalsform pekat på honom, som är mäktig och villig att gifva sann och verklig hjärtefrid, var dagen slut och jag drog mig hungrig och trött tillbaka till det lilla byhärberget. Efter intagen måltid fick jag för »fullt hus» predika öfver den »Förlorade sonen».

Dagen därpå var det en marknad i *Ling Shan Wei*, en svensk mil ifrån *Sinan* och fem mil ifrån *Kiaochow*. Denna plats ligger i likhet med *S.* i närheten af hafvet och ej långt ifrån bergen. Den har fordom varit en stad med egen magistrat, men det har gått med den som med opiumrökarna, det har gått nedåt, eller om man så vill — uppåt i rök. Människorna på denna plats äro ock beryktade för sitt tygellösa lefverne. Till och med kineserna på andra platser frukta dem. Handlandena vågade ej besöka staden, utan drogo sig därifrån med sina affärer, och så fick platsen dödsstöten. Nu står den med sina förfallna murar och föräldrade portar som ett exempel på hvarthän ondskan leder. För man dock döma den närvarande befolkningen från dess villighet att köpa

böcker, skulle man tro att den är villig att bättra sig, ty icke mindre än 140 böcker och skrifter försålles. På kvällen hade jag och här förmännen att i härberget få hålla tvänne kortare predikningar: en öfver *Guds miss-hag till lögnen* (text: Ananias och Sifira) och en öfver *Den barmhjärtige samariten*.

Efter att ha tillbringat en nära nog sömlös natt i det kalla, af nordanvinden genomblåsta härberget, styrdes kosan till en liten mellan höga och kala berg inbuddad marknadsby, där en half dag tillbringades. Bland det på bergen och bland vargarna (sådana lära finnas där) lefvande folket, som här träffades, kunde dock åtminstone i bokväg föga uträttas. Få, om någon, kunde läsa. Då jag i mitt tal till dem berörde det oriktiga uti att tillbedja och dyrka afgudarne och de hånsofnes andar, trädde dock en fram, sägande: »Är det verkligen så, att det är orätt att dyrka dessa? Vi ha trots detta vara det enda goda vi ha förmått göra. Lärare, säg oss huru vi skola dyrka den himmelske Guden?» Sedan jag försökt undervisa honom härom, måste jag lämna honom och de öfriga åt Guds barmhjärtighet och före kvällen fara till *Wang Ko Choang* för att få hvila öfver natten.

Framkommen till denna by träffades genast en presbyteriansk åldrig broder, hvars jordiska hem är där. Hans son anmälde sig i vintras hos oss som dopkandidat och resan till denna by, som i öfrigt är en större marknadsby, företogs icke minst för att träffa honom. Som folket kom omkring oss, och solen ännu ej hade försvunnit bakom kullarne, skred jag genast till arbete. För en talrik församlad folkskara talade jag om *Syndabekännelse som ett villkor för förlåtelse*. Vår presbyterianske br talade öfver »*Tvo Guds bud*».

Följande dag, som var marknad, arbetade vi — presbyterianen och undert. — en god del tillsammans. Det synliga resultatet blef några och ett hundra ex. böcker och skrifter, som blefvo spridda. Åter en natts hvila och därefter företogs hemresan, hvarvid *Wangtai* änyo besöktes. Vågen på den sidan af *W.* slingrar sig mellan höga, kala berg och kullar. De senare äro dock stundom beväta med en till två meter höga tallruskor. Här och där på höjderna synas större och mindre afgudatempel. Hvarför dessa ha blifvit förlagda så högt, är svårt att afgöra. Kanske att man på bergets topp har trott sig komma närmare Gud. Kanske ock att man därmed hos folket velat inskräpa den idéen, som kineserna själfva påstå ha varit den ursprungliga med de många afgudabelitena, den nämligen, att *Gud är öfverallt och ser allt*. Medvetandet af denna verklighetskulle, så hoppades man, förmå folket att lefva och handla i öfverensstämmelse med de *högre lagarne*. Erfarenheten har dock visat, att afgudarne ej förmått inverka detta på folket. De ha i det stället förslöat och dödat samvetets röst i människornas inre. Massor af folket äro fritänkare och knappast en enda lefver i öfverensstämmelse med de *högre lagarna*.

Wangtai var både den första och sista platsen som besöktes under resan. Nu är jag åter hemma. Allt väl. Gud vare lof. Fridshälsning till alla.

Kiaochow, China i mars 1899.

J. A. Rinell.

Kinabref.

Kiaochow d. 2 okt. 1899.

Käre pastor Lindblom!

Frid!

Vill nu i korthet berätta om tvänne nyss avslutade resor. Den första gällde Kao-mi och den andra Tsime. Båda dessa städer ha på senare tiden låtit tala om sig på grund af att folket där förorsakat tyska arméens att någon tid upphålla sig inom dess murar för att kväfva upprors- och förföljelseandan hos masborna samt återställa lugn och ro. Upproret å den förstnämnda platsen gällde tyskarnas järnväg. Den senare staden eller rättare dess omejd riktade sitt anfall mot katolikerna. Båda dessa uppror äro emellertid åtminstone för tillfället stiftade och detta endast med föga blodsutgjutelse.

Kao-mi är en stad med kanske 30 å 40,000 invånare. Den ligger 2 1/2 sv. mil nordväst om Kiaochow. Som den är vår närmaste stad och genom järnvägen kommer att bli för-enad med vår stad, ha vi trott oss böra göra förberedelser för att upptaga verksamhet där. I detta syfte företogs också omskrifna resa.

Då jag reste till Kao-mi, hoppades jag få träffa en gammal där boende och af oss bekant handlande. Denne hade i 20—30 år stått under presbyterianernas inflytande. Han skulle dock säkerligen ha kunnat gifva mig goda och värdefulla upplysningar om platsen och dess folk, men kommen till hans butik fick jag veta, att han för mer än ett år sedan hade fått sluta sina dagar. Man måste därför nöja sig med de upplysningar, som kunde inhämtas från annat håll.

Jag fann folket i Kao-mi långt vänligare och mera förekommande än hvad järnvägsbyggarna någon tid förut hade träffat det. De senareingo nämligen armar och ben afslagna af folket. Kanske hade det ej ännu glömt sina döda och särade samt de förlkningspengar, som dess dumdrigtiga uppror då kostade det. Vore godt om erfarenheten inge lära det visdom — en långvarig visdom.

Mitt arbete hos kaomi-boarna afvek icke från den vanliga regeln: predika, sälja böcker, utdela traktater i handelsbodar, på torg, gator och gränder, peka på världens frälsare, det blödande Guds Lamm.

Får man döma af folkets uppförande, dess villighet att köpa böcker och slutligen fästa sig vid ett storordigt uttalande af en gammal man, som för två år sedan, då br. Lindberg och underleknad besökte platsen, då han afbrytande sammankomsten sade: »Kaomi-boarna äro åtta tiondelar bättre än Kiaochow-folket», då torde platsen varit ett rätt lofvande missionsfält.

Den andra resan gällde som sagt Tsime. Staden ligger $4\frac{1}{2}$ sv. mil nordost om Kiaochow. Som detta samhälle med omnejd under årtal delvis bearbetats af presbyterianerna och nu lättare kan nås från Tsingtau än från vår stad ha vi aldrig tänkt att upptaga något arbete där. Jag har dock i årtal hyst en längtan att få resa dit och se platsen och detta så mycket mer som den ligger så nära oss. Nu i hvetsadens och skördens tid, då arbetet på bondlandet, mänskligt att döma, är ganska otacksamt, trodde jag tiden vara inne att resa till Tsime. Två boklärare, rymmande mellan fem och sex hundra ex. böcker, packades, och resan företogs.

På halfva vägen gjordes halt. Jag upptog en del af mina böcker och hoppades få sälja några. Men nej! Icke en enda. Alla där boende voro blinda såsom de uttryckte det. Moningen var naturligtvis att de ej kunde läsa. Fastän jag mycket väl förstod, att detta icke kunde vara fallet, »häll jag dock god min i elakt spel» och invände: »De blinda bruka i allmänhet vara begåfvade med en god hörsel, och det finner jag och vara fallet med er. Om I därför viljen använda öronen, skall jag predika för er.» Som alla gingo in därpå, höll jag en kort predikan för de församlade. Vid afresan lämnade jag en grytando och långmäst hotellvärd efter mig, hvars förnämsta »intryck och uttryck» af mitt besök syntes vara, att han i sin uppfattning ej hade fått nog med pengar. — Följande natt fick jag gå till hvila utan mat och sängkläder. Detta som en följd af att åsnedrivaren, som hade skiljt sig från mig, gick till en annan plats än den som var bestämd. Den långa sömnlösa natten hade dock ett slut och en ny arbetsdag inbröt.

»Hvad har herrn för böcker? Låt oss se!» sade några välklädda karlar vid mitt inträde i Tsime. »Hai, tro icke att ni skall få sälja några af de här böckerna. Vår stad är full af dem. Herrar så och så ha spridt dem i många år. De ge bort dem för intet. Det är ingen som vill ha dem. Vi ansvara för det.»

Tyst och full af obehagliga aningar, vandrade jag sakt fram emot Storgatan. Ännu några olycksprofeter passerades. Men sedan började motgångens hjul att vända sig till min fördel. Genom ett träget bemödande lyckades jag sälja 118 ex. böcker. Följande dag var söndag. Tidigt på morgonen kom en presbyteriansk broder och bad mig predika där på förmiddagen. Som de få församlingsmedlemmarna som bo i Tsime ej ha något samlingshus samlades vi i det härberge, som jag bebodde. På förmiddagen predikade undertecknad och på eftermiddagen talade en af nämnda samlunds äldste. Under mellantiden — det var marknadsdag — sålde jag 121 ex. böcker.

... »Hvad har herrn för böcker? Låt oss se!» sade några välklädda karlar vid mitt inträde i Tsime. »Hai, tro icke att ni skall få sälja några af de här böckerna. Vår stad är full af dem. Herrar så och så ha spridt dem i många år. De ge bort dem för intet. Det är ingen som vill ha dem. Vi ansvara för det.»

Antar att br. Lindberg själf omtalat sin sjukdom. Den började med nattsvetningar och hastigt tilltagande svaghet. Hoppas att hvila och ombyte af klimat skall stärka och hjälpa honom. Som sagt: jag följde honom på måndagen till Tsingtau, där han gick omlord på ångaren Knivsberg, som förde honom till Chiefoo, där han ämnar stanna en tid. Jag är just nu återkommen från Tsingtau.

I Tsingtau voro nästan alla jag känner sjuka. Där så väl som här i Kiaochow härja alla möjliga sjukdomar och farsoter. Äfven flera af utlänningarna ha dött. Den gamle missionären och veterianen teologie doktor Faber har dött i dagarna. På en dag dogo icke mindre än fyra utlänningar i T.

Måste sluta nu. Fridens hälsning från oss alla till pastorn, kommittéen och öfriga vänner.

Eder i Kristus
J. A. Rinell.

Två bref från Kina.

I.

Från Kiaochow skrives d. $\frac{3}{4}$ 1899 till kommittéens sekreterare, pastor Lindblom, bland annat följande:

Under de tre senast gångna månaderna har undert. haft förmånen besöka 29 byar, sälja 106 evangelier, 1,774 illustrerade traktater och 100 kristliga kalendrar. Af dessa tryckalster ha ungefär halfva antalet evangelier och 366 af traktaterna blifvit sålda på landsbygden. De öfriga ha blifvit spridda i staden. Mindre traktater ha som vanligt bortskänkts och äro följaktligen icke medräknade här.

Den lilla hopen som på närmare håll vill »studera läran», har äfven under närmast flydda månader visat tendens att bli förökad. Kineserna,

Tjåna Herren!

(Af —ll.)

Efter att några personer tillsammans hade læst igonom Uppenbarelseboken tillfrågades de, hvilket af alla de löften som de hade læst, de för sin personliga del helst önskade välja. En svarade: »Jag vill taga detta: 'Gud skall aftorka alla tårar från deras ögon!'» En annan sade: »Detta skall bli mitt: 'Den som öfvervinner skall få sitta med mig på min tron!'» Den tredje svarade: »Jag skulle välja: 'Hans tjänare skola 'tjåna honom!'» Om samma fråga ställdes till dig och mig, törhånda att ock vi skulle välja det senare.

Tjåna honom! Men hvad är det då att tjåna honom? Att tjåna honom är att göra hvad han säger — göra hans vilja. Att göra hans vilja är helgonens sysselsåttning. Ånglarna äro ock tillfredsstållda att få göra detta. Huru mycket mera borde icke då vi, små jordemaskar, vara det.

Men vilja vi tjåna Gud måste vi göra det af hela hjärtat. Purgeon hade rätt då han sade: »Religionen är af den beskaffenheten, att om den är värd något, så är den värd *allt*.» Må därför all halvhjårtenhet försvinnal

Vi äro kallade att utföra ett stort verk — ett verk vida större, än då Columbus drog åstad för att upptåcka Amerika; större än det uppdrag som Livingstone och Stanley hade, då de gingo för att utforska de svartas världsdel, ja, t. o. m. större än det verk Förenta Staterna utförde, då de vågade lif och blod för slafvarnes befrielse. Vi äro nämligen kallade att vinna själar för Kristus.

Ordspråket säger: »Man är sig själf närmast.» Och detta är sant. Sålunda bör du först af allt se till att din egen själ blir vunnen för Gud och för hans tjänst, sedan ock att andra bli vunna. Erfarenheten säger oss att intetdera af detta är lætt. Det fordras en kamp, en full hångifvenhet åt Gud och åt hans tjänst.

Till denna kamp behöfs mer än egen kraft. Det behöfs kraft från höjden. Därför säger aposteln: »Den som bereder oss till detta är Gud.» Låt sålunda honom få bereda dig. I så fall blir du en god tjänare — en god Jesu Kristi stridsman.

Glöm aldrig att tjänstetiden är kort. Arbetare nedläggna dagligen arbetsstafven. Snart torde det bli din tur. Slåktet hastar mot grafven. Låt oss därför arbeta, medan det är dag. Låt oss börja nu.

Och skulle tjänsten och arbetet någon gång kännas tungt, tänk då på honom, som blef en tjänare för dig och som uthårdade allt intill blods. Kom ock ihåg hans egna ord: »Den mig tjänar, honom skall min fader åra.» »Hans tjänare skola tjåna honom.» Herren göre oss alla till trogna tjänare!

Rev. J. A. Rinell, Kiaochow, China.
21/7 1899.

Frid!

Som bekant gjorde kineserna rebelleri emot tyskarnes järnvåg för någon tid sedan. Platsen för upproret var endast två sv. mil härifrån. Mer än ett tusen kineser sägas ha varit tidsenligt beväpnade. En by lär ock ha varit tämligen godt befest. Allt vittnade om att det ej var en vanlig liga, utan att militära personer voro ledare af företaget. Tyskarne själfva tro att ingen mindre än ånkekejsarinnan stod bakom. Ett kompani tyska soldater var emellertid nog att jaga bort de upproriska och återställa lugnet. Nu är allt lugnt och stilla igen. Det säges dock att de upproriska hålla på att befest en annan plats och förbereda ett annat uppror. Några tyska soldater komma nu för ordningens uppråthållande att stanna åfven i vår stad.

I vår stad är allt lugnt som vanligt. Vi och vårt är bevaradt. Ingen fara har händt eller hittills hotat oss, Gud vare lof.

Enligt bref från Swordsons åmånade de lämna sitt gamla hem d. 3:dje dennes. Går allt väl och någorlunda fort böra de sålunda vara här nästa vecka.

Det är ett svettigt väder nu: 35 gr. Celsius i skuggan. Luften har dock varit jämförelsevis torr nu några dagar. Regntiden är dess båttricke lik midnattssolen i Norden — natt och dag lika. Vi kunna hafva ett par, tre, och någon gång ånda till åtta dagar vackert väder åfven midt under den s. k. regntiden. Detta är en välsgåttelse.

På landet kunna vi som vanligt under denna årstiden ej utråtta mycket. I staden fortgår verksamheten som vanligt. Vore det ej fruktan för förföljelse, som särskildt nu är större än någonsin bland kineserna, skulle vi antagligen få döpa

nagon eller några flera framåt hösten. Bed Gud, att han må få gifva de frälsningssökande fullkomlig kärlek, som utdrifver räddhågan.

J. A. Rinell.

Yttre missionen.

Kiaochow, China d. 7/3 1899.

Käre Pastor Lindblom!
Guds frid!

Missionsvännerna äro angelägna att få höra goda nyheter ifrån fältet. Själven har mottagit ett fördelaktigt intryck af en person eller ett missionsfält. Lärjungarnes glädje, då de vid ett visst tillfälle kommo tillbaka till Jesus, har i någon mån blifvit ens egen. Man meddolar sig med bröder därhemma. Brevet kommer kanske tillbaka tryckt i en tidning. Men ack! då man nu ser det, har kanske förhållandena förändrat sig. Den »förhoppningsfulle» var en Domas. Hans kärlek står nu till världen — ej till Gud. Dock, sådana erfarenheter äro oundvikliga. De måste därför å båda sidor beräknas.

Är ledson att nödgas säga, det den förr omskrifne f. d. löjtnanten icke var af oss». Han har tröttnat och äfven lämnat vår stad. Hans »lärjunge», den förr omtalade landbrukaren, hr Ho, fortsätter dock. Han synes vara af en stilla och lugn natur. Enär han dock ej kan läsa, går det kanske litet saktare för honom än för andra på hufvudets väg fatta kristendomens sanningar. Är emellertid hjärtat godt, så är hufvudsaken vinnin. — Från flera håll har det blifvit mig berättadt, att han vid nyårstiden ej köpte några afgudabilder eller några till afgudatjänsten hörande saker. Då andra på sina dörrar uppklistrade på rödt papper skriva bedniska motto, utbedjande sig rikedom och världsliga fördelar, uppklistrade han religiösa tänkespråk. Af detta vill det synas att hans lifsriktning står åt ett annat håll. Mätte han i lif och lära få nåd att efterfölja Kristus!

Hans fru och ett par tre af hans små nätta flickor ha ock besökt vårt hem. Min hustru har därvid bland annat lärt dem att sjunga en sång, som jag vill minnas pastor T. Truvé har i sin sångbok för söndagsskolan, och hvilken äfven är öfversatt till kinesiska språket. Det har ej varit utan sitt intresse att lyssna till dessa små »sångfoglar», då de efter slutadt möte ha trippat af öfver gården med sina vecka barnaröster sjunga den lilla kören: »De-su Kin-chou ai oa; De-su Kin-chou ai oa; De-su Kin-chou ai oa, jo Sheng Sju kau-Su oa»

= (»Jesus älskar mig jag vet,
Ty min bibel säger det.»)

Utom den omskrifna landbrukaren står ock lärare Wang fortfarande oss nära. Han synes oss vara en uppriktig gammal man, och får Herren leda honom i fortsättningen, hoppas vi att han skall bli en god »förstlingskär-

ve» på denna hårdarbetade åkerterge. Hvad jag i samtal med honom, såväl som med andra, som känna honom, tror mig har funnit är, att han i många år famlat i mörker, sökande frid. För att tillfredsställa det inre frälsningsbegäret, slöt han sig för lång tid tillbaka till en förening kallad »O, ming Hoe». Medlemmarna i denna förening arbeta på att upprätta sin egen rättfärdighet. Den 1 och 15 i hvarje månad samlas de till andaktsöfningar. De iakttaga vissa yttre religiösa föreskrifter, läsa böner, afhålla sig från köttätande, undvika att döda djur, inspekter m. m. m. Men friden med Gud vanns icke på det sättet. För några dagar sedan sade han mig ett ord, som sannolikt kom från den egna erfarenheten. Han sade: »Det är lönlöst att söka sann frid utom Gud». Ack att många, många hade kommit till den erfarenheten. Det skulle då vara skönt att för dessa få peka på honom, som säger: »Min frid gifver jag eder».

Har någon gång förr talat om ett par af våra tjänare — Pei och Song — hvilka hörjat fråga efter »vägen till lifvet. Är glad att kunna meddela, att de ej ännu ha tröttnat. Gud gifve, att de aldrig gjorde det!

I går hade jag besök af en trettio-årig landbrukare. Hans namn är Leo. Han har på senare tiden besökt några af våra möten och dessutom umgåtts åtskilligt nära med evangelisten och läraren Wang. Han hade t. o. m. i händelsen varit den senares lärjunge. Sedan sitt sjuttonde år hade han ock tillhört samma förening som denne. Han sade sig ock »förgäfvos ha sökt frid i »O, ming Hoe». Nu ville han bli en Jesu efterföljare. Den ifver, som ådagalades, var något sällsynt för en kines. Jag frågade mig själf och gör det fortfarande: »Hvad manne det blifva af detta barnet?» Efter att ha talat med honom en stund och gifvit honom en liten bok samt uppmanat honom att flitigt besöka oss och mötorna samt framför allt bedja Gud om vägledning, skildes vi åt. I dag blef jag öfverraskad med att få honom till gäst igen. »Det regnar i dag», sade han, »så jag har ut tid för mig själf, och då tänkte jag, att jag bör gå tillbaka och höra litet mer om »lran!»

Mitt bref har redan blifvit långt, men innan jag slutar måste jag dock först presentera ännu en af våra mötesbesökare. Han har sedan nyåret deltagit mycket flitigt — äfven i bibelkursen. De kinesiska kristna här ha sagt, att han med ett »varmt hjärta studerar vägen». Hans namn är Sun. Hans ålder är 37 år. Till yrket är han handlande. Häromdagen föddes honom en son — den förste i familjen. Hustrun såges vid tillfället hafva sväfvat mellan lif och död. Han uppmanades af släktingar, vänner och bekanta att gå till templet för att offra och bedja, på det att han till äfventyrs måtte få behålla sin hustru och möjligen få glädjas åt en efterlängtd son. Men hans förtroende för afgudarne hade dock svikit honom. »Det må bli lif eller död», sade han, »jag går into till templet». I det stället gick

65

han ut på gården och under en half natts tid säger han sig knäböjande ha kämpat med Gud i sina böner. »Jag kunde visserligen ej badja mycket med egna ord», sade han, »men jag uppropade om och om igen det böneformulär, som jag hade fått i kapellet, och nu har jag bevis på, att Gud hörer bön.»

Om en hedning kan gifva Gud ett sådant vittnesbörd, böra icke då vi, som vandra i skenet af evangelii ljus, mera än hittills taga fasta på, att Gud hör bön? På grund af denna verklighet — Gud hör bön — framlägga vi ock särskildt dessa vänner, hvars namn här nämns, för våra bröders och systrars förböner.

Fridshälsning från oss alla!
Eder i Kristus
J. A. Rinell.

—* Andaktsöfning. *

Kinesiska afendapräster såväl som andra personer, hvilka efter buddhistisk lära vilja vinna rättfärdighet inför det högre väsendet, ses icke sällan i tinstal orörligt sittande på »bänkarna», djupt försänkta i andaktiga tankar.

Vid sådana tillfällen måste allt gå mycket ceremonielt till. Kroppen måste vara stilla, kläderna utbredda, benen upplagda, armarne hopfällade och ögonen halföppnade. Allt detta måste vara

orörligt fäst på nästippen och andedragen räknas. Alla främmande tankar skola vara aflägsnade. — En sådan andaktsöfning gifver hjertat hvilat; själen finner ro, och lotgöraren närmar sig fullkomligheten.

*

Huru olika är icke denna himlaväg mot den som lärderna uppenbarat! Böra vi icke vara glada och tacksamma till Gud, som för oss uppenbarat en lättare väg till frid, hvilat och evig sällhet, och böra vi icke med kärlekens och medlidandets fulla intresse söka göra, hvad vi kunna att dessa, med hedenommens fjättrar bundna slafvar, må försättas i frihet? —H.

Sådan är hednavärlden.

(Skildring af biskop Foster.)

Måla en stjärnfri himmel. Låt nattens dunkel omtöckna den. Låt mörker omgifva de långsträcktta bergen. Låt långa förhängen beskugga hvarje strand och landskap. Låt det kommande bli insvept i allt mer tilltagande mörker. Fyll den dystra tafan med hungrande män, sorgbundna kvinnor och hopplösa barn, och du har en tafsa af hednavärlden framför dig — ett folk sittande i »mörker och dödens skuggas land», ett folk till hvilket ljuset ej ännu har hunnit, ett folk hvilket länge suttit och under en lång, lång natt förgäfvets väntat på morgonen.

Den mörka tafan skulle förskräcka oss, om den icke vore öfverhängd af en förgylld gloria, skapad af en falsk inbillning. Hednavärlden är så långt aflägsen ifrån oss, och vi äro så upptagna af andra saker, att vi ej gifva oss tid att tänka på den. Och om vi verkligen tänka på den, äro våra föreställningar missledda. Vi se de stora städerna, de vackra landskapen, o. s. v. o. s. v. — allt liksom förklaradt dels af inbillningen och dels af resandes ytliga och fantasirika framställningar. Vi känna oss lugnade. »Hednavärlden är i alla fall icke så dystert», säger man. Den har sin religion. Den har sina förnöjelser, sina behag.

Men *verkligheten* öfverensstämmer ej med inbillningen. De stackars skuldbelastade milliorerna utan Gud och utan hopp, hemlösa, förnedrade, utan vänner, födda att tillbringa sin tid i ett kolsvart mörker och dömda att leva och dö i en stjärnlös natt — dessa går man miste om att se. Men de äro dock där, vandrande omkring i denna dödsskugga, aftärda, hungriga, nakna och hopplösa, nästan liknande osjälige djur. Deras antal är ingalunda litet. De räkna millioner och åter millioner, fyllande alla dessa af inbillningen så vackert målade land. Där lefde och dogo deras förfäder utan hopp. Där föddes deras barn, endast för att gå samma väg — ingen sörjer för deras själ.

Sådan är hednavärlden. Den har stora städer, präktiga tempel, fina grafvårdar och några kolonnprydda tyranner, hvilka pryda sig med guld och blixtrande diamanter, men glansen af deras palats och troner faller på bakgrunden af en mörk natt, i hvilken millioner böja sig i fruktan, hunger och nöd. Jag har sett dem i deras olyckliga hem, i deras djäfvulska utsväfningar, i deras tempel, på deras fester, sett dem bugande och knäfallande framför ohyggliga afgudar och beläten, sett dem

vandra omkring på gator och gränder, sett deras vanställda och hopplösa ansikte, och denna bild kan aldrig utplånas från mitt minne — ingen Gud, intet hopp. Sådan är hednavärlden.
(Öfvers. af —II).

Samtal med en hedniug.

Kommer herrn från teatern? tillfrågades jag här om dagen, då jag uttrötad återvände till det lilla kinesiska härberget.

— Nej, jag går ej på teatrarne, blef svaret. Har ni varit där?

— Ja.

— Har det då någon nytta med sig att gå på teatrarne? fortsatte jag.

— Nej, alls ingen, det är blott att förstöra pengar. Jag har förstört öfver en krona i dag.

— Förstört! På hvad sätt?

— Genom att spela. — I fjol spelade jag bort 15 à 20 kronor. (En krona vill icke säga litet för en kines, då man besinnar, att han ej får mer än 25 à 30 öre för ett dagsverke, då han håller sig själf med maten.)

— Är då icke både teatern och kortspelet orätta tidsfördrif och syndiga nöjen?

— Jo visst.

— Men bör ni då icke afstå från dem?

— Det kan jag icke.

— Ja, ni har rätt. Ni kan icke i egen kraft bortläggas dessa eller några andra syndiga vanor. Men det finnes en som vill hjälpa er. Det är Gud. Han både vill och kan gifva er kraft. Skulle ni icke vilja bedja honom därom?

Följande morgon innan jag ännu hade hunnit att stiga upp, kom samme man till härberget. Framdringande fyra stycken hvetebullar sade han: Lärare, i dag skall jag icke spela. I dag skall jag dyrka himmelen.

— Hur dyrkar ni då himmelen?

— Å, vet inte herrn det? Här har jag ju hvetebullar, och jag är nu på väg att köpa papper och rökelse.

— Och sedan?

— Sedan skall jag under knäböjning offra det hela åt den himmelske fadern.

— Och hvarför?

— Emedan jag önskar att min synd skall bli försonad och hjärtat godt.

— Men Gud vill icke ha sådana där saker.

— Hvad vill han då?

— Han vill ha ert hjärta. Han vill göra det onda hjärtat godt — gifva er afsmak för synden och kärlek till Gud.

— Det där är en ny lära. Något sådant har jag icke hört förr, mumlade han till sina sidokamrater.

Ja, det finns millioner och om igen millioner, som leva i okunnighet om det viktigaste — själens frälsning. Hvad göra vi för dessa?
—II.

Samma läromästare.

Då jag för någon tid sedan i en liten kinesby predikade öfver texten om den förlorade sonen och därvid försökte beskriva huru han i främlingslandet förde ett syndigt och utsväfvande lif samt utöfvade en massa synder, allmänna äfven bland kineserna, sade en gammal man i folkhoppen: »De, som utöfva de där lasterna, ha en och samma herre till läromästare». Han hade rätt. Vi borde litet hvar besinna att de, som lefva i synden, ha en och samma läromästare.

Man inser och medgifver vanligen ganska lätt, att sådana, som stjåla, mörda eller på annat sätt förbyta sig emot lagen, äro tjänare till samma herre och gå i skola hos samma läromästare. Men vi ha ock klart för oss, att den, som lärer människan att vara stolt, själfbelåten och högmodig, eller förmår henne att förtala sin nästa, eller leder henne att ljuga och bedraga sin medbroder, eller inger hjärtat att uttänka än det ena och än det andra sättet, genom hvilket världens glitterverk skola kunna förvärfvas och de lägre lidelserna tillfredställas — ha vi klart för oss, att dessa s. k. små och snygande synder läras af aldeles samma läromästare som de grofva och mera i ögonen fallande? Ha vi klart för oss, att denna läromästare är ingen annan än denna världens gud — djäfvulen och satan? —ll.

Från Kina.

Till kommittéens sekreterare br. Lindblom skrives:

Det kinesiska nyåret har lugnt och stilla förflutit. Såväl före som efter ha vi i år i likhet med de föregående åren varit flitigt sysselsatta med predikan och bokspridning. Verksamheten har dock mest inskränkt sig inom staden. Dock hafva äfven kortare resor företagits till andra platser.

Af resor till platser utom staden förtjänar särskildt en resa till Kaomi stad, som br. Swordson och under-tecknad kort före det kinesiska nyåret företogo, omnämnas. Resan företogs mest i bokspridningens intresse. Och såsom sådan var den mycket lyckad. På en enda dag sålde vi tillsammans omkring 250 ex. af de medförda tryckalstron. Penningvärdet, närmare sex kronor, var från kinesisk synpunkt sedt icke heller litet. Sällan huggas bokkolportörer med en så liflig afsättning för sig vara. Gifvo Gud att folket kunde göra sig ett rätt bruk af det skrifna ordet!

Så väl i Kiaochow stad som på flera andra platser i dess närhet har folket äfven i år mot vår förväntan visat en ganska stor villighet att köpa böcker och skrifter. Jag sade: »mot vår förväntan», ty fattigdomen ibland massorna är i år större än vanligt. Det är ett hårdt år. En stor del af skörden slog fel, arbetsförtjänsten ringa, matprisen fördubblade och ihållande. Allt detta till trots ha vi lyckats sälja och sprida ett ganska anseeligt antal böcker och skrifter.

För tillfället ha vi dagliga möten i vårt kapell. De hafva hittills varit mycket godt besökta. Söndagsmötet äro ock efter våra förhållanden bra besökta. Vår lilla församling firar Jesu dödsminnelse första söndagen i hvarannan månad. På förslag af dess egna medlemmar upptages kollekt för verksamheten första söndagen i hvarje månad. Kommunionskärn ha anskaffats af medlemmarnes egna pengar. En gång hvarannan månad samlas vi till församlingsmöte.

Från och med detta kinesårs början ämna vi, om Gud vill, försöka med en liten hvardagsskola för gossar. Skolan kommer att öppnas den 21 i denna månad. Läraren, som vi ämna använda, heter Wang. Det är samme man, om hvilken jag förr upprepade gånger har talat. Som skolarbetet kommer att bedrivas här (i egendomen n:o 2) hoppas våra hustrur bli i tillfälle att taga verksam del i undervisningen.

Som kommittéen ej hittills uttalat sin mening angående skolverksamheten, be vi att den med fortaste må göra det. Äfven denna sak är från viss synpunkt sedt en penningfråga. För att få skolan i gång ha vi för tillfället iklädt oss ansvaret för dess ekonomi, men kunna ej göra det för någon längre tid. Hoppas det ej heller skall bli nödvändigt.

Rum för en liten skola kan som sagdt beredas i den egendom vi bebo, men ett par rum — ett till skolsal och ett till lärarebostad — måste inredas. Utgifterna för detta såväl som för några bord och bänkar för barnen komma ej att blifva särdeles stora, då allt naturligtvis göres i kinesisk stil. Största utgiften blir till lärarelönen. Till den behöfs omkring kr. 150 pr år. Skulle kommittéen vilja iklåda sig dessa utgifter?

Betänkliga moln synas hopa sig öfver vår provins. I västra delen af densamma ha förföljelser för länge sedan utbrutit. Flera kapell lära vara förstörda. En utländsk missionär, tillhörande den engelska högkyrkan, har blifvit mördad. Väster om Kaomi (omkring 5 sv. mil härifrån) börjar det ock bli ganska oroligt. Folket där är emot järnvägsbyggandet. Vägen är afspärrad, så att hvarken utländska eller kinesiska bref eller budbärare kunna komma fram. De sammansvurna lära vara

både manstarka och kraftiga. Här i Kiaochow är det fortfarande ganska lugnt om man undantager ett slagsmål mellan järnvägsarbetare och det öfriga folket, hvilket utkämpades i går, hvarvid två å tre kineser blefvo betänkligt sårade. Orsaken till slagsmålet var att folket i allmänhet ville förhindra järnvägsarbetarne att fortsätta arbetet.

Vi här å stationen ha alla att tacka Gud för god hälsa.

Till slut hjärtliga hälsningar från oss alla.

Eder i Kristns
J. A. Rinell.

Yttre missionen.

Kiaochow & China d. 5/1 1900.

Kära pastor Lindblom!
Guds frid!

Åter ett kvartal har gått tillända. Och icke blott ett kvartal utan äfven ett helt år. Trots tidernas växlingar är dock Herren densamme, densamme i dag, i går och i evighet.

Under det fjärde kvartalet har undert. haft förmånen att besöka trettio två större och mindre platser, där utom det talade ordet 505 böcker, 470 illustrerade traktater blifvit sålda och omkring 600 traktater blifvit bortskänkta.

Utom dessa platser hade br. Swordson och undert. äfven nöjet att deltaga i en kinesisk baptistkonferens, som hölls i Pingtu i slutet af oktober månad. Omkring 200 baptister, representerande nio församlingar, voro där närvarande. Vår lilla församling här i Kiaochow hade ock på inbjudan af Konferenskommittéen låtit representera sig. Mötena, som varade i fyra dagar, voro särdeles goda, och det hela vittnade om huru stora ting Gud kan utföra äfven i det hedniska Kina.

Julen och nyåret ha varit välsignelsesrika högtider äfven för oss i Kina. Vi ha under tiden haft goda möten både för kineserna och oss utländingar. Sedan vännerna Swordsons nu ha kommit och förenat sig med oss, ha vi missionärer regelbundna bönemöten på svenska hvarje vecka. Vi behöfva det, ty det finnes otroligt mycket i ett hednaland som vill utöfva ett förslappande inflytande på missionärens andliga lif. Endast ett flitigt och innerligt bönemgänge med Gud förmår värma hjärtat. Endast det himmelska brödet förmår styrka och uppehålla själen och skickliggöra den till allt godt verk.

Bland de »julkappar» vi finga mottaga må särskildt den förr omtalade södra tomtens omnämnas. Omkring tre år ha förflutit sedan kommittéen lofvade mig att inköpa denna tomt för egendomen n:o 2. Sedan dess har intot lämpligt tillfälle

ypplats förr än nu. Som det icke heller varit en »lifsak» ha vi icke velat pådrifva affären. Det behöfs lång tid för en kines att handla. Det hör till hans skaplynn, och den något mer hetblodige utländingen gör oftast klokast i att gifva honom den tid han behöfver.

Nu är emellertid tomten köpt. Kontraktet skrefs dagen före julaf-tonen. På grund af detta kallade vi det för en julkapp. Men det är en julkapp från Herren, ty vi tro, att det är han som ledt händelsernas gång så att detta jordstycke har kommit i missionens händer. Vi som för tillfället bebo denna egendom äro glada och tacksamma för denna så länge önskade förbättring och bedja att på detta sätt få uttala vår tacksamhet äfven till kommittén för de penningar, som för detta ändamål så beredvilligt ständos. Vi äro ock öfvertygade om att de, som möjligen komma efter oss, skola känna sig lika tacksamma.

På grund af dyrare tider och icke minst på grund af att den förra ägaren gjorde åtskilliga omkostnader med planeringsarbete och uppbyggande af en mur m. m. nödgades vi betala omkring kr. 25 mer än hvad vi för tre år sedan beräknade att behöfva betala. Ehuru denna summa vid första påseendet kan synas stor, äro vi dock alla eniga om, att tomtens ej kan sägas vara dyr. Tar man därjämte hänsyn till det ljus och den luft, som beredes den öfriga egendomen såsom en följd af att en hög mur söder om vårt boningshus får borttagas, då uppväger denna förmån icke blott kr. 25, utan den uppväger saker som t. o. m. stiga högt öfver penningevärde.

Men tillbaka till den mera direkta missionsafdelningen. Då vi kasta en blick tillbaka på det flydda året, ha vi orsak att tacka Gud. Äfven här i Kina ha vi sett Guds fotspår ibland oss. Efter mycket arbete ha vi genom Herrns nåd fått bilda första församlingen och fått inhösta förstelingsfrukten af våra gemensamma ansträngningar. Arbetet i staden och på landet har ostördt kunnat fortsättas. Arbetarnas led ha i vännerna Swardsons försökt. I stället för evangelisten Loo, hvilken efter att ha tjänat oss ett år återgick till sin forna sysselsättning, har en annan br vid namn P'u tjänat oss som evangelist. En af våra först döpta församlingsmedlemmar tjänar nu som bokkolportör å vårt fält. Han är afödd af ett engelskt bibelsällskap. Själva ha vi ock spridit mera böcker, än hvad vi gjort något föregående år. Nya platser ha besökts, och på de gamla ha vi försökt fortsätta arbetet. Då andra missioner i provinsen ha haft att kämpa mot uppenbar förföljelse och somliga, så väl utländingar som

infödda, fått lida sin egendoms försköfling, ha vi nådeligen skonats. Med blicken fäst på det kommande ha vi ock orsak att gå frimodigt framåt.

Men mitt bref är redan långt, och jag måste sluta.

Mottag mina och familjens förnådde fridshälsningar.

Eder i Kristus
J. A. Rinell.

Vidare skriver missionär J. A. Rinell från Kiaochow, Kina, d. 8 juni följande till br Karl Engzell:

Hvilken nåd af Gud att brödräkäreleken förblifver och att arbetskraften utvecklar sig! Då vi lefva i upplösningarnas och omhävningarnas tidevarf, är det att betrakta nära nog som ett under — ett under af Gud — då en sund utveckling och framåtskridande gör sig gällande.

Hvad oss här utå angår, ha vi ock att tacka Gud för hans stora nåd. Vi ha alla skonats från sjukdom, förföljelser och öfrigt ondt. Då, som bekant, hundratals af de omvända här i norra Kina ha fått kläda blodig skjorta, därför att de i tro, lära och lif skilt sig från de öfriga hedningarna, och då äfven utländingarna fått lida allt intill blods — då, ja då, har man att tacka Gud för hans nådiga beskydd. Hvad ha vi gjort, eller ha vi förtjänat att sitta i frid och ro framför dessa?

Vår verksamhet skrider fram åt rätta hållet. Pingstdagen hade vi vår första dopförrättning för året. Två kinesbröder blefvo då döpta. Hoppas vi skola få döpa någon mer under sommarens lopp. Dopförrättningen skedde i den egendom, som vi bebo. På den nyköpta tomtens ha vi grävt en brunn och bredvid densamma murat en dopgraf. I söndags användes den för första gången. Bed Gud att vi flitigt må få anledning att använda den.

Sedan nyåret ha vi ock haft en liten gosskola i gång. Fastän liten synes den arta sig väl. Vi ha en kineslärare, som lär dem att läsa och skriva, och min hustru under-

visar dem i religion och sång. Om söndagarna gå de naturligtvis till kapellet och dessutom ha de söndagsskola i skollokalen.

För tillfället ha vi äfven tvenne infödda ovangelister, som på ett nitiskt och kraftigt sätt synas arbeta hvar och en med den gifva, som han fått. Utom dessa ha vi ock en bokkolportör. Af detta synes, att verksamheten här äfven håller på att utvidgas. Mötena i kapellet äro godt besökta, och vi måste snart träffa anstalter att få en större lokal eller att utvidga den vi ha.

Bref från Kina.

Tsington den 3 juli 1900.

Kära pastor Lindblom!
Frid!

Nyheter från Kina äro nu dess värre föga uppmuntrande. Hela landet synes vara i uppror. Peking, Tientsin m. fl. ställen äro belägrade af rebeller och utländingarna inspråkade. Flera personer, däribland missionärer och infödda kristna äro dödade. Från norr och väster ha oroligheterna så småningom spridit sig äfven ned till våra trakter. Den stora och praktiga presbyterianska missionstationen i *Hver-tien* (12 sv. mil fr. Kiaochow) nedbrändes för åtta dagar sedan. De trenne missionärer som bodde kvar — de öfriga hade redan lämnat — lyckades fly till ett tyskt grufsambälle, liggande 1½ mil därifrån. Senare blef dock äfven detta öfverfallet och förstördt, men ingen af utländingarna skadades. En dag senare rapporterades det, att tyskarnas järnvägsbyggnader i *Kaomi* (2½ sv. mil fr. K.) voro förstörda. Nästa plats var sålunda vår egen stad. Hvad var att göra. Alla missionärer i inlandet voro redan för länge sedan beordrade att fara till kusten för beskydd. Då faran var så nära oss, återstod intet annat än att packa och resa. Men det var ingen tid att förlora. Nästa natt torde turen komma till vår egen station, kvinnor och barn måste därför lämna den före mörkrets inbrott och br. Swardson följde dem den nära en sv. mil långa vägen till sjön. Br. Lindberg och undert. stannade däremot kvar öfver natten för att packa ned litet saker, som vi naturligtvis så väl behöfde ha med oss. Följande morgon foro ock vi ned till sjön för att möta våra familjer. Komna dit funno vi till vår fasa att kineserna under natten hade försökt att bränna upp det tysk-kinesiska tullhuset, i hvilket våra anhöriga välvilligt blifvit härbergerade.

Elden upptäcktes emellertid lyckligtvis i tid, så att den kunde släckas. Följande natt stannade vi ock å tullstationen för att invänta båt. Vi uppdelade då tiden med de tyska tulljästemännen och gingo vakt omkring huset. Tidigt följande morgon begåfvo vi oss alla i båt till Tsington, där vi välvilligt mottogos och härbergerades af de tyska missionärerna. Huru länge vi nödgas stanna här är naturligtvis ovisst. Om vi någonsin mer skola få återse vår kära station vet allena Gud.

För att om möjligt få mandarinen mera ansvarig för egendomarnas gingo br Lindberg och underföcknad till *Yamen*, och innan vi reste öfverlämnades det hela i mandarinens händer. Han lofvade ock att göra hvad han kunde för att be-

vara egendomarne och sända genast fyra män — två till hvardera egendomen — för att vakta dörren. Utom dessa ha vi och lämnat våra egna dörrvaktare att se efter hvad som finnes.

Dagligen ingå underrättelser om nya våldsamer. *Nan leo Leo-Kia Miao* m. fl. andra platser tillhörande järnvägen och liggande blott omkring två sv. mil väster om Kiaochow, ha blifvit brända sedan vi lämnade staden och tyskarne ha standom i bara nattdräkten fått rymma från hus och hem. I går kom telegram att vår närmaste missionsstation, Pingtu, har förstörts, och i dag ha kineser därifrån anlänt och bekräftat sanningen däraf. Förhållandena äro kritiska och endast Gud vet hvar allt skall sluta. Lede emellertid Herren det så, att allt må samverka till det bästa.

Till slut en hjärtlig hälsning från oss alla.

Å egna och medarbetares vägnar:
J. A. Rinell.

Tsington den 28 juli 1900.

Käre pastor Lindblom! Frid!

Åter har nära en hel månad gått till ända sedan jag sist skref till pastorn. Man borde naturligtvis i »krigstid» sända tåta rapporter, men allt, och icke minst kommunikationerna, lida mycket af den närvarande krisen. På de senaste tio dagarna har det t. o. m. varit omöjligt att få sända ett bref till Shanghai, beroende på, att alla båtar behövas för norra Kina. Detta är sålunda en giltig orsak till dröjsmålet.

Angående ställningen här i Kina hafven I där hemma i Sverige i stort sedt lika god kännedom om

som vi, så om detta är icke mycket att säga. Vår personliga ställning och förhållandet rundt omkring oss är och ganska mycket oförändrad.

Vi ha fortfarande att tacka Gud för att han bevarat vår kära missionsstation i Kiaochow. Detta måste betraktas som ett under af Gud. Alla öfriga missionsstationer rundt omkring oss äro helt eller delvis förstörda, och de kristna äro otroligt hårdt ansatta af förföljelser.

Pingtu (Amerik. Bapt. Mission) som ligger blott 6 svenska mil från oss, har fört varit ett lofvande missionsfält, men nu rasa förföljelsens stormar där värre än hvad de stackars kristna torde kunna utstå. Litet i detalj torde kunna belysa den kinesiska råkheten och barbarismen, som just nu florerar.

För några söndagar sedan bröt pöbeln sig först in i missionärernas lasarett i Pingtu och plundrade det samma midt på ljusa dagen. Då detta var slut, gingo de till mr Lowes privata boning och bortröfvade allt hvad han och hans familj ägde och hade. Därefter gingo de

till mr Sears hus och gjorde sammalunda. Följande dag fortsattes plundringsarbetet. Och det gjordes så grundligt, att icke så mycket som en spik lämnades. Platsens mycket utländsktalande mandarin säges ha gått ut för att bese förstörelsearbetet och därvid yttrat: »I kunnen godt taga utlänningarnes egendom, men rör ej grannarnes».

Senare vändes plundringståget mot de kristna. Otroligt många familjer ha blifvit röfvade, och då några af dem gjorde motstånd, gripes de af »rättvisans» tjänare, piskades och bundos sedan med härfästorna tillsammans med hästsvansarna och drogos i denna ställning flere sv. mil till Yamen, där de på nytt piskades och marterades. Om jag ej misstager mig, blefvo (fått) på en gång gripna och på nämnda sätt släpade till Yamen, där de fortfarande sitta fängslade.

Men mandارين nöjde sig icke ens med detta. Hans poliser och tjänare sändes ut till landsbyarne för att uppsöka de kristna och tvinga dem att skriftligen afsäga sig den kristna religionen och allt umgänge med utlänningarna. Om de gingo in på detta utlofvades och tillförsäkrades dem beskydd och andra världsliga förmåner. Nekade de, blefvo de föremål för många och svåra lidanden.

Att folket i allmänhet ej voro bättre än mandarinerna, visar sig bland annat däraf, att de stundom stänkte blod på golf och vägar och sedan tog detta blod som ett bevis för att de omvända voro slagkämpar och mördare, hvilka lagon borde straffa.

Hvad som ofvan har sagts om Pingtu kan och tillämpas på många andra platser. Och det kan knappast vara på annat sätt. Ondskans makter rasa. Mandarinen har regeringens befallning att förfölja de kristna och utrota utlänningarna. Långa regeringsproklamationer af nyssnämnda anda och innehåll äro uppklistrade nästan i hvarje stad. Utom dessa uppklistra privatpersoner och hemliga föreningar härresande plakat emot utlänningarna. Man vill tydligen bli af med västerns folk och inflytande. Och det synes ha lyckats, åtminstone för tillfället.

Så vidt jag vet, är nu icke en enda utlänning lämnad kvar i det inre af Shantung-provinsen. Alla ha nödgats gå till kusten för att där åtnjuta de utländska makternas beskydd.

Under så kritiska omständigheter måste det anses som ett under, att vår station i Kiaochow har blifvit skonad. Och den skulle utan tvivel varit förstörd för länge sedan, om icke tyskarne hado sändt ett kompani soldater till staden för att kontrollera de kinesiska rörelserna där. Genom dernas inflytande har inga utlandsfiendliga proklamationer blifvit uppklistrade i staden och ingen öppen fiendlighet mot de kristna har hitills utbrutit. Det

har t. o. m. blifvit oss (män) möjligt, att upprepade gånger resa tillbaka till staden för att besöka och samtala med våra församlingsmedlemmar och vänner. Vi ha funnit folket vara jämförelsevis vänligt, så det ser ut att vår skollärare hade rätt, då han vid vårt uppbrott sade: »I behöfven icke frukta. Hus och hem skola bevaras. I hafven inga fiender här».

Här i Tsington är allt ganska lugnt nu. Men äfven här har det varit ganska bekymmersamt ibland. Soldaterna ha varit få och folket har känt sig osäkert. Som bekant äro dock soldater på väg hit och torde anlända inom ett par veckor. Hvad tyskarne sedan komma att göra är ovisst. Guvernören lär ha i tankarna att sända soldater till olika platser i Shantung och att jämna upproriska platser, sådana som *Kaomi*, med jorden. I händelse en tillräckligt stor truppstyrka förlägges i Kiaochow stad, torde vi snart kunna få återvända dit. Allt är dock ovisst. I går rapporterades det till och med, att ej mindre än trettio kineser hade blifvit skjutna i det eljest jämförelsevis lugna Kiaochow. De skötes af tyskarne under det att de höllo på med att bryta upp järnvägen. Om detta rykte är sant och om det kommer att utveckla sig till något mera omfattande, återstår att se. Vi hoppas, att Kiaochow skall förhålla sig lugnt och sålunda sparas.

Som bekant ha Lindbergs, på grund af de för handen varande oroligheterna här i Kina, beslutat sig för att resa hem till S. Som vi för närvarande äro oförmögna att göra något egentligt missionsarbete och utgifterna här i Tsington komma att bli långt större än i Kiaochow stad — ja, till och med så stora, att vi troligen nödgas bedja om hjälp för att kunna bära dem — tro vi, att hemresan under nuvarande förhållanden, är en god politik.

Men mitt bref har blifvit alldeles för långt.

Var god och mottag våra gemensamma fridshälsningar!

Eder i Kristus

J. A. Rinell.

Tsington den 9 aug. 1900.

Käre pastor Lindblom! Frid!

Ställningen för oss härute är oförändrad, och vi bo fortfarande i trygghet hos de tyska missionärerna i Tsington. Vår station är hittills bevarad och staden hålles af en liten tysk trupperdelning.

Br Swordson reste för ett par dagar sedan i sällskap med missionärerna Lowe från Pingtu tillbaka till Kiaochow för att se hur saker och ting gestaltat sig där nu. Vi längta alla tillbaka. Och om Gud leder det så, att vi kunna återvända snart, ämnar Loves, hvars station och hem ha blifvit sköflade i Pingtu, bo tillsammans med oss i Kiaochow till dess att omständigheterna göra det möjligt att flytta till sin egen station. Våra vänner i Pingtu tillhöra, som bekant, Amerikanska sydstaternas baptistmission. Som denna mission i allmänhet varit vänlig och hjälpsam emot oss, skall det blifva oss ett nöje att på detta sätt i någon mån återbetala den och visa våra sympatier mot de vänner, som fått lida sina ägodelars förförlig.

Vi må alla bra och be att med dessa rader få frambära våra föränsade fridsbalsningar till pastorn och alla vänner!

Broderligen i Kristus

J. A. Rinell.

Från Kina.

En kort öfverblick på det kinesiska missionsfältet lemna oss, så långt hittills är-känt, bland annat följande fakta:

MANDSCHURIET.

Fältet med sitt omkring 20,000 nattvardsberättigade och många för religionen intresserade, har på senare tider hemsökts af förföljelsens stormar. Många af de kristna ha blifvit dödade, andra ha blifvit slagna, plundrade och drifna från sina hem. De utländska missionärerna ha räddats till lif och lem men, deras hus, lasarett, kyrkor och egendom ha i allmänhet blifvit förstörda.

CHIH-LI.

Denna provins är som bekant hufvudsätet för de närvarande boxarupproren. Många missionärer ha blifvit dödade, mycken egendom förstörd och från flera platser gräsliga massakrer anställda på de kristna. I Peking, der all till missionen hörande egendom tros vara förstörd, arbetade omkring ett halft tjog olika missionsällskap, och 110-120 missionärer (hustrur och barn inberäknade) ha halt att dela de öfriga utlänningarnes öde i Peking.

PAO-TING-FU,

hufvudstaden i Chih-li-provinsen, har varit skådeplats för gräsliga blodsutgjtelser. Alla missionärer, protestantiska och katolska, ha blifvit dödade, egendorn förstörda och en allmän slagning

har företagits af de infödda kristna. Sextio katolska prester och nunnor samt tretton protestantiska missionärer (barnen inberäknade) säges ha blifvit dödade.

TIENTSIN.

Missionens egendomar vpro förlagda utefter Taku-vägen och kommo snart under de utländska soldaternas beskydd. På grund häraf blefvo de flesta af dem sparade. Kyrkor och kapell, hvilka voro förlagda inuti staden, blefvo dock naturligtvis förstörda. Alla missionärerna äro räddade.

SHANTUNG.

Shantung har ansetts vara en af Kinas mest förhoppningsfulla provinser för missionsverksamheten. Flera större missionsällskap ha verkat der. Somliga under flera tiotal af år. Den svenska baptistmissionen har ock sedan 1892 bedrivit verksamhet der. De omvändas antal räknades i några och tjugu tusen. Den närvarande vicekonungen har ock syntts göra åtskilligt och kanske allt hvad han kunnat för att skydda utlänningarne och de kristna, men redan i Maj månad förklarade han sig oförmögen att fullfölja sina goda åsigtler. Missionärerna ha nödgats fly till Chesoo, Wei-hai-wei och Tsingtan för beskydd. Intet utländskt människolif är spildt, men förföljelsen mot de infödda kristna har på många ställen kraft ganska mycket blod.

FÖRSTÖRDA MISSIONSSTATIONER.

Följande missionsstationer i provinsen ha hittills helt eller delvis blifvit förstörda: Wei-hien (Presbyteriansk): Sex utländska byggnadsqvarter, ett skolhus, ett kapell, två apotek och ett lasarett fullständigt nedbrända. I-chow-fu (Presbyteriansk): plundradt af soldater. Ch'eng-cho-fu (Engelska baptister): plundradt af soldater på befallning af befäl. Lao-ling (Engelska metodister): förstördt. Pingtu (Amerikanska baptister): fullständigt plundradt. K'ong-chow-fu (Presbyteriansk): ett utländskt hus nedbrändt.

HU-PEH och SI-CH'UEN.

Torka har gjort folket i Hu-Peh provinsen förtvifladt. Ett par missionsstationer säges ha blifvit förstörda, men missionärerna tros vara i säkerhet och intet allmänt uppror har hittills utbrutit. Vicekonungen i Si-Ch'uen har lofvat missionärerna skydd.

KIANG-SI- och SHAN-SI.

I den förstnämnda provinsen fruktas för snart utbrytande oroligheter. En missionsstation, tillhörande Kina Inland Missionen, har blifvit nedbränd, men intet lif spildes. — I Shan-Si är vicekonungen fiendtlig mot utlänningarne. Förföljelserna mot de kristna ha varit stora. Man fruktar att ett stort antal både missionärer och infödda ha blifvit mördade. Rev. Evan Morgan (Engelsk

baptist) telegraferade d. 28 Juli: "Femtio missionärer ha blifvit massakrerade i Shan-Si och en förskräcklig förföljelse har utbrutit mot de kristna".

SHEN-SI och HONAN.

Vicekonungen i Shen-Si har telegrafiskt lofvat den svenska konsula i Shanghai att beskydda missionärerna och om så önskades sända dem militärisk eskort i händelse de ville resa till kusten. I Honan ha vidsträckt uppror utbrutit. Missionärernas tillhörigheter ha förstörts och flera af missionärerna ha sårade anländt till kusten.

CHEH-KIANG.

Fastän intet allmänt uppror har utbrutit emot utlänningarne och deras egendom har förföljelsen mot de kristna ingalunda varit liten. Att mandarnerna ej heller stått på missionärernas sida visas bl. a. deraf att en stackars familj, som efter att först ha förlorat allt hvad den hade nödgades söka skydd i Yamen. Då mandarinen ej längre kunde beskydda dem i Yamen begärde de militär-eskort derifrån. Endast efter lång väntan och löfte om kr. 1,800 i belöning, kunde de förmä den hårde tjänstemannen att anskaffa dem tjugu soldater som lifvakt.

En blick på ställningen i Kina och på, såsom det för tillfället vill synas, en sköflad mission, är visserligen icke angenäm, men midt i denna förödelse och midt i dessa strömmar af blod må vi icke förglömma att Herren skall regera till dess att han lagt alla sina fiender under sina fötter.

Tsingtan d. 18 Aug. 1900.

J. A. Rinell.

KIAOCHOW.

(From a Correspondent.)

20th October.

The German detachment at Kiaochow city is now going to build barracks for the soldiers there and the foundation stone for this building was laid the 13th inst. Captain Osuralli who performed the ceremony delivered a good and for the occasion suitable address and the soldiers as well as a dozen civilians observed the Kaiser. The building will hold from 250 to 500 men.

The first train in Shantung had its trial trip of the 12th inst. on the Tapaturh-Kiaochow line. It worked satisfactorily and will now run daily between the said places for transporting railway material. The distance is only 6 miles.

A German Post Office has for some time been established in the city, and since then the Chinese Imperial Post Office here has lost all foreign mails and is open only two hours a day.

The Chinese troops have been requested to withdraw from Kiumi and the Germans are sending a detachment to protect their interests there.

Everything is quiet at present. The harvest is very good this year but little business is doing on.

Yttre missionen.

Från Kiaochow i Kina

skrifver br J. A. Rinell den 2 april 1900 till missionskommittéens sekreterare, pastor Lindberg, följande:

Är just hemkommen från en bokspridnings- och missionsresa till södra landet, hvarunder 14 större och mindre platser blifvit besökta. Som de flesta af dem ligga, som andra säga, på utkanten af vårt vanliga distrikt och ej gränsa till någon annan missions direkta arbetsfält, kunna de med skäl betraktas som mera för-

summade. Br Lindberg besökte en del af dem för ett år sedan. Före honom torde knappast någon evangelii förkunnare varit där och efter hans besök har ingen förrän nu farit fram den vägen.

Utom det muntliga vittnesbördet om Herron lyckades jag under nämnda resa sälja 411 ex. böcker, 471 illustrerade traktater och dessutom fritt utdela 4 å 500 traktater.

Då man ser dessa stackars människor, som af ett eller annat motiv lockats ut för att se och höra, framträder helt osökt den gamla frågan för ens sinne: »Hvar få bröd att dessa må äta?» De äro i en tvåfaldig mening, fattiga och hungrande. »Huru skola vi kunna köpa böcker», sade mer än en, »då vi nära hålla på att svälta ihjäl?» Må det behaga Herron att gifva vår provins ett bättre skördeår i år än i fjol — bättre både timligen och andligen.

Under den öfriga delen af kvartalet har jag som vanligt försökt att taga min andel i både predikverk-samboten och skriftspridningen såväl inom som utom staden. Första halffparten af februari månad hade jag dagliga, ganska väl besökta möten i kapellet och på gatorna.

Hvad särskildt skriftspridningen angår, har jag mostadels i staden under kvartalet sålt 237 böcker och 747 illustrerade traktater. Dessa tillsammans med dem, som såldes under nyssnämnda resa ökar försäljningssiffran till 1,866 skrifter, hvilket är det största belopp, som hittills af mig blifvit spriddt på ett kvartal.

Beroende på kritiska konflikter mellan tyskarne och kineserna angående de förras järnvägsbyggande har det under större delen af kvartalet varit förenadt med stora faror att resa, särskildt väster om vår stad. Andra missionärers konsulter ha förbjudit sina landsmän att företaga resor. Trots det att ingen har förbjudit oss, ha vi dock ansett omständigheterna tvinga oss att afstå från en del missionsresor till de mest upprörda platserna. Arbetet har omellertid dock ostördt fortgått i staden, och några ha ock under denna bullersamma tid nämnt sig oss för att taga kännedom om vår lära.

Skolan, hvilken jag förr antydt skulle öppnas vid nyåret, började med den blygsamma siffran af 5 elever. Sedan-dess har en ny tillkommit. Min hustru, som undervisar dem i religionen, påstår, att de göra lika goda framsteg i kunskapsväg som trots något svenskt barn. Vi ha alla hälsa och må godt. Var god och mottag våra förenade fridshälsningar!

Bref från Rinell.

Från Tsington skrifver br. Rinell till missionskommittéens sekreterare pastor Wilhelm Lindblom den 2 sept. 1900.

Ställningen i dessa trakter är oförändrad. De tyska soldaterna — 2,500 — som hittills anländt, ha alla rest till *Taku*. Efter några få dagars förlopp komma 20,000 flera. Dessa äro ämnade att landsättas här. På grund af detta har guvernören härstädes begärt af hvarje kolonist, som äger hus, att upplåta dessa för de nyhitkommande soldaterna och officerarne. Som de tyska missionärerna, hos hvilka vi bo, ha fått samma order, äro vi nära nog hussvilliga. Swordsons ha rest tillbaka till Kiaochow. Vi hade ock tänkt att under denna vecka göra det samma. Men som ställningen fortfarande är mycket oviss, känner jag det knappast försvarligt att taga hustru och små barn in uti landet. Vi ha därför beslutat att ytterligare dröja litet. Under tiden reser min hustru och barnen tillsammans med andra missionärer till Chefoo och jag reser ensam till vår station. Då vi äro här i Tsingtau, äro vi nära nog halfvägs till Chefoo, och det lämpar sig sålunda ganska väl att nu begagna sig af tillfället, och detta så mycket mer, som vi ha tänkt att låta vår äldsta gosse gå i skolan där, i hvilket fall en af oss i alla händelser måste följa honom dit. Om resan företogs nu, kunde sålunda »två flugor slås i en smäll».

Då br. Lindberg reste hem öfverlämnade han missionskassan och räkningsböckerna till mig. Den förra var ej heller särdeles stor, endast 115 mex. dollars (omkring 230 kr.). Som våra privata såväl som missionens utgifter under dessa kritiska tider äro större än vanligt, nödgas vi bedja kommittén att med första sända oss litet pengar för d. s. k. missionskassan. Vi ha hittills ej tagit mera pengar från nämnda kassa än respengar hit, men som vårt understöd strax är användt till sista året, ha vi ingen annan råd än att låna från denna. Men för tillfället finnes det knappast något att låna. Hoppas dock att våra kvartalsunderstöd skola anlända i tid. Kunde kommittén därjämte med första sända kr. 500 eller 1,000 för den löpande kassan vore det godt. Vår ställning är sådan, att det är oss absolut omöjligt att göra några exakta beräkningar på hvad vi behöfva i penningväg.

Vi måste taga dagen som den kommer och försöka finna oss i omständigheterna. Vi skola dock göra vårt bästa att lefva så billigt som omständigheterna medgifva.

Den 6 sept.

Har nu lyckligt och väl återkommit till Kiaochow. Min familj reste nära nog samtidigt till Chefoo. Så skiljas våra vägar! Hoppas dock att det skall behaga Herren att oskadade och lyckliga snart få återse hvarandra.

Här i staden synes allt vara temligen lugnt. Många lämna dock platsen af fruktan för hvad som snart tros skall komma.

I förrgård hade en patrullerande tysk härafdelning en sammanstötning med »Boxarne» två mil öster om staden. Trettioåtta kineser säges vid tillfället ha fått släppa till lifvet. Ingen tysk blef dödad eller sårad.

I dag rapporteras det, att 70 (sjuttio) presbyterianska familjer i dag på morgonen blefvo plundrade en och en half mil härifrån. Flera kristna tillfångatogs, men ingen har hittills dödats. Kapellet och skolen nedbrändes.

I öfvermorgon (d. 15 i kinesernas åttende månad) kommer turen till Kiaochow stad enligt från »Boxarne» utgångna underrättelser. Då skall vår stad få upplåta sina portar och blifva skådeplatsen för deras blodutgjutelser. Som det är blott en å två dagar dit, skall brefvet få ligga ofslutadt till dess. Få se hvad dessa dagar bära i sitt sköte.

Den 9 sept.

Den femtonde i kinesmånaden förföt lugnt och stilla som vanligt. »Boxarne» hunno ej hit. Så snart *Sin-t'an* (platsen där de 70 plundrades) hade plundrats, voro tyska soldaterna där och med kulor och krut skingrade orostiftarna. De lyckades sålunda ej nå fram till staden den gången. Men de äro rundt omkring och så ofta de få ett tillfälle, synas de ha nöje i att åstadkomma besvär och förgjelse i byarne. Deras antal är legio. Knappast någon by saknar dem. Här på trakten synas de dock vara dåligt beväpnade. De kunna sålunda ej hålla stånd mot en beväpnad armé. De äro mera röfvereband än något annat.

Sen det är söndag i dag ha vi haft våra möten i kapellet som vanligt. Br. Swordson predikade på eftermiddagen och undert. på förm. Under båda mötena hade vi fullsatt hus. De kristna från *Sin-t'an* och *Tong-li-keo-tze* voro mangrant samlade. Bröderna från den senare platsen fruktade ock för ett snart förestående boxareanfall. Det är icke lätt att vara kristen i Kina under dessa sällningstider.

Våra egna församlingsmedlemmar ha hittills skonats för svarare följelser. Detta beror en stor del på vår utländskvänliga mandarin och icke minst på tyskarnes inflytande.

Hemkommen från *Tsingtau* besökte jag mandarinens dels för att underrätta om min återkomst och

heten att under vår bortavaro se efter egendomen. På frågan om jag önskade de två soldaterna, som han satt där för att vakta huset, att stanna kvar där längre, svarade jag helt artigt: »*tsou Chang ta tao iea-ti pien-i*» d. ä. »alldeles som herr Chang behagar». Det blef icke någon vidare bestämmelse af och han har hittills låtit dem stanna kvar. Vid egendomen n:o 1, som nu bebos af Swordson, äro de ock kvar. Som bekant äro de betalade af honom.

Men jag måste sjuta här. Mottag min innerliga brodershälsning!
Eder i Kristus
J. A. Rinell.

Från Kiaochow

i Kina skrifer den 5 okt. 1900 missionär Rinell till pastor Lindblom följande:

Rapporten för det gångna kvartalet kan skrivas ganska kort och kunde sammanfattas i ett enda ord: Bevarad. Stora såväl som små äro bevarade från alla faror. Missionens såväl som vår privata egendom likaså. Församlingens medlemmar hålla tillsammans. Intet ondt har hänt oss. Gud vare lof!

De två första månaderna af kvartalet nödgades vi, som bekant, att uppehålla oss i Tsiungtau, och voro då afskurna från den mera direkta missionsverksamheten. Några kortare besök gjordes dock äfven under denna tid i Kia chow. Dessa bidrogo säkerligen i sin tur till att sammanhålla och uppuntra våra få trosbröder, som voro kvarlämnade där.

Den 3 sept. flyttade vi åter till staden (Swordsons hade då redan flyttat dit) och hafva sedan dess kunnat kvarstanna. Visserligen har både staden, och ännu mer den närgränsande landsbygden, varit uppfylld af »boxare», och flere blodiga sammandrabbningar ha ägt rum icke långt från staden och en gång t. o. m. på sjulfva stadens gator, men vi och vårt ha som sagt genom Guds nåd bevarats. Missionsarbetet på landsbygden har måst inställas, men arbetet i staden har, sedan vi kommo tillbaka, fortgått som vanligt. Våra söndags- och onsdagsmöten ha t. o. m. varit godt besökta.

Under olika tider ha kristna kineser från andra platser äfven försökt att i vår stad rädda sig undan förföljelsens stormar. En tid voro ett tjugotal kristna (baptister) från Pingtu här. Nu senast ha en hel del presbyterianer från Sin-tau, en och en half sv. mil nordost från K., uppehållit sig i staden. Dessa ha naturligtvis ock flitigt besökt våra möten, och de förra fingo bo i kapellet under den tid de voro här.

Sedan utlänningarna intogo Tientsin och Peking ha kineserna känt sig föranledda att ånyo visa utlänningarna och de kristna en vänlig sida. På grund häraf ha de omvända kineserna kunnat återvända till sina respektiva hem. Många af dem ha dock fått återvända till skräflade sådana.

Ställningen på landsbygden här omkring synes nu vara åtskilligt förbättrad. Mandsarinen i Pingtu, 6 sv. mil härifrån, dödade härom dagen 50—60 boxare genom gevärseld och halshögg sexton, hvilkas huvuden sedan upphängdes här och där i omnejden. Efter den betan hoppas man att pingtuborne skola förhålla sig lugnare och lämna de kristna i fred.

Kiaochow mandarinen har på fredlig väg nedtystat upproret i Sin tau. Byinvånarna ha ålagts att återuppbbygga det förstörda kapellet och skolhuset, samt med penningar ersätta andra förluster.

I Kiaochow är allt för tillfället lugnt. Ett kompani tyska soldater hålles här fortfarande och platsen är befäst. Som soldatbaracker byggas och tyskt postkontor m. m. blifvit upprättadt, torde nog icke platsen hädanefter öfvergifvas utan fördragens strid.

Min hustru, som nu ock är hemkommen, förenar sig med mig i hjärtliga hälsningar till pastorn, frun och öfriga vänner!

Eder i Kristus

J. A. Rinell.

Från Kiaochow

i Kina skrifer br Rinell den 12 nov. 1900 följande till missionskommittéens kassör:

Käre broder!

Guds frid!

Tusen tack för vänliga brefvet af sistlidne sept. och för kvartalsunderstöden. Allt har i vederbörlig ordning kommit oss tillhanda. Tack, tack!

Så länge som den utländska flottan och de utländska kustbesittningarna ej äro förstörda, kunna både bref och penningar sändas till Kina utan risk att gå förlorade. Växolkursen är dock dålig.

Hoppas kommittéen tillmötesgått vår begäran att sända litet penningar till den löpande kassan. Vi äro i stort behof af dem och komma i svårigheter om de ej anlända före årsskiftet.

Jag hade äfven i år tänkt att gifva ett litet bidrag till »Betlehem»,

men så kom »boxarne» och korsade alla planer. Detta är orsaken att beslutet stannade vid fromma önskingar.

Som bekant hafva vi för öfver två månader sedan flyttat tillbaka till vår missionsstation i Kiaochow. Vi ha hittills fått bo i lugn och ro. Det är dock omöjligt att säga något om framtiden. Den står i Guds hand.

Tyskarne ha sedan någon tid tillbaka sändt soldater till Kaomi, två och en half sv. mil väster om vår stad. De hafva ock gjort ganska stort väsen af sig där. Hvarje by, som ligger inom en sv. mil från järnvägslinien och hvilken är omgifven af mur eller jordvall måste jämnas med den öfriga jorden. Flera mot järnvägen upproriska byar ha genom kanoneld totalt förstörts, hvarvid hundratals kineser ha blifvit dödade eller sårade.

Somliga byar ha gjort rätt tappert motstånd, och särskildt vid ett tillfälle måste tyskarne, efter att ha skjutit bort all sin ammunition, draga sig ur striden. Hur allt kommer att sluta är mycket ovist.

För c:a fjorton dagar sedan kallades jag genom telegram till Chefoo för att besöka vår äldste gosse, som där är i skola och hvilken heit hastigt hade insjuknat i skarlakansfeber. Resan företogs både bort och hom landvägen. Fastän flere boxaredistrikt passerades, fann jag folket i allmänhet vänligt, och lyckades utan nämnvärd fara tillryggulägga den öfver 50 sv. mil långa vägen. Vid framkomsten fann jag till min glädje gossen på bättringsvägen, hvilket gjorde att jag ganska snart kunde återvända hem.

Här i staden går allt sin jämna gång, om jag undantager skolarbetet och resorna utåt landet, hvilka måst inskränkas. Sön- och onsdagsmötena i kapellet äro väl besökta, och vi stå på god fot både med mandarinen och folket i allmänhet.

Som dessa rader torde hinna fram lagom till jul och nyåret, tillåter jag mig att tillönska eder och eder fru samt redaktionen för Wecko-Posten en god jul och ett godt nytt år! Tack för det gångna och välsigne oss Gud under den tid som förestår!

Hjärtligen hälsningar från min hustru såväl som från

eder i Kristus
J. A. Rinell.

Broder Rinell säger: »Här i Kiaochow är allt tämligen likt sig som förr. Borde säga, att vi ha väl besökta söndags- och onsdagsmöten i kapellet nu. Vi ha att tacka Gud för hans beskydd, icke blott till lif och lem utan ock till egendom. Allt är välbevaradt.

Då alla missionsstationer i provinsen nära nog äro mer eller mindre förstörda, då har man att tacka Gud att vårt är sparadt. Detta är en så stor nåd, att jag sade, då vi stodo färdiga att fly till Tsington: 'Det är för mycket att bedja om'. Men Gud gör stundom mer än vi förstå att bedja om eller våga tro och bedja om.

Mordängeln har gått oss förbi den här gången såsom jag hoppas. Det är visserligen långt ifrån fred ännu, särskildt på landsbygden, där rån och mord föröfvas allt emellanåt, men i staden är det åtminstone för tillfället litet lugnare.

I Herrens underfulla bevarande af vår missionsstation ser jag ett tydligt bevis på, att han vill ha oss, fattiga svenska baptister, att verka hans verk här. För detta böra vi hemma såväl som borta vara dubbelt tacksamma.

Som väl är äro ock våra församlingsmedlemmar bevarade. Ingen större förföljelse än de genom Guds nåd ha varit i stånd att bära, har drabbat eller mött dem. De synas vara lyckliga och glada».

Från Kina.

At J. A. Rinell.

Hvem är skulden?

Missionsfientliga personer och tidningar ha som bekant velat tillskrifva de utländska missionärerna skulden till det närvarande uppröret mot utlänningarna och de kristna i Kina. Man har sagt att ett ovisligt omvändelsenit har upphetsat folkmassorna och ledt dem att gripa till vapen för att om möjligt för alltid göra slut på kätteriet och kättarna. Men dessa missionens motståndare förtiga dock de blodiga krig, som England, Frankrike och Japan under åren 1840, 1858, 1860 och 1895 hade mot Kina, för att icke tala om de senare årens »arronden», hvilka utlänningarna så flitigt föreslagit och med påtryck af kanoner och krigsskopp tvingat kineserna att underskrifva. De gömma ock uppförandet af de många upptäcktresande, ingenjörer, guldsökare, köpmän och diverse andra utlänningar af olika slag, som, beväpnade upp öfver tändorna, genomkorsa Kina i alla riktningar. Då missionärerna på kärlekens och öfvertygelsens väg söka vinna kineserna, låta de öfriga icke sällan våld och brutalitet föra sin talan. Att missionärerna, som oftast flera år föro dessa kommit till do

ollka platserna, stundom få skulden att vara barbarernas föregångare och vägbrytare och att de nästan alltid få uppbära följderna för de senares framfart — detta berättigar dock ingen förnuftig människa att bryta stafven öfver missionärerna och säga att det hela är deras fel.

Ett bref från

Yung Lu,

en brorson till änkekejsarinnan, och adresserad till utländskhatande Tung Fah Sciang torde lämna en så tydlig förklaring af orsaken till uppröret, att det knappast kan lämnas något rum för påståendet att missionärerna bära skulden. Det lyder: Västerens barbarer ha förföljt vårt folk. På senare åren ha de varit nog oförsämda att äfven lägga sig i våra inländska angelägenheter, så att vi nära nog sakna all makt. Detta är mycket uppretande. Äfven de, som äro vänner till västerens lärdom, frukta barbarerna som tigrar. Deras antal är fåtaligt — deras länder obetydliga. De äro blott röfvere, som komma för att plundra vårt land. De ha verkligen goda krigsskepp och vapen, men dessa äro de enda ting, som kunna skrämja oss. Nu äro våra egne trupper väl öfvade. Vi ha alla de vapensorter som de hafva och dessutom ha vi de patriotiska »Boxarne», som hjälpa oss. Deras hjärtan äro plågade af de »orättvisor som »djäflarne» ha försäkat dem. Är icke deras hjälp en försynens skickelse?

Jag ämnar vidt och bredt kungöra mina soldaters tapperhet och låta vårt folk veta, att de ej behöfva frukta för barbarerna. De fördömda barbarerna äro icke många, och vi skola med säkerhet döda eller utdrifva dem från vårt land. Ni är en tapper general. Jag vet att Ni har länge önskat en dust med utlänningarna. Vill Ni hjälpa boxarne och utvälja de bästa officerare för dem?

Hjälp dem med vapen och ammunition. Detta är ett utmärkt tillfälle för Er att skörda en sällspord ära. Låt på inga villkor detta tillfälle gå Er ur händerna.»

Kommendören af Pekings fälttrupper *Tung Fu Schiang*, lämnade härpå följande

Svarbref:

»Jag har mottagit Ert bref handlande om huru barbarerna undertrycka vårt folk. Jag vill med all säkerhet tillintetgöra dem, så att de för framtiden ej skola oroa oss. Ers excellens vill offra sitt lif för landets skull. Ni är utan gensägelse en patriot. Jag, *Tung Fu Schiang*, fastän saknande förmåga, skulle önska straffa barbarerna för deras oförsämdhet. Hafvande mottagit Edert bref, vill jag dock använda min yttersta förmåga att utrota barbarerna. Jag måste visa min vrede: Alla boxarne sjuda af raseri. De äro patrioter, de äro sorglösa, de frukta ej för sina lif. Vi skola därför snart sopa bort barbarerna.»

En martyrs sista bref.

Följande bref, skrifna af fru Atwater, tillhörande American Board, hvilka hon skref kort före den stund hon föll offer för den blodtörstige guvernörens, Yu Shien, barbari, ha för några dagar sedan anländt till kusten och offentliggjorts i tidningarne härute. Som dessa rader äro de enda, som hittills varit synliga från de 59 missionärer, som blifvit mördade i provinsen Shansi, och som de å ena sidan visa kinesernas barbarism och å den andra bekräftar verkligheten, att Guds nåd att uppehålla och hagsvala sina tjänare räcker ända in i döden, torde de ock kunna läsas till uppbyggelse och lärdom af vårt svenska folk.

Det första brefvet, adresserat till medarbetare i Taiku, lyder i öfversättning sålunda:

»Fenchowfu den 30 juli 1900.

Älskade vänner! — — — Er sista underrättelse, bekräftande riktigheten af våra farhågor för de dyra vännerna i Taiyuan, var smärlande. Gud vet hur tungt det känns, men jag kan icke skriva om det nu. — En föraktricklig natt har gått till ända. På morgonen har en mycket sträng proklamation blifvit offentliggjord. Denna befäller oss att lämna platsen nästan ögonblickligen. Jag kunde ej göra mer än ropa på Gud. Det förefaller mig, att jag icke kan utihärda mer i min närvarande ställning.» Inet ord växades under måltiden. Alla syntos vänta på slutet, och jag för min del önskade att det snart skulle komma. He-Kou skyndade frimodigt till Yamen för att bedja om en eskort ned till floden. Vi kunde ej göra något, om mandarinon icke hjälpte oss. Bullet dröjde emellertid så länge, att vi fruktade att det hade blifvit gripet, men vår fruktan visade sig för en gång skull grundlös. Fastän hjälp har blifvit utlofvad, känner jag mig dock mycket orolig. Den nya mandarinon har anländt, men den gamle vägnar att öfverlämna ämbetet till honom. Inur det kommer att inverka på vår resa är svårt att säga. Vi äro i Guds hand. — Hvad ämnas i göra? Huru gärna skulle vi icke önska veta detta. Jag heder till Gud att han må leda Eder steg för steg . . . Må Gud bevara eder alla. Han är vår enda hjälp. Hilsningar . . . Eder alltid tillgifna.

Lizzie Atwater.

Senare:

»Den 2 aug. 1900.

Vår plan är korsad. Vi kunna ej lämna staden. Flera församlingamedl. ha lofvat att försöka gömma oss i sina hem, om vi dela på oss. Men äfven detta blir nog svårt. Hr Lei önskar gömma mig i sitt hem, men jag vill icke skiljas från min dyra man så länge vi äro förannade att leva. Under de sista timmarna har himlen synits mycket nära, och jag känner mig fullkomligt lugn. Det skall bli ett härligt välkommande där uppe för oss alla. Mina tankar ha koncentrerat sig omkring den härlighet, som väntar oss, och den tanken ger mig en underbar frid. Gud välsigne Er alla!

Eder i hoppet

L. A.

Utåpnå kuvertet stod följande:
»Utlänningarna i Taiku, sex till antalet, halsbaggos i går den 1 aug.»

Följande bref skrefs till släktingarne:

Fenchowfu d. 3 ang. 1900.

Mina dyra, dyra vänner! Jag skall försöka taga frimodighet till mig och skriva till Er en gång till. Men hur skall jag kunna nedskrifva detaljerna af de senaste dagarnes grusliga händelser. Jag ville hellre spara Er. Våra kära i Shou Yang, sju till antalet, hafva tillfångatagits och i järnfjättrar förts till Taiynan och på guvernörens befallning halsuggits tillsammans med vännerna å nämnda plats — 33 personer. Följande dag blefvo tio katolska präster och nunnor likaså afrättade. Efter detta anfördes vår missionestation i Taiku och våra sex sysskon där tillsammans med flera infödda kristna blefvo halsuggna. Vi vänta nu vår tur — vår hemförlofning. Vi försökte fly till bergen, men misslyckades. Våra saker ha blifvit bortstulna till höger och vänster, ty folket veta att vi äro lifsdömda. Evarför våra lif ha blifvit sparade tills nu, veta vi icke. Proklamationerna säga, att den som dödar oss gör guvernören en stor tjänst. Magistraten har hittills sökt upphålla freden, men om de approriska från Taiku komma hit, synes det icke vara mycket hopp och i verkligheten synes det under alla omständigheter såsom allt hopp vore ute. De utländska soldaterna äro i Paotingfu, och det säges, att fredsnönderhandlingar pågå. Detta skulle rädda oss i ett civiliseradt land, onseftt hvad folket sade. Men guvernören synes ha brådot om att sluta sitt blodiga arbete, för hvilket han och troligen såldes till Sbanzi. Mina Ålskade! Jag längtar att se Edra ansikten. Men jag fruktar att vi aldrig mer skola mötas på jorden. Jag har innerligt Ålskat Eder alla och jag är viss, att I icke heller glömma den som nedläggas i Kina. Det finns inga bröder och systerar lika mina! Jag bereder mig lugnt för ett skyndsamt slut. Herren är synnerligen nära. Han vill ej lämna mig. Jag var mycket uppskrämd och orolig, så länge det syntes finnas hopp för räddning, men Gud har tagit bort denna oro och nu beder jag endast om nåd att kunna möta det hemiska slutet med frimodighet. Smärtoerna skola snart vara öfver och sedan! O, det sköna välkommandet där uppe. — Mitt lilla barn skall gå med mig. Jag tänker Gud skall gifva det till mig i himmelen. Min dyra moder skall bli glad att möta oss. Jag förmår icke fullt fatta min frälsares välkommande. O, det skall rikligen ersätta dessa dagars lidanden. Ålskade! Leffen nära Gud och leffen icke så mycket för jorden! Det finnes intet annat sätt, hvarigenom vi kunna komma i åtnjutande af Guds frid, som öfvergår allt förstånd. Jag skulle vilja sända eder hvar och en ett särskildt bref, men det tar mina krafter för mycket i anspråk. Jag måste hålla mig stilla och lugn de timmar, som jag möjligen har kvar. Jag beklagar icke mitt kommande till Kina, men jag är ledsen att jag gjort så litet. De två åren jag varit gift har varit en övkrärlig tid för mig. Vi skola bli tillsammans min dyra make och jag. Er Ålskade syster

Lizzie.

Sådana voro fru A:s sista stunder. Kort efter det sista brefvet skrefs, slog hennes förlossningstimmarna. Hufvudet skildes visserligen ifrån kroppen, men hennes förlossade ande

*) Fru A. var mycket nära att föda sitt första barn.

Öfvers. ann.

kunde ingen bödel förhindra att förena sig med den öfriga martyrerernas heliga skara. Den frimodighet, som besjälade henne midt i döden, ha ock de flesta, kanske alla, i år mördade kiramissionärerna åtnjutit. Det säges, att kineserna voro förvånade öfver deras frimodighet att möta döden, så att soldaterna sedan t. o. m. undersökte deras hjärta för att om möjligt utröna orsaken till detta deras dödsförakt. De ledo emellertid frimodigt martyrdöden därför att de hade hopp — ett hopp, som icke bringar på skam. Läsare: Har äfven du detta hopp?

—II.

Från Kina.

Kiaochow d. 3 jan. 1901.

Käre pastor Lindblom!

Frid!

Åter har ett kvartal gått till ända. Under detsamma har det behagat Herren att låta oss ostördt få verka Guds verk. Arbetet på landsbygden har visserligen varit mycket begränsadt, men mötena i staden ha varit vil besökta. Vår lilla predikolokal har t. o. m. allt emellanåt visat sig vara allt för trång, så att folket icke sällan har nödgats stå ute på gården.

Jämte det vanliga arbetet här hemma i staden, har undertecknad under kvartalet äfven gjort resor till Kaomi, Chefoo och Pingtu. Kaomiresan företogs nteslutande i missionens intresse, under det att resan till Chefoo skedd för att besöka vår äldste gosse, som helt hastigt insjuknat i skarlakansfeber och på grund af detta måst lämna skolan och föras till därvarande sjukhus. Till min glädje fann jag honom ganska mycket bättre, hvilket gjorde, att återresan snart kunde anträdas.

Resan till Pingtu gjordes i sällskap med Rev. J. W. Lowe, tillhörande sydamerikanska baptisterna.

Syftemålet med nämnda resa var företrädesvis att försöka hjälpa de sjutton kristna familjerna, som tillhöra distriktets baptistförsamlingar och hvilka under boxarupproren fått lida sina ägodelars försköfling, samt dessutom försöka göra en kostnadsberäkning å den skada, som nämnda upprorsmakare förorsakat därvarande missionsstation, hvilken befanns vara totalt plundrad.

Som detta var det första besök som någon utlänning aflagt på detta boxarfält sedan upproret utbröt, begärde såväl Kiaochow-som Pingtu-mandarinen att få medsända oss militärisk eskort. Med en sådan företogs sålunda resan. Fastän flera boxardistrikt genomrestes, var det dock ingen som

på minsta sätt förolämpade oss.

Den nuvarande Pingtu-mandarinen har utan tvifvel en mycket svår plats att fylla. Flera hundra personer äro anklagade för tjuveri, rån eller andra boxarkatastrofer. Men han syntes af allt att döma vara en mycket dugande man och lofvade att göra hvad han kunde för de kristna. Sedan ett sextiotal boxare blifvit dödade, däraf 21 genom halsuggning, synes distriktet vara tämligen lugnt.

Det var oss ett sant nöje att ännu en gång få sammanträffa med våra i Pingtu lärdt pröfvade trossyskon, hvilka med tårfulla ögon tackade både Gud och oss för återseendet. Men det är mig dock ännu dyrbarare att berättat det dessa med mycket få undantag varit trogna Gud och trogna sin bekiännelse under dessa otroligt svåra förföljelser, som hafva rasat.

Vi återkommo lyckligt och väl till vårt hem och station här i Kiaochow på sjulfva nyårsdagen, efter att ha varit borta litet mer än en vecka, och funno de våra friska och krya. Under vår bortavaro hade emellertid icke blott ett kvartal utan äfven året 1900 afslutats.

Blickande tillbaka på det flydda året ha vi alla, hemma såväl som borta, all orsak att ur djupet af våra hjärtan priså Guds heliga namn. Då nästan alla i Kina missionerande samfund eller sällskap ha fått göra mer eller mindre kännbara ekonomiska förluster och icke få af deras arbetare på det mest uppskakande sätt fått sluta sitt jordelif, stundom följda af sina kinesiska trossyskon — då ha vi, fastän nästan omringade af allt detta, icke förlorat så mycket som en spik, ingen infödd kristen har blifvit skadad, och intet här har krökts på våra hufvuden.

Men icke nog härmed. Då andra missionärer måst nedlägga sitt arbete nästan öfver hela Kina, ha vi med nästan ett par månaders undantag nästan oafbrutet fått fortsätta med evangelii förkunnelse. Vi ha t. o. m. förunnats förmånen att på olika sätt hjälpa och bistå andra infödda kristna, baptister såväl som andra, hvilka från olika delar af provinsen flytt ned till vår stad. Med allt detta framför våra ögon må vi väl med psalmsångaren fråga: »Huru skall jag vedergälla Herren för alla hans välgärningar?»

Vår lilla skola blef nedlagd, då vi nödgades lämna stationen förliden sommar. Som ställningen sedan vi återkommo varit oviss, ha vi ej gjort några försök att återupprätta den.

Under vissa månader af året ha vi haft en å två infödda medhjälpare i arbetet. Dessa ha aflönats af privata personer.

Hvad särskildt angår det, som säges om baptisternas missionärer, är det så orimligt, att det kan blott förvåna om någon trott eller tror därpå.

Huru det verkligen förhåller sig, så väl med denna sak som med åtskilliga andra förhållanden vid vår missionsstation i Kina, framgår ganska tydligen af nedanstående bref, som helt nyligen anländt från missionären J. A. Rinell:

Kiaochow, China, d. 10 mars 1901.

Käro pastor Lindblom!

Frid af Gud!

Litet mer än halfva första kinesemånaden har nu gått till ända. Under tiden ha vi haft dagliga väl besökta och ganska goda möten. En massa kineser af båda könen ha ock under tiden besökt våra hem, och systrarna ha nästan dagligen varit utbudna att besöka kinesiska fruntimmer i deras hem, så vi ha litet hvar haft goda tillfällen att vittna om Herren.

Förliden torsdag öppnades vardagskolan igen. Så många barn hade i år anmält sig till inträde, att vi kunde ej mottaga mer än ungefär hälften. Klassen börjades med elfva gossar.

Sedan jag sist skref, ha vi haft förmånen mottaga omkring 170 kr. till vårt blifvande kapell. Af dessa pengar ha ett par tyska ingenjörer gifvit 15 doll. (= 30 kr.) och resten har kommit från kineserna. I dag fingo vi från ett tjugotal handlande mottaga 75 kr. Alla dessa penningar ha influat utan vår begäran eller påtryckning. De ha kommit fullkomligt osökta och äro, om man så vill säga, ett svar på bön.

Utom pönningegåfvor ha vi ock för kapellens räkning fått mottaga ett stycke jord. Detta gör byggnadstomten fyrkantig och utrymmet större. Jordbiten — kanske värd 30 kr. — har skänkts af en min närmaste granne. Jag bad honom för någon tid sedan att få köpa den, och svaret blef, som sagdt, att den skänktes.

Man kan, då man jämför förr och nu, d. v. s. de tio år, som Sv. Baptistmissionen haft arbetare i denna stad, ej undgå att se en storartad förändring till ett bättre.

För tio år sedan, då br Vingren först anlände till staden, nödgades han taga in i stadens sämsta härberg, nu bo missionärerna i goda, europeiskt inredda hus. Då kunde han blott genom kineser hyra ett jämförelsevis dåligt hus, nu erbjudas vi årligen att köpa stadens bästa byggnader. Då fruktade köpmännen, att Vingren och Lindberg skulle

förstöra deras handel, nu samla platsens mest framstående affärsmän penningar för ett kapell. Då uppklistrades långa plakater om, huru utlänningarna dödade kinesbarn för att bereda medicin, nu sändas flera barn till skolan, än som kan rymmas. Då undertecknad med familj bebodde det hus, som sedan har tjänstgjort som kapell, öppnades ett par fönstergluggar på husets baksida för att under den kvälmiga sommaren få litet frisk luft in i huset, men då måste dessa nästan genast igenmuras på grund af, att ägaren till jorden på husets baksida ej tillät oss ha fönster på den sidan, som vette åt hans jord, nu har han skänkt ett stycke af samma jord till ett kapell. Då vi för något mer än fem år sedan köpte den egendom, som vi nu bebo (huset n:o 2), sades det, att om vi än lyckades afsluta köpet, så skulle dock de blifvande grannarna ej tillåta oss att taga huset i besittning. Sedan dess ha dock dessa grannar gifvit oss vänskapspresenter för flera tiotal kronors värde, och nu säges det, att de hålla på att bereda ett dyrbart silkesbanér, hvilket de ämna öfverlämna som ett uttryck af vänskap och tacksamhet. Så ha tiderna och folkopinionen förändrat sig. Och ändå är det icke mer än tio år. Jag var nära nog färdig att säga: tänk, så fort det har gått!

Men tro, nu för all del icke att jag med detta velat säga ett »tack för hjälpen; nu reda vi oss själva». Nej, nu först börja behöfvon på fullt allvar. Jorden är beredd. Nu måste vi så. Skördedagen synes närma sig. Men hvar äro skördemännen?

Mi i förra brevet framställda begäran att få 1,000 kr. för ett blifvande kapell, hoppas jag blifvit tillmötesgången. Vi komma antagligen att behöfva denna summa. Det skulle bli en svår misräkning, icke minst för kungerna, om hjälpen hemifrån uteblefve. Utom penningar för kapellet måste vi ock ha åtskilligt för skolan, resor m. m. Vi skola bemöda oss om att göra allt så lätt och billigt för missionen som möjligt, på samma gång som vi måste se till, att verksamheten ej lider afbrök. Men vare det sagda nu nog för denna gång.

Min hustru förenar sig med mig i de hjärtligaste fridshälsningar.

Eder i Kristus och arbetet

J. A. Rinell.

Från Kiaochow, Kina,

skrifver den 31 maj 1901 missionär J. A. Rinell bland annat följande till br Engzell:

Om dopförrättningen, som vi hade söndagen före pingst, då aderton kinesyskon döptes, och upptogs i vår lilla församling, torde nu vara sent att tala om, när jag antar, att Wecko-Posten redan berättat den. Jag vill därför inskränka mig till till att säga, att denna var en dag i Herrrens gårdar — en dag då alla

missionsvänner borde ha varit med.

Vårt missionsfält synes mig nu mera förhoppningsfullt än någonsin förut. Många stå allvarligt frågande efter frälsningsvägen. Några stå åter färdiga att snart blifva döpta. Nya dörrar öppnas för oss och evangelium. Förtroendet till missionärerna är i tilltagande. Utomstående äro icke blott villiga att lyssna till »läran» utan till och med gifva ansefulla pönningebidrag för att iständsätta oss att kunna fullborda byggandet af ett kapell — ett Guds hus. Allt detta är uppmuntrande. Men det ökar ock vårt ansvar, vårt ansvar till Gud och dem.

Just nu skulle vi ha arbetat för flera infödda och utländska medarbetare. Vi skulle kunna öppna verksamhet i flera byar som förr varit fullkomligt tillstängda. Skolbarn af båda könen skulle med glädje komma och mottaga kristlig undervisning. Litet hvarstädes höres det macedoniska ropet: »Kom hit öfver och hjälp oss». Men svaret blir dess värre ofta ekot af den ropandes egen stämma. Dock vi äro icke modfälda. Gud är mäktigt att af dessa stenar uppväcka barn åt Abraham. Hans namn är icke blott »underligt» utan äfven »råd».

De manliga missionärerna i Shantung har återvändt till sina respektiva stationer. På sina platser finna de folket litet skyggare än hvad det varit förut, men inga försök till uppresning ha hittills förebrats. Magistraten med provinsguvernören till öfverhufvud är vänlig och gör allt hvad den kan för att återbetala de kristna och missionärerna hvad de under boxare-oroligheterna förloradt.

Det finnes utan tvifvel ännu hopp för Kina. Bedjen dock flitigt för dess många millioner. Bejden för de förföljda kristna!

»En god mans skylt» till svenska missionärerna.

Till Aftonbladet skrives: Svenska baptisterna hafva för närvarande två missionärsfamiljer i Kina, nämligen J. A. Rinells och John Swordsons. Den tredje familjen, J. E. Lindbergs, vistas i Sverige. Missionärerna verka i Shantungprovinzen, och hafva just ingenting berättat af oroligheterna. Af de kineser, bland hvilka de öfva missionsverksamhet, hafva de flere gånger rönt synnerligen stor välvilja. Så hafva kineser samlat medel till uppförande af ett kapell i staden Kiouchou, och nu senast hafva missionärerna varit föremål för en personlig hyllning, i det att en deputation, bestående af ett tiotal personer, representerande stadens befolkning, öfverlämnat, som det heter, »en god mans skylt» till hvar och en af missionärerna Rinell och Swordson. Den ene af dessa adresser skall hängas på väggen inomhus och den andre skall sättas ofvan dörren på utsidan af huset. De kostade cirka 300 kr. och afsågo enligt deputationens försäkran, att »uttrycka folkets förtroende och tacksamhet till missionärerna för deras oegennyttiga arbete och sympatiska umgänge med det stora, rena rikets folk.»

Vid missionsstationerna hafva de nyligen döpt ett tjugotal personer, och flere hafva anmält sig att ingå i därvarande baptistförsamling.

Yttre missionen.

Till Red. af Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning har kassören för baptisternas kommitté för missionen utom landet insänt en så lydande skrivelse, som där varit uttagen.

För några månader sedan förekom i Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning en mot Kinamissionen synnerligen omild korrespondens från London. I synnerhet gick brevskrivaren illa åt svenska baptisternas mission i Kina, och våra missionärer framställdes såsom barbariska gent emot boxarna. Märkligt framhölls huru illa missionärerna voro födda, och att de väsentligast bidragit till uppropet. Påståendena voro dock i flera fall så orimliga, att det var med en verklig förvåning vi sågo dem inflyta i ett så sansalt blad som Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning. Ehuru vi förut visste huru det gick våra d. v. s. svenska baptisternas missionärer i Kina, sände vi den åsyftade ovänliga artikeln till en af dem, nämligen J. A. Rinell, och hafva vi i dagarna fått svar, däri det bland annat heter:

»Var god och säg den värde Londonkorrespondenten i Handels-tidningen:

att de svenska baptistmissionärer-na i Kina ej äro några dräpare och följaktligen aldrig påstått att de ha

»återställt lugnet i sitt distrikt genom att döda 60 boxare, däraf 21 genom halsbuggning», såsom det heter i tidningen,

att den af hr Siöföten åsyftade boxaraslaktningen ej skeddde å de Sv. baptisternas missionsdistrikt,

att blodbadet anställdes af den kinesiska regeringen utan någon missionärs vetskap eller begäran,

att den sv. baptistmissionen och dess missionärer i Kina under de omskrifna boxareoroligheterna ej ens ha förlorat så mycket som en spik, och

att de sv. baptistmissionärerna i Kina äro lika angelägna att spara fosterlandet för »nationella förödmjukelser» som trots den värde insändaren någonsin kan vara.»

Såsom exempel på hvilken aktning missionärerna åtnjuta bland folket meddelar hr J. A. Rinell följande:

»Stadens ledande män öfverraskade br Swordson och undert. nyligen med hvar sin fina »Shan yin pien» (= en god mans skylt).

Br S. fick sin på födelsedagen och min öfverlämnades på en kinesisk »lycklig dag». Båda »pien» voro öfverdådigt fina och försedda med braskande och smickrande inskriptioner. Swordsons, som var gjord af siden, var ämnad att upplängas inom hus eller och om så önskades kunde den förändras till

ett »mandarin-paraply». Under-tecknads var gjord af trä och guldför-gyld. Den var afsedd att upphängas öfver gatporten till vårt hus. Gifvarnas och mottagarnas namn voro å den förra utsydda med silke och å den senare utskurna och guldförgyllda på hvar sin sida af texten.

En kommitté, bestående af ett trettiotal af stadens nobless, före-trädd af fanor, standar och musik, öfverlämnade presenterna, hvars värde uppgick till omkring 300 kr. Genom denna ärebetygelse ville staden — så försäkrade de kommitte-rade — »uttrycka sitt förtroende och sin tacksamhet till missionärer-na för deras oegennyttiga arbete och sympatiska umgänge med det »stora, rena rikets» folk.»

I ett föregående bref meddelar missionär Rinell, att kineser älfven gjort en rätt vacker penninginsamling för att uppbygga ett bönelus i staden, och han anför älfven flere andra bevis på den välvilja våra missionärer rönt af de kineser, bland hvilka de predika Kristi evangelium. Af det nu anförda bör för enhver framgå, huru oriktigt den åsyftade Londonkorrespondenten framställt våra missionärens verksamhet i Kina, och huru litet man bör tro en del hans eftersägare i åtskilliga mot missionen mindre vänligt stämde tidningar i landet.

Kina-bref.

En luaning.

Söndagen före Pingst var en stor högtidsdag för oss och vår lilla församling här i Kiaochow, Shantung. Vi hade nämligen då glädjen att döpa och vid Herrens bord upptaga aderton kinesyskon — fjorton män och fyra kvinnor. Alla äfva en mycket god bekän-nelse.

En af de döpta var en f. d. Taoistprest. Han hade under tjugu år tjänat de stumma »afgudarne utan att, såsom han sjelf sade, hafva mottagit någon som helst hjälp af dem. I själ lemnade han därför templen för alltid och de afgudar som tillhörde honom personligen begrafde han. Nu ville han begrafa sig sjelf med Kristus i döpet för att uppstå och vandra med- och för Gud.

På vårt fält stå många frågande efter vägen till lifvet. I en by, ungefär en sv. mil från staden, upplöto utomstående kineser ett ganska lämpligt hus som predikolokal på vilkor att vi söndagligen skulle besöka dem för att förkunna lifvets ord.

I staden hålla vi på att bygga ett nytt kapell. Kineserna ha visat företaget stor välvilja och utomstående ha skänkt an-senliga bidrag till dess uppförande.

De manliga missionärerna i Shantung ha återvänt till sina respektiva stationer. På sina ställen finna de folket litet skyggare än förut, men inga försök till uppresning ha försports. Magistraten, med provinsguvernören till öfverhuvud, är vänlig och gör allt hvad den kan att återbetala missionärerna och de infödda kristna, hvad de under boxare-orolighe-terna förlorade.

Provinsguvernören har beslutat att upprätta en kinesisk högskola i Tsinan-fu. Rev. W. M. Hayes, tillhörande de amerikanska presbyterianerna, har kallats att blifva dess president. Han lär ha antagit kallelsen.

Det är utan tvifvel ännu hopp för Kina. Bedjen dock för dess många millioner. Glömmen ej dess förföljda kristnal Fredens helsning till alla våra landsmän på andra sidan hafvet.

Kiachow & China i Maj 1901.

J. A. Rinell.

Från Kina.

Från Kiaochow skriver broder Rinell den 20 maj 1901 till missionskommittéens sekreterare pastor Lindblom följande:

»Likasom regnet och snön faller från himmelen och vinden icke tillbaka dit, utan fuktar jorden och gör henne fruktbar och blömande — — så skall ock mitt ord vara, som utgår ifrån min mun. Det skall icke återkomma fåfängt, utan göra hvad mig tåkes och hafva framgång i det, hvartill jag ut-sänder det.»

(Es. 55: 10, 11.)

Förliden dag (söndag den 19 maj) var en stor högtidsdag för oss och vår lilla församling här. Vi hade då nämligen förmånen att döpa och vid Herrens bord välkomna aderton kinesyskon, hvilka förut hade af-lagt en god bekän-nelse om sin tro och förtröstan på Gud. Af de döpta

Men med denna framgång äro tvänne lärorika omständigheter förenade. Den första af dem är: Vid början

af året gaf han omkring 23 kr. till vårt blifvande kapell. Denna summa var ett stort offer för honom. Men han »lånade» den åt Gud. Och nu håller han på att få igen pengarna med ränta. Den andra omständigheten är: Han har under många år varit skyldig en viss församling härstädes penningar. Men vid nyåret lofvade han heligt att, om han skulle sälja allt hvad han hade, skulle han med Guds hjälp återbetala sin skuld före årets utgång. Nu är skulden — mellan 2 och 300 kr. — i det närmaste betald och detta utan några extra ansträngningar. Så lovar Herren den redbare. —

Af den räkning br Swordson sände pastor

d

min och ropa till Herren, och han svarar mig från sitt heliga.

De äro äro lefnadslyckan är grundad på lefvande tro på Guds son. Och där denna tro finnes, där finnes också en förtro till de nådelöften, som Gud genom sin son, Jesus Kristus, vill utöfa på oss. Vi äro på denna världens rikedomar där vi äro förtro till de nådelöften, som Gud genom sin son, Jesus Kristus, vill utöfa på oss.

Såsom i dessa fotografier som korshandsförsändelse. Det ena är gatkapellet, sedt från gatan, och det andra är »söndagshemmet» invändigt. Kvinnornas hörsal, som ligger till höger om plattformen, syns ej på kortet.

Till slut: mottag våra förenade fridshälsningar!

Som tillägg till ofvanstående intressanta skrivelse från missionär Rinell vilja vi säga, att bilder eller porträtt af de kapell han omnämner finnas i Betlehem för 1902, hvilken nu är färdigtryckt.

Kiaochow, China d. 23 nov. 1901.

Käre pastor Lindblom!
Guds frid!

Förliden söndag, den 17 dennes, hade vi åter dopförrättning, då sju kinesbröder döptes. En af dem var äldste sonen till den gamle broder Sun, som nu tillhört baptistsamfundet omkring fyrtio år. Nu äro två af hans söner döpta och tillhöra vår församling. Två af de döpta äro blinda. Jag skref om dem en gång i våras i samband med insamlingen till kapellbygget. De lämnade då hvar sitt bidrag till detsamma. Vi sade, att detta äntagligen kunde förliknas vid »änkans skärf». De begärde redan då dop och försam-

lingsgemenskap, men vi ha alltsedan dess låtit dem vänta. Vid hvarje dopförrättning ha de förgäfvats begärt att få vara med. Deras entregna begäran, undergifvenhet och ifver, att lära känna Guds ord och vilja ha tilltalat oss alla. Förliden söndag fingo de, som sagdt, sin önskan förverkligad. Vi vågade ej göra på annat sätt. Huru kunna förmena dem vattnet, därför att de äro blinda, då de hafva fått Guds ande så väl som vi?

Förliden måndag hade församlingen sitt ordinarie församlingsmöte, då den genom slutna sedlar tillsatte tvänne diakoner — en för staden och en för landsorten. Valet, som utföll tämligen enigt, tro vi vara ett godt sådant. Mellan trettio och fyrtio röster afgjefvos.

Så väl broder Swordson som underdocknad fortsätta med arbetet på landsbygden. Är just hemkommen från en liten missionsresa till Kaomi. Vi ha förr spridd flera hundra exemplar böcker där, men ännu finns det god marknad för dem. På en enda dag såldes ej mindre än 214 exemplar. Detta är det största antalet, jag för min del lyckats sälja här i Kina på en dag.

Då detta bref hinner fram till Sverige, är julhögtiden troligen redan öfver. På då i stället tillönska pastorn, frun och alla vänner ett godt nytt år. Gud välsigne året 1902!

Fridshälsning från hela min familj!
Eder i Kristus
J. A. Rinell.

Missionsrapport från Kiaochow, Kina.

Vid äreskiftet afsände missionären J. A. Rinell till missionskommitténs sekreterare, pastor Wilh. Lindblom, en öfverskådlig rapport öfver såväl kassan som verksamheten för öfrigt. Rörande det senare meddela vi skrivelsen i sin helhet. Den är daterad den 31 dec. 1901:

Hittills har Herren hulptit.

Vi stå åter på tröskeln af ett äreskifte. Ett helt år — fullt af välsignelserika minnen både för den enskilde och för vår Kinamission — ligger bakom oss.

Arbetet i staden såväl som på landsbygden har under hela året 1901 ostördt fortgått. Intresset har ock varit det bästa. Genom frikostiga bidrag från Sverige, såväl som från vänner här ute har det blifvit oss möjligt att i staden Kiaochow uppbygga ett tidsenligt kapell. Detta har allt sedan det öppnades för offentliga möten söndagligen varit fullt af åhörare. Rätt många af dem ha bekänt sig tro och förtrösta på Gud och ha i öfverensstämmelse med bibelns lära blifvit döpta och lagda till församlingen. Vi ha haft fyra dopförrättningar, då i allt 41 personer blifvit döpta. Församlingen räknar nu 49 medlemmar.

På västra landet — 1 sv. mil från staden — ha vi i en af kineserna själfva hyresfritt upplåten lokal äfven haft regelbundna möten. Br Svordson, evangelisten Kiang och undert. ha tursvi rest dit och söndagligen predikat Guds ord. Veckomötena ha ledts af en broder på platsen. Ordet har ej heller där återkommit fåfångt. Vi ha nämligen nu bortåt ett tjugotal troende och döpta där. Dessa tillhöra dock församlingen i staden.

Flere byar t. o. m. där vi ej ha några församlingsmedlemmar ha erbjudit oss hyresfria predikolokaler, blott vi ville och kunde upptaga verksamhet. En man, som bor blott en fjärdedel mil från staden, sade till mig härom dagen: »Lärare, när kan ni börja regelbunden verksamhet hos oss? Vi skola gifva er fri lokal, blott ni kommer. I våra sju byar önska alla (en familj undantagen), att ni komme». I Po (3 1/2 sv. mil sydväst om staden) ha vi nu en församlingsmedlem. Äfven där äro vi erbjudna lokal. Denna plats skulle bilda ett utmärkt centrum för en utstation med infödd evangelist. I Wangtai (2 1/2 sv. mil söder om staden) ha vi i flera år haft lokal men ingen regelbunden verksamhet. Under det senaste året har en infödd arbetare bott där tidtals och tacken till frukt ha visat sig. På norra landet ha vi några medlemmar och flera intresserade. På alla dessa platser skulle säkerligen en blomstrande verksamhet uppspira, blott vi hade arbetare.

Det har behagat Herren att låta oss alla ha tämligen god hälsa, så att vi hvar och en på sitt vis ha kunnat hjälpa till i arbetet. Vi ha ock under hela året troget varit understödda af evangelisten Kiang och bibelkvinnan Cheo, båda tillhörande Pingtu församling. Den förre har afstnats af en enskild familj i Sverige och den senare af en församling i Finland. Men utom dessa ha ock tvänne boksäljare, afstnade af ett

engelskt bibelsällskap, samt under de senaste månaderna evangelisten Wang, afstnad af församl. på platsen, utfört ett godt verk.

Ett litet steg i riktning att försöka utbilda egna medhjälpare, har ock tagits, i det att fyra bröder fått deltaga i en i Pingtu anordnad bibelkurs, där den gamle och erfarne dr Hartwell från Tengchowfu haft en sådan. Af närslutna räkenskaper synes att vi tillåtit oss taga några kronor af missionskassan för att hjälpa dessa bröder. Vi äro dock öfvertygade, att den tjänst missionen kommer att få af dem — för att icke tala om hvad de redan gjort — rikligen skall återgälda denna lilla utgift.

För att bättre kunna leda församlingsmedlemmarna i allmänhet in i skriftens lära, ämnar vi, om Gud vill,

att under vintern hålla extra bibelklasser. Br Swordson är för närvarande ut till västra landet, där han håller en åtta dagars bibelkurs med där boende medlemmar och andra intresserade. Undert. har sedan någon tid tillbaka samlat de i staden boende kristna, då vi om fredagskvällarne genomgå G. T:s historia. Vi hoppas, att äfven detta genom Andens ledning skall hjälpa dem att lära känna och praktisera Jesu lära (Matt. 28: 20).

Arbetet bland kvinnorna har i hufvudsak fortgått som vanligt. Vi ha haft glädjen att se kvinnornas antal mångdubblas i kapellet vid de allmänna mötena. Våra kvinnliga arbetare ha ock fortsatt med husbesök och kvinnomöten som förr. Ordet har icke heller förfelat sitt mål bland dessa. Evangelii inneböende kraft har öppnat hjärtat och i flera fall äfven bindlarne på deras förkrympta fötter. Sju kvinnor ha blifvit döpta och några flera stå villiga att taga samma steg.

Skolarbetet har fortgått utan uppehåll. Några af de först inskrifna tröttnade visserligen, men deras platser ha blifvit fyllda med andra. Religionsundervisningen har äfven i år bestridits af min hustru. Hon har därjämte söndagligen undervisat en söndagsskolklass i kapellet. Denna hade sin julfest efter tämligen svenskt mönster förliden juldagskväll. Utom andra uppmaningar fingo barnen äfven hvar sitt N. T. som belöning. Detta var den första s.-skolfest i Kiochow. Men den syntes icke desto mindre göra ett godt intryck både på barn och äldre.

På tal om hvardagsskolan framgår det af räkningen, att en viss summa utbetalats till bröd för skolarnas middagar. Som vi hafva flera barn ifrån landet kunna de ej gå hem på middagarne. De flesta äro ock fattiga och ha följaktligen ingen matsäck att tga med sig. Det visade sig därför redan i fjol nödvändigt att gifva dem ett litet bröd hvar som »mellanmål». Förlidet år betalade Swordsons och vi det af egna medel, men i år ha vi ansett oss oförmögna att göra det och ha följaktligen satt det på missionens utgiftskonto.

Men jag måste sluta min »epistel», som redan blifvit alltför långt. Af hvad som blifvit sagt framgår, att Gud har varit med oss. Efter åska kommer solsken. Vi visste detta litet hvar t. o. m. midt under förra årets blodsutgjutelser, men det var knappast någon af oss som då vågade tro, att solen skulle lysa fram så snart. Men Gud gör ofta mer än hvad vi våga bedja eller tänka. Nu då vi ome lertid sluta att skriva årtal 1901, förefaller mig missionens framtidsutsikter här ljusare än något föregående år. Jag skall dock icke yttra mig om framtiden. Den står i Guds hand. Vi äro ock

nöjda att anförtro oss själfva och framtiden med alla dess angelägenheter åt Gud, vetande att han skall leda allt till det bästa.

Kiochow & China som ofvan.

J. A. Rinell.

Från Kiao-chow,

Kina, skrifver br J. A. Rinell bl. a.:

Verksamheten fortgår som vanligt. Sorg och glädje växla här såsom hemma. Vida dörrar för oss och evangelium öppnas, men motståndarne äro icke heller få. Hoppas dock att dessa endast skola få vara medel i Guds hand att påskynda Guds verk.

Förliden tisdag hade förs. sin första begrafning. Stoffet, tillhörande en af dess manliga medlemmar, som döptes för tre å fyra månader sedan, invigdes då åt jorden. Under sjukdomstiden besökte vi honom flere gånger. En gång sade han: »Jag har lidit förfärligt, men Jesus led säkerligen mer för mig, och tanken på detta har gifvit mig kraft och tålmod». Vid mitt sista besök hos honom läste jag Job. 14 kap. Vid läsningen vände han sig till sin 30-åriga son, som stod bredvid, sägande: »Hjälp mig att komma ihåg detta». Då han kände sitt slut nalkas, gaf han befällning om sin begrafning. Den lydde: »Uteslut alla hedniska ceremonier. Gif mig en kristlig begrafning».

Hans anhöriga hörsammade den döendes ord. Allt hedniskt var uteslutet både i sorgehuset och vid grafven. Utom br Swordson och undert. hade 9 kinesiska församlingsmedlemmar infunnit sig. Dessa sjöngo lämpliga sånger vid grafven, och flere hundra personer lysade andäktigt både till dessa och till det griftetal, som hölls. En del af de närvarande lära ha sagt: »Då gubben själf var så förvillad kunde vi åtminstone icke tro, att hans son var det». Han själf (sonen) sade däremot: »Det är icke nog med, att min far åtnjöt andlig välsignelse af Jesu lära, vi åtnjuta därjämte äfven timlig». — Ingen i familjen och ingen i byn har ännu offentlig eller öppet öfvergått på Herrens sida. Vi hoppas dock, att den hemgångens son är ett godt stycke på väg att träda i faderns fotspår eller rättare att blifva en Jesu efterföljare. Mätte så skel!

Kinabref.

Den 31 sistlidne oktober började den fyra dagars långa

Kineskonferensen,

som enligt gammal vana årligen brukar afhållas af samtliga baptistförsamlingar i östra Shantung. Platsen för dess hållande var Hwanghien, som är en af nordamerikanska sydstaternas baptist-missionsstationer här. Af församlingarnas skrivelser framgick bl. a., att 9 församlingar hade låtit representera sig genom ombud och skrivelser, och at. hela medlemsantalet i dessa räknade mellan 5 och 6 hundra. Fjölårets boxarekatastrofer och blodiga förföljelser kunde nu räknas till det förfutna å hela distriktet. Af de under året döda hade 2 lidit martyrdöden. Något öfver ett dussin af medlemmarna hade för sin tros

skull blifvit bundna med järnkedjor, slagna med spö och kastade i fångelse, där de i 5 dygn ej fingo vara sig mat eller dryck. Då några af deras anhöriga enligt landets sed försökte att bära födoämnen till de fångna, fängslades äfven de. Slutligen ledde Gud händelsernas gång så, att de lidande blefvo lössläppta. Ingen af dem förnekade sin tro, men några af dem komma att för sin återstående lifstid på sin kropp bära märken af de sår, som de under denna tid fingo mottaga. En af de fängslade predikar nu dagligen Kristi evangelium i den stad, där han förut fick lida som mest.

Men fjölårets skällnings- och präfningsstid hade äfven haft sitt goda med sig. Visserligen hade några förnekat sin tro, men på de flesta församlingsmedlemmarna hade det verkat lutrande, ronande och helgande. Fä...

... de församlingarna hade sedan lugnet återställt närmare ett hundratal personer blifvit döpta. Konferensens möten, hvori den evangeliska uppbyggelsen fick ett stort rum, voro besjälade med ett djupt kristligt allvar och en helig åstundan att troget tjäna Herren. Diskussionsämnena voro: Sabbaten, Nyttan af förföljelse och Nykterhet. Af diskussionen, som var god och lärorik, återgifva vi mera fullständigt d:r Ayires anförande i den sista frågan eller »Alkoholsbruket från medicinsk synpunkt».

Talaron yttrade följande: »Det förvånar mig svararne af syn till aposteln Pauli rau, som han berödar sin son Timoteus att dricka litet vin för sin mages skull. Männe dessa äro lika beredvilliga att hörsamma allt annat hvad han lärar?

Varen enellertid öfvertygade om, att då Paulus uttalade dessa ord, visste han från ren läkarsynpunkt sedt hvad han sade.

Vin är stundom nyttigt för magen. Men jag kan på samma gång försäkra eder, att stryknin också vid vissa tillfällen är nyttigt för den samma. Det oaktadt torde icke en enda af eder vara villig att utan läkares särskilda föreskrifter taga denna medicin för sin mage. Men hur många af eder, som använda vinet, ha först rådfrågat doktorn, om det är behöfligt och nyttigt eller ej?

Man har sagt, att vinet är oundvikligt vid bjudningar. Men jag håller före, att den person, som har en så dålig mage, att han behöfver vin som läkemedel, gjorde klokare att gå i säng än på — kalaser.

Jag påstår, med stöd af läkarevetenskapen, att vin i allmänhet förstör magen. Om du kunde se en drinkares mage skulle du finna, att den är inflammerad, röd och bloddrypande. Men icke nog därmed. Det onaturligt upphottade blodet stiger mot hufvudet och gör ögonen och ansiktet rödt. Men det

YT TRE MISSIONEN.

Kiaoehow, China d. 26 aug., 1902.
Käre broder Gustaf Nyquist!

Guds nåd och frid!
Fick en ärgång af "Glada Budskapet" på värsidan, men kunde då knappast få mitt hufvud, att det var från dig. Nu har emellertid andra omständigheter bestyrkt det, hvadan jag ber att få uttrycka mitt hjärtliga tack för gåfvan.

Det gläder mig att höra, att Herren har varit med dig sedan vi skildes, och att du har tillfälle att offra dig för det glada budskapet, som vår Frälsare gifvit oss att förkunna. Jag har en släkting — Miss Anna Anderson — som tillhör den församling du tjänar. Har just i dagarne haft förvänen att genom hennes bemedling få mottaga en rätt vacker penningssumma från en liten barnförening, som, om jag ej misstager mig, tillhör söndagsskolan i din kyrka. Penningarna skola användas för en flickskola här.

Det är mig en glädje att kunna meddela, att Herren på ett rikligt sätt har välsignat vårt arbete här under de sista åren. I fjol byggde vi ett tidsenligt kapell här i staden. Ungefär hälften af de erforderliga medeln kommo från infödingarne. Samma år döpte vi ock 11 personer, som förenade sig med församlingen. En utstation öppnades, där vi ock ha omkring tjugu medlemmar. I år ha vi hittills döpt elfva personer. Om Söndag ätta dagar till skola vi o. G. v. ha dop igen. Vi ha en liten gosskola, som sedan två @ tre år varit i verksamhet. Nu ämnar vi fortast möjligt öppna en skola för Kinesflickor. Mellan 6 @ 700 kr. ha för detta ändamålet blifvit mottagna från Kineserna. Till denna summa komma de \$40.00 som er barnförening så villigt skänkt. Vi ha skrivit hem till Sverige och begärt att få litet hjälp. Om denna begäran villfares, hoppas jag, att vi få börja denna verksamhetsgren vid nyåret eller så. Det är skada, att vi äro så fattiga. Om vi blott hade pengar och arbetskrafter, skulle vi kunna göra mycket, mycket mer. Fältet är öppet, och vi ha folkets förtroende. Det senare har tagit sig uttryck på mångahanda sätt.

Under de senaste fem veckorna har koleraan rasat här i staden. Nu äro dödsfallen, förorsakade af denna sjukdom, få, men då farsoten var som värst, borttrycktes 60 @ 70 personer dagligen. Det har behagat Herren att spara oss. Men af

mandarinen när i staden. Den nya aflade i går morgon under sedvanlig ståt sitt första besök i vårt hus. Hans visit betalades af br Lindberg och undert, redan samma dag. Den nye mandarinen föreföll att vara en god man och uttryckte såsom sin önskan att »t'jang ga haa» (= ständigt stå på god fot med hvarandra). Från sitt första besök visade han dock ron flagg, i det att han sade sig i trobekännelsen vara mohammedan.

Mottag till sist våra förenade fridshälsningar. Bed Gud för oss och Kina!

Broderligen i Herren
J. A. Rinell.

Bref från Kina.

Bön för öfverheten.

Ett land och folk kan ofta bedömas från sin öfverhet. Är den god, så är folket ock i många fall godt, och tvärt om. Detta visade sig mycket tydligt här i Kina under boxartiden 1900. Då strömmar af blod flöto i Shan-si, där den blodtörstige Yi-hien satt vid regeringsrodret, förlorade icke en enda utlänning lifvet t. ex. i Shantung, fastän denna provins var platsen, där boxarnas vagga hade stått. Den utländskvänlige provinsguvernören Yuan She-kär förstod att där göra sitt inflytande gällande både till kinesernas och utlänningarnes fördel. Ett liknande förhållande var rådande i Hu-peh och Shen-si, där guvernören Chang Shitong å den förra platsen och Tuan å den senare utöfvade ett fredligt och godt inflytande. Hundratals kristna, infödda och utländska, ha näst Gud att tacka dessa herrar för att de blefvo räddade ifrån förfoljarnes händer. Då man besinnar detta faktum, blir den apostoliska uppmaningen att bedja Gud för "konungar och all öfverhet" så mycket viktigare för hvarje kristen. Då vi bedja för öfverheten, så bedja vi, om än indirekt, äfven för oss själva. Må vi därför flitigt bedja för öfverheten och därvidlag ej heller förglömma den kinesiska, ty den lyckliga utgången af våra missionssträfvanden i detta land beror icke litet på denna.

Skolväsendet.

Det gamla skol- och examenväsendet har som bekant blifvit utdömdt såsom opraktiskt och otidsenligt i Kina. Man har insett behovet af reformer. Man har dock svårt att ena sig om huru vidsträckta dessa böra blifva. I ett par provinser — Shantung och Shan-si — öfverlämnades ledningen af de där utbildade högskolorna eller universiteterna i missionärernas händer. I den förstnämnda provinsen, där Rev. W. M. Hayes D. D. (Presbyterian) varit president, synes man dock redan ha tröttnat på dessa. Ett edikt utfärdades, som gick ut på att anstaltens lärare och studentkår skulle offra till Konfusius. Meningen med detta var utan tvivel att aflägsna alla kristna från universitetet. Detta kommer ock troligen att lyckas.

göra an att inlägga sina önskrönsökningar. Huruvida dessa blifvit beviljade känner jag ej, då de äro nedskrifves. Att emellertid den konservativa och Kristusfientliga konfusianismen är ansvarig för detta återtag, lider intet tvifvel, men den föreslagna indriget så världsberöktade katolska kyrkan är ej heller utan ansvar. Den tyske biskopen Anzer har under hela tiden arbetat på att få en katolik till president. Nu kommer detta önskningsmål sannolikt att blifva en verklighet.

Men midt under upprör, förföljelser, konservatism och hvarjehanda förtäringar vinner dock den sanna kristendomen segrar. Detta framgår af missionsrapporter från olika håll i det stora kejsardömet och detta glädjande sakförhållande bekräftas ock från nordöstra Shantung, där de amerikanska sydstaternas baptistmission och de svenska baptisterna i Nanking nämnda baptistmissioner i Kiaoehow ett uttryck af enhet i tro, lära och arbete beslutit sig för att årligen afhålla en gemensam konferens, då praktiska och för infödingarne lämpliga frågor dryllas.

Nämnda konferens äro sålunda afsedda för de å fältet varande baptistförsamlingarne och ledningen af mötena läggas så långt som möjligt i infödingarnes händer. Årets konferens hölls i Kiaoehow stad med början d. 30 Okt. Församlingarne — 9 till antalet — voro representerade af 34 infödda ombud och 17 utländska missionärer. Af församlingarnes skrivelser framgick, att ett mångsidigt missionsarbete hade blifvit utfördt. Medlemsantalet räknade mellan sex och sju hundra själar. Af dessa hade 191 under det senaste året blifvit döpta och upptagna. Denna siffra var långt högre än hvad något föregående år kunnat uppvisa. De insamlade missionsmedlen voro efter kinesiska förhållanden ej heller obetydliga. Allt tydde på en ganska ljus framtid. Diskussionen under de fyra mötesdagarne var liflig, praktisk och lärorik. Den ådagalade icke blott att kineserna ha förmåga och god takt att tala offentligen utan den gaf framför allt det intrycket att då de en gång blifvit omvända, hafva de mod att följa och försvara det ljus de äga, äfven om detta skulle leda dem att blifva korsbärare för Kristus. Måtte denna ande äfven besjäl oss, som hitills torde ha större ljus än de! Göre Herren oss till verkliga Kristusföljare!
Kiaoehow & China i Nov. 1902.

J. A. Rinell.

detta jämte boxareuppror etc. förstår du, att vi "äro allt jämt i fara". Tro dock icke, att vi gå suckande och sörjande vår väg framåt. Vår lycka och den sällhet, som vi erfara såsom Jesu Kristi vittnen ibland hedningarna, är afundsvärd och uppväger till fullo svårigheterna, som vi möjligen ha att möta.

Hoppas, du hade en angenäm resa till Skandinavien. Hur ser det ut i Fredrikshald och Tistedalen nu för tiden? Lefva dina föräldrar? Skulle vara tacksam att få några rader, då det passar.

Mottag tillslut de hjärtligaste hälsningar från mitt hela hus!

Din broder,

J. A. RINELL.

Adress endast: Kiaochow, China.

Martyrkronan — en sporre.

Då herr och fru Stewarts gosse, som vid tiden af massakerna i Fokion, Kina, år 1895 uppehöll sig i en skola i England, blef underrättad om att hans föräldrar äfven hörde till de mördade missionärerna, kunde han ej vare sig tala, äta, dricka eller sova på tre dygn. Då talförmägan emellertid återkom, sade han till sina lärare: »Jag önskar att bli flitig och läraktig, och då jag slutat mina studier, vill jag resa till Kina och bli missionär på den plats, där mina föräldrar ha döts.

* * *

Wellesly Pigott (15 år) sade, då han strax före boxareuppröret stod färdig att följa sina föräldrar till Kina: »Vi kunna ej bli martyrer i England, men pappa, mamma och jag kunna bli det i Kina». — Den 9 juli 1900 blefvo hans profetiska aningar förverkligade. Hela familjen dödades då nämligen af den så sorgligt beryktade provinsguvernören Yu hsien i Tai-nen-fu.

* * *

Missionär Farthing (Eng. baptist) skref kort före massakerna i Tai-nen-fu 1900 bl. a. sålunda: »Jag vot icke om det (änkekejsarinnans befallning att döda utlännigarne) är sant, men Dixon, om så skulle vara, är jag beredd och fruktar ej. Om Gud så vill, kan jag med glädje dö».

* * *

Fru Athwater (också mördad under boxareuppröret i Tai-nen-fu) skref kort före sin död bl. a.: »Jag bereder mig lugnt på slutet. Herren är förnimbart nära och skall ej öfvergifva mig. Jag kände mig orolig och upprörd, så länge vi hade litet hopp om räddning, men Gud har tagit bort den känslan hos mig

nu, och jag beder Gud om nåd att kunna möta det hemska slutet med frimodighet. Pinan skall snart vara öfver, och sedan — o hvilket välkommande där upps! Jag ångrar ej att jag kom till Kina, men väl att jag gjort så litet. . . Vi skola dö tillsammans, min dyre make och jag.»

* * *

Missionär Pitkin's (mördad under boxareuppröret i Pao-ting-fu 1900) sista hälsning till sin i Amerika varande lille son lydde: »Bed lille Horace's mamma, att hon säger lille Horace, det hans pappas sista önskan var, att sonen, då han blir 25 år gammal, skall komma till Kina som missionär».

(Ur boken Boxareuppröret etc. af J. A. Rinell och J. H. Swordson. Baptistmissionens förlag, Stockholm.)

Trettio år — intet Jesu vittne.

Då en missionär i Shantung-provinsen, Kina, förleden vår kom till en kinesby, möttes han af några män, hvilka voro utsända från ett samhälle två svenska mil därifrån för att bjuda honom dit att predika Guds ord. Blott två personer af byfolket hade förut hört Jesu lära. Dessa voro tvänne makar, hvilka för trettio år sedan hade att söka sin tillflykt till kuststaden Chefoo på grund af att deras egen trakt var hemsoekt af missväxt och hungersnöd. I C. blefvo de omhändertagna af dr N., hvilken bl. a. undervisade dem i Guds ord. Efter fem à sex månaders vistelse i Chefoo gingo de tillbaka till sin hembygd.

Sedan dess hafva de icke tillbedt några afgudar eller öfrat till dem. Men de ha ej heller under dessa trettio år träffat några kristna eller haft besök af något Jesu vittne.

* * *

Trettio år — och ändå icke haft beröring med någon kristen eller något besök af ett Jesu vittne! Och likväl synes mången tänka att missionsfältet är jämförelsevis väl försedt med arbetare. Hvilket miss-tag! Huru länge skola vi bedraga oss själfva och hvarandra? Låtom oss vakna upp öfver vår plikt i tid: vaka, bedja och arbeta — ty skörden är mycken, men arbetarne äro få.

J. A. Rinell.

I dopfrågan.

Missionären J. A. Rinell skrifver följande rörande uppfattningen om dopet på en del platser i Kina:

För några år sedan sade mig dr P. D. B. (Presbyterian) under ett samtal, som jag hade med honom i dop och församlingsfrågor bl. a. följande: »Vi äro allt för många olika trossamfund här i Kina. Detta verkar förvirring bland kineserna. Jag önskar att vi kunde sluta oss mera tillsammans och handla principiellt lika i dessa frågor (dop och församlingsordning). Skillnaden är ju i öfrigt mera formell och oväsentlig. Jag är öfvertygad om, att ni baptister efter några år skola finna det opraktiskt att t. ex. hålla så hårdt på dopet som I gören».

*

Rev. W. B. H. i T. berättade mig för någon tid sedan att hans mission (Presbyterianerna), som äfven i Kina hade praktiserat barndopet, måste sluta upp därmed. »Barndopet var icke praktiskt i Kina», sade han. Såsom ett exempel nämnde han att, då församl. i T. för icke länge sedan var samlad till nattvardsfirande, en kvinnlig medlem tog ett af nattvardsbröden och gaf till sitt minderåriga barn, som vid tillfället var närvarande. Då pastorn emellertid förhöll henne det olämpliga i detta tillvägagående, försvarade hon sig med det faktum, att barnet var döpt. Och hvarför skulle det då icke äfven vara berättigadt till nattvarden? Flera af församlingsmedlemmarna togo parti för kvinnan. Pastorn kände ock, att deras logik var mera bindande än hans, så efter detta medgaf han, som sagdt att »barndopet ej var praktiskt i Kina».

*

En tysk officer frågade mig en gång, om vi icke funnit det förenadt med svårigheter att för-må de omvända kineserna att bli döpta medelst nedsänkning eller om vi ej hade funnit detta obekväma dopsätt hämmande för verksamheten. Svaret blef ett bestämdt: »Nej». Ärligen komma nämligen flera kineser och begära att blifva döpta, än hvad vi anse oss kunna antaga. Jag vet ingen omvänd kines som förnekat sig dopet af det skäl att han ansett nedsänkningen för besvärlig. Det skulle icke heller finnas någon i andra länder som skulle rygga tillbaka för detta »obekväma dopsätt», om icke orm-giftet i paradiset — tvifvel på hvad Gud hade sagt — hade in-nüstlat sig i kyrkans dogmer. Sanningen skall dock segra till slut — den är mest praktisk.

Till kommittén för den yttre missionen,
Stockholm.

Bröder i Herren!
Guds frid!

I går övertogs formligen det nyinköpta skolhuset här i Kiaochow sedan säljaren erhållit rätten af penningarne, 1,000 »tiao» (= 1,200 kr.).

Under förra veckan utbetalade br Lindberg sista köpeskillingen å huset i Chuehög. Sålunda äro nu båda egendomarne schematiskt betalade. Men hur ha de penningarne blivit anskaffade?

Sedan våra bröder i Sverige upphört att sända penningar till den gemensamma kassan — ty märk väl att det är nu mer än ett halft år sedan vi få mottaga den sista försändelsen från Sverige till nämnda kassa — ha vi fått reda oss bäst vi ha kunnat. Och det har naturligtvis gått som det har gått.

Sedan den 4 sistlidne maj, då jag sist skref och klagade vår nöd, ha vi än ytterligare nödgats sätta oss i stora skulder, fara långa vägar för att låna penningar och än ytterligare öfverdraga vårt konto i banken med 1,000 doll. (= kr. 1,800) samt flera gånger sätta vårt eget — såväl som missionens — namn och anseende på spel.

Vi förstå mycket väl, att kommittén har ett kämpa med stora svårigheter för att få ihop de penningar som erfordras för de olika missionsfältet, och vi hata uppriktigt idén att bedriva mission med lånade medel; men då detta synes ha blifvit ett oundvikligt ondt, tro vi fullt och fast, att kommittén har ojämförligt lättare att låna penningar för ändamålet än hvad vi ha här ute.

Genom missväxten förra sommaren och kriget mellan Ryssland och J.

är har lifsförnödenheterna betydligt fördyrats och penningebristen hos kineserna är allmän. Att därför låna medel af de senare är förenadt med mycket besvär och stora kostnader. I flesta fall är det ock absolut omöjligt. Att sålunda — låt vare endast tillfälligt — låta missionärerna själfva anskaffa penningar till dryga busköp och reparationer blir dem en börd, som de ej kunna bära.

Vår ställning genom alla dessa penningstransaktioner är kort sagt och utan vidare detaljer redan så kritisk, att vi omöjligt kunna hålla ut mycket längre utan att samfundet och vi själfva drabbas af en kris.

Vi veta mycket väl, att kommittén skulle vara den siste, som skulle önska en sådan olycka, men det finns blott ett sätt att förekomma den.

Då kommittén i all hufvudsak beviljat vårt kostnadsförslag för 1904, så har den naturligtvis att försöka infria de förpliktelser, som det ställer på den; och den har att försöka göra detta på rätt tid. Om icke, kunna vi här ute ej ikläda oss ansvaret för följderne.

Och än mer: Vi ha att tacka Gud för förmånen att hittills och detta t. o. m. under krigstid kunna kvarstå på våra respektiva poster. Men enligt bref från enskilda kommittéledamöter ha t. o. m. dessa icke betraktat det ligga alldeles utom möjlighetens område att vi kunde få fly. Men i händelse detta — hvilket Gud förbjude — skulle blifva en verklighet, har man då ock beräknat hvad det vill säga att fly för ett antal af ej mindre än aderton personer, hvilka icke ha ett öre vare sig till mat eller respengar? Måne samfundet i allmänhet och de ledande i synnerhet med godt samvete skulle kunna ikläda sig följderne därå?

Samtliga missionärer här ute kunna icke annat än djupt och uppriktigt beklaga det dröjsmål som ådagalagts att på ett praktiskt och effektivt sätt besvara våra många skrivelser och böner om penningehjälp, på samma gång som vi taga oss friheten att broderligen göra kommittén uppmärksam på de allvarliga följder vidare uppskof kunna medföra.

Kiaochow & China den 14 juni 1904.

J. A. Rinell.

P. S. För att kunna betala de skulder och förpliktelser som komma på den löpande kassan för första halfåret, behöfva vi en ögonblicklig hjälp af 5,000 kr. Ombyggnad till Swordsons hus eller respengar för en möjligen förestående flykt äro ej inberäknade i nämnda summa.

D. S.

Från Kiaochow & China

skrifver br J. A. Rinell d. 18 nov. 1904 följande till missionskommitténs sekreterare pastor Lindblom:

»Den 6 nov. 1893 hölls som bekant en offentlig afskedsfest för mig och min hustru i Betelkapellet i Stockholm, hvar efter resan mot »Fjärren Östern» anträdde. På årsdagen 1904 hade vi båda förmånen att deltaga i en kinesisk baptistkonferens, som hölls hos våra granar i Pingtu, 8 sv. mil norr om Kiaochow. Jag hedrades ock vid tillfället, att få hålla afslutningsföredraget vid nämnda konferens. Som det på timmen var jämt elfva år sedan, jag stod på plattformen i Betelkapellet, kunde jag ej undgå att göra vissa jämförelser och i tankarna åter upplefva en del af det som låg bakom.

Då jag för icke fullt elfva år sedan först lärde känna våra trosfränder här i Östra Shantung, fanns det icke mer än tre eller högst fyra församlingar å hela distriktet med ett sammanlagt medlemsantal, som icke fullt uppgick till 200. I den stad, där konferensen nu afhölls, fanns det ingen församling och i landsdistriktet fanns det blott en, som endast hade några få medlemmar. I staden Pingtu predikades det i ett litet kinesiskt rum, som rymde 20 å 30 personer. Men icke ens detta var fullt af åhörare. Å vårt eget anvisade missionsfält fanns det intet lämpligt kapell, inga lämpliga boningshus för utländingar, icke en enda församlingsmedlem och ingen, som syntes fråga efter vägen till lifvet.

Men en stor förändring till ett bättre har inträffat. Nu efter endast elfva års förlopp finnes det elfva baptistförsamlingar i Östra Shantung — 10 tillhörande amerikanarne och en svenskarne. Deras sammanlagda medlemsantal är 1,010. Af dessa ha 106 blifvit döpta under det sist gångna konferensåret. I det distrikt där konferensen afhölls finnes det fyra blomstrande församlingar. I själfva staden finnes nu ett bönehus, som rymmer omkring 300 personer. Som detta emellertid är för litet att fylla de närvarande behofven, stå vännerna i P. färdiga att bygga ett större. — Å Sv. baptistmissionens fält har Gud ock varit god. Hvilken förändring ha icke dessa åren medfört! Vi ha som bekant två hufvudstationer, flera utstationer och en församling på 90 medlemmar, af hvilka 21 blifvit döpta under det sist året.

Då man blickar tillbaka på dessa och flera andra liknande fakta, har man i sanning orsak att med William Carey utbrista: »Hvad har icke Gud uträttat! Hvad har icke Gud uträttat!» Då jag för elfva år sedan lämnade det kära fosterlandet för att fara ut till Kina, vågade jag icke ens drömma om att under en så kort tid få blifva ögonvittne till så hastiga, omfattande och bärliga förändringar. Men Gud är mäktig. Han gör mer än hvad vi förnä att bedja eller tänka.

Jag har känt mig manad att nedskrifva ofvanstående rader, som ett — låt vara aldrig så ringa — vittnesbörd på, att missionsarbetet icke är förgäfvat i Herren.»

Afskedsfest.

Fredagen den 7 juli höll församling i Kiaochow en enkel men hjärtlig afskedsfest för vännerna Edéns, hvilka på grund af br. E:s oförfärrade hälsa nödgades lämna landet för att om möjligt hemma i Sveriges mera passande klimat söka förbättra den. Församlingen öfverlämnade då genom sin föreståndare ett vackert standar som minne till festföremålen. Därvid framhöll han bl. a. dess ovillighet att skiljas vid vännerna Edéns, men då detta nu ej kunde afvändas, man åtminstone »önskade behålla deras hjärta». Han bad dem därför att hänga upp församlingens anspråkslösa gåfva på en plats, där den ständigt kunde ses, och att de hvarje gång de sågo den, måtte ihågkomma gifvarne inför Guds och nådens tron.

Br J. E. Lindberg, som kommit ned ifrån Chuchong för att säga farväl, vitsordade br E:s stora ut hållighet och tålmod i lidandet, som gjort att han icke långt före detta beslutat sig för hemresan. Såsom en ömsesidig tröst framhöll han Jesu ord: »Hvad jag gör vet du icke nu, framdeles skall du få veta det». — Br Swordson talade om den misräkning, som br Edén nödvändigt måste känna att mot sin vilja få resa hem, och att detta steg ingalunda kunde vara ett lätt-sinnigt och obetänksamt sådant, enär detsamma möjligen äfven skulle komma att kosta honom många obehag äfven i hemlandet, en sak som br E. mycket väl visste. — Flera kineser hade härefter korta anföranden som dels utmynnade i sympati för våra så hårdt pröfvade vänner och dels i önskan att de snart skulle blifva friska och komma ut igen, eller, om detta visade sig omöjligt, att br Edén skulle söka inverka på missionsvännerna i Sverige att fortast möjligt utsända nya arbetare.

Till slut uttalade br Edén sitt tack till församling och medarbetarne. Han förklarade det vara tungt att lämna dem, men uttalade på samma gång såsom sitt hopp, att Herren skulle försä fäktet med bättre arbetare än hvad han själf ansåg sig vara. — Följande morgon följdes vännerna Edéns till järnvägsstationen förutom af medarbetarna äfven af flera församlingsmedlemmar. Några af de förra följde dem äfven om bord på båten i Tsingtau. Och nu, då dessa rader nedskrifvas, äro syskonen Edéns redan i Shanghai. Tomrummet efter dem är stort — icke minst i vår egen familj, där de tillbragt större delen af sin vistelse i Kina. Vi hafva under tiden lärt oss att älska dem, och vi skola längta efter dem ända till dess — att hafvet icke är mer.

J. A. Rinell.

I regntid.

Missionär J. A. Rinell skriver bl. a. i enskildt bref till sekreteraren:

Det är nu regntid här. På grund däraf är det lönlöst att försöka vara ute till landet för att predika. Men vi äro dock icke alldeles överksamma. Br Swordson och undertacknad ha under tiden en bibelkurs med evangelisterna. Denna vecka är den andra i ordningen vi ha hållit på. Vi tro detta vara ett välbehöfligt och tacksamt arbete — ett arbete som i visst fall kommer att utsträcka sina verkningar till många. Vi ha tre bröder inom församling, som äro goda predikantämnen. Gud bevare dem!

Kiaochow & China.

Den 18 aug. 1904.

Broder Rinell skriver till kommittéens kansler:

Tack för broskortet af den 30 juni och penningarne — 1,000 kr. — för den gemensamma kassan, som vi i går hade förmånen mottaga. Det var en mycket behöflig och välkommen hjälp — en hjälp just i rättia stunden. Tack, tack!

Förliden söndag hade vi kapellinvigning å stationen Ma Ko choang på västra landet. Kapellet, som rymmer omkring 200 personer, var packadt med folk både på för- och eftermiddagen. De flesta af församlingens medlemmar voro ock med. Flera af de senare hade gått 2. å 3 sv. mil för att få vara med. Mötet hade en god evangelisk prägel och äran för den nåd, som Gud hade behagat gifva åt vår församlingsgrupp i M., gaf sig enhälligt till den store gifvaren.

Vi ha alla ett tacka Gud för hälsa. För tillfället äro gossarne hemma från skolan. Äfven de må godt och synas göra framsteg i de ämnena de läsa. — Sommaren har ej hittills varit särdeles svår i år. Regnet har varit moderat. Skördensiktterna äro goda. Folket i allmänhet är lugnt och synes ta mycket litet intresse i det pågående kriget. Fridshälsningar! I hast

Broderligen
J. A. Rinell.

choang och Po. I de sistnämnda skolorna har ett trettiofial elever låtit sig inskrifvas och i staden äro tolf gossar inskrifna i gosskolan och tolf flickor i flickskolan.

Arbetet såväl bland männen som bland kvinnorna och barnen är förhoppningsfullt. Men med hvarje år och kvartal som går tränga sig Jesu ord: »Skörden är mycket, men arbetarne äro få», oss mer och mer in på lifvet. Mätte och uppmaningen: »Bedjen skördens Herre, att han sänder arbetare i sin skörd», äfven lika verkligt och öfverväldigande tränga sig in på oss och alla som af ett rent och uppriktigt hjärta älska Herren!

Broder Rinell skriver den 18 juli:

Söndagen d. 16 juli döptes härstädes 11 personer — sju män och fyra kvinnor —, hvilka vid brödsbrytelsen samma dag hälsades välkomna till församling. Herron göre dem trogna!

Broder J. A. Rinell skriver vidare den 21 juli följande:

Vi må alla godt. Br Swordson och undertecknad hålla på med en bibelkurs för evangelisterna. Sommarvärmen har hittills icke varit svår.

Från Kina skriver missionären J. A. Rinell: Vi ha alla ett tacka Gud för hälsa. Lindberg är i Chuchong och reparerar hus. Swordson har ock varit där några dagar på marknaden. Kom hem i går, men reste i dag igen. — Vännerna Edéns ha varit i Pingta en fjorton dar för att studera engelska språket. Ämnade stanna där i 2 å 3 månader men på grund af ett hastigt dödsfall i den familj, som de gästade, måste de återvända hit igen. Jag var ock till P. på begrafningen. Kom hem sent i går kväll tillsammans med vännerna Edéns. —

Vi ha ingen kännning af kriget. Så länge Kina och de öfriga stormakterna förhålla sig neutrala, är det ingen fara för oss och arbetet. Allt går sin jämna gång.

Bref från Kina.

Otrefliga sängkamrater.

På en af mina resor kom jag att besöka en större marknadsplats och stannade i ett af platsens härberge för att hvila öfver natten. Som jag förstod, att alla härbergen skulle blifva upptagna, skyndade jag mig att i god tid förvissa mig om plats. Ett rum med två stora »k'ang-ar» (stenbuddar) anvisades mig och jag bredde ut mina medförda sängkläder i ett hörn på en af dem, som stod bredvid ett fönster. En hel dags arbete och gassande solvärme hade nästan förtagit mig alla krafter, så jag sjönk nära nog omedvetet ned på den iordninggjorda bädden. Då jag kom litet till mig igen kommo de öfriga gästerna, ett rätt och ohyfsadt sällskap, in i rummet. Då de flugo se mig ligga på »k'angen» utropade någon af dem under grofva förbannelser: »där är en »djäfvul», som tagit beslag på vår liggplats». En annan upplyste dock lugnande, att det var bara — hr R. från K. och att han var en hyggelig människa, som predikade böcker och gjorde goda gärningar». Detta syntes betydligt ändra situationen och föjden blef, att icke mindre än nio personer delade min sängplats och elfva lade sig på »k'angen», som stod på motsatta sidan af samma rum. Då minä rums- och sängkamrater hade ordnat sina saker, börjades opiumrökningen. En å två lampor voro ständigt i bruk, och då en hade slutat sin rökportion öfverlämnades pipan till en annan, ända till dess att fjorton af gästerna hade fått hvar sin »rök». Rökmolnen voro stundom så täta och kvävande, att jag, måste rifva sönder papperet i fönstret och köra ut näsan igenom hålet för att kunna andas. Då jag emellertid under en hel natts tid i denna usla håla låg och drog efter andan och nästan på alla sidor trängdes af mina otrefliga sängkamrater, kunde jag ej hjälpa det jag var frestad att tänka, att de förtjänade bättre att kallas med det där fula namnet än jag.

En följd af opiumrökningen.

Man har från många, många år tillbaka hört talas om, att opiumrökaren efter att ha erhållit en tillräcklig dos af opium faller i en djup och angenäm dvala, under hvilken han drömmar om rikedom, lycka och njutning. Det har dock af tillförlitliga opiumrökare blifvit mig berättadt, att dessa illusioner inskränka sig till en oloflig vederstyggelig vällustkänsla. Denna uppfattning understödes ock af den omständigheten, att Kinas alla bordellhus använda sig af opiet. Och här, där jag nu låg bland dessa stackars opiumslafvar, fick jag ett mer än tillräckligt bevis på att mina sagesmän hade talat sant. Opiet och okyskheten äro tvillingssystrar och den ena går alltid i den andras fotspår.

Missionens mäktigaste motstånd.

Enligt min öfvertygelse är icke Kinas inrotade afgudadyrkan det största motståndet mot den kristna religionen; icke heller är den ännu äldre seden att dyrka förfädernas andar detta. Båda äro utan tvifvel mäktiga hålverk mot sanningen, och den senare är värre än den förra. Men det mäktigaste hindret är en grundfördärfvad karaktär, en ruten moral. Den kinesiska moralen är

visserligen tämligen god så långt det gäller teorien, men då det kommer till den praktiska sidan, då är den nära nog så ruten som den kan bli. Den beprisade Konfucianismen har misslyckats att skaffa en god moral, en ren karaktär. Västerens bildning, bortsedd från sann kristendom, skall ock misslyckas. Kineserna behöfva därför något bättre än hvad de hafva för att taga reda på den Gudagifna delen af människap. Föret då detta har skett skall motståndet falla, moralen omdanas, lasten utplånas, hjärtat omskapas och karaktären bli ren.

—II.

Förändrade tankar om missionen.

Biskop Hoare i Hongkong berättar följande om huru en konsul i Shantung hade blifvit ledd att ändra sin öfvertygelse om missionsarbetet och de infödda

kristna i Kina. Konsuln sade: »Om någon vid början af detta år (1900) hade frågat mig, hvad jag trodde om missionsarbetet, skulle jag hafva svarat, att det var bara humbug och att de omvända endast voro bedragare. Men jag har helt och hållet ändrat min öfvertygelse om den saken sedan dess.» »Godt», sade jag, »jag är tacksam att höra detta. Men jag skulle tycka om att få veta, hvad som har förorsakat denna förändring.» »Väl», sade han, »jag har lefvat i Shantung och har haft tillfälle att se många af de omvända män och kvinnor, som ha blifvit ställda framför frågan: Vill du förneka Kristus, eller vill du lida och dö? Och de ha frivilligt valt det senare. Jag har sett dessa människor, några af dem ha sårade och lemmljytta blifvit förda ned till sjukhusen vid kusten endast för att dö — kvinnor och män, hvilka kunde ha räddat sina lif genom att förneka Kristus, men de ha motsatt sig detta och som sagt föredragit att dö. Och», sade han, »jag har omsorgsfullt iakttagit åtminstone tjugofem dylika fall, och jag vill aldrig mer tala om de kinesiska kristna såsom humbugsmakare eller bedragare.»

—II.

93

Bref från Kiaochow, China.

Den 2 okt. 1903.

Käre pastor Lindblom!
Nåd och frid!

Som vanligt blir missionsarbetet på landsbygden mindre under sommarkvartalet än t. ex. under höst- eller vårkvartalet, beruende på den s. k. regntiden och allt för stark solvärme. Dock fordrar församlingen — som nu räknar 71 medl. — sin värd äfven under nämnda tid. Detta gör att åtskilliga resor och besök till olika landsbyar, där vi ha församlingsmedlemmar, blifvit gjorda äfven under den eljest för resor mindre lämpliga tiden.

Utom dessa resor har undert. som vanligt tagit sin andel i predikoverksamheten på västra landet, såväl som i staden. Till den förra platsen har jag i regel varit hvarannan söndag, och hr Lindberg reser äfven dit hvarannan: Sålunda betjänas denna grupp af församlingsmedlemmar söndagligen af utlänningar. Predikan hålles på två ställen eller byar, nämligen på förmiddagen i *Chang-ko-Choang* och på eftermiddagen i *Ma-ko-Choang*. På båda dessa ställen ha vi förhyrda predikolokaler och på den senare platsen torde ett litet kapell, om G. v., komma att byggas näst vår. Vi ha tomt för ändamålet och något öfver ett par hundra kronor ha blifvit samlade af kineserna — däraf 100 kr. under det senaste gångna kvartalet. Om vi hade omkring 100 kr. mer, så hodo vi hopp om, att med några extra dagverken, som helt säkert afgiftsfritt skulle lämnas, få upp ett så pass stort och slit kapell som platsen kräver. Nu äro därvarande kineser intresserade för företaget, och då tror jag det vara rätt tiden att komma dem till hjälp för att föra »båten i land».

I staden har verksamheten fortgått som vanligt och arbetarna ha hvar och en i mån af krafter och förmåga försökt att troget stå på sin post. Söndagsmötana ha varit godt besökta och ordet har ej heller visat sig vara fåfängt. Vi ha haft två dopförrättningar under kvartalet: den första den 26 juli, då två kvinnor döptes och den andra förliden söndag, då en man och två kvinnor ofsentligen aflade den goda bekännelsen inför många vittnen. Herren göra dem trogna!

Gosskolan fortgår som vanligt i egendomen no 2. Två infödda evangelister, två bibelkvinor och två bokspridare ha äfven under det gångna kvartalet varit oss behjälpliga i arbetet.

Hälsotillståndet både bland utlänningarne och kineserna har varit ganska godt. För de senare ha tyska regeringen upprättat ett lasarett här i staden, dit sjuka kunna gå för att erhålla fri läkarehjälp och fri medicin. För ett begränsadt antal personer gifves ock fri mat och fritt huserum under tiden sjukdomsfallet behandlas. Äfven ett par tre af våra f. medlemmar ha tillgodosett sig denna filantropiska hjälp.

Till slut hjärtliga hälsningar från oss alla.

Eder i Kristus
J. A. Rinell.

Kinesiska fornhistorier

I begynnelsen.

Under den aflägsna forntiden, före Pan-ku, var allt ett kaos. Pan-ku med sin mejsel och yxa "öppnade himmelen och klöf jorden" (ordagrann översättning). Först tillkom himmelen sedan jorden och sist människan.

Den helige Iu-Chau räddade människorna från vildjurens gap genom att bygga hus åt folket. Sui-jen framkallade eld genom att gnida tvänne trästycken emot hvarandra. Härigenom slupp människor att äta rå föda. Fuh-ki drog gränslinjen mellan ljus och mörker. Shen-nung regerade över jorden. Hian-Yau uppfann musiken, bestämde folksederna och förordnade äktenskapet. Shao-hao och de fyra kejsarnes regering var lyckosam och folket förökades. King-Yu bestämde vattnets gång och sjöarnes storlek och jorden hade under hans fyra hundra års regering fred. Efter honom regerades världen af Kich. Han var planlös i sin regering och bringade himmelen och jorden i upplösning, hängifvande sig själf åt vindrickande och skörlefnad. Cheng-Fang bortskaffade ondskan, bortsände Kich och räddade folket från barbarism. Molnen och regnbågarna voro därefter ofelbara och under de följande trettioen generationerna förbättrades folket. Med därefter var ordningen ånyo förstörd. Kejsaren, Chow, dödade sin egen hustru och sina barn. Han lyssnade till flåttor och förvildade lagforsamlingen. På grund af detta straffade himmelen mänskligheten. Nu uppträdde Ts-Ya såsom mänsklighetens skyddsande.

Ett underbarn.

Under den gråa forntiden föddes ett mycket underligt gossebarn. Modern gick med detsamma tre år och sex månader. Då det var sju år gammalt var det sex fot långt. Varande af ett mycket hett temperament kom det i strid med drakkonungen från den östra sjön. Under badning i en bäck i närheten af nämnda sjö vidrördes en trollduk, hvilken det hade medfört från födelsen. Detta kom drakens kristallpalats att skaka å sina grundvalar. Förtörnad däröver utsände drakungen en af sina officerare och senare sin son för att strida med gossebarnet. Det kastade då en trollring, kallad "himmel" och jordringen", upp i luften. Denna ring träffade vid nedkomsten motståndarnes hufvuden och dödade dem ögonblickligen.

En gång narrade gossen sin fader med i hett vatten. Detta nöje blef honom dock dyrt. Han tvingades nämligen att i sin faders närhet döda sig själf. Vid döden återvände själen till Kur-lun-Shan från hvilken den kommit. Efter detta gaf hans mästare honom en ny kropp. Då han sålunda hade återlämnat sin kropp till föräldrarna ansåg han sig icke vidare stå i någon skuld till dem och försökte därför att hämnas deras straff.

Andar.

Andarne beskrivas i de kinesiska böckerna sällan som några skönheter. De framställas däremot oftast som motsatsen. Hvarje skyddsande är utrustad med sitt särskilda trollredskap. Dessa användas nästan uteslutande för att skada och döda motståndarne. Bland trollredskapen märkas ringar och stenar hvilka då de kastas själfvänder sig till marken såvidt han ej har något beskyddande vapen af liknande slag. Eldsflammar, flaggor, piskor, spjut och knif — alla dessa föremål äro verkamma och framgångsfulla vapen i den vidskepliga världen.

(Forts.)

Kinesiska fornhistorier.

(Forts. fr. föreg. nr.)

Mänsklighetens skyddsande, Ts-Ya, och hans generaler voro omkringade af Sen-Kong-pao och hans kamrater. Dessa besvarade Ts-Ya ganska mycket. Sen-Kong-pao var en mycket mäktig personlighet. Han kunde efter behag afslugga sitt eget hufvud och låta det flyga omkring i luften. Då det återkom, kunde han sätta det på sin gamla plats utan att blifva skadad. Han hade edligen förpliktat sig att antingen besegra Ts-Ya eller gifva sin egen kropp som fyllnadsmaterial för Nordsjön. Man beslutade att Ts-Ya skulle blifva anfallen af trettiosex arméer, blifva tre gånger dödad (1) och underkastas tre stora olyckor. Men då nöden var som störst kommo ledarne af Chuan-kiä (— världsfamiljerna) honom till hjälp och Sen-Kong-pao blef i det stället slagen och hans kropp kastad i Nordsjön. Hans själ gick dock däremot till templet för kanonisering.

En annan gång ansattes Ts-Ya af Tsih-Kiao. Denne mötte honom med myriader af arméer och krigsredskap och plögade honom under ett hundra dagars tid. Efter att dessa dagar voro fulländade räddades han af Yan-jen. Denne hade fordöm varit en minister under Chou-wang, hvilken hade ut-

stungit hans ögon. En god and beskyddade dock hans lif och sedermera lade läkedom på hans ögon. Efter detta utväxte tvänne händer från hans kropp och handlofvarne voro försedda med tvänne, starkt genomträngande ögon. Då han nu blef sänd att rädda Ts-Ya och förstöra motståndarnes vapen, erhöll han en trollfjäder och en viftning med denna förvandlade fienderna till aska. Med tillhjälp af denna fjäder förstördes fienderna och mänsklighetens skyddsande blef räddad.

Kanonisering.

Ts-Ya och Wu-wang togo den ena befästade staden efter den andra till dess att den senare själf svingade sig upp till kejsare och den förre erhöll värdigheten att själf förğudad kanonisera andra. Inklädd denna sin värdighet flög han genom lufterna till slottet för kanonisering. Flaggor och baner upphissades utanför templet och rökelsen antändes. Sedan den kejsarliga förordningen, som berättigade Ts-Ya att kanonisera, hade blifvit uppläst, trädde han fram och befälde tempelvakten att hänga upp listan på dem som skulle kanoniseras samt att i tur och ordning framkalla deras andar.

Den förste anden som framkallades var Peh-Kien (Sen-Kon-pao). Han framträdde till altaret och Ts-Ya föreläste honom följande förordning: "Peh-Kien, du var en gång en general af kejsar Hsien-yau och hade många förtjänster. Olyckligtvis mötte du en våldsam död och blef kastad i Nordsjön. Du visade dock allt intill döden redbarhet. Men oförrätten af din bortgång var dock icke bevisad förrän du lyckligtvis möttes af Ts-Ya och af honom blef utnämnd att blifva en väktare för templet af kanonisering". Jag förklarar dig nu emellertid som hufvudman för de tre världarnes åtta utskott inbegripande 365 uppriktiga gudar af verklig lycka. Hörsamma denna utnämning!"

Efter detta framkallades den längst raden af goda och onda andar, som stodo på listan. Alla blefvo i tur och ordning kanoniserade — från den första, intill den sista.

J. A. Rinell.

Från Kiaochow, Kina,

skrifver broder Rinell den 2 okt. 1905 följande till kommittén för missionen utom landet:

Under det gångna 3:de kvartalet har Herren förlånat mig med familj hälsa och arbetskrafter, för hvilket allt vi stå i stor tacksambetskulld till honom.

Sommarens regn och hetta å ena sidan och landbefolkningens brådka å den andra ha gjort, att jag för min del endast har besökt 24 byar under kvartalet. De sammanlagda mötorna i staden och på landet uppgå till 68.

Under regntiden, då vi ej kunde vara ute och predika, höllo br Swardson och undert. tillsammans en evangelistkurs i staden. Den varade i två veckor.

Mötena i staden och på landet ha i regela varit godt besökta.

Under kvartalet har församlingen haft två dopförrättningar, då den fått upptaga 28 personer — 20 män och 8 kvinnor. Under samma tid har en medlem blifvit skild från densamma.

Skolorna ha åter blifvit öppnade efter sommarlovet och ha sedan den 1 sept. ostörda fortgått.

Söndagsskolan och kvinnomötena fortgå som vanligt. Under sommaren afhölls en tio dagars bibelkurs här i staden för kvinnor, som visat sig vara intresserade för evangelium. Några husbesök ha ock aflagts. På sista tiden har min hustru i sällskap med bibelkvinnorna åfven gjort längre resor ut till landet för att besöka där boende församlingsmedlemmars hem.

Må Herrens välsignelse och välbehag hvilat öfver det lilla som blifvit gjordt! Hjärtliga hälsningar till alla!

Kvartalsunderstödet,

som sändes från Stockholm d. 1 sistlidne dec., bar nu ändtligen redovisats i banken här. Dröjsmålet var en följd af otydliga bankorder från Berlin.

I går hade härvarande församling sitt årsmöte. Af berättelserna framgick bl. a., att 21 personer hade blifvit döpta under året, 1 hade blifvit utesluten och 2 hade gått till hvila. Hela medlemsantalet var 89. 2 nya kapell hade blifvit öppnade på lika många utstationer. Utgifterna för dessa hade blifvit bestridda af kineserna. Till församlingsskassan hade omkring en krona pr medl. infutit. Dessa penningar hade användts till afböndet af en infödd evangelist. Till skolverksamheten hade omkring 60 kr. blifvit inbetalade. Utsiktorna för framtiden voro lika ljusa som Herrens löften. På grund därav voro alla frimodiga och förhoppningsfulla. Gud är vårt hopp.

Kiaochow d. 9 febr. 1905.

Broderligen - J. A. Rinell.

Kiaochow, Kina.

Söndagen den 3 sistlidne sept. döptes här ytterligare sjutton personer — tretton män och fyra kvinnor —, hvilka omedelbart därpå hälsades välkomna vid Herrens bord. Med dessa ha fyrtio personer under året blifvit döpta i Kiaochow. Församlingen räknar nu i allt 128 medl. Herrea göra dem alla till trogna efterföljare af Jesus och hans lära!

J. A. Rinell.

Söndagsskolfest i Kiaochow. I likhet med några föregående år hölls söndagsskolfest i Kiaochow på juldagskvällen. Utom ett femtiotal barn och kvinnor, hvaraf s. skolan består, hade församlingens medlemmar och andra intresserade infannit sig så talrikt, att trängsel uppstod. Förutom tal af missionärerna och ett par kinesbröder, trakterades barnen med hvar sin strut af »nannam», päron och ett blomsterkort. Blomsrerkorten hade några dagar före jul kommit direkt från Sverige. De voro skänkta af ett par systrar i Stockholm, hvilka på detta sätt ville önska de kinesiska s. skolbarnen »en glad jul». Och denna deras önskan förfölades icke. Alla voro förtjusta åt sina kort. Som de emellertid ej förstod den svenska texten, hade kineslärarna skrifvit lämpliga bibelspråk på dem på kinesiska.

Vi taga oss med dessa rader friheten uttala s. skolans i Kinohow tacksambhet till omskrifna systrar för deras kärlekshandling att sända ifrågvärande kort. Till vägledning för andra, som möjligen vilja följa deras exempel, be vi få säga: att hvilka blomsterkort som helst, med eller utan text, kunna med fördel och tacksambhet användas för den kinesiska s. skolan. Föräldrare och öfverblifna jul- och nyårskort, som ej ha någon marknad i Sverige, äro lika mycket värda här, som nya och tidsenliga.

Kiaochow Kina i dec. 1904.

J. A. Rinell.

vill

helst

Från Kiaochow

skrifver broder J. A. Rinell den 27 jan. följande:

»Förliden lördag hade goss- och flickskolorna härstädes sin avslutningsexamen för innevarande kinesår. De aflade efter omständigheterna ett godt kunskapsprof i de ämnen, hvori de examinerades. Dessa voro biblisk historia, hufvudgrunderna af allmän geografi och matematik samt något ur den kinesiska litteraturen. Af de under höstterminen inskrifna tretton gossar deltog endast elfva i examen, och af åtta flickor voro vid tillfället blott sju närvarande. Som examensvittnen voro utom missionärerna ett dussin föräldrar och andra intresserade närvarande.»

Från Kiaochow

skrifver br J. A. Rinell bland annat följande i enskildt bref den 14 nov. 1904:

»I går (söndag) hade vi vår fjärde dopförrättning under året, då två personer — en man och en kvinna — blefvo döpta. Med dessa två stiger antalet af de under året döpta till 21 personer. Församlingens hela medlemsantal är för ögonblicket 90. Gud vare med och välsigne dem alla!

Allt är fortfarande lugnt och stilla ibland folket & vårt fält. Gud är god!»

Bref från Kiaochow, Kina.

Församlingens årsmöte.

I enlighet med flerårig sed hade härvarande församling sitt årsmöte strax efter det kinesiska nyåret, som i år inträffade d. 16 februari. Af års- och revisionsberättelserna framgick bl. a., att regelbunden verksamhet söndagligen hade utförts å hufvudstationen Kiaochow samt i tvänne byar ute på landet. Utom dessa platser hade många byar blifvit besökta med Guds ord och af dessa hade en regelbundet besökts den tredje söndagen i hvarje månad. Missionärerna hade blifvit understödda i arbetet af två evangelister, två boksäljare och tidvis af två bibelkvinnor. Den synliga framgången hade varit mindre än under de två närmast föregående åren. Sex personer hade blifvit döpta och två uteslutna för synd. Hela medlemsantalet utgjordes af 71 kineser. Till församlingsskassan hade infutit mellan 80 och 90 kr till kapellfonder mellan 2 och 300 kr. I de båda missionsskolorna hade ett tjugotal barn mottagit undervisning. Genom missionärerna och de infödda kolportörerna hade 10 helbiblar, 43 N. T. 7,368 delar af bibeln eller N. T. jämte 2 å 3,000 traktater blifvit spridda. Församlingen såg framtiden an med hopp och förtröstan till Gud. Vare han dess beskydd!

Verksamheten

i allmänhet fortgår som vanligt. Nu under nyårstiden ämna vi om G. v. hålla dagliga möten. Märkrets furste är under nyårstiden om möjligt mäktigare än någonsin, men ljusets Fader kan ej annat än öfvervinna honom. En pålitlig kines försäkrade oss i går att tilliten till af gudarne å vår trakt är i starkt aftagande. »Folk som för tio år sedan brände rökelse till tempelgudarne för en kronas värde, bränner nu ej mer än för 50 öre och en del ha alldeles upphört att gå till templet», sade han. Åfven vi utländingar kunna härvidlag se en markerad förändring. Männe icke det evangelium, som Herrens sändebud förkunnat, åfven har något att göra med denna förändring?

Ett förändradt afgudatempel.

I Saling, 6 sv. mil norr om vår stad, har sedan 12 å 13 år tillbaka funnits en liten baptistförsamling, ledd af våra amerikanska grannar. Hedningarne i nämnda by ha från urminnes tider tillbedt afgudar i ett därstädes uppfördt tempel. Då utländingarne började predika och med tiden uppföra ett litet baptistkapell i närheten af nämnda tempel, skriade folkmassan: »Förstör kapellet och låt oss få ha templet och gudarne i fred». Men hvad har hänt

Mitt ur, och hvad det lärde mig.

(Bearbetning från norskan af pastor J. A. Rinell.)

Mitt ur har varit mig en god vän och följeslagare såväl hemma som på mina resor. Det har aldrig sviktat mig i sitt arbete. En dag kom jag att tänka på, att det möjligen också — jämte det att det visar tiden — kunde gifva mig och mina unga vänner en annan lärdom. Jag vill då försöka framställa för eder, hvad det lärde mig.

Jag gör då allra först den anmärkningen, att *det måste vara ett verkligt ur*. Det får icke vara ett sådant, som man kan få köpa för några få ören. Dessa kunna visserligen se fina och praktiska ut, men de ha intet verk och äro följaktligen odugliga att visa tiden. Hvem tror du de likna? Tror du att det finnes människor som de motsvara? Ack ja! Det är många som se ut som kristna, men de äro det icke. De hafva intet urverk. Jag menar, de hafva ingen gudsfruktan i sitt hjärta. De hafva ingen kärlek till Gud. De kunna icke frambringa några andens frukter. De äro hvitmenade grifter — skrymtare, hvilka dock en dag skola uppenbaras. På den dagen, då Jesus kommer, skola de bortkastas ifrån honom för att dela skrymtares och bedragares lott.

Jag önskar, mina unga vänner, att detta aldrig må drabba någon af eder. Jag påminner mig att hafva hört omtalas en liten flicka, som trodde sig vara en sann kristen. Ifon nedlades på sjuksängon, och då hon kände huru döden närmade sig, blef hon mycket olycklig. Hon tillhörde nämligen dessa, hvilka under hälsans och medgångens dagar lefva på ett fåfängt hopp om sällhet och evigt lif utan att i sitt hjärta älska Jesus. Eelt annoflunda är det med dem, som hafva fått ett nytt, rent hjärta, så att de kunna behaga Gud och veta att döden är uppslukad i seger. De kunna glädjas öfver att deras förlösningstimma nalkas.

Då jag talar om urverk, må jag särskildt framhålla, *hur viktig fjädern är*. Det måste vara en god fjäder, ty är den hård eller obrukbar stannar klockan och du måste skaffa en ny fjäder. Hvad är då fjädern hos den kristne? Det är den tro, som den helige ande meddelar honom. Det är den tro, som verkar kärlek, som gör att du enfaldigt och förtröstansfullt förtror dig åt och hvilat vid Kristus — den tro, som vänder hjärtat till Jesus, liksom blomstren vända sig mot solen. Med denna tro kan du luta dig till hans bröst och lära att älska och behaga honom.

Här är alltså fjädern! Paulus har ofta talat om den. Han säger: »Den af tron rättfärdige skall lefva». »Jag lefver genom tron på Guds son, som älskade mig och utgaf sig själf för mig.»

Tror du, att du har fjädern? Förtröstar du på Jesus och tänker du på honom? Älskar du honom och försöker du med hvarje dag att göra hans vilja?

Jag måste också erinra dig om, att du för hvarje dag måste draga ditt ur. Gör du det? Händer det icke allt för ofta att du glömmet att draga det? Då du sedan tar fram det och vill veta tiden, har det stannat. Du skulle icke vara så glömsk. Tänk på många obehag du kan komma ut för, då du icke vet tiden. Här är en god lärdom för dig: glöm aldrig att draga ditt ur! Jag menar: glöm aldrig att dagligen styrka ditt hjärta genom bön och bibelstudium. Du kan icke »gå» utan det. Om du försunmar att bedja, skall du snart blifva kall och död. Om du icke vid nådastolen söker Guds hjälp och lyssnar till hans röst, kan du icke gå framåt på helgelsens väg. Glöm därför aldrig att böja dina knä och morgon och afton bedja till din Gud samt under dagens lopp slitigt lyfta ditt hjärta i bön till Herren.

97

Då jag talar om urverket, måste jag också påpeka, att *hvarje ur har en regulator*. Den som förstår sig på den, kan därigenom förmå uret att gå säkrare. Hvad tror du är regulatorn i en människas lif? Det är samvetet, och det må du lära dig att använda på ett rätt sätt. Du kan gå för fort eller för sakta, om icke samvetet får ställa dig rätt. Du kan gå för fort — d. v. s. du kan vara så upptagen att du ingen tid får att tänka på de himmelska tingen. Du kan gå för sakta — d. v. s. du blir likgiltig och försumlig i ditt arbete och i att söka Guds rike och hans rättfärdighet. Aktgif därför på samvetets röst och låt detta alltid vara ledt af Guds ord och den helige ande, så skall det alltid leda dig den rätta vägen.

Det är också en annan ting, som jag önskar att påminna dig. Den är mycket nära föröfnad med ett godt samvete. *Den minsta sünd kan bringa ett ur att stanna*. — Var på din vakt! En liten surdeg försyrar hela degen. En liten afvikelse från sanningen, ett dåligt exempel, ett obetänksamt ord, en förhastad handling — o, huru mycket kan icke följa därpå! Tillåt dig icke den minsta synd. Bed med David: »Förlåt mig mina hemliga brister.» »Låt min muns tal och mitt hjärtas tankar täckas dig, herre, min klippa och min förlösare.»

Låt mig slutligen tillägga: *Märker du något fel med uret, så haf det strax till urmakaren*. Försök icke själf att rätta på felet. Du torde bara göra det värre. Urmakaren skall snart finna felet. Kan ske uret behöfver att rengöras. Kan det behöfver en ny fjäder, eller på annat sätt repareras. — Kom ihåg att du icke kan friläsa dig själf. Du kan icke förändra ditt eget hjärta eller göra dig själf god, ren och helig. Att taga bort den synd, som fördärfvar din själ, kan du icke själf. Det är herrens gärning.

* * *

Det är ännu en lärdom till, som du kan få af uret. Lagg den på ditt hjärta och praktisera den noga. Den lyder: *Begagna din tid väl!* Huru fort löpa icke visarne! Timme efter timme, dag efter dag, vecka efter vecka, ja, år efter år försvinna hastigare än hvad du tror. Flera år ligga bakom oss. Vi veta icke huru lång tid vi hafva kvar.

Herren kommer förr, eller senare till hvar och en ibland oss och vi skola lämna denna jorden. Låt därför hvarje slag af ditt ur påminna dig om tidens korthet. Använd din ungdomstid väl. Var slitig och arbetsam. Helga ditt lif till Guds tjänst på det att då ditt lufs ur slår sitt sista slag, du må få höra de välsignade orden: »Väl du gode och trogne tjänare, gå in i din herres glädje.»

Naturfolkens religion.

Då vi ännu tala om naturfolkens religion, torde vi så gärna först, som sist få bifoga den anmärkningen, att vi med naturfolk mena människosläktet, sådant det befinner sig, utan civilisation och lagbundens samhällsordning.

Med naturfolkens religion mena vi helt enkelt produkten af dessa människors fantasi, som förmått dem att bakom naturens företeelser spåra krafter, begäfvade liksom människan med förnuft och vilja, men i oändligt mycket högre grad än denna.

Vi äro i allmänhet böjda för att tänka, det naturfolken helt och hållet sakna hvad vi kalla religion, men så är dock ingalunda förhållandet. Så långt vi kunna gå tillbaka i människsläktets forntid, möter oss religionen. Äfven de lägst stående folken äro bundna af någon tro, någon princip, som icke får öfverträdas.

Hvar vi träffa naturfolken, finnas vi, att de ega en aning om ett högre väsen, som skapat och frambragt allt det som omgifver dem, men icke blott det, utan de tro t. o. m. på ett lif efter detta, en tillvaro på andra sidan gravsten, under hvilken de skola uppbara lönen för sitt lufs goda eller onda gärningar.

Naturligtvis är den lön, de vänta, och den himmel, de föreställa sig, ej lika hos alla. Vi vilja härvidlag blott anföra några exempel.

Våra egna landsmän, hvilka i den rånforntiden gjorde strid och blodsutgjutelse till en hederssak hade också såsom bekant en viss religion med en god och en ond princip. De, som i lifstiden hade varit tappra och fallit för svärd, hingo efter döden bo i Valhall, där de uppmuntrade af Valkyriorna, hvarje dag upprepade sina kämpalekar till dess aftonskymningen gjorde slut på striden, då de jungfruliga gudinnorna ställde hjältarnes rinnande blod, och de segerdruckna kämparne, bebjändde af de evigt unga Valkyriorna, läto sig det kostliga mjödet och det goda flasket väl smaka.

Eskimåerna, som lidit af en nästan evig vinter, drömma om, att de i de hänsöfnas saliga land ständigt skola bo i yppigt grönskande trädgårdar, där kolden icke längre skall besvära en enda af dem.

Följande anekdot torde kunna gifva oss en aning om deras föreställning angående de frommas ställhet och lycka efter döden. En from prestman, som i slutet af förra århundradet ville omvända eskimåerna till kristendomen, beskref för dem huru de ogudaktiga i helvetet skola långsamt stekas vid en saktä allt jämt tilltagande eld och undfagnas med sjudande olja, då de vilja släcka sin törst. »Ack så skönt, så härligt!» utbrusto dessa. »Dit måste vi söka att komma. Visa oss vägen, fromme man, vi skola göra allt för att blifva delaktiga af denna härlighet». För dem är kolden en fasa, men värmen en — himmel.

Nord-Amerikas vildar mena, att den tillkommande världen i en högre mening skall blifva en fortsättning af den närvarande. Krigaren skall där återfå sina vapen, och jakten efter elgar, bufflar och björnar skall där fortsättas. Vänner och fiender skola där på nytt mötas, och den segerrike kämpen skall äfven där fröjda sig åt seger öfver sina motståndare.

Hinduerna trodde enligt de gamla Vedaböckerna, att då den dödes kropp förtärdes på bålet, ögonen gingo till solen, andedräkten till luften och de skilda lemmanne — förutsatt att personen i fråga under lifstiden varit from och god — till himmelen. Huru man tänkt sig den bimmelska härligheten, därom är dock litet eller intet sagt.

Slaverna tro, att själen vid döden bortgår med andedräkten, att den sedan i fjärlis eller fågelgestalt sätter sig i närmaste träd eller ock orolig flyger omkring till dess begrafningen egt rum, eller att den blir en sorts stjärna, en rök en vindfläkt, en skugga eller dylikt. För att ändtligen komma till himmelen, måste själen uppstiga på något högt berg eller också klättra upp på regnbågen eller vintergatan. Lifvet efter detta tros helt enkelt blifva en fortsättning af jordelivet.

Likasom alla naturfolk tro på ett lif efter detta med sin himmel och sitt helvete, likaså tro de ock, såsom redan blifvit antydt, på ett eller flera högre väsenden. I senare fallet urskilja de två, nämligen det, som vill göra människan väl och det som vill göra henne illa.

De gudomligheter, som naturfolken gjort till föremål för sin tillbedjan, kunna, i stort sedt, ordnas i tvenne hufvudgrupper nämligen:

1) föremål, tillhörande sinnevärlden, hvilka från gammalt räknas gudomliga ånor, och

2) fetischer d. v. s. sådana naturföremål, som tillfalligtvis och efter behag kunna dyrkas som gudar.

Bland de förra märkas sol, måne och stjärnor. Dessa hafva i de flesta fall — undantag finnas naturligtvis — alltid betraktats såsom goda skyddsandar.

Sol- och månformörkelser äro därför mindre välkomna. Man föreställer sig nämligen, att en ond drake vid dylika tillfällen hotar att uppsluka dessa himlakroppar. Afrikanarne och inbyggarne på Söderhafsböarna bruka därför vid sådana tillfällen slå på bullrande instrument samt nypa och piska hundar och svin, så att de skola skrika och om möjligt därigenom skrämman draken, på det att han må afstå från sitt rof, eller i händelse han redan slukat det, fortast möjligt lemna det ifrån sig.

Likasom de på himmelen befintliga ljusbärarne, har ock elden såsom med dem besläktad, många tillbedjare. Men icke blott dessa tillbedjas, utan naturfolken gifva sin hyllning åt allt, som innebär något stort och majestätiskt, såsom stormen, molnen, oceanen o. s. v.

Men, såsom vi nämnde för en stund sedan naturfolken dyrka icke blott det stora och tilldragande i naturen såsom ett högsta väsen, utan de skänka äfven fetischer sin hyllning och tillbedjan.

Fetischerna kunna naturligtvis vara af olika slag. Den svarta negeren utväljer åt sig t. ex. en sten, en snäcka, en skuren bild eller dylikt, och han tillbeder sin fetisch, endast för så vidt han tror sig få sina böner uppfyllda af denne, hvarom icke blir fetischen sönderslagen, förstörd och ersatt af en annan.

Fetischerna äro som sagt af flera slag, än kunna de vara danade af tillbedjarnes egna händer, än oförändrade föremål, sådana de förekomma i naturens eget sköte. Så t. ex. finnas i djurriket flera slags djur, såsom apor, hundar, vargar, krokodiler och

ormar, hvilka upphöjts till gudar. Dessa gudomligheter äro ofta hedrade med egna tempel och betjänas icke sällan af en hel mängd prester och prestinnor. Det är härresande att se och höra talas om all den gräsliga vidskepelse, som är förenad med denna fanatism.

Då vi nu i allra största kortet ha erinrat om ett och annat, som tillhör naturfolkens religion, och besinna, att det än i dag finnes tusenden och åter tusenden, som sakna kännedom om Gud och den han sändt hafver Jesus Kristus, bör då icke detta blifvit upplyfta och räddade från naturbarnens usla och förvända religion, att äfven, så vidt på oss ankommer söka rädda dessa? Vi instämma här vid lag i en varm fosterlands- och missionsväns yttrande, då han säger: »O svenske kristne, låten ej edra hjärtan tillsluta sig för hedningarnes nöd, unnen dem en skärf af edra tillgångar, en skärf af förbön, medlidande och deltagande! Tusen sinom tusende oödliga själar, danade såsom I till salighet, köpte såsom I med Jesu Kristi blod, anropa eder och edra barn om förbarmande. Från månet Makedonien ljuder ropet: kom hit öfver och hjälp oss!»

J. A. Rinell.

Julkärfvens kinesiska sida.

En kinesisk skola.

För stället för att de svenska skolbarnen sitta på skolbänken endast några få timmar om dagen, sitta vanligen kinesbarnen där från tidigt på morgonen till sent på kvällen. Läxorna läras icke i hemmet utan i skolan. Som hvarje elev läser högt, är det ett fasligt surr i skolrummet. Då lärjungen tror sig kunna sin läxa, går han fram till läraren och med ryggen vänd till honom, försöker han att ur minnet återgifva, hvad han lärt.

Kinesernas skolundervisning har hittills varit mycket begränsad. Tidsenliga läroböcker saknas. Som alla skolor varit en privatsak, ha mycket få af den fattigare

klassen varit i tillfälle att studera. För tjugu å trettio år sedan kunde blott hvar tjugonde manlig kines läsa och endast en på tusendet af kvinnorna. Nu, då missions-skolorna o. d. på flera ställen ha upprättats inom landet, torde ställningen möjligen vara något bättre.

Genom ett i år af kejsaren utgifvit påbud, där denne befäller, att minst en skola i hvarje by och stad skall upprättas efter utländskt mönster och folket sålunda bibringas undervisning, är det att hoppas, det Kinas barn och ungdom så småningom befrias från den okunnighet, som i årtusenden hållit landet och dess folk i vidskepelse och hedendom. Mätte så ske!

J. A. Rinell.

Ur det kinesiska barnlivet i nyårstid.

AF J. A. Rinell.

Som de svenska barnen glädja sig åt julen, glädja sig kinesbarnen åt nyåret. Denna tid är nämligen för dem en fästid. På nyåret få de äta sig mätta. Detta, hur simpelt det än låter, är dock tillräckligt att gifva en fästlig stämning. Tänk att kanske blott en gång om året få känna sig riktigt mätt! Och likväl är det tusenden och åter tusenden, som i Kina få göra den erfarenheten. Men »i nyårstid» få t. o. m. de många tiggarna tillräckligt med föda.

Men hvad får man äta då? Hufvudrätten är hvarken gröt eller lutfsk, som de sv. barnen kanske skulle gissa, ej plumpudding, som de engelska skulle föredraga, utan den är — »Kor-tze». Dessa äfätas vid två- å tre-tiden på nyårsmorgonen. För att se om man under det kommande året har utsikt att bli rik, lägges en och annan kopparslant inuti nämnda maträtt. Ju flera mynt, som vid åttandet påträffas, ju säkrare är det att personen i fråga under året skall bli rik. Men girigheten »är en snara», »en rot till allt ondt», och denna synd straffar sig icke sällan genast genom — magvärk och stundom död.

* En af åskek och hvitkål änt hackad och sammanblandad massa, som omslutes af tunt utbakad deg. Storleken af det hela motsvarar ett halft hönsägg.

Under nyåret få de ock kläda sig i högtidsskrud. Är familjen välbärgad sörjer den för att barnen få nya och snygga kläder. Bjärta färger föredragas. Mössan dekoreras icke sällan med en af tenn eller dylikt gjuten Budda- eller annan afgudabild. Denna är ej blott afsedd för prydnad, utan den är framför allt ämnad att vara barnets »skyddsängel», ty någon bättre sådan känna de ej. Flickornas ansikten vanställas delvis med mjöl, användt i stället för linne smink. Kinderna och läpparne färgas rosenröda. Fint måste det vara!

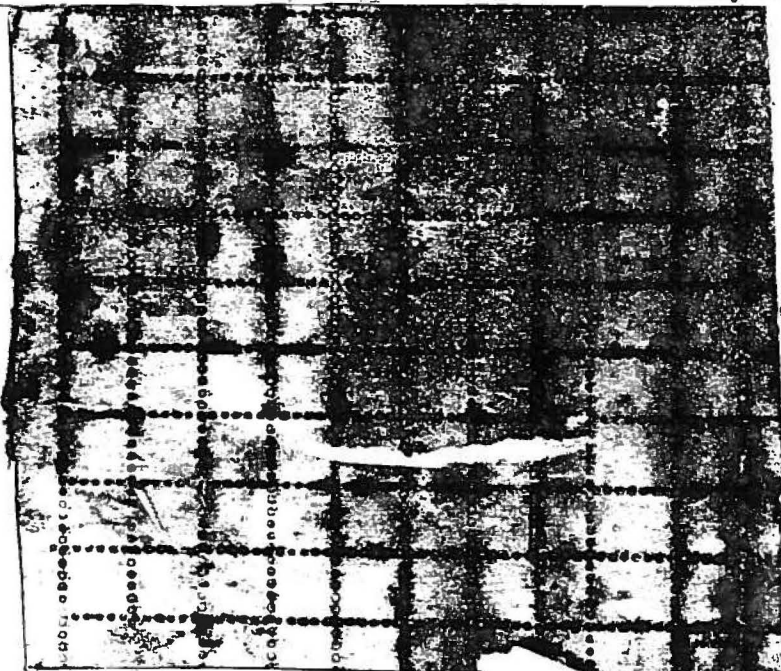
På nyårsnatten såväl som dagarna efter, har man fyrverkeri. Små, med krut laddade papperspatroner afbrännas. Somliga sända en eldkvast upp i luften, och andra brinna af med en knall, liknande ett pistol- eller bösskott. Hvarje familj afbränner så många af dessa, som den möjligen anser sig ha råd till. Om denna ceremoni endast vore för nöjes skull, skulle vi anse den för ett oskyldigt och synnerligast för gossarne trefligt upptåg, men tyvärr är den ett uttryck af vidskepelse.

Seden att affyra dessa papperspatroner har i korthet följande historia bakom sig: Bländ de västra bergen uppehöll sig för årtusenden tillbaka en liten demon, något öfver en fot lång. Hvarje människa, som fick se honom, blef därefter illa sjuk. En viss man sköt emellertid en gång på honom, hvilket hade till följd att han llydde och vågade ej visa sig mer. Nu affyra som sagdt hvarje familj under nyåret åtskilliga skottsalfvor, hvilka äro ämnade att hålla de onda andarne på afstånd- eller åtminstone göra dem oskadliga. Den trälaktiga fruktan för andevärlden är betecknande för alla hednafolk.

På nyårsdagen tros familjens hänsöfva andar vara tillsammans med de levande. Barnen måste därför vara särdeles snälla och helt undvika att tala om onda andar. Nämnandet af deras namn, kan nämligen vara tillräckligt att framkalla och utmana dem. Trots de strängaste förbud händer det dock icke sällan att ett barn kommer fram till sin pappa och mamma och säger: »I dag får jag ju icke säga 'goe tze' (demon eller djäfvul) mamma?» »Uch! Tyst barn!» »Ja, jag vet . . .» fortsätter barnet, och uppräknar kanske i sitt oförstånd namnet på så många demoner som det vet — »jag skulle icke säga 'goe-tze' i dag.» De förbryllade och förskräckta föräldrarna klistra då upp ett stycke rött papper i rummet, på hvilket står skrifvet: »Barnen äro otillräckliga». På så sätt botas de ungas oförstånd i Kina.

Vid nyårstiden hålles en s. k. lyktfäst. Tämplarna äro jämförelsevis fint dekorerade med brinnande kulörta lyktor. Nästan i hvarje husdörr finnes brinnande lyktor. På gatorna synes stora processioner med brinnande facklor tåga fram och barnen, med hvar sin kulörta lykta, föreställande en stor flsk, en drake eller något annat, sluta sig jublande till de äldres fackeltåg. För att göra det hela än storslagnare, afbrännas fyrverkerier o. d. Lyktfästen varar i allmänhet i tre dagar, af hvilka den första kvällen är den största i högtiden.

För kinesbarnen är nyårstiden sist men icke minst en lång lektion i afgudadyrkan. Da uppsändes under ceremonier familjens s. k. köks- eller husgud till him-

Stackars hopplösa tillbedjare. Bedjen
Gud för dem!

—11.

Yttre missionen

Från Kina.

Bröder Kinell skriver från Kiaochow den 1 okt. 1899 bl. a. följande:

Den heta sommaren är nu slut, och vi ha t. o. m. haft det litet avalt och blåsigt de senaste dagarne. På grund af ihållande torka har skörden blifvit mycket dålig. Som kineserna ej ha några upplagda födo-förråd, synes den stundande vintern ej synnerligen ljus. Det *är* och *blir* ett hårdt år för allmänheten.

Vårt höstarbete på landet fortgår som bäst. Undertecknad har just kommit hem från en ganska lyckad prediko- och bokspridningsresa. På omkring åtta dagars tid såldes 526 delar af N. T. Under en resa veckan förut såldes 184 böcker och 113 andra skrifter. I morgon ämnar Svordson och jag göra sällskap på en veckas rundresa till södra landet. Arbetet här hemma fortgår som vanligt. Gud är med oss.

Mottag till sist våra förenade fridsbälsningar. Gud med sitt Israell

eller ej begära någon last för
som möjligen skulle ständas
jag, att det var orätt af hr f
som osannfärdig, då jag fram
tänkande människa nödvändig
en följd af utblifvet unders
hvarjehanda svärigheter.

Hr Skölds ursäkt, att
korrekt hade återgifvit samtal
då man besinnar, att hr S. i
nars ansåg sig böra rätta i
annan tidning.

4:o. Jag har aldrig s
fått »svälla», men väl att d
hedningarne», och att en d
äga för att få bröd».

I missionärernas konfore
»The Homeboard» i New-
»Det har gått så långt, att
pansatt sina kläder för i
detta sätt ha vi fått det nö
och föda».

Enskilda missionärer h
fått flytta till andra stat
blifvit inbjudna. På såde
bröd.

Missionär Emil Jacobs
Sköld själf åberopar, säger
att vi haft kredit hos kine
varor såväl som andra ve
kunat undslippa att ege
äter, efter en kortare red
säger han: »På sådant så
komme det att fortgå...
hungra». (Se Sv. Morgo

5:o. Jag har aldrig
sonligen såsom ansvarig fl
ej heller har jag föreskrif
af min kritik han bör ta
nar åt honom såväl som
ligen känna sig »stå bak

Paul Peter Waldenström.

Dr. E. J. Ekman.

af
pu
su
b
f
l
t
n
u
P
G
b
v
vä
bö
te
ar
lä
an
18
sta
hö
int
lar
vä
ri
r

(En missionsbild af J. A. Rinell.)

Det var våren 1894. Jag och min hustru voro då i London färdiga att för första gången resa ut som missionärer till Kina. Före afresan träffades "en af de våra". Han kom tillbaka från Kina. Som vi voro flerårigt bekanta från Sverige, kände vi oss fria att fråga om allt möjligt på missionsfältet. Vi blefvo ock invigda i rätt många problem, som vi kunde vänta att möta på fältet. Han försäkrade oss att vi skulle finna mycket, som vi inte hade väntat. Och det skulle till och med i lärofrågor, principfrågor och verksamhetssätt missionärerna emellan komma till heta debatter och kanske till allvarssamma brytningar.

Han berättade hur ett blomstrande amerikanskt baptistmissionssällskap i den provins dit vi ämnade oss på grund af olika öfvertygelser och arbetsprinciper hade blifvit brutet midt itu; huru den utbrutna delen på allt sätt sökte värfva sig anhängare; huru han själf en tid känt sig dragen till den, men senare tviflat på huruvida deras principer kunde vara fullt praktiska och antagliga; huru den med all säkerhet skulle lägga ut sina snaror äfven för oss, hvadan han gaf oss det visliga rådet, att pröfva allt och behålla det goda.

Vår vän hade rätt. Det dröjde inte länge sedan vi kommit ut på missionsfältet för än vi möttes af hvarjehanda tvistiga spörsmål. Och en af de "utbrutnas" ledare gjorde ock snart vår bekantskap. Hans namn var G. P. B. Vi funno honom vara en "röd" och hänsynslös ifrare för sina nya idéer, hvilka han påstod vara de enda riktiga. Han gick bland annat hårdt åt missionssällskapen och missionskommittéerna, hvilka enligt hans mening hade röfvat rättigheten, att utsända och underhålla missionärer bland icke kristna folk, från församlingarne. Han omtuggade det gamla påståendet att administrationen för ordnade missionssällskap föll sig för dyr, att den enskilda församlingen själf skulle utsända och underhålla sin missionär utan mellanband, att missionären stod ansvarig endast inför denna, att han ej skulle bygga missionsstationer eller kapell, ej upprätta missionsskolor, ej aflöna infödda missionsarbetare af något slag, enär detta skulle skapa namnkristna ("matkristna") och att missionären

skulle följa aposteln Pauli resemissions-princip o. s. v.

Herr B. och hans nio meningsfränder, som brutit sig ut från missionssällskapet, utvecklade en ovanlig aktivitet, då det gällde att i tal och skrift, i Amerika och på missionsfältet, förtäcka dessa sina åsikter, samt med ljus och lykta söka uppleta verkliga eller inbillade fel hos missionssällskapet och dess verksamhet. Striden var stundom het, och en tid såg det ut, som om sällskapet i Amerika äfven skulle sprängas. Men dessa ledare

Mer än tjugu år ha förflutit sedan dessa tio missionärer bröto sig ut från "The American Baptist South Convention" och bildade sin egen mission, som fick namnet "Gospel Mission". Båda dessa missionssällskap ha fortgått allt sedan. Båda ha under tiden som gått haft en rätt stor stab af dugande utländska missionsarbetare på fältet. "Boarden", som man kallat de kvarstående missionärerna, har predikat, öppnat skolor, grundat hufvud- och bistationer samt använt en god stab af infödda medarbetare. Arbetet har ock krönts med framgång. I början af år 1915 räknade den 31 församlingar med 6,759 medlemmar. — De "utbrutna", som förkastat skolväsendet och anställandet af infödda arbetare, ha väsentligen varit hänvisade till sina utländska arbetskrafter. Framgången har varit ringa. Församlingsmedlemmarnes antal torde vid denna tid blott räkna något öfver ett hundra. Deras andliga nivå torde mänskligt att se ej heller stå öfver de omvändas, som tillhöra Boarden.

Flera af de "utbrutna" missionärerna synas emellertid senare insett sitt misstag och återgått till Boarden. Bland dessa är ock den förut omnämnde ledaren, G. P. B. Han har efter ett nära tjuguarigt hårdnackadt motstånd äfven funnit det vara fördelaktigast att nedlägga vapnen. Och nu skrifer han i "The New East" för Juni, 1915, bland annat, om att han genom en viss församlings frikostighet i Amerika fått inviga ett nytt kapell å sin missionsstation i Kina, att han väntar en missionsdoktor dit till hösten som medarbetare, att arbetet på utstationerna är lofvande, att han å flera folkrika trakter å sitt missionsfält har lika många missionsskolor med öfver 100 elever, att behovet af infödda arbetare är skriande o. s. v. Längre ned i sin artikel säger han: "Pastor Li från Pingtu predikade mycket godt för oss under sin genomresa förliden vecka. Jag hade glömt, ända till han påminde mig därom, att det för ett fjärdedels sekel sedan hade fallit på min lott att döpa denne älsklige man. Han har sedan dess döpt nära 3,000 af sitt eget folk..."

Det förtjänar här tilläggas, det denna pastor Li blef döpt af G. P. B., då han första gången tillhörde Boarden. Pastor Li har hela tiden stått i det intimaste förhållande till Boarden och hans arbete har krönts med rik framgång. Hade G. P. B. gjort det samma, torde hans arbete äfven ha blifvit rikare. Men nu har han, under sin bästa arbetsdag förbrukat sin kraft på, att hemma och borta splittra ett arbete, som enigt och målmedvetet borde föras fram till seger. Han och hans kolleger ha visat flur ett framgångsfullt missionsarbete icke bör utföras. Dock: han har gifvit ett erkännande till sist. Skada blott att det kommit så sent. Bör det inte emellertid bringa andra, som möjligen arbeta i stridens och splittringens tecken, till eftertanke?

Stackars hopplösa tillbedjare. Bedjen
Gud för dem!

—//

Yttre missionen

Från Kina.

Broder Binell skrifver från Kiaochow den 1 okt. 1899 bl. a. följande:

Den heta sommaren är nu slut, och vi ha t. o. m. haft det litet svalt och blåsigt de senaste dagarna. På grund af ihållande torka har skörden blifvit mycket dålig. Som kineserna ej ha några upplagda födo-förråd, synes den stundande vintern ej synnerligen ljus. Det *är* och *blir* ett hårdt år för allmänheten.

Vårt höstarbete på landet fortgår som bäst. Undertecknad har just kommit hem från en ganska lyckad prediko- och bokspridningsresa. På omkring åtta dagars tid såldes 526 delar af N. T. Under en resa veckan förut såldes 184 böcker och 113 andra skrifter. I morgon ämnar Svardson och jag göra sällskap på en veckas rundresa till södra landet. Arbetet här hemma fortgår som vanligt. Gud är med oss.

Mottag till sist våra förenade fridshälsningar. Gud med sitt Israell